

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

Sayı : 51592363-010.06.02-E.5121059

01/04/2020

Konu : İdari Para Cezası Genelgesi

1-GENEL AÇIKLAMALAR.....	4
2- İDARİ PARA CEZASI ÖNGÖRÜLEN FİİLLER.....	4
2.1- Sigortalı İşe Giriş Bildirgesi.....	4
2.2- Sigortalı İşten Ayrılış Bildirgesi.....	13
2.3- Sigortalı İşe Giriş ve İşten Ayrılışa İlişkin Diğer Hükümler.....	20
2.4- Genel Sağlık Sigortası Giriş Bildirgesi.....	22
2.5-İşyeri Bildirgesi.....	22
2.6-Aylık Prim ve Hizmet Belgesi veya Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesi.....	32
2.7-Kurumun Denetim ve Kontrolle Görevlendirilmiş Memurlarınca ya da Serbest Muhasebeci Malî Müşavirler veya Yeminli Malî Müşavirlerce İşyeri Kayıtlarının İncelenmesi Neticesinde Tespit Edilen Fark İşçilik Tutarları.....	51
2.8- İşyeri Kayıtlarını İbraz Etmeyenler İle İşyeri Kayıtları Geçersiz Olanlar Hakkında Uygulanacak Olan İdari Para Cezaları.....	52
2.9- Asgari İşçilik Uygulamasına İlişkin Kurumca İstenilen Bilgi ve Belgelerin Bir Ay İçinde Kuruma Bildirilmemesi.....	63
2.10- Kamu İdarelerince Vazife Malûllüğüne Sebep Olan Olayın Bildirilmemesi.....	65
2.11- İhale Konusu İşleri Üstlenenlerin Kuruma Bildirilmemesi.....	65
2.12- Kamu İdareleri ve Bankaların İşlem Yaptığı Kişilerin Sigortalı Olup Olmadığını Kontrol Etmemesi veya Sigortasız Olduğunu Tespit Ettiği Kişileri Kuruma Bildirmemesi.....	66
2.13-Ticaret Sicil Memurluklarının, Şirket Kuruluşu Aşamasında Sigortalı Sayısı ile İşe Başlama Tarihlerini Bildiren İşverenlerce Yapılan Bildirimleri Kuruma Bildirmemeleri.....	67
2.14- Yapı Ruhsatı ve Diğer Tüm Ruhsat veya Ruhsat Niteliği Taşıyan İşlemlere İlişkin Bilgi ve Belgeler ile Bunların Verilmesine Esas Olan İstihdama İlişkin Bilgilerin Verildiği Tarihten İtibaren Bir Ay İçinde Kuruma Bildirilmemesi.....	68
2.15- Kurumun Denetim ve Kontrolle Görevlendirilmiş Memurlarına Engel Olma.....	69
2.16- Kurum Tarafından Kişilerin Sosyal Güvenliğinin Sağlanması ve 6183 Sayılı Kanuna Göre Kurum Alacaklarının Takip ve Tahsili ile Bu Kanun Kapsamında Verilen Diğer Görevlerin Yerine Getirilmesi Amacıyla İstenilen Bilgi ve Belgelerin Kurumca/ Protokolde Belirlenen Süre İçinde Kuruma Bildirilmemesi.....	70
2.17- Çalışılmadığına Dair Bildirim Girişinin Yasal Süresi İçerinde Yapılmaması veya Hiç Yapılmaması.....	72
2.18- 5510 Sayılı Kanununun 4 üncü Maddesinin Birinci Fıkrasının (c) Bendi Kapsamında Bulunan Sigortalıların Hizmet Bilgilerinin Yapılmaması veya Geç Yapılması.....	73
2.19- İş Kazası ve Meslek Hastalığı Bildiriminin Süresinde Yapılmaması.....	79

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

2.20- Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesinde, Meslek Adı ve Kodunun, Gerçeğe Aykırı Bildirilmesi.....	79
3-İDARİ PARA CEZALARINDA İNDİRİM VE MUAFİYET UYGULAMASI.....	80
3.1-Bildirge ve Belgelerin Yasal Süresinden Sonra Verilmesi Halinde İndirim.....	80
3.2-İdari Para Cezalarının Peşin Ödenmesi Halinde İndirimi.....	83
3.3- Yasal Süresi Dışında Bildirimi Yapılan Prime Esas Kazanç Tutarlarında İdari Para Cezası Muafiyeti Durumu.....	83
4-İDARİ PARA CEZASININ KESİNLEŞMESİ, İTİRAZ VE DAVA YOLLARI.....	88
5-İDARİ PARA CEZALARINDA ZAMANAŞIMI UYGULAMASI.....	91
5.1-Tahakkuk Zamanaşımı Süresi.....	91
5.2-İdari Para Cezalarında Tahsil Zamanaşımı Süresi.....	92
5.3-İdari Para Cezalarında Tahsil Zamanaşımı Süresinin Kesilmesi ve Durması.....	94
5.4-İdari Para Cezalarının Zamanaşımına İlişkin Diğer Hükümler.....	97
6-MALİ TATİL UYGULAMASINDA İDARİ PARA CEZASI HÜKÜMLERİ.....	97
6.1-Beyan ve Bildirimlerin Yapılma Süresi Yönünden.....	98
6.2-İdari Para Cezasına İtiraz ve Ödeme Yönünden Mali Tatil.....	99
6.3- Diğer Hükümler Yönünden.....	99
7- CEZALARIN ŞAHSİLİĞİ İLKESİ.....	101
8- İDARİ PARA CEZASINA KONU OLAN BELGELERİN/BEYANNAMELERİN MAHKEME KARARINDAN VEYA KURUMUN DENETİM VE KONTROLLE GÖREVLİ MEMURLARINCA YAPILAN TESPİTLERDEN YA DA DİĞER KAMU İDARELERİNİN DENETİM ELEMANLARININ KENDİ MEVZUATLARI GEREĞİNCE YAPACAKLARI SORUŞTURMA, DENETİM VE İNCELEMELERDEN VEYA BANKALAR, DÖNER SERMAYELİ KURULUŞLAR, KAMU İDARELERİ İLE KANUNLA KURULAN KURUM VE KURULUŞLARDAN ALINAN BİLGİ VE BELGELERDEN ANLAŞILMASI HALİNDE UYGULANACAK İDARİ PARA CEZALARI.....	103
8.1-İdari Para Cezasına Konu Olan Belgelerin Mahkeme Kararından Anlaşılması Halinde Uygulanacak İdari Para Cezaları.....	103
8.2-İdari Para Cezasına Konu Olan Belgelerin/Beyannamelerin Kurumun Denetim ve Kontrolle Görevli Memurlarınca Yapılan Tespitlerden Anlaşılması Halinde Uygulanacak İdari Para Cezaları.....	104
8.3-İdari Para Cezasına Konu Olan Belgelerin/Beyannamelerin Kamu İdarelerinin Denetim Elemanlarınca Kendi Mevzuatları Gereğince Yapacakları Soruşturma, Denetim Ve İncelemeler Neticesinde veya Öncesinde Verilmiş Olması Halinde.....	105
8.4-Bankalar, Döner Sermayeli Kuruluşlar, Kamu İdareleri İle Kanunla Kurulan Kurum Ve Kuruluşlardan Alınan Bilgi Ve Belgelere İstinaden veya Bu Belgelerin Alınmasından Önce Verilen Belgelere/Beyannamelere İlişkin İdari Para Cezaları.....	106
9-İDARİ PARA CEZALARINDA FİİLİN İŞLENDİĞİ TARİH.....	107
9.1-5510 Sayılı Kanun 4 üncü Maddesinin Birinci Fıkrasının (a) Bendi Tabi Olanların	

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

Sigortalı İşe Giriş Bildirgesi Yönünden.....	107
9.2-İşyeri Bildirgesi Yönünden.....	107
9.3-Aylık Prim ve Hizmet Belgesi veya Muhtasar ve Prim Hizmet BeyannamesiYönünden.....	108
9.4-Kurumun Denetim ve Kontrolle Görevlendirilmiş Memurlarınca ya da Serbest Muhasebeci Malî Müşavirler veya Yeminli Malî Müşavirlerce İşyeri Kayıtlarının İncelenmesi Neticesinde Tespit Edilen Eksik İşçilik Tutarları Yönünden.....	108
9.5- İşyerine Ait Defter, Kayıt ve Belgelerin Yasal Süresinde İbraz Edilmemesi Yönünden.....	108
9.6- Asgari İşçilik Uygulamasına İlişkin Kurumca İstenilen Bilgi ve Belgelerin Bir Ay İçinde Kuruma Bildirilmemesi.....	109
9.7-5510 Sayılı Kanun 4 üncü Maddesinin Birinci Fıkrasının (b) Bendine Tabi Olanların Sigortalı İşe Giriş Bildirgesi Yönünden.....	109
9.8-5510 Sayılı Kanun 4 üncü Maddesinin Birinci Fıkrasının (a) Bendi Tabi Olanların Sigortalı İşten Ayrılış Bildirgesi Yönünden.....	109
9.9- 5510 Sayılı Kanun 4 üncü Maddesinin Birinci Fıkrasının (b) Bendi Tabi Olanların Sigortalı İşten Ayrılış Bildirgesi Yönünden.....	109
9.10-Kamu İdarelerince Vazife Malûllüğüne Sebep Olan Olayın Bildirilmemesi Yönünden.....	109
9.11-İhale Konusu İşleri Üstlenenlerin Kuruma Bildirilmesi Yönünden.....	109
9.12- Kamu İdareleri ve Bankaların İşlem Yaptığı Kişilerin Sigortalı Olup Olmadığını Kontrol Etmesi veya Sigortasız Olduğunu Tespit Ettiği Kişileri Kuruma Bildirmesi Yönünden.....	109
9.13- Ticaret Sicil Memurluklarının, Şirket Kuruluşu Aşamasında Sigortalı Sayısı ile İşe Başlama Tarihlerini Bildiren İşverenlerce Yapılan Bildirimleri Kuruma Bildirmeleri Yönünden.....	109
9.14- Yapı Ruhsatı ve Diğer Tüm Ruhsat veya Ruhsat Niteliği Taşıyan İşlemlere İlişkin Bilgi ve Belgeler ile Bunların Verilmesine Esas Olan İstihdama İlişkin Bilgilerin Verilmesi Yönünden.....	110
9.15- Kurumun Denetim ve Kontrolle Görevlendirilmiş Memurlarına Engel Olma Yönünden.....	110
10- ORTAK HÜKÜMLER.....	110
11-DİĞER HUSUSLAR	112

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

GENELGE
2020/8

1- GENEL AÇIKLAMALAR

Bilindiği üzere, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda öngörülen yükümlülükleri yerine getirmeyenler hakkında uygulanacak olan idari para cezaları, anılan Kanunun “Kurumca verilecek idari para cezaları” başlıklı 102 nci maddesinde açıklanmıştır.

- Bahse konu madde hükümlerine göre idari para cezaları,
- Belgelere bağlı yükümlülüklerini yerine getirmeyenler hakkında uygulanacak olan idari para cezaları,
- İşyeri defter, kayıt ve belgelerini ibraz etmeyenler ile işyeri kayıtları geçersiz olanlar hakkında uygulanacak olan idari para cezaları,
- Bildirim yükümlülüklerini yerine getirmeyenler hakkında uygulanacak olan idari para cezaları,
- Kurumun denetim ve kontrolle görevlendirilmiş memurlarına engel olanlar hakkında uygulanacak olan idari para cezaları,

Başlığı altında düzenlenmiştir.

Bu genelgenin amacı, Kurumumuz tarafından uygulanan idari para cezaları konusunu içeren ve muhtelif zamanlarda çıkarılan genelge ve e-postaların gözden geçirilerek güncel çalışma ve bilgiler ışığında yeniden ele alınması ve birleştirilmesi ile idari para cezasına konu fiiller, söz konusu fiilleri işleyenler hakkında uygulanacak olan idari para cezaları için Kurumumuzca yapılacak iş ve işlemleri açıklamaktır.

2- İDARİ PARA CEZASI ÖNGÖRÜLEN FİİLLER

2.1- Sigortalı İşe Giriş Bildirgesi

2.1.1-5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki sigortalılar yönünden

5510 sayılı Kanunun 8 inci maddesinin birinci fıkrasında, “İşverenler, 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılan kişileri, 7 nci maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen sigortalılık başlangıç tarihinden önce, sigortalı işe giriş bildirgesi ile Kuruma bildirmekle yükümlüdür. Ancak işveren tarafından sigortalı işe giriş bildirgesi;

a) İnşaat, balıkçılık ve tarım işyerlerinde işe başlatılacak sigortalılar için, en geç çalışmaya başlatıldığı gün

b) Yabancı ülkelere sefer yapan ulaştırma araçlarına sefer esnasında alınarak çalıştırılanlar ile Kuruma ilk defa işyeri bildirgesi verilecek işyerlerinde; ilk defa sigortalı çalıştırmaya başlanılan tarihten itibaren bir ay içinde çalışmaya başlayan sigortalılar için, çalışmaya başladıkları tarihten itibaren en geç söz konusu bir aylık sürenin dolduğu tarihe

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

kadar,

c) Kamu idarelerince istihdam edilen 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanununa göre işsizlik sigortasına tabi olmayan sözleşmeli personel ile kamu idarelerince yurt dışı görevde çalışmak üzere işe alınanların, çalışmaya başladıkları tarihten itibaren bir ay içinde,

Kuruma verilmesi halinde, sigortalılık başlangıcından önce bildirilmiş sayılır.”

7077 sayılı Kanun ile 5510 sayılı Kanuna 29/4/2017 tarihinde eklenen ek 15 inci madde ile;

“Güvenlik korucusu olarak göreve başlayanlar ile görevleri sona erenlerin sigortalı işe giriş ve sigortalı işten ayrılış bildirgeleri, çalışmaya başladıkları tarihinden itibaren bir ay içinde ilgili valiliklerce verilir.....

....

Bu madde kapsamındaki sigortalılarla ilgili olarak bu maddede aksine hüküm bulunmaması kaydıyla bu Kanunun ilgili hükümleri uygulanır. Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları tespit etmeye Kurum yetkilidir.”

hükmü yer almaktadır.

Buna göre, 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılan kişileri çalıştıran işverenler sigortalıları Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliği ekinde yer alan sigortalı işe giriş bildirgesi ile Kanunun 8 inci maddesinin birinci fıkrası ve Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliğinin 11 inci maddesinde belirtilen sürelerde Kuruma bildirmekle yükümlü tutulmuşlardır.

5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi sigortalıların sigortalı işe giriş bildirgeleri verilme süreleri hakkında 22/2/2013 tarihli ve 2013-11 sayılı Genelgede belirtilen hususlar doğrultusunda işlem yapılacaktır.

5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi sigortalılara ilişkin sigortalı işe giriş bildirgesinin, sigortalıların çalıştığı işyerinin faaliyet konusu ile tescil istihdam durumu dikkate alınarak, Kanunun 8 inci maddesinde belirtilen süreler içinde Kuruma verilmemesi halinde uygulanacak olan idari para cezaları, 5510 sayılı Kanunun 102 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde açıklanmıştır.

Söz konusu maddede,

“Kurumca dayanağı belirtilmek suretiyle diğer kanunlarda aşağıda belirtilen fiiller için idari para cezası öngörülmüş olsa dahi ayrıca bu Kanunun;

a) 1) 8 inci maddesinin birinci fıkrası ile 61 inci maddede belirtilen bildirgeyi, bu Kanunda belirtilen süre içinde ya da Kurumca belirlenen şekle ve usûle uygun vermeyenler veya Kurumca internet, elektronik veya benzeri ortamda göndermekle zorunlu tutulduğu hâlde anılan ortamda göndermeyenler hakkında her bir sigortalı için asgari ücret tutarında idari para cezası uygulanır.

2) 8 inci maddenin birinci fıkrasında belirtilen bildirgenin verilmediğinin, mahkeme kararından veya Kurumun denetim ve kontrolle görevli memurlarınca yapılan tespitlerden ya da diğer kamu idarelerinin denetim elemanlarının kendi mevzuatları gereğince yapacakları soruşturma, denetim ve incelemelerden veya bankalar, döner sermayeli kuruluşlar, kamu idareleri ile kanunla kurulan kurum ve kuruluşlardan alınan bilgi ve belgelerden anlaşılması halinde bildirgeyi vermekle yükümlü olanlar hakkında her bir sigortalı için asgari ücretin iki katı tutarında idari para cezası uygulanır.

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

3) İşyeri esas alınmak suretiyle bildirgenin verilmediğine ilişkin; mahkemenin karar tarihinden, Kurumun denetim ve kontrolle görevli memurlarının tespit tarihinden, diğer kamu kurum ve kuruluşlarının denetim elemanlarının rapor tarihinden, bankalar, döner sermayeli kuruluşlar, kamu idareleri ile kanunla kurulan kurum ve kuruluşlardan alınan bilgi veya belgelerin Kuruma intikal tarihinden itibaren bir yıl içinde bu bendin (2) numaralı alt bendinde sayılan durumlardan biriyle tekrar bildirge verilmediğinin anlaşılması halinde, bildirgeyi vermekle yükümlü olanlar hakkında bu defa her bir sigortalı için asgari ücretin beş katı tutarında idari para cezası uygulanır.”

hükmü yer almaktadır.

Kanunun bu hükmüne istinaden,

(a) İşverenlerce, Kanunun 8 inci maddesinin birinci fıkrasında öngörülen süreler geçirildikten sonra kendiliğinden verilmiş olan sigortalı işe giriş bildirgelerine, her bir sigortalı için bir aylık asgari ücret tutarında,

(b) Sigortalı işe giriş bildirgesinin verilmediğinin, mahkeme kararından veya Kurumun denetim ve kontrolle görevli memurlarınca yapılan tespitlerden ya da diğer kamu idarelerinin denetim elemanlarının kendi mevzuatları gereğince yapacakları soruşturma, denetim ve incelemelerden veya bankalar, döner sermayeli kuruluşlar, kamu idareleri ile kanunla kurulan kurum ve kuruluşlardan alınan bilgi ve belgelerden anlaşılması halinde (bahse konu bildirgelerin asıl veya ek nitelikte olduğu ve işverenlerce veya Kurumca re'sen düzenlendiği üzerinde durulmaksızın), her bir sigortalı başına aylık asgari ücretin iki katı tutarında,

c) (b) bendinde belirtilenler hariç olmak üzere sigortalı işe giriş bildirgesi verilmediğinin Kurum kayıtlarında yapılan incelemeler sonucunda tespit edilmesi durumunda her bir sigortalı için aylık asgari ücret tutarında,

ç) İşyeri esas alınmak suretiyle sigortalı işe giriş bildirgesinin verilmemesine ilişkin fiilin; mahkemenin karar tarihinden, Kurumun denetim ve kontrolle görevli memurlarının tespit tarihinden, diğer kamu kurum ve kuruluşlarının denetim elemanlarının rapor tarihinden, bankalar, döner sermayeli kuruluşlar, kamu idareleri ile kanunla kurulan kurum ve kuruluşlardan alınan bilgi veya belgelerin Kuruma intikal tarihinden itibaren bir yıl içinde tekrarı halinde, bildirgeyi vermekle yükümlü olanlar hakkında bu defa her bir sigortalı başına aylık asgari ücretin beş katı tutarında,

İdari para cezası uygulanacaktır.

Öte yandan, 5510 sayılı Kanunun 102 nci maddesinin ikinci fıkrası 5838 sayılı Kanunla 1/8/2009 tarihi itibarıyla değiştirilmiş olup

- Yasal verilme süresinin son günü 2008 yılı Ekim ayı başı ile 31/7/2009 tarihleri arasında sona eren ve yasal süresi geçirildikten sonra işverenlerce Kuruma kendiliğinden verilen sigortalı işe giriş bildirgelerine, aylık asgari ücretin 2/3'ü oranında,

- Yasal verilme süresinin son günü 1/8/2009 veya sonraki bir tarihe rastlayan ve yasal süresi geçirildikten sonra işverenlerce Kuruma kendiliğinden verilen sigortalı işe giriş bildirgelerine, aylık asgari ücret tutarında,

İdari para cezası uygulanacaktır.

Örnek 1- 19/3/2005 tarihinde 5510 sayılı Kanun kapsamına alınmış işyerinde, 1/7/2009 tarihinde çalışmaya başlayan (A) sigortalısına ilişkin sigortalı işe giriş bildirgesinin, 3/7/2009 tarihinde Kuruma işveren tarafından kendiliğinden verildiği varsayıldığında, sigortalı işe giriş bildirgesinin yasal verilme süresinin 30/6/2009 tarihinde sona ermiş olması

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI

Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

nedeniyle, işveren hakkında, 5510 sayılı Kanunun 102 nci maddesinin 5838 sayılı Kanunla değiştirilmeden önceki ikinci fıkrası hükmüne istinaden, 30/6/2009 tarihinde geçerli olan asgari ücret üzerinden $666,00 \times 2/3 = 444,00$ TL idari para cezası uygulanacaktır.

Örnek 2- 13/1/2006 tarihinde 5510 sayılı Kanun kapsamına alınmış işyerinde, 17/11/2009 tarihinde işe başlayan (B) sigortalısına ilişkin sigortalı işe giriş bildirgesinin 23/11/2009 tarihinde, işveren tarafından Kuruma kendiliğinden verildiği varsayıldığında, sigortalı işe giriş bildirgesinin yasal verilme süresinin 16/11/2009 tarihinde sona ermiş olması nedeniyle, işveren hakkında 5510 sayılı Kanunun 102 nci maddesinin 5838 sayılı Kanunla değişik ikinci fıkra hükümlerine istinaden, 16/11/2009 tarihinde geçerli olan asgari ücret üzerinden, $693,00 \times 1 = 693,00$ TL idari para cezası uygulanacaktır.

102 nci maddenin ikinci fıkrasında 6270 sayılı Kanunla 26/1/2012 tarihi itibarıyla yapılan değişiklik ile yasal verilme süresi geçtikten sonra ilgililerce kendiliğinden 30 gün içinde verilmesi ve söz konusu cezaların ilgililerce, yapılacak tebligat tarihini takip eden günden itibaren 15 gün içinde ödenmesi halinde, maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında uygulanan cezalara dörtte bir oranına karşılık gelen tutar üzerinden idari para cezası uygulanacaktır.

Yine, 102 nci maddenin beşinci fıkrasında idari para cezalarının, Kuruma itiraz edilmeden veya yargı yoluna başvurulmadan önce tebliğ tarihinden itibaren 15 gün içinde peşin ödenmesi halinde bu defa idari para cezasının dörtte üçü tahsil edilecektir.

5510 sayılı Kanunun 102 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinin (2) numaralı alt bendine istinaden, sigortalı işe giriş bildirgesinin verilmemesinin mahkeme kararı/denetim veya kontrolle görevli memurlarca yapılan tespitler/resmi kurum ve kuruluşlardan alınan yazılar sonucunda anlaşılması halinde, ilgililer hakkında her bir sigortalı başına aylık asgari ücretin iki katı tutarında idari para cezası uygulanacaktır.

Örnek 3- 18/11/2006 tarihinde 5510 sayılı Kanun kapsamına alınmış işyerinde, 15/9/2009 tarihinde işe başlayan (C) sigortalısına ilişkin sigortalı işe giriş bildirgesinin verilmemesinin, Kurumun denetim ve kontrolle görevli memurlarınca yapılan denetim sonucunda tespit edildiği varsayıldığında, bildirgenin işveren tarafından veya Kurumca re'sen düzenlendiği üzerinde durulmaksızın işveren hakkında, sigortalı işe giriş bildirgesinin verilmemesi nedeniyle, 14/9/2009 tarihinde geçerli olan asgari ücret üzerinden, $693,00 \times 2 = 1.386,00$ TL idari para cezası uygulanacaktır.

5510 sayılı Kanunun 102 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinin (3) numaralı alt bendine istinaden, işyeri esas alınmak suretiyle sigortalı işe giriş bildirgesinin verilmemesine ilişkin fiilin, mahkemenin karar tarihinden, Kurumun denetim ve kontrolle görevli memurlarının tespit tarihinden, diğer kamu kurum ve kuruluşlarının denetim elemanlarının rapor tarihinden, bankalar, döner sermayeli kuruluşlar, kamu idareleri ile kanunla kurulan kurum ve kuruluşlardan alınan bilgi veya belgelerin Kuruma intikal tarihinden itibaren bir yıl içinde tekrar anlaşılması halinde, ilgililer hakkında bu defa her bir sigortalı başına asgari ücretin beş katı tutarında idari para cezası uygulanacaktır.

Örnek 4- Sigortalı (D)'nin 13/1/2009 tarihinde çalışmaya başladığı halde, işe giriş bildirgesinin verilmemesi, 25/6/2009 tarihi itibarıyla Kurum kayıtlarına intikal eden resmi yazıdan anlaşılmalıdır. Sigortalı işe giriş bildirgesinin yasal süresi içinde verilmemesinden dolayı işverene $666,00 \times 2 = 1.332,00$ TL idari para cezası uygulanmıştır. Aynı işyerinde 19/8/2009 tarihinde işe alınan (E) ve (F) sigortalılarına ilişkin sigortalı işe giriş bildirelerinin

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI

Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

verilmediğinin Kurumun denetim ve kontrolle görevli memurlarınca yapılan denetimler sonucunda 22/10/2009 tarihinde tespit edilmiş olduğu varsayıldığında, bu defa anılan işverene $693,00 \times 5 \times 2 = 6.930,00$ TL idari para cezası uygulanacaktır. İşyerinde 23/11/2010 tarihinde çalışmaya başlayan (G) sigortalısına ilişkin sigortalı işe giriş bildirgesinin verilmediğinin, diğer kamu kurum ve kuruluşlarının denetim elemanlarınca düzenlenen 25/12/2010 tarihli rapordan tespit edilmiş olduğu varsayıldığında ise, Kurumun denetim ve kontrolle görevli memurlarınca yapılan tespit tarihinden itibaren bir yıldan fazla süre geçmiş olması nedeniyle, 23/11/2010 tarihinde işe başlayan sigortalıya ait sigortalı işe giriş bildirgesinin verilmemesinden dolayı bu defa ilgili işveren hakkında aylık asgari ücretin iki katı tutarında idari para cezası uygulanacaktır.

Aynı işyerinde, sigortalı işe giriş bildirgesinin verilmemesine ilişkin fiilin;

- Mahkemenin karar tarihinden,
- Kurumun denetim ve kontrolle görevli memurlarının tespit tarihinden,
- Diğer kamu kurum ve kuruluşlarının denetim elemanlarının rapor tarihinden,
- Bankalar, döner sermayeli kuruluşlar, kamu idareleri ile kanunla kurulan kurum ve kuruluşlardan alınan bilgi veya belgelerin Kuruma intikal tarihinden itibaren,

Bir yıllık süre içinde, birden fazla kez tespiti halinde, her bir sigortalı işe giriş bildirgesinden dolayı asgari ücretin beş katı tutarında idari para cezası uygulanacaktır.

2.1.1.1- 2008 yılı Ekim ayından önceki tarihlerde işlenen fiiller

5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 7 nci maddesinin ikinci fıkrası, “Suçun işlendiği zaman yürürlükte bulunan kanun ile sonradan yürürlüğe giren kanunların hükümleri farklı ise, failin lehine olan kanun uygulanır ve infaz olunur.” hükmünü amirdir.

5237 Kanununun bu hükmü gereğince, fiilin işlendiği tarihten sonra yapılan yeni düzenlemelerin failin lehine durum meydana getirmesi halinde, ilgililer hakkında düşük olan ceza tutarının esas alınması gerektiğinden, 5510 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği 2008 yılı Ekim ayı öncesinde işlenen fiillerden dolayı ilgililer hakkında idari para cezası uygulanırken, fiilin işlendiği tarihteki ceza tutarı ile 5510 sayılı Kanunda öngörülen ceza tutarı kıyaslanacak ve ilgililer hakkında düşük olan ceza tutarı uygulanacaktır.

Buna göre, yasal süresi dışında Kuruma verilmiş olan sigortalı işe giriş bildirelerinin, yasal verilme süresinin son gününün 30/9/2008 veya önceki bir tarihe rastlıyor olması halinde, söz konusu bildirelere, mahkeme kararına/denetim veya kontrolle görevli memurlarca yapılan tespitlere/resmi kurum ve kuruluşlardan alınan yazılara istinaden işverenlerce veya Kurumca re’sen düzenlenmiş olup olmadığı üzerinde durulmaksızın, 506 sayılı Kanunun mülga 140 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi uyarınca bir aylık asgari ücret tutarında, idari para cezası uygulanacaktır.

Örnek 1- (H) sigortalısının 25/6/2007 tarihinde çalışmaya başlamasına rağmen, hizmetlerinin ve kazançlarının Kuruma bildirilmediğinin 21/4/2009 tarihli mahkeme ilamından anlaşıldığı varsayıldığında, söz konusu sigortalıyı çalıştıran işveren hakkında sigortalı işe giriş bildirgesinin yasal süresi içinde verilmemesinden dolayı, 24/6/2007 tarihinde geçerli olan asgari ücret üzerinden $562,50 \times 1 = 562,50$ TL=562,00 TL idari para cezası uygulanacaktır.

Öte yandan, yasal verilme süresinin son günü 30/9/2008 veya önceki bir tarihe rastlayan sigortalı işe giriş bildirelerinin;

- 2008 yılı Ekim ayı ile 31/7/2009 tarihleri arasında Kuruma işverenlerce

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI

Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

kendiliğinden verilmiş olması halinde, idari para cezasının uygulandığı tarihteki ceza tutarının suçun işlendiği tarihteki ceza tutarından düşük olması nedeniyle, failin lehine olan ceza hükümlerinin esas alınması gerektiğinden, bu nitelikteki her bir sigortalı işe giriş bildirgesi başına aylık asgari ücretin 2/3'ü tutarında,

- 30/9/2008 tarihinden önce Kuruma işverenlerce kendiliğinden verilmiş olmakla birlikte, ceza tutarının 2008 yılı Ekim ayı ile 31/7/2009 tarihleri arasında ödenmesi halinde, ödemenin yapıldığı tarihteki ceza tutarının suçun işlendiği tarihteki ceza tutarından düşük olması nedeniyle, her bir sigortalı işe giriş bildirgesi başına aylık asgari ücretin 2/3'ü tutarında,

- 1/8/2009 tarihinden sonra Kuruma işverenlerce kendiliğinden verilmiş olması halinde, idari para cezasının uygulandığı tarihteki ceza tutarının suçun işlendiği tarihteki ceza tutarı ile aynı olması nedeniyle, bu nitelikteki her bir sigortalı işe giriş bildirgesi başına bir aylık asgari ücret tutarında,

- 26/1/2012 tarihinden sonra Kuruma işverenlerce kendiliğinden verilmiş olması halinde, idari para cezasının uygulandığı tarihteki ceza tutarının suçun işlendiği tarihteki ceza tutarı ile aynı olması nedeniyle, bu nitelikteki her bir sigortalı işe giriş bildirgesi başına bir aylık asgari ücret tutarında,

İdari para cezası uygulanacaktır.

Örnek 2- 17/9/2008 tarihinde çalışmaya başlayan (I) sigortalısına ilişkin sigortalı işe giriş bildirgesinin işveren tarafından 29/10/2008 tarihinde Kuruma kendiliğinden verildiği varsayıldığında, söz konusu işveren hakkında, $608,00 / 3 \times 2 = 405,33 = 405,00$ TL idari para cezası uygulanacaktır.

Örnek 3- 8/7/2008 tarihinde çalışmaya başlayan (İ) sigortalısına ilişkin sigortalı işe giriş bildirgesinin işveren tarafından 10/7/2008 tarihinde Kuruma kendiliğinden verildiği, söz konusu cezanın 12/8/2008 tarihinde işverene tebliğ edildiği ve tahakkuk eden 608,00 TL tutarındaki idari para cezasının 20/5/2009 tarihinde ödeneceği varsayıldığında, söz konusu idari para cezası, $608,00 / 3 \times 2 = 405,33 = 405,00$ TL olarak gecikme cezası ve gecikme zammı ile birlikte tahsil edilecektir.

2.1.1.2- Sigortalı işe giriş bildirgesinin, e-Sigorta yoluyla göndermekle yükümlü tutulanlarca, yasal süresi içinde ancak kağıt ortamında Kuruma verilmesi

5510 sayılı Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi sigortalıları çalıştıran işverenlerden, aylık prim ve hizmet belgesini e-Sigorta yoluyla göndermekle yükümlü tutulanlar,

- Sigortalı tekrar işe giriş bildirgesini 1/11/2008 tarihinden itibaren,
  - Sigortalı ilk işe giriş bildirgesini ise 1/12/2008 tarihinden itibaren,
- e-Sigorta yoluyla göndermekle yükümlü tutulmuşlardır.

Yine, 10/7/2009 tarihli ve 2009-92 sayılı Genelge ile 2009 yılı Ekim ayına ilişkin düzenlenecek olan aylık prim ve hizmet belgesinden başlanılarak, tüm resmi ve özel sektör işverenleri, cari aylara ilişkin aylık prim ve hizmet belgelerini, çalıştırılan sigortalı sayısı üzerinde durulmaksızın

- Özel nitelikteki işyerlerinde 1/10/2009 ve sonraki tarihlerde,
- Resmi nitelikteki işyerlerinde ise 15/10/2009 ve sonraki tarihlerde,

İşe alınan sigortalılara ilişkin ilk ve tekrar sigortalı işe giriş bildirelerinin, çalıştırılan

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI

Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

sigortalı sayısı üzerinde durulmaksızın e-Sigorta yoluyla Kuruma gönderilmesi zorunlu tutulmuştur.

Buna göre yukarıdaki tarihler esas alınarak belgeler yasal süresinde kağıt ortamında verilse dahi, ilgililere, 5510 sayılı Kanununun 102 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinin (1) numaralı alt bendi uyarınca idari para cezası uygulanacaktır.

2.1.2-5510 sayılı Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki sigortalılar yönünden

5510 sayılı Kanununun 8 inci maddesinin üçüncü fıkrasında,

“4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendinde bulunanlar hariç olmak üzere diğer alt bentleri kapsamında sigortalı sayılan kişilerden köy ve mahalle muhtarları için seçildiklerine ilişkin mazbatalarını ilgili seçim kurulundan aldıkları tarihten, sigortalılıkları vergi mükellefiyetlerinin başladığı tarihten başlayan sigortalılar için vergi mükellefiyeti işleminin tesis tarihinden itibaren iki ayı geçmemek üzere ilgili vergi dairesince vergi mükellefinin işe başlama işlemlerinin tekemmül ettirildiği tarihten ve diğerleri için 7 nci maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen sigortalılık başlangıcından; (4) numaralı alt bendi kapsamında sigortalı sayılanlar için ise kanunla kurulu meslek kuruluşlarına kayıt tarihinden itibaren kendi mevzuatına göre kayıt veya tescili yapan ilgili kurum, kuruluş ve birlikler, vergi daireleri ve Esnaf ve Sanatkar Sicil Müdürlüğü sigortalı işe giriş bildirgesi düzenleyerek Kuruma vermekle yükümlüdür. 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendinin (1), (2) ve (3) numaralı alt bentlerinde sayılanların bildirimleri en geç 15 gün, (4) numaralı alt bendinde sayılanların bildirimleri ise en geç bir ay içinde yapılır. Ayrıca 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendinde sayılanların kendileri tarafından da sigortalılık bildirimleri yapılabilir. 4 üncü maddenin üçüncü fıkrasında belirtilenlerin ise çalışmaya başladıkları tarihten itibaren en geç bir ay içinde tescil eden kuruluş tarafından Kuruma bildirilmesi zorunludur. Kurum bu bildirimlerden itibaren bir ay içinde tescili yapılan kişilere, sigortalılık hak ve yükümlülüklerinin başladığını bildirir.”

hükmü yer almaktadır.

Bu doğrultuda, 5510 sayılı Kanununun 8 inci maddesinin üçüncü fıkrasında belirtilen yükümlülüğün yerine getirilmemesi halinde, 5510 sayılı Kanununun 102 nci maddesinin birinci fıkrasının (g) bendine istinaden, bildirgenin verilmesi gereken sürenin son gününde geçerli olan asgari ücret üzerinden, bir aylık asgari ücret tutarında idari para cezası uygulanacaktır.

Kanununun 8 inci maddesinde sigortalı bildirim ve tescili, 9 uncu maddesinde sigortalılığın sona ermesi ile ilgili kişi, kurum ve kuruluşların bildirim yükümlülüğü, 102 nci maddesinde ise bu yükümlülüklerin süresi içerisinde yerine getirilmemesi durumunda uygulanacak idari para cezalarına ilişkin hükümler açıklanmıştır. 8 inci ve 9 uncu maddeler uyarınca kimlerin ne şekilde bildirim yükümlülüğünün bulunduğu Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliği'nin 11 inci ve 14 üncü maddelerinde belirtilmiştir.

Buna göre, sigortalılıklarının başlangıcına ve sonlandırılmasına ilişkin; ticari kazanç veya serbest meslek kazancı nedeniyle gerçek veya basit usulde gelir vergisi mükellefi olanlar ile şahıs şirketlerinden kolektif şirket ortakları, adi komandit şirketlerin komandite ve komanditer ortakları ve donatma iştiraki ortakları ile ilgili vergi dairelerinin, gelir vergisinden muaf olup, esnaf ve sanatkar siciline kayıtlı olanlarla ilgili esnaf ve sanatkarlar sicil müdürlüklerinin, anonim şirketlerin yönetim kurulu üyesi olan ortakları ile ilgili şirket yetkililerinin, sermaye şirketlerinden limited şirket ortakları ile sermayesi paylara bölünmüş

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI

Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

komandit şirketlerin komandite ortakları ile ilgili ticaret sicil müdürlüklerinin, köy ve mahalle muhtarları ile ilgili il ve ilçe mülki idare amirliklerinin, 6132 sayılı Kanuna tabi jokey ve antrenörlerin sigortalılıkları ile ilgili Türkiye Jokey Kulübünün bildirim yükümlülüğü bulunmaktadır.

2.1.2.1. 5510 sayılı Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sigortalılık başlangıcının Kuruma bildirim

2.1.2.1.1-Ticari kazanç veya serbest meslek kazancı nedeniyle gerçek veya basit usulde gelir vergisi mükellefi olanlar, kollektif şirket ortakları, adi komandit şirketlerin komandite ve komanditer ortakları ve donatma iştiraki ortaklarının bildirim

Vergi mükellefi olan sigortalıların bildirimlerinin, vergi dairelerinin denetim ve kontrole görevli memurlarınca yapılacak yoklama tarihinden (tesis tarihinden) itibaren iki aylık süre aşmamak kaydıyla, vergi mükellefiyet işlemlerinin tekemmül ettirildiği tarihten (vergi mükellefiyet işlemlerinin başlama tarihinin vergi dairelerince sisteme girildiği tarihten) itibaren en geç 15 gün içinde Kurumumuza bildirilmesi gerekmektedir.

Örnek 1- 20/1/2016 tarihinde vergi dairesine müracaat ederek, 20/1/2016 tarihinde işe başlayacağını beyan eden (A) gerçek kişinin beyanı üzerine vergi dairesinin denetim ve kontrole görevli memuru tarafından 22/1/2016 tarihinde yapılan yoklama işlemleri sırasında bahse konu mükellefin 20/1/2016 tarihinde işe başladığının tespit edildiği ve konuyla ilgili düzenlenen yoklama tutanağına istinaden vergi mükellefiyet işleminin ilgili vergi dairesince 25/1/2016 tarihinde sonuçlandırıldığı varsayıldığında, bahse konu vergi mükellefinin işe başladığı hususunun 25/1/2016 tarihinden itibaren 8/2/2016 tarihine kadar Kurumumuza intikal ettirmesi gerekmektedir.

Örnek 2- Vergi Dairesinin denetim ve kontrole görevli memurlarınca 5/2/2016 tarihinde yapılan denetimler sırasında, 10/8/2015 tarihinde işe başladığı halde vergi dairesine bildirimde bulunmadığı tespit edilen bir mükellef için yoklama tutanağının 5/2/2016 tarihinde düzenlendiği ve konuyla ilgili düzenlenen yoklama tutanağına istinaden vergi mükellefiyet işleminin ilgili vergi dairesince 6/2/2016 tarihinde sonuçlandırıldığı varsayıldığında, bahse konu mükellefin, vergi mükellefiyetinin başladığı hususunun 6/2/2016 tarihinden itibaren en geç 15 günlük sürenin son günü olan 20/2/2016 tarihine kadar Kurumumuza bildirilmesi gerekmektedir.

15 günlük sürenin son gününün resmi tatile rastlaması halinde süre resmi tatili izleyen ilk iş günü sona erecektir.

Vergi mükellefiyeti başlayan sigortalılara ilişkin bilgilerin, vergi mükellefiyet işlemlerinin sonuçlandığı tarihten itibaren 15 günlük süre içinde Kurumumuza bildirilmemesi halinde ilgili vergi dairesi hakkında Kanununun 102 nci maddesinin birinci fıkrasının (g) bendi uyarınca 15 günlük sürenin son gününde geçerli olan asgari ücret üzerinden her bir sigortalı için bir aylık asgari ücret tutarında idari para cezası uygulanacaktır.

2.1.2.1.2-Gelir vergisinden muaf olup, esnaf ve sanatkar siciline kayıtlı olanların sigortalılıklarının başlangıcı ve bildirim

Gelir vergisinden muaf olup, esnaf ve sanatkar sicil müdürlüklerine kayıtlı olanların, kayıt oldukları tarihten itibaren esnaf ve sanatkar sicil müdürlüklerince en geç on beş gün içinde Kuruma bildirilecektir. Esnaf ve sanatkar sicil müdürlükleri kendilerine kayıt yaptıran esnaflardan yalnızca vergiden muaf olanların kayıtlarını Kuruma bildirecektir.

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI

Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

Örnek 1- Seyyar musluk tamirciliği mesleğinden dolayı vergiden muaf olduğunu belgeleyerek esnaf ve sanatkar sicil müdürlüğüne 10/5/2011 tarihinde kayıt yaptıran sigortalının esnaf ve sanatkar sicil müdürlüğüne 24/5/2011 tarihine kadar Kuruma bildirilmesi gerekmektedir.

2.1.2.1.3- Limited şirket ortaklarının sigortalılıklarının başlangıcı ve bildirim

Limited şirket ortaklarının sigortalılığı, şirketin ticaret sicil memurluklarınca tescil edildiği tarihten itibaren başlatılacak ve ticaret sicil memurluklarınca tescil edildikleri tarihten itibaren on beş gün içinde Kuruma bildirilecektir.

Örnek 1- İki ortaklı olarak 14/1/2011 tarihinde ticaret sicil memurluğuna tescil edilen limited şirketin iki ortağının sigortalılığı da aynı tarih itibari ile başlayacak olup, ticaret sicil memurluğuna bildirim 28/1/2011 tarihine kadar Kuruma yapılacaktır.

2.1.2.1.4- Sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketlerin komandite ortaklarının sigortalılıklarının başlangıcı ve bildirim

Sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketlerin komandite ortaklarının sigortalılığı, şirketin kuruluşunda şirketin ticaret sicil memurluklarınca tescil edildikleri tarihten itibaren on beş gün içinde Kuruma bildirilecektir.

Örnek 1- Sermayesi paylara bölünmüş komandit şirket ortaklığı 14/9/2011 tarihinde ticaret sicil memurluğuna tescil edildiği tarihten itibaren on beş gün içerisinde ticaret sicil memurluğuna 28/9/2011 tarihine kadar Kuruma bildirecektir.

2.1.2.1.5- Köy ve mahalle muhtarlarının sigortalılıklarının başlangıcı ve bildirim

Yapılan mahalli idareler seçimlerinde köy ve mahalle muhtarları seçilen muhtar sigortalıların bildirimleri, muhtar seçildiklerine ilişkin mazbatalarını ilgili seçim kurulundan aldıkları tarihten itibaren il veya ilçe mülki amirliklerince on beş gün içinde Kuruma bildirilecektir.

Örnek 1- 30/3/2014 tarihinde mahalli idareler seçimleri yapıldığı varsayıldığında; muhtar seçilen ve ilçe seçim kurulundan mazbatasını 2/4/2014 tarihinde alan muhtarın sigortalılık başlangıcının ilgili il veya ilçe mülki amirliklerince Kuruma bildirim 16/4/2014 tarihine kadar yapılacaktır.

2.1.2.1.6- 6132 sayılı At Yarışları Hakkında Kanuna tabi jokey ve antrenörlerin sigortalılıklarının başlangıcı ve bildirim

6132 sayılı At Yarışları Hakkında Kanuna tabi jokey ve antrenörlerin sigortalılıkları lisans belgesine istinaden fiilen çalışmaya başladıkları tarihten itibaren başlatılacak ve bu tarih Türkiye Jokey Kulübü tarafından bir ay içerisinde Kuruma bildirilecektir.

Örnek 1- Türkiye Jokey Kulübüne 1/11/2011 tarihinde lisans belgesinin onaylandığı bildirilen sigortalının anılan Kulüp tarafından Kurumumuza bildirim 1/12/2011 tarihine kadar yapılacaktır.

2.1.2.1.7-Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendi kapsamında sigortalı sayılanları bildirim

Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendi kapsamında tarımsal faaliyette bulunan sigortalıların meslek kuruluşuna kayıtlarının yapıldığı tarihten itibaren bir ay içinde ziraat odalarınca, ziraat odalarının bulunmadığı

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI

Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

yerlerde tarım il/ilçe müdürlüklerince Kuruma bildirilecektir.

Örnek 1- 1/1/2016 tarihinde ziraat odasına kayıt yaptıran sigortalının ziraat oda kaydının yapıldığı tarihten itibaren 1 ay içerisinde ziraat odasına Kuruma bildirimini 1/2/2016 tarihine kadar yapılacaktır.

2.1.2.1.8- Sigortalı işe giriş bildirgesinin verilmesi

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki sigortalıları bildirim yükümlülüğü bulunan ilgili kurum ve kuruluşlar sigortalı işe giriş bildirgesini elektronik alt yapı oluşturuluncaya kadar Kuruma kağıt ortamında verebileceklerdir. Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki sigortalılarla ilgili bildirim yükümlülüğü bulunan kurum ve kuruluşlar, bildirimlerini merkez birimlerince yapmaları durumunda, bildirim zorunluluğu yerine getirilmiş sayılır.

2.2- Sigortalı İşten Ayrılış Bildirgesi

2.2.1-5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki sigortalıların sigortalılığın sona ermesinin bildirim

5510 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinin;

Birinci fıkrasında,

“Kısa ve uzun vadeli sigorta kolları bakımından sigortalılık;

a) 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki sigortalıların, hizmet akdinin sona erdiği tarihten,

.....

itibaren sona erer.

.....

d) 5 inci madde gereği bazı sigorta kollarına tâbi tutulanların, sigortalı sayılmalarını gerektiren halin sona erdiği tarihten,

e) 6 ncı maddenin birinci fıkrasının (1) bendi kapsamında olanlardan, çalışmakta iken bulunduğu ülkenin sosyal güvenlik kurumu ile irtibatlandırılanlar ile uluslararası sosyal güvenlik sözleşmeleri çerçevesinde, seçimini bu yönde kullananlar için sigortalandıkları tarihten,

İtibaren sona erer.”

Üçüncü fıkrasında,

“Birinci fıkranın (a), (c) ve (d) bentlerine göre sigortalılığı sona erenlerin durumları işverenleri tarafından, ... , en geç on gün içinde Kuruma bildirilir.”

Dördüncü fıkrasında

“Birinci fıkranın (e) bendine göre sigortalılığı sona erenler ile 8 inci maddenin birinci fıkrasının (c) bendine göre bildirim yapılan sigortalıların, sigortalılığının sona ermesine ilişkin bildirimleri, üç ay içinde Kuruma yapılır.”

Hükümleri yer almaktadır.

5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi sigortalıların, hizmet akdinin sona ermesi halinde, bu durumun Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliği ekinde yer alan sigortalı işten ayrılış bildirgesi ile Kanunun 9 uncu maddesinin

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI

Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

üçüncü fıkrası ve Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliğinin 25 inci maddesinde belirtilen sürelerde Kuruma bildirilmesi gerekmektedir.

Diğer taraftan, 5510 sayılı Kanunda hüküm bulunmamakla birlikte diğer kanunların süreye ilişkin hükümleri hakkında bu Genelgenin "2.1.1.1- 5510 sayılı Kanun ve diğer kanunların süreye ilişkin hükümleri" ve 10.2 numaralı bölümleri sigortalı işten ayrılış bildirgesi içinde aynı şekilde uygulanacaktır.

5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi sigortalıların sigortalı işten ayrılış bildirgeleri verilme süreleri hakkında 22/2/2013 tarihli ve 2013-11 sayılı Genelgede belirtilen hususlar doğrultusunda işlem yapılır.

5510 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinin (a), (d), (e) bentleri gereğince,

- 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendine tabi sigortalılara ait sigortalı işten ayrılış bildirgesini süresinde vermeyen işverenlere idari para cezası uygulanacaktır.

- 5 inci maddenin birinci fıkrasının;

(a) bendine tabi ceza infaz kurumları ile tutukevleri bünyesinde oluşturulan tesis, atölye ve benzeri ünitelerde çalıştırılan hükümlü ve tutuklulardan bu çalışması sona erenlerin,

(b) bendine tabi 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanununda belirtilen aday çırak, çırak ve işletmelerde mesleki eğitim gören öğrenciler, mesleki ve teknik ortaöğretim ile yükseköğrenimleri sırasında staja tabi tutulan öğrenciler, mesleki ve teknik ortaöğretim sırasında tamamlayıcı eğitim ya da alan eğitimi gören öğrenciler, kamu kurum ve kuruluşları tarafından desteklenen projelerde görevli bursiyerler ile 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 46 ncı maddesine tabi olarak kısmi zamanlı çalıştırılan öğrencilerden aylık prime esas kazanç tutarı, 82 nci maddeye göre belirlenen günlük prime esas kazanç alt sınırının otuz katından fazla olmayanlardan mesleki eğitimi ya da stajı sona erenlerin,

(c) bendine tabi harp malulleri ile 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu ve 2330 sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanuna göre vazife malullüğü aylığı bağlanmış malullerden (a) bendi kapsamında çalışmakta olup bu işyerlerinden ayrılanların,

(g) bendine tabi ülkemiz ile sosyal güvenlik sözleşmesi olmayan ülkelerde iş üstlenen işverenlerce yurt dışındaki işyerlerinde çalıştırılmak üzere götürülen Türk işçilerinden çalıştıkları işten ayrılanların,

İşverenlerine sigortalı işten ayrılış bildirgesinin geç verilmesinden dolayı idari para cezası uygulanmayacaktır.

- 6 ncı maddenin birinci fıkrasının (l) bendi kapsamında olanlardan, çalışmakta iken bulunduğu ülkenin sosyal güvenlik kurumu ile irtibatlandırılanlar ile uluslararası sosyal güvenlik sözleşmeleri çerçevesinde, seçimini bu yönde kullananların sigortalılıklarının sona ermesine ilişkin Kuruma geç verilen sigortalı işten ayrılış bildirgesinden dolayı idari para cezası uygulanmayacaktır.

5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi sigortalılara ilişkin sigortalı işten ayrılış bildirgesinin, çalışılan işin/işyerinin niteliği dikkate alınarak, Kanunun 9 uncu maddesinin üçüncü fıkrasında belirtilen süre içinde Kuruma verilmemesi halinde uygulanacak olan idari para cezaları ise, 5510 sayılı Kanunun 102 nci maddesinin birinci fıkrasının (j) bendinde 6283 sayılı Kanunla 8/3/2012 tarihinde yapılan değişiklik doğrultusunda yapılmaktadır.

Söz konusu bent metninde;

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI

Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

“Kurumca dayanağı belirtilmek suretiyle diğer kanunlarda aşağıda belirtilen fiiller için idari para cezası öngörülmüş olsa dahi ayrıca bu Kanunun;

.....

“j) 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine göre sigortalılığı sona erenlere ilişkin bildirim ile 506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesinde yer alan sandıklara, sandık iştirakçiliğinin başlama veya sona ermesine ilişkin bildirim, süresi içinde ya da Kurumca belirlenen şekle ve usule uygun olarak yapmayanlar veya Kurumca internet, elektronik veya benzeri ortamda göndermekle zorunlu tutulduğu halde anılan ortamda göndermeyenler hakkında, bir takvim ayında işlenen bu fiillerden dolayı tutmakla yükümlü bulunan defter ve belgelerin ibraz edilmemesi nedeniyle verilmesi gereken ceza tutarını aşmamak kaydıyla her bir sigortalı veya sandık iştirakçisi için asgari ücretin onda biri tutarında idari para cezası uygulanır”.

hükmü yer almaktadır.

Yapılan düzenleme ile Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi sigortalıların işten ayrılış bildirgesinin geç verilmesinden dolayı uygulanan idari para cezası miktarının alt sınırı asgari ücretin onda biri olarak, üst sınırı ise işverenlerin 5510 sayılı Kanunun 86 ncı maddesinin ikinci fıkrasına göre Kurumun denetim ve kontrol ile görevlendirilen memurlarınca istenilmesi halinde ibrazı gereken tutmakla yükümlü oldukları işyeri defter, kayıt ve belgelerinin Kuruma verilmemesi nedeniyle uygulanan idari para cezası miktarını aşmayacak şekilde belirlenmiştir.

Buna göre, 8/3/2012 tarihinden itibaren her bir sigortalı için tahakkuk edecek idari para cezası tutarı asgari ücretin onda biri olarak belirlenmiş olup, bir takvim ayında bilanço esasına göre defter tutmakla yükümlü işyerleri için en fazla asgari ücretin oniki katı üzerinden, diğer defterleri tutmakla yükümlü olan işyerleri için en fazla asgari ücretin altı katı üzerinden, defter tutmakla yükümlü olmayan işverenler için ise en fazla asgari ücretin üç katı üzerinden idari para cezası uygulanacaktır.

Diğer taraftan, 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi sigortalılara ait sigortalı işten ayrılış bildirgesini süresi içinde vermeyenlere ilişkin idari para cezası uygulanmasına ilişkin (j) bendi 5838 sayılı Kanunla 1/8/2009 tarihinden itibaren yürürlüğe girdiğinden; sigortalı işten ayrılış bildirgesini süresi içinde vermeyen işverenlere;

- 2008 Ekim ayı ile 31/7/2009 tarihleri arasında idari para cezası uygulanmayacaktır.

- 1/8/2009 tarihi ile 7/3/2012 tarihleri arasında asgari ücret tutarında idari para cezası uygulanacaktır.

- 8/3/2012 tarihinden itibaren asgari ücretin onda biri üzerinden ceza uygulanacak olup, ceza miktarı işverenlerin 5510 sayılı Kanunun 86 ncı maddesinin ikinci fıkrasına göre tutmakla yükümlü oldukları işyeri defter, kayıt ve belgelerinin Kuruma verilmemesi nedeniyle uygulanan ceza miktarını aşmayacaktır.

Öte yandan, 6283 sayılı Kanunun geçici 1 inci maddesi ile “31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 102 nci maddesinin birinci fıkrasının (j) bendinde bu Kanunun 3 üncü maddesi ile yapılan değişiklik, bu Kanunun yayımı tarihinden önce tahakkuk ettirildiği halde ödenmemiş olan cezalar için de uygulanır, ancak tahsil edilmiş tutarlar red ve iade veya mahsup edilmez.” hükmü bulunduğundan 5510 sayılı Kanununun 102 nci maddesinin birinci fıkrasının (j) bendi ile yapılan düzenleme 1/8/2009- 7/3/2012 süresinde tahakkuk ettirildiği halde ödenmemiş olan cezalar için de

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

uygulanacaktır.

102 nci maddenin ikinci fıkrasında 6270 sayılı Kanunla 26/1/2012 tarihi itibariyle yapılan değişiklik ile yasal verilme süresi geçtikten sonra ilgililerce kendiliğinden 30 gün içinde verilmesi ve söz konusu cezaların ilgililerce, yapılacak tebligat tarihini takip eden günden itibaren 15 gün içinde ödenmesi halinde, ilgili bentlere göre uygulanan cezalara dörtte bir oranına karşılık gelen tutar üzerinden idari para cezası uygulanacaktır.

Yine, 102 nci maddenin beşinci fıkrasında idari para cezalarının, Kuruma itiraz edilmeden veya yargı yoluna başvurulmadan önce tebliğ tarihinden itibaren 15 gün içinde peşin ödenmesi halinde bu defa idari para cezasının dörtte üçü tahsil edilmektedir.

Örnek 1- 12/3/2012 tarihinde işten ayrılan sigortalıya ait sigortalı işten ayrılış bildirgesini 22/3/2012 tarihinde Kuruma e-Sigorta yoluyla vermesi gereken işveren, bu bildirgeyi 27/3/2012 tarihinde vermiş olup, bildirgenin geç verilmesinden dolayı işverene uygulanacak idari para cezası tahakkuk tutarı $(886.50 \times 1/10) = 88,65$ TL = 88,00 TL dir.

Örnek 2- Örnek 1'deki işverenin bilanço esasına tabi defter tuttuğu ve 150 sigortalıya ait sigortalı işten ayrılış bildirgesini 27/3/2012 tarihinde Kuruma verdiği varsayıldığında 2012 yılı Mart ayının son günü olan 31/3/2012 tarihinde işverene uygulanacak idari para cezası tahakkuk tutarı $88,65 \times 150 = 13.297,50$ TL olup, bu tutar bilanço esasına tabi defter tutmakta olan işverenlere uygulanan tutardan fazla olduğundan idari para cezası $(886.50 \times 12) = 10.638,00$ TL'ye indirilecektir.

Örnek 3- Diğer defterleri tutmakla yükümlü (A) işvereni, 4/5/2012 tarihinde işten ayrılan 10 sigortalıya ait sigortalı işten ayrılış bildirgesini 14/5/2012 tarihinde, 15/5/2012 tarihinde işten ayrılan 15 sigortalıya ait işten ayrılış bildirgesini 25/5/2012 tarihinde, 28/5/2012 tarihinde işten ayrılan 20 sigortalıya ait işten ayrılış bildirgesini ise 7/6/2012 tarihinde e-Sigorta yoluyla Kuruma vermesi gerekirken söz konusu bildirgeleri 30 gün geçtikten sonra ve farklı tarihlerde Kuruma vermiştir. Diğer defterleri tutmakla yükümlü işverene 30/6/2012 tarihine kadar her bir takvim ayında uygulanacak idari para cezası üst sınırı $886,50 \times 6 = 5.319,00$ TL olup 2012 yılı Mayıs ayında toplam 25 sigortalı için $25 \times 88,65 = 2.216,25$ TL = 2.216,00 TL, 2012 Haziran ayında ise 20 sigortalı için $20 \times 88,65 = 1.773,00$ TL ceza tahakkuk edecektir.

Örnek 4- Diğer defterleri tutmakla yükümlü (B) işyerince 1-31/7/2012 takvim ayı için 65 sigortalıya ait sigortalı işten ayrılış bildirgesinin yasal süresi dışında ve bildirgenin verilme süresi geçtikten sonra 30 gün içinde kendiliğinden verildiği, tebliğ tarihinden itibaren 15 gün içinde ödendiği varsayıldığında, $940,50 \times 6 = 5.643,00$ TL, $5.643,00 \times \frac{1}{4} = 1.410,75$ TL, $1.410,75 \times \frac{3}{4} = 1.058,06$ TL (kuruş kısmı atıldıktan sonra 1.058,00 TL) idari para cezası uygulanmıştır. Daha sonra işverenin 2012 yılı Temmuz ayında işten ayrılan 3 sigortalıya ait sigortalı işten ayrılış bildirgesini 30 günlük sürenin dışında vermesi ya da bu durumun Kurumun denetim ve kontrolle görevli memurları tarafından tespit edilmesi halinde, işverenin 2012 yılı Temmuz ayına ilişkin idari para cezası üst limitine göre ödeme yapmış olması nedeniyle sonradan verilen sigortalı işten ayrılış bildirgelerine idari para cezası uygulanmayacak, uygulanmış ise idari para cezası komisyon kararı ile kaldırılacaktır.

Örnek 5- 16/11/2011 tarihinde işten ayrılan 180 sigortalıya ait sigortalı işten ayrılış bildirgesini 26/11/2011 tarihinde Kuruma e-Sigorta yoluyla vermesi gereken ve diğer defter türlerini tutmakla yükümlü olan işveren, bu bildirgeleri 28/12/2011 tarihinde vermiş olup işverene toplam $180 \times 837,00 = 150.660,00$ TL ceza tahakkuk ettirilmiştir. İşverenin söz

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI

Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

konusu tutarı ödememesi nedeniyle yeni düzenleme doğrultusunda 2011 yılı Kasım ayının son günü olan 30/11/2011 tarihinde işverene uygulanacak idari para cezası tahakkuk miktarı $837,00 / 10 = 83,70$ $83,70 \times 180 = 15.066,00$ TL'dir. Bu tutar diğer defterler için belirlenen tutarın üstünde olduğundan işverene $837,00 \times 6 = 5.022,00$ TL idari para cezası uygulanacaktır.

Örnek 6- Kurum denetim elemanı tarafından yapılan incelemede 28/9/2009 tarihinde işten ayrıldığı tespit edilen sigortalının sigortalı işten ayrılış bildirgesinin verilmediği tespit edilmiş olup, işten ayrılış bildirgesi re'sen düzenlenerek idari para cezası 29/3/2012 tarihinde tebliğ edilmiştir. İşverenin idari para cezasını 15 gün içinde ödemesi halinde $693,00 / 10 = 69,30$ TL, $69,30 \times \frac{3}{4} = 51,98$ (kuruş kısmı atıldıktan sonra 51,00 TL) tahsil edilecektir.

2.2.2-5510 sayılı Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki sigortalıların sigortalılığın sona ermesinin bildirimine ilişkin idari para cezası

2.2.2.1 -Ticari kazanç veya serbest meslek kazancı nedeniyle gerçek veya basit usulde gelir vergisi mükellefi olanların sigortalılığının sona ermesi ve bildirim

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sigortalı sayılanlardan ticari kazanç veya serbest meslek kazancı nedeniyle gerçek veya basit usulde gelir vergisi mükellefi olanların sigortalılıkları, mükellefiyetlerini gerektiren faaliyetlerine son verdikleri tarihte sona erdirilecek olup; sigortalılığın bildirim vergi dairelerinin denetim ve kontrolle görevli memurlarınca yapılacak yoklama tarihinden (tesis tarihinden) itibaren iki aylık süre aşmamak kaydıyla, vergi mükellefiyet işlemlerinin tekemmül ettirildiği tarihten (vergi mükellefiyet terk işlemlerinin vergi dairelerince sisteme girildiği tarihten) itibaren en geç 10 gün içinde Kurumumuza bildirilmesi gerekmektedir.

Örnek 1- 6/4/2011 tarihi itibarıyla vergi mükellefiyeti sona eren sigortalının vergi dairesince vergi mükellefiyeti terk işlemi tesis edilip 20/5/2011 tarihinde tekemmül ettirilmiştir. Bu sigortalıların bildirimlerinin vergi dairesince en geç 29/5/2011 tarihine kadar Kuruma yapılması gerekmektedir, 29/5/2011 tarihi hafta sonu tatiline rastlaması nedeniyle takip eden ilk iş günü olan 30/5/2011 tarihine kadar yapılacaktır.

2.2.2.2- Gelir vergisinden muaf olanların sigortalılıklarının sona ermesi ve bildirim

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (2) numaralı alt bendine tabi olanların sigortalılığı, esnaf ve sanatkar sicil müdürlüklerindeki kayıtlarının silindiği tarihte sona erecektir. Bu tarih, esnaf ve sanatkar sicil müdürlüklerince veya sigortalılarca on gün içinde Kuruma bildirilecektir.

Örnek 1- 5/3/2008 tarihinde seyyar berberlik mesleğinden dolayı kayıt ve tescili yapılan sigortalı bu faaliyetinin 2/5/2011 tarihinde sona ermesi nedeniyle esnaf ve sanatkar sicilindeki kaydını da aynı tarihte sildirmiştir. Esnaf ve sanatkar sicil müdürlüğünce sigortalı işten ayrılış bildirgesinin 12/5/2011 tarihine kadar Kuruma verilmesi gerekmektedir.

2.2.2.3- Köy ve mahalle muhtarlarının sigortalılığının sona ermesi ve bildirim

Köy ve mahalle muhtarlarının sigortalılıkları muhtarlık görevinin bittiği tarih itibarıyla sona erdirilecek, muhtarlık görevinin bittiği tarih il veya ilçe mülki amirliklerince en geç on gün içinde sigortalı işten ayrılış bildirgesi ile Kuruma bildirilecektir.

Muhtar seçilemeyenler ile seçimlere girmemesi nedeniyle seçim tarihi itibarıyla sigortalılıkları sona erenlerin Kuruma yapılacak bildirimine esas olan on günlük sürenin

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI

Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

başlangıcında, il ve ilçe seçim kurullarınca muhtar seçilenlere ilişkin yazının il ve ilçe mülki amirliklerine intikal ettiği tarih esas alınacak, diğer bir ifadeyle seçim tarihi itibariyle muhtarlık görevi sona eren sigortalıların Kuruma bildirim için öngörülen on günlük süre, il veya ilçe seçim kurullarının muhtar seçilenlere ilişkin bildirim yazısının il ve ilçe mülki amirliklerine intikal tarihinden itibaren başlatılacaktır.

Örnek 1- Muhtarlık görevi devam etmekte iken 31/3/2019 tarihinde yapılan mahalli idareler seçimlerine giren sigortalı (B)'nin yeniden muhtar seçilemediği, ilçe seçim kurulunca muhtar seçilenlere ilişkin yazının ilçe mülki amirliğine 9/4/2019 tarihinde intikal ettiği varsayıldığında; (B)'nin sigortalılığı 31/3/2019 tarihi itibariyle sona erdirilecek, muhtarlık görevinin sona erdiğine ilişkin on günlük bildirim süresinin başlangıcında 9/4/2019 tarihi esas alınacaktır. Sigortalı (B)'nin muhtarlık görevinin sona erdiğine ilişkin bildirim, ilçe mülki amirliğince 19/4/2019 (bu tarih dahil) tarihine kadar yapılması durumunda bu bildirim süresinde yapılmış sayılacaktır.

Örnek 2- İlçe seçim kurulunca 31/3/2019 tarihinde yapılan mahalli idareler seçimleri sonuçlarına göre seçim bölgesinde yer alan muhtarlıklara seçilenlere ilişkin bilgileri içeren yazının ilçe mülki amirliğine 12/4/2019 tarihinde intikal ettiği, muhtarlık görevi sona erenlere ilişkin bildirim ise 23/4/2019 tarihinde yapıldığı varsayıldığında, ilçe mülki amirliğine söz konusu bildirim süresi içinde (22/4/2019 tarihine kadar) yapılmaması nedeniyle idari para cezası uygulanacaktır.

2.2.2.4- 6132 Sayılı At Yarışları Hakkında Kanuna tabi jokey ve antrenörlerin sigortalılığının sona ermesi ve bildirimi

6132 sayılı Kanuna tabi jokey ve antrenörlerden lisansları yenilenmeyenlerin sigortalılıkları lisanslı oldukları yılın sonu itibariyle sona erecek ve bu tarih Türkiye Jokey Kulübü ve sigortalılarca on gün içinde Kuruma bildirilecektir.

2.2.2.5- Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendi kapsamında sigortalılığın sona ermesi ve bildirimi

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendi kapsamında tarımsal faaliyette bulunan sigortalıların tarımsal faaliyetlerinin sona erdiğine ilişkin ziraat oda kaydının sona erdiği tarihten itibaren on gün içerisinde ziraat odalarınca, ziraat odalarının bulunmadığı yerlerde tarım il/ilçe müdürlüklerince Kuruma bildirilecektir.

Örnek 1- 1/1/2016 tarihinde ziraat odasına kayıt yaptıran sigortalının tarımsal faaliyetinin sona erdiği 10/11/2017 ziraat oda kaydı silinen sigortalının, ziraat oda kaydının silindiği 10/11/2017 tarihinden itibaren on gün içerisinde ziraat odasınca Kuruma bildirim 20/11/2017 (bu tarih dahil) tarihine kadar yapılacaktır.

2.2.2.6- Sigortalı işten ayrılış bildirgesinin verilmesi

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki sigortalılardan sigortalı işten ayrılış bildirgesini kağıt ortamında verenler için, sigortalılığın sona erdiği tarihi takip eden on gün içinde sigortalı işten ayrılış bildirgesi iki nüsha düzenlenecektir.

2.2.2.7- 1/10/2008 tarihi itibariyle 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında kayıt ve tescilleri bulunan sigortalıların Kanunun geçici 57 nci madde uygulamasına ilişkin işlemler

Kanunun 8 inci ve 9 uncu maddeleri uyarınca sigortalılığın başlangıcı ve sonlandırılmasına ilişkin bildirim yükümlülüğü bulunan ve yukarıda bahsedilen kişi, kurum ve kuruluşlara, geçici 57 nci madde uyarınca 11/12/2014 (dahil) tarihine kadar yerine

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI

Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

getirilen bildirim yükümlülükleri kanuni süresinde yerine getirilmiş sayılarak sonucunda idari para cezası uygulanmayacaktır. Süresinde yerine getirilmemiş bildirim yükümlülükleri sebebiyle uygulanan idari para cezalarından tahsil edilmemiş olanlar kesinleşip kesinleşmediğine bakılmaksızın terkin edilecek, tahsil edilenler ise red veya iade edilmeyecek, mahsuplaşmaya da konu edilmeyecektir. Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki sigortalıların sigortalılığının başlangıcı ve sonlandırılmasına ilişkin kurum, kuruluşlar ve diğer tüzel kişilerce Kanunun 8 ve 9 uncu maddeleri uyarınca gerek elektronik gerekse kağıt ortamında bildirim yapılmaması nedeniyle uygulanan idari para cezalarından 11/9/2014 tarihine kadar tahsil edilemeyenlerin, program aracılığı ile sistemden terkin yapılmıştır.

İdari para cezalarının iptali yapılmış olmakla birlikte sigortalılık tescil ve terk kayıtlarının iptali yapılmadığından, il müdürlüklerimizce bilgisayar ortamında kayıtlı tescil ve terk kayıtlarına ilişkin yeniden tescil ve terk işlemleri yapılmayacağı gibi iptal edilen idari para ceza kayıtlarına ilişkin bildirim yükümlülüğü bulunan kuruluşlardan işe giriş ve işten ayrılışa ilişkin yeni bir bildirim yapılması istenilmeyecektir.

Ancak, 1/10/2008 tarihi ve sonrası tarihlerde Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki sigortalılar için tescil ve sonlandırma yapılması gereken, fakat bildirim yükümlülükleri tarafından bugüne kadar hiçbir şekilde bildirimde bulunulmaması sebebiyle gerçekleştirilemeyen tescil ve sonlandırma işlemleri için Kurum kayıtlarına intikal ettirilmeyen işe giriş ve işten ayrılış bildirelerinin, geçici 57 nci madde uyarınca 11/12/2014 (dahil) tarihine kadar bildirim yükümlülüğü bulunan kurum, kuruluşlar ve diğer tüzel kişilerce elektronik veya kağıt ortamında Kurumumuza verilmesi gerekmektedir.

Örnek 1- 1/10/2008 tarihinde limited şirket ortaklığı nedeniyle 1/10/2008 tarihi itibarıyla kayıt ve tescili yapılan sigortalının sigortalılık bilgileri Ticaret Sicil Müdürlüğüne 9/10/2014 tarihinde Kurum kayıtlarına intikal ettirildiğinden anılan Kuruma idari para cezası uygulanmayacaktır.

Örnek 2- Gelir vergisinden muaf olup, esnaf ve sanatkar siciline 1/10/2008 tarihi itibarıyla kaydı bulunan ve 4/b kapsamında 1/10/2008 tarihi itibarıyla kayıt ve tescili yapılan sigortalının sigortalılık bilgileri esnaf ve sanatkarlar sicil müdürlüğüne 11/12/2014 tarihinde Kurum kayıtlarına intikal ettirildiğinden anılan Kuruma idari para cezası uygulanmayacaktır.

Örnek 3- Ticari kazanç sebebiyle 1/10/2008 tarihinde vergi mükellefiyeti başlayan sigortalının vergi mükellefiyet başlangıcı 12/12/2014 tarihinde Kuruma bildirilmiştir. Kanunun geçici 57 nci maddesi uyarınca Kanunun yayımlandığı tarihten itibaren üç aylık süre içerisinde bildirim yükümlülüğü yerine getirilmediğinden vergi dairesi hakkında idari para cezası uygulanacaktır.

Örnek 4- 3/9/2012 tarihinde başlayan limited şirket ortaklığı nedeniyle 3/9/2012 tarihi itibarıyla kayıt ve tescili yapılan sigortalının sigortalılık bilgileri ticaret sicil müdürlüğüne Kurumumuz kayıtlarına 17/12/2012 tarihinde intikal ettirilmiştir. Kanunda belirtilen süre içerisinde bildirim yapılmamış olduğundan ticaret sicil müdürlüğüne idari para cezası uygulanmıştır. Ancak ticaret sicil müdürlüğüne uygulanan idari para cezası 11/9/2014 tarihine kadar tahsil edilmediğinden anılan kuruma uygulanan idari para cezası terkin edilecektir.

Örnek 5- 5/10/2011 tarihinde başlayan vergi mükellefiyetine istinaden 5/10/2011 tarihi itibarıyla kayıt ve tescili yapılan sigortalının sigortalılık bilgileri vergi dairesince

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI

Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

Kurumumuz kayıtlarına 27/11/2013 tarihinde intikal ettirilmiştir. Kanunda belirtilen süre içerisinde bildirim yapılmamış olduğundan vergi dairesine idari para cezası uygulanarak 10/9/2014 tarihinde tahsil edilmiştir. Uygulanan idari para cezası 10/9/2014 tarihinde tahsil edilmiş olduğundan tahsil edilen idari para cezasına red, iade veya mahsup işlemi yapılmayacaktır.

2.3- Sigortalı İşe Giriş ve İşten Ayrılışa İlişkin Diğer Hükümler

2.3.1-506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesine tabi sandık iştirakçileri yönünden işe giriş ve işten ayrılış bildirgesinin verilmesi

5510 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesinin birinci fıkrasında,

“506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesi kapsamındaki bankalar, sigorta ve reasürans şirketleri, ticaret odaları, sanayi odaları, borsalar veya bunların teşkil ettikleri birlikler personeli için kurulmuş bulunan sandıkların iştirakçileri ile aylık veya gelir bağlanmış olanlar ile bunların hak sahiplerinin Sosyal Güvenlik Kurumuna devir tarihini belirlemeye Bakanlar Kurulu yetkilidir. Devir tarihi itibarıyla sandık iştirakçileri bu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılırlar.”

1/8/2009 tarihinden itibaren yürürlüğe giren ek 1 inci maddesinin üçüncü fıkrasında ise,

“Geçici 20 nci maddede belirtilen sandıklar, Kuruma devir tarihine kadar iştirakçilerinin sandıkla ilgilerinin başlama ve sona ermesine ilişkin bildirimlerini en geç on gün içinde Kuruma yaparlar.”

hükümleri yer almaktadır.

Buna göre, 506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesi kapsamındaki sandıkların, sandık statüsüne tabi personele ilişkin sigortalı işe giriş bildirgelerini, en geç çalışmaya başladıkları tarihten itibaren on gün içinde Kuruma göndermeleri gerekmekte olup bu sigortalıların sigortalı işe giriş bildirgesinin verilme süreleri hakkında 22/2/2013 tarihli ve 2013-11 sayılı Genelgede belirtilen hususlar doğrultusunda işlem yapılacaktır.

Sandık statüsüne tabi personele ilişkin sigortalı işe giriş bildirgesinin en geç çalışmaya başladıkları tarihten itibaren on gün içinde Kuruma gönderilmemesi halinde, ilgili sandık hakkında uygulanacak olan idari para cezaları ise 5510 sayılı Kanunun 102. maddesinin birinci fıkrasının (j) bendinde açıklanmıştır.

Söz konusu bentte,

“Kurumca dayanağı belirtilmek suretiyle diğer kanunlarda aşağıda belirtilen fiiller için idari para cezası öngörülmüş olsa dahi ayrıca bu Kanunun;

.....

j).....506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesinde yer alan sandıklara, sandık iştirakçiliğinin başlama veya sona ermesine ilişkin bildirim, süresi içinde ya da Kurumca belirlenen şekle ve usule uygun olarak yapmayanlar veya Kurumca internet, elektronik veya benzeri ortamda göndermekle zorunlu tutulduğu halde anılan ortamda göndermeyenler hakkında, bir takvim ayında işlenen bu fiillerden dolayı tutmakla yükümlü bulunan defter ve belgelerin ibraz edilmemesi nedeniyle verilmesi gereken ceza tutarını aşmamak kaydıyla her bir sigortalı veya sandık iştirakçisi için asgari ücretin onda biri tutarında idari para cezası uygulanır.”

hükmü yer almaktadır.

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

Yapılan düzenleme ile 506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesinde belirtilen sandıklara tabi iştirakçilerin işe giriş ve ayrılış bildirgesinin geç verilmesinden dolayı uygulanan idari para cezası miktarının alt sınırı asgari ücretin onda biri olarak, üst sınırı ise işverenlerin 5510 sayılı Kanunun 86 ncı maddesinin ikinci fıkrasına göre Kurumun denetim ve kontrol ile görevlendirilen memurlarınca istenilmesi halinde ibrazı gereken tutmakla yükümlü oldukları işyeri defter, kayıt ve belgelerinin Kuruma verilmemesi nedeniyle uygulanan idari para cezası miktarını aşmayacak şekilde belirlenmiştir

Buna göre, 5510 sayılı Kanunun 102 nci maddesinin birinci fıkrasının, 6283 sayılı Kanunun 3 üncü maddesi ile uygulamaya konulan (j) bendinin yürürlük tarihi olan 8/3/2012 tarihinden itibaren her bir sigortalı için tahakkuk edecek idari para cezası tutarı asgari ücretin onda biri olarak belirlenmiş olup, bir takvim ayında bilanço esasına göre defter tutmakla yükümlü işyerleri için asgari ücretin oniki katı üzerinden, diğer defterleri tutmakla yükümlü olan işyerleri için asgari ücretin altı katı üzerinden, defter tutmakla yükümlü olmayan işverenler için ise asgari ücretin üç katı üzerinden idari para cezası uygulanacaktır.

Öte yandan, 6283 sayılı Kanunun geçici 1 inci maddesi ile “31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 102 nci maddesinin birinci fıkrasının (j) bendinde bu Kanunun 3 üncü maddesi ile yapılan değişiklik, bu Kanunun yayımı tarihinden önce tahakkuk ettirildiği halde ödenmemiş olan cezalar için de uygulanır, ancak tahsil edilmiş tutarlar red ve iade veya mahsup edilmez.” hükmü bulunduğundan 5510 sayılı Kanununun 102 nci maddesinin birinci fıkrasının (j) bendi ile yapılan düzenleme 1/8/2009- 7/3/2012 tarihinden önce tahakkuk ettirildiği halde ödenmemiş olan cezalar için de uygulanacaktır.

102 nci maddenin ikinci fıkrasında 6270 sayılı Kanunla 26/1/2012 tarihi itibariyle yapılan değişiklik ile yasal verilme süresi geçtikten sonra ilgililerce kendiliğinden 30 gün içinde verilmesi ve söz konusu cezaların ilgililerce, yapılacak tebligat tarihini takip eden günden itibaren 15 gün içinde ödenmesi halinde, ilgili bentlere göre uygulanan cezalara dörtte bir oranına karşılık gelen tutar üzerinden idari para cezası uygulanacaktır.

Yine, 102 nci maddenin beşinci fıkrasında idari para cezalarının, Kuruma itiraz edilmeden veya yargı yoluna başvurulmadan önce tebliğ tarihinden itibaren 15 gün içinde peşin ödenmesi halinde bu defa idari para cezasının dörtte üçü tahsil edilecektir.

506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesine tabi sandıklar sigortalı işe giriş ve ayrılış bildirgesini Kurumla e-Sigorta sözleşmesi imzalamış olmaları halinde e-Sigorta yoluyla gönderebilecekleri gibi yasal süresinde kağıt ortamında Kuruma verebileceklerdir.

Örnek 1- 506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesine tabi banka sandığı 28/3/2012 tarihinde işe başlayan sandık çalışanı iştirakçisinin işe giriş bildirgesini 9/4/2012 tarihine kadar (belgenin son verilmesi gereken süre olan 7/4/2012 tarihinin hafta sonu olması nedeniyle) Kuruma e-Sigorta yoluyla vermesi gerekirken 3/7/2012 tarihinde kendiliğinden vermiş olup, bildirgenin geç verilmesinden dolayı işverene uygulanacak idari para cezası tahakkuk tutarı 88,65 TL = 88,00 TL dir.

2.3.2-5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki sigortalılığın başlangıcı ve sonlandırılmasında idari para cezası uygulanmayacak durumlar

Şirket yetkililerinin ve sigortalıların sigortalılık başlangıç ve sonlandırılmasına ilişkin bildirim yükümlülükleri Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI

Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

sigortalı sayılanlardan, kollektif şirket, donatma iştiraki, adi komandit şirketlerin komandite ve komanditer ortaklarının, anonim şirketlerin yönetim kurulu üyesi olan ortaklarının, limited şirket ve sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketlerin komandite ortaklarının hisse devri işlemleriyle yeni ortak olma ve ayrılma ile iflas, tasfiye ve münfesi durumdaki şirketlerin ortaklarının, sigortalılık başlangıç ve sona ermesiyle ilgili olarak, gerek şirket yetkililerinin gerekse sigortalıların kanuni süre içerisinde bildirimde bulunmamaları halinde Kanunun 102 nci maddesine göre haklarında idari para cezası uygulanacağına dair açık bir hüküm bulunmadığından bu kapsamdaki sigortalılar ile şirket yetkililerinin süresi içerisinde veremedikleri işe giriş ve işten ayrılış bildireleri sebebiyle idari para cezası uygulanmayacaktır.

2.4- Genel Sağlık Sigortası Giriş Bildirgesi

Bilindiği üzere, 5510 sayılı Kanunun 102 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde;

“8 inci maddesinin birinci fıkrası ile 61 inci maddede belirtilen bildireyi, bu Kanunda belirtilen süre içinde ya da Kurumca belirlenen şekle ve usûle uygun vermeyenler veya Kurumca internet, elektronik veya benzeri ortamda göndermekle zorunlu tutulduğu hâlde anılan ortamda göndermeyenler hakkında her bir sigortalı için asgari ücret tutarında idari para cezası uygulanır.”

hükmü yer almaktadır.

Buna göre genel sağlık sigortalısı veya bakmakla yükümlü olunan kişi durumunda olmaması nedeniyle Kanunun (60/8) kapsamında tescil edilmesi gereken stajyer avukatların, Türkiye Barolar Birliğince bildirimleri için tanınan “staja başladıkları tarihten itibaren bir aylık süre” geçtikten sonra Kuruma bildirimlerinin yapılması halinde Türkiye Barolar Birliğine Kanunun 102 nci maddesi gereği her bir sigortalı için asgari ücret tutarında idari para cezası uygulanması ve 7201 sayılı Tebligat Kanunu'na göre tebliğ edilmesi gerekmektedir.

Bu kapsamda, genel sağlık sigortası giriş bildiresinin Kurumca belirlenen şekle ve usule uygun şekilde verilmemesi halinde uygulanacak idari para cezalarına ilişkin olarak bu genelgede açıklanan hükümler doğrultusunda işlem yapılacaktır.

2.5-İşyeri Bildirgesi

Bilindiği üzere, 5510 sayılı Kanunun 11 inci maddesinin,

Üçüncü fıkrası, “İşveren, örneği Kurumca hazırlanacak işyeri bildireğini en geç sigortalı çalıştırmaya başladığı tarihte Kuruma vermekle yükümlüdür. Şirket kuruluşu aşamasında, çalıştıracığı sigortalı sayısını ve bunların işe başlama tarihini, ticaret sicili memurluklarına bildiren işverenlerin, bu bildirimleri Kuruma yapılmış sayılır. Ticaret sicili memurlukları, kendilerine yapılan bu bildiremi en geç on gün içinde Kuruma bildirmek zorundadır.”

Dördüncü fıkrası, “29/6/1956 tarihli ve 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümlerine tâbi şirketlerin nevelerinin değişmesi, birleşmesi veya diğer bir şirkete katılması durumunda, bu hususların ticaret siciline tesciline ilişkin ilân tarihini; adi şirketlerde şirkete yeni ortak alınması durumunda ise en geç yeni ortağın alındığı tarihi takip eden on gün içinde, işyeri bildireği ile Kuruma bildirilmek zorundadır.”

Beşinci fıkrası, “İşyerinin faaliyette bulunduğu adresten başka bir ildeki adrese nakledilmesi, sigortalı çalıştırılan bir işin veya işyerinin başka bir işverene devredilmesi veya

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI

Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

intikal etmesi halinde, işyerinin nakledildiği, yeni işverenin işi veya işyerini devraldığı tarihi takip eden on gün içinde, işyerinin miras yoluyla intikali halinde ise mirasçılığı, ölüm tarihinden itibaren en geç üç ay içinde, işyeri bildirdesini Kuruma vermekle yükümlüdür. İşyerinin aynı il sınırları içinde Kurumun diğer bir ünitesinin görev alanına giren başka bir adrese nakledilmesi halinde, adres değişikliğinin yazı ile bildirilmesi yeterlidir. Bu işlerde çalışan sigortalıların, sigorta hak ve yükümlülükleri devam eder.”

Hükümlerine amirdir.

Diğer taraftan 5510 sayılı Kanunun 102 nci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde;

“11 inci maddesinde belirtilen bildireyi, Kurumca belirlenen şekle ve usûle uygun vermeyenler veya Kurumca internet, elektronik veya benzeri ortamda göndermekle zorunlu tutulduğu halde, anılan ortamda göndermeyenler veya bu Kanunda belirtilen süre içinde Kuruma vermeyenlere;

1) Kamu idareleri ile bilânço esasına göre defter tutmak zorunda olanlar için asgari ücretin üç katı tutarında,

2) Diğer defterleri tutmak zorunda olanlar için asgari ücretin iki katı tutarında,

3) Defter tutmakla yükümlü olmayanlar için bir aylık asgari ücret tutarında,

idari para cezası uygulanır.”

hükmü yer almaktadır.

Buna göre, işyeri bildirdesinin, Kurumca belirlenen şekle ve usûle uygun verilmemesi veya Kurumca internet, elektronik veya benzeri ortamda göndermekle zorunlu tutulduğu halde anılan ortamda gönderilmemesi veya 5510 sayılı Kanunun 11 inci maddesinde belirtilen süreler içinde Kuruma verilmemesi halinde, ilgili işveren hakkında işyeri bildirdesinin yasal verilme süresinin son gününde geçerli olan asgari ücret üzerinden idari para cezası uygulanacaktır.

2.5.1- 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki sigortalıları çalıştıran işyerleri yönünden

2.5.1.1- İlk defa sigortalı çalıştırılmaya başlanması nedeniyle işyeri bildirdesinin verilmemesi

Bilindiği üzere, ilk defa sigortalı çalıştırılmaya başlanması halinde işyeri bildirdesinin en geç sigortalı çalıştırmaya başlanılan tarihte Kuruma verilmesi gerekmektedir.

Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliğinin 27 nci maddesinin birinci fıkrası (5/12/2017 tarihli ve 30261 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Sosyal Sigorta İşlemlerinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Yönetmeliğin 8 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi ile değiştirilmiştir.)

“İşyerinde, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi veya (c) bendi kapsamında sigortalı çalıştıran, sigortalı çalıştırılan bir işyerini devir alan ya da bu nitelikte işyeri kendisine intikal eden işveren, Kanunun 11 inci maddesinde belirtilen sürelerde vermekle yükümlü olduğu örneği Ek-6 ve Ek-6/A’da bulunan işyeri bildirdesini Kuruma elektronik ortamda göndermek zorundadır.”

Şeklinde değiştirilmiştir.”

Bu doğrultuda, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında ilk kez sigortalı çalıştıracak olan işverenler tarafından işyeri bildirdesinin elektronik ortamda Kuruma gönderileceği belirtilmiş olup, işverenler en geç sigortalı çalıştırılmaya başlanılan

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI

Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

tarihte elektronik ortamda işyeri bildirgesini Kuruma göndereceklerdir.

İşyeri bildirgesinin yalnızca elektronik ortamda Kuruma verilmesi zorunluluğuna ilişkin uygulama Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliğinde belirtilen tarihten itibaren başlayacaktır.

Bu doğrultuda uygulama Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliğinde belirtilen tarihten itibaren başlayacağından söz konusu tarihten önce işverenler tarafından işyeri bildirgesi kağıt ortamında veya elektronik ortamda Kuruma verilebilecek olup bu tarihten önce yasal süresi içinde kağıt ortamında Kuruma verilen işyeri bildireleri nedeniyle idari para cezası uygulanmayacaktır.

Örnek 1- 20/12/2017 itibariyle sigortalı çalıştırmaya başlayacak olan (a) işyerine ilişkin işyeri bildirgesi en geç 20/12/2017 tarihine kadar ister kağıt ortamında istenirse de elektronik ortamda Kuruma verilebilecek olup işyeri bildirgesinin kağıt ortamında verilmesi halinde idari para cezası uygulanmayacaktır.

Süresinde verilmemiş olan işyeri bildirgesi için idari para cezası uygulanmış olması halinde, sonradan işyeri tescil tarihinin geriye çekilmesi durumu ortaya çıkarsa tekraren idari para cezası uygulanmayacaktır.

Örnek 2- (A) sigortalısının 19/9/2017 tarihinde sigortasız çalıştığı tespit olunduğu ve bu tespiti istinaden işyerinin 19/9/2017 tarihi itibariyle kanun kapsamına alınarak işyeri bildirgesinin verilmemesi nedeniyle idari para cezası uygulandığı, ancak aynı işyerinde 21/3/2017 tarihinde sigortalılık bildirim yapılmamış bir başka işçinin de çalıştırıldığı tespit edilmesi nedeniyle işyerinin kanun kapsamına alınış tarihinin 21/3/2017 tarihi olarak tashih edildiği varsayıldığında, işverene işyeri bildirgesinin verilmemesinden dolayı tekrar idari para cezası uygulanmayacak ve fiil tarihlerinde geçerli olan asgari ücret tutarında bir farklılık bulunmadığından idari para cezası tutarında bir değişiklik olmayacaktır.

2.5.1.2- 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümlerine tâbi şirketlerin nevelerinin değişmesi, birleşmesi veya diğer bir şirkete katılması durumunda işyeri bildirgesinin verilmemesi

13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümlerine tâbi şirketlerin nevelerinin değişmesi, birleşmesi veya diğer bir şirkete katılması durumunda, bu hususların ticaret siciline tesciline ilişkin ilân tarihini takip eden on gün içinde işyeri bildirgesi ile Kuruma bildirilmesi halinde idari para cezası uygulanmayacaktır.

Diğer taraftan, ticaret sicilinde yapılan değişikliklerin üçüncü kişiler nezdinde hüküm ifade edebilmesi ancak değişikliğin ilanı ile mümkün olduğundan, yapılan değişikliğin ilan edilmemiş olması durumunda değişiklik bu durumu bilmeyenler bakımından bir hüküm ifade etmeyecektir. Bu doğrultuda, şirketin ticaret sicilindeki kayıt - tescil tarihi, başvuru tarihi, ticaret sicil gazetesindeki karar tarihi vs. ilan tarihi sayılmamakta olup ilan tarihinden kasıt ticaret sicil gazetesinin yayınlanmış olduğu tarihtir.

Buna göre, şirketlerin nevelerinin değişmesi durumunda bu değişikliğin ticaret sicil gazetesinde yayımlandığı tarihi takip eden 10 gün içinde işyeri bildirgesi ile Kurumumuza bildirilmemiş olması halinde, işyeri bildirgesini verme yükümlülüğünün yasal süresi içerisinde yerine getirilmemesi nedeniyle işveren hakkında bilânço esasına göre defter tutmak zorunda olduğu dikkate alınarak, fiilin işlendiği tarihte geçerli olan asgari ücretin üç katı tutarında idari para cezası uygulanacaktır.

Örnek 1- (B) Limited Şirketinin 25/10/2017 tarihinde nev'i değiştirerek anonim

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI

Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

şirkete dönüştüğü ve söz konusu nev'i değişikliğinin 3/11/2017 tarihinde ticaret sicil gazetesinde yayımlandığı varsayıldığında, söz konusu değişikliğin 13/11/2017 tarihine kadar işyeri bildirgesi ile Kurumumuza bildirilmediği takdirde işveren hakkında 13/11/2017 tarihinde geçerli asgari ücretin üç katı tutarında idari para cezası uygulanacaktır.

2.5.1.3- Adi şirketlerde şirkete yeni ortak alınması halinde işyeri bildirgesinin verilmemesi

Adi şirketlerde şirkete yeni ortak alınması halinde en geç yeni ortağın alındığı tarihi takip eden on gün içinde işyeri bildirgesinin verilmesi gerekmektedir.

Örnek 1- (A) adi ortaklığına 3/11/2017 tarihi itibarıyla yeni bir ortağın alınması halinde, 3/11/2017 tarihini takip eden 10 gün içinde işyeri bildirgesinin verilmesi halinde idari para cezası uygulanmayacaktır.

Diğer taraftan, adi ortaklıklarda bir ortağın mevcut ortaklara hisse devri yapması halinde işyeri bildirgesi verme zorunluluğu bulunmadığından, işyeri bildirgesi verilmemesi nedeniyle idari para cezası uygulanmayacaktır.

Ayrıca, ortaklardan birinin ortaklıktan ayrılması halinde işyeri bildirgesi verme yükümlülüğü bulunmadığından işyeri bildirgesi verilmemesi nedeniyle idari para cezası uygulanmayacaktır.

Ancak, gerek hisse devriyle, gerekse ortaklardan birinin ortaklıktan çıkmasıyla ortak sayısının bire düşmesinin adi ortaklığın sona ermesi sonucunu doğurması ve müstakil yapısı ortadan kalkan ortaklığın işlettiği yeni işverenin gerçek kişi olması sebebiyle bu durumun işletmenin devri mahiyetinde olması, devir tarihini yani ortak sayısının bire düştüğü tarihi takip eden 10 gün içinde işyeri bildirgesinin verilmesi gerekmekte olup, bu süre içerisinde verilmemesi halinde idari para cezası uygulanacaktır.

Örnek 2- 2 gerçek kişiden oluşan AB adi ortaklığının ortaklarından (A)'nın 23/10/2017 tarihi itibarıyla ortaklıktan ayrılması durumunda, (B) gerçek kişisi tarafından (A) gerçek kişinin ortaklıktan ayrılma tarihini takip eden 10 gün içinde (2/11/2017 tarihine kadar) işyeri bildirgesinin verilmemesi halinde idari para cezası uygulanacaktır.

2.5.1.4- İşyerinin faaliyette bulunduğu adresten başka bir ildeki adrese nakledilmesi halinde işyeri bildirgesinin verilmemesi

İşyerinin faaliyette bulunduğu adresten başka bir ildeki adrese nakledilmesi halinde, en geç nakil tarihini takip eden on gün içinde işyeri bildirgesinin verilmemesi halinde idari para cezası uygulanacaktır.

Örnek 1- (A) Limited şirketinin Ankara'da faaliyette bulunan işyerinin 17/10/2017 tarihinde İzmir'e nakledilmesi halinde işyeri bildirgesinin en geç 27/10/2017 tarihine kadar verilmesi halinde idari para cezası uygulanmayacaktır.

2.5.1.5- Sigortalı çalıştırılan bir işin veya işyerinin başka bir işverene devredilmesi halinde işyeri bildirgesinin verilmemesi

Bir işyerinin devri demek onun bütün hukuki neticeleriyle birlikte, yani aktif ve pasifi, işçisi ve tesisatı ile birlikte faaliyet halinde bir başkasına geçmesi demektir. Bu şartlarla yapılan bir devir anlaşması, çalışanların hizmet akitlerinin kesintisiz olarak devamı, yani yeni işverenin bu akitleri tanınmasını kapsayacağından el değiştirme sayılacaktır. Aksi halde, ilk işveren kendi işçilerinin akdini feshederek faaliyetini tatil etmişse ortada 5510 sayılı Kanunun tarifine uygun bir işyeri kalmamış olacaktır. Böyle bir işyerini sadece binası, tesisatı, makina ve sair demirbaşları ile başkasına satmak veya kiralamak hukuken mülkiyetin

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI

Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

veya kullanma hakkının devredilmesi demektir ki, bu durum el değiştirmenin varlığına yeterli sayılmaz, çalışanların akdi bağlılıklarının da fiilen veya sözleşme ile devredilmiş olması gerekir.

Bu bakımdan bir işyerinin aktifi ve pasifi, işçisi ve tesisatı ile birlikte faaliyet halinde bir başkasına geçmesi yani devredilmesi halinde, devir tarihini takip eden 10 gün içerisinde işyeri bildirgesinin verilmemesi halinde idari para cezası uygulanacaktır.

Örnek 1- A işyerinin 9/10/2017 tarihinde devredilmiş olduğu varsayıldığında, işyeri bildirgesinin en geç 19/10/2017 tarihine kadar verilmemesi halinde idari para cezası uygulanacaktır.

Diğer taraftan, aynı işverene ait birden fazla işyerinin aynı veya farklı zamanlarda devredilmesi halinde her bir devir için ayrı ayrı işyeri bildirgesi verilmesi gerektiğinden, yasal süresinde verilmeyen her bir işyeri bildirgesi için ayrı ayrı idari para cezası uygulanacaktır.

Örnek 2- A işverenine ait (B) ve (C) işyerlerinin 6/11/2017 tarihinde devredildiği ve bu işyerleri için devir bildirelerinin yasal süresinde verilmediği varsayıldığında, verilmeyen her bir işyeri bildirgesi için idari para cezası uygulanacaktır.

Özel bir bina inşaatını tümü ile yapmak üzere (yani anahtar teslimi şartıyla) sahibinden alan müteahhit akdin feshedilmesi, inşaatın mühürlenmesi gibi sebeplerle inşaatı yarım bırakır veya bırakılırsa, kalan işlerin mülk sahibi tarafından çalıştırılan sigortalılarla tamamlanması veya yeni bir sözleşme ile başka müteahhitlere tamamlattırılması halinde, bir işverenden diğerine hukukî neticeleriyle devir bahis konusu olmayacağından işyeri devir bildirgesi verilmeyecektir. Ancak işe devam eden veya işi ikmal eden yeni işveren tarafından en geç sigortalı çalıştırılmaya başlanılan tarih itibariyle işyeri bildirgesi verilmesi gerekmektedir. İnşaatın kalan kısımlarını ikmal eden yeni işveren tarafından en geç sigortalı çalıştırılmaya başlanılan tarih itibariyle işyeri bildirgesinin verilmemesi halinde idari para cezası uygulanması gerekmektedir.

Yine ihale konusu işin eksik kalan kısmının sonradan düzenlenen sözleşmeye istinaden işi devir alan tarafından yapılması ve üstlenilen bu kısım için ayrıca teminat alınması halinde işin devrine idarece muvafakat edildiğine ilişkin sözleşmenin ibraz olunması ya da idarece yazı ile Kuruma bildirilmesi kaydıyla, sözleşmede, işin önceki kısımlarından dolayı işi devir alanın sorumluluğu hususunda herhangi bir hükme yer verilip verilmediği üzerinde durulmaksızın, işi devir alan adına ayrı bir işyeri dosyası açılacaktır.

Bu durumda ihaleyi devir alan kişi devir aldığı tarih itibariyle 5510 sayılı Kanuna göre sigortalı çalıştırır ise en geç sigortalı çalıştırmaya başladığı tarih itibariyle işyeri bildirgesi vermesi gerekmektedir. Söz konusu bildirgenin süresinde Kuruma verilmemesi halinde idari para cezası uygulanacaktır.

Noter işyerleri ile ilgili olarak noterin ölümü, atanması veya emekli olması halinde yeni noter atanıncaya kadar noterlik işyerlerinin boşta kalmış olduğu dönemlerde noterliğin işlemlerini yürütmekle görevli noter vekillerinin mevcut noterlik dosyalarında adına isim tashihi yapılacak olup; bu durumda işyeri bildirgesi verilmeyecek ve dolayısıyla idari para cezası uygulanmayacaktır.

Diğer taraftan Adalet Bakanlığınca noterlik görevinden ayrılan şahsın yerine yeni bir noter atanması halinde, 5510 sayılı Kanununun 11 inci maddesi bakımından bir devir keyfiyeti yani işyerinin sigortalıları ve bütün hukuki sonuçları ile birlikte başka bir şahsa

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI

Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

devri söz konusu olmayacağından devir bildirgesi verilmeyecektir. Ancak bu durumda, yeni atanan noter göreve başlama tarihi itibariyle 5510 sayılı Kanuna göre sigortalı çalıştırır ise en geç sigortalı çalıştırmaya başladığı tarih itibariyle işyeri bildirgesi vermesi gerekmekte olup; bildirgenin belirtilen sürelerde verilmemesi halinde idari para cezası uygulanacaktır.

Faal (sigortalı çalıştırılan) bir işyerinin icra müdürlüğünden veya yine faal (sigortalı çalıştırılan) bir işyerinin özelleştirme kapsamında özelleştirme idaresinden satın alınması hallerinde, bu durum eski işverenle yeni işveren arasındaki irade birlikteliğini içermediğinden bu işyerlerinin devri söz konusu olmayacak ve dolayısıyla sözleşmelerinde aksine hüküm bulunmadığı takdirde devir işyeri bildirgesi verilmeyecektir. Bu durumda, icradan ya da özelleştirmeden satın alan kimse satın alınan veya özelleştirilen tarih itibariyle sigortalı çalıştırır ise en geç sigortalı çalıştırmaya başladığı tarih itibariyle işyeri bildirgesi vermesi gerekmekte olup; bildirgenin belirtilen sürelerde verilmemesi halinde idari para cezası uygulanacaktır.

Tüzel kişiliği olan ortaklıklarda ortaklardan birinin hisselerini başka birine devretmesi, şirketteki hakim durumu değiştirirse bile, şirketin tüzel kişiliğinde bir değişiklik oluşturmayacağından; işveren değişikliği olarak nitelendirilemez. Bu durumda işyeri bildirgesi verme yükümlülüğü bulunmadığından, idari para cezası da uygulanmayacaktır. Tek ortakla kurulmuş olan tüzel kişiliklerde de ortağın hisselerinin tamamını veya bir kısmını bir başka gerçek veya tüzel kişiye devretmiş olması devir mahiyetinde sayılmadığından işyeri bildirgesi verilmemesi nedeniyle idari para cezası uygulanmayacaktır.

2.5.1.6- İşyerinin miras yoluyla intikali halinde işyeri bildirgesinin verilmemesi

Bir işyerinin işvereni gerçek kişi ise, onun ölümü ile bu işyerinin mirasçısına kalması halinde hukuken küllî bir intikalden söz edilir. Böyle bir işyeri mirasçı tarafından reddedilmeyip kabul edilmişse, çalışmakta olan işçilerin akdi bağları da intikal etmiş olacağından el değiştirme hali meydana gelecektir.

Bu durumda, miras yolu ile intikal eden işyerinden dolayı yeni işveren (mirasçılar) tarafından düzenlenecek işyeri bildirgesinin ölüm tarihinden itibaren en geç üç ay içinde Kurumumuza verilmesi gerektiğinden, anılan bildirgenin en geç üçüncü ayın son gününde verilmemesi durumunda idari para cezası tahakkuk ettirilecektir.

Örnek 1- (B) gerçek kişi işverenin 12/8/2017 tarihinde vefat ettiği varsayıldığında, reddi mirasta bulunmamış varislerince işyerinin intikaline ilişkin bildirgenin en geç 12/11/2017 tarihine kadar Kuruma verilmemesi halinde idari para cezası uygulanacaktır.

Ayrıca, ölüm tarihi itibariyle sigortalı bildiriminde bulunulmayan bir işyerinin mirasçılara intikali halinde, ortada sigortalı vasfı taşıyan kimselerin bulunmaması nedeniyle işyeri bildirgesi verilmeyeceğinden, idari para cezası uygulanmayacaktır.

Örnek 2- 1 nolu örnekteki (B) gerçek kişi işverenin ölüm tarihinde Kuruma sigortalı bildiriminde bulunulmadığı ve dolayısıyla işyerinde sigortalı vasfı taşıyan kimselerin çalıştırılmadığı varsayıldığında, reddi mirasta bulunmamış varislerince işyeri bildirgesi verilmeyeceğinden, idari para cezası da uygulanmayacaktır.

Diğer taraftan mahkeme kararına istinaden vasiyeti gerçekleştirme görevlisi olarak atanmış kişi tarafından işyeri bildirgesinin yasal süresi dışında verilmesi halinde vasiyeti yerine getirme görevlisi adına idari para cezası tahakkuk ettirilemeyeceğinden, mirasçılar nam ve hesabına yasal mükellefiyetleri yerine getirmekle mükellef olan kişi tarafından yasal süresi dışında verilen işyeri bildirgesinden dolayı işyeri (mirasçıları) adına idari para cezası

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

tahakkuk ettirilmesi gerekmektedir.

Örnek 3- (A) gerçek kişinin 24/1/2017 tarihinde vefat etmesi üzerine mahkeme kararı ile 27/3/2017 tarihinde vasiyeti gerçekleştirme görevlisi olarak atanan (B) gerçek kişi tarafından 22/5/2017 tarihinde işyeri bildirgesinin verildiği varsayıldığında, 24/4/2017 tarihine kadar işyeri bildirgesinin verilmemesi nedeniyle uygulanacak idari para cezası mirasçıları adına tahakkuk ettirilecektir.

2.5.1.7- Devir, nakil, intikal, birleşme, nevi değişikliği ve katılım durumlarında işyeri bildirgesinin elektronik ortamda verilmemesi

Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliğinin 27 nci maddesinin birinci fıkrası, 5/12/2017 tarihli ve 30261 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Sosyal Sigorta İşlemlerinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Yönetmeliğin 8 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi ile;

“İşyerinde, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi veya (c) bendi kapsamında sigortalı çalıştıran, sigortalı çalıştırılan bir işyerini devir alan ya da bu nitelikte işyeri kendisine intikal eden işveren, Kanunun 11 inci maddesinde belirtilen sürelerde vermekle yükümlü olduğu örneği Ek-6 ve Ek-6/A’da bulunan işyeri bildirgesini Kuruma elektronik ortamda göndermek zorundadır.”

Şeklinde değiştirilmiştir.

Söz konusu düzenleme kapsamında 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı çalıştıran işyerlerinin devir, nakil, intikal, birleşme, nevi değişikliği ve katılım durumlarında işyeri bildirgesi verilmesi gereken hallerde de işyeri bildirgesi elektronik ortamda düzenlenerek Kuruma verilecektir.

Diğer taraftan söz konusu uygulamaya Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliğinde belirtilen tarihten itibaren başlanacağından bu tarihten önce işverenler tarafından devir, nakil, intikal, birleşme, nevi değişikliği ve katılım durumlarında da işyeri bildirgesi kağıt ortamında veya elektronik ortamda Kuruma verilebilecek olup bu tarihten önce yasal süresi içinde kağıt ortamında Kuruma verilen işyeri bildireleri nedeniyle idari para cezası uygulanmayacaktır.

Öte yandan devir, nakil, intikal, birleşme, nevi değişikliği ve katılım durumlarında işyeri bildirgesi verilmesi gereken olayın Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliğinde belirtilen işyeri bildirgesinin sadece elektronik ortamda verilmesine ilişkin düzenlemenin uygulanmaya başlanacağı tarihten önce gerçekleşmesi ve işyeri bildirgesinin bu tarihten önce verilmesi halinde de söz konusu işyeri bildirgesi kağıt ortamında veya elektronik ortamda verilebilecektir.

Ancak işyeri bildirgesinin en son verilmesi gereken sürenin Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliğinde belirtilen işyeri bildirgesinin sadece elektronik ortamda verilmesine ilişkin düzenlemenin uygulanmaya başlanacağı tarihten sonra sona ermesi ve işyeri bildirgesinin de bu tarihten sonra verilmiş olması halinde ise işyeri bildirgesinin elektronik ortamda verilmesi gerekmekte olup, bu tarihten sonra işyeri bildirgesinin elektronik ortamda verilmemesi halinde idari para cezası uygulanacaktır.

2.5.2-5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamındaki sigortalıları çalıştıran işyerleri yönünden

Bilindiği üzere, 5510 sayılı Kanunun 11 inci maddesinin üçüncü fıkrasında,

“İşveren, örneği Kurumca hazırlanacak işyeri bildirgesini en geç sigortalı çalıştırmaya

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI

Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

başladığı tarihte, Kuruma vermekle yükümlüdür.”

hükmü yer almaktadır.

Bu hüküm uyarınca 5510 sayılı Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamındaki sigortalıları çalıştıracak işyerleri en geç sigortalı çalıştırılmaya başlanılan tarih itibarıyla işyeri bildirgesi vermemeleri halinde idari para cezası uygulanacaktır.

Diğer taraftan, Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliğinin 33 üncü maddesinin dördüncü fıkrasında;

“Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde belirtilen sigortalıların çalıştırıldığı işyerlerinin;

a) Bağlı buldukları saymanlığın değişmesi durumunda, işyerinin tesciline esas değişiklik bilgileri işverence, saymanlık değişiklik tarihini takip eden on gün içinde,

b) Başka bir kamu idaresine devri veya birleşmesi hâlinde, devir alan veya birleşen kamu idaresince, durumun dayanağı bilgi ve belgelerle birlikte, devir veya birleşme tarihini takip eden on gün içinde,

c) Yeni bir kamu idaresi adı altında birleşmesi durumunda, yeni kurulan kurumca, birleşme tarihini takip eden on gün içinde işyeri bildirgesi verilerek, ayrıca birleşmeye ilişkin bilgi ve belgeleriyle birlikte aynı süre içinde,

d) Aynı il içindeki adres veya isim değişiklikleri, dayanağı bilgi ve belgeleriyle birlikte değişiklik tarihini takip eden on gün içinde,

e) Özelleştirilmek suretiyle satışının yapılması hâlinde, satışı yapılan kurumca satış işleminin onaylandığı tarihi takip eden on gün içinde ilgili belgeleriyle birlikte,

yazılı olarak Kuruma bildirilir.” hükmü yer almaktadır.

Bu hükme göre işyeri tescilinde yukarıda ifade edilenler doğrultusunda değişiklik meydana gelmesi halinde, durumun yazılı olarak bildirilmesi yeterli olduğundan dolayısıyla işyeri bildirgesi verme yükümlülüğü bulunmadığından, (c) bendi hariç yukarıda belirtilen sürelerin geçirilmesi halinde idari para cezası uygulanmayacaktır.

Ayrıca aynı yönetmeliğin “İşyerinin nakli, devri, intikali” başlıklı 33 üncü maddesinin birinci fıkrası gereğince işyerinin faaliyette bulunduğu adresten başka bir ildeki adrese nakledilmesi hâlinde nakleden işverence nakil tarihini takip eden on gün içinde işyeri bildirgesi verilmesi gereğinden, nakil tarihini takip eden on gün içinde işyeri bildirgesinin verilmemesi halinde idari para cezası uygulanacaktır.

Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı çalıştıran işverenlerin işyeri bildirgesi verme yükümlülüğünün başladığı 2008 yılı Ekim ayı başı itibarıyla işyeri bildirelerinin elektronik ortamda gönderilmesine imkan sağlandığından işyeri bildirgesinin Kuruma e-Sigorta ile gönderilmesi zorunlu olup,

E-Sigorta kanalıyla gönderilen işyeri bildirelerinin işveren tarafından onaylanmak suretiyle kayıt sıra numarası alındığı tarih Kuruma verilmiş tarihi olarak kabul edileceğinden, idari para cezası uygulanıp uygulanmayacağı bu tarihe göre belirlenecektir.

2.5.3- İşyerinin re'sen tescili

Bilindiği üzere, Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliğinin 32 nci maddesinde;

“İşveren tarafından işyeri bildirgesinin verilmemiş olması hâlinde, işyeri;

a) Kurumun denetim ve kontrol ile görevlendirilmiş memurlarınca, fiilen yapılan denetimler sonucunda veya işyeri kayıtlarından yapılan tespitlere,

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

b) Kamu idarelerinin denetim elemanlarınca kendi mevzuatları gereğince yapacakları soruşturma, denetim ve incelemeler neticesinde veya Kanunun 8 inci maddesinin yedinci fıkrasına göre kamu idareleri ile Kanunun 100 üncü maddesine göre 5411 sayılı Kanun kapsamındaki kuruluşlar, döner sermayeli kuruluşlar, diğer gerçek ve tüzel kişilerden, kamu idareleri ile kanunla kurulan kurum ve kuruluşlardan, Kanunun 90 ıncı maddesinin birinci ve dördüncü fıkralarına göre Kuruma yapılacak bildirimlerden veya ruhsat vermeye yetkili mercilerden alınan ve sadece beyan esasına dayanmayan bilgilere,

c) Mahkeme kararlarına,

istinaden re'sen tescil edilir." hükmü yer almaktadır.

Bu hükme istinaden işyerinin re'sen tescil edilmesi durumunun ortaya çıkması halinde, ilgili vergi dairesinden işverenin tuttuğu defter türü öğrenilecek ve tutulan defter türüne göre idari para cezası uygulanacaktır.

Örnek 1- Kurumun denetim ve kontrol ile görevlendirilmiş memurlarınca yapılan denetim sonucunda 11/5/2017 tarihinde bir sigortalının çalıştığı tespit edilen ve Kurumca re'sen tescili yapılan işyerinin işletme hesabına göre defter tuttuğunun ilgili vergi dairesinden öğrenilmesi halinde, aylık asgari ücretin iki katı tutarında idari para cezası uygulanacaktır.

Buna karşın, ilgili vergi dairesinden işverenin tuttuğu defter türünün öğrenilememesi halinde aylık asgari ücretin üç katı tutarında idari para cezası uygulanacaktır.

2.5.4- Diğer hususlar

2.5.4.1- Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliğinin 27 nci maddesinin ikinci fıkrasının ikinci cümlesinde;

" İşverenin talebi üzerine, aynı işverene, aynı iş kolunda olmak üzere işin bitiminden itibaren bir ay içerisinde tekraren verilen veya ihale edilen, güvenlik, temizlik, taşıma ve benzeri nitelikteki hizmet alımı işlerinde yeni bir işyeri bildirgesi verilmeksizin söz konusu işlerin yürütüldüğü işyeri dosyası üzerinden işlemler yürütülebilir. Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Kurumca belirlenir."

hükmü yer almıştır.

Bu doğrultuda aynı işverene, aynı iş kolunda olmak üzere tekraren verilen veya 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunları dahil olmak üzere ihale edilen, güvenlik, temizlik ve benzeri hizmet alımı niteliğindeki işlerde;

İşverenin yazılı talebinin olması,

Çalıştırılacak personel sayısının belli olması (Mevcut dosyadan yapılmakta olan iş ile tekraren verilen veya ihale edilen işin personel çalıştırılmasına dayalı adam/gün sayısı belli hizmet işi niteliğinde bir iş olması)

Yeni işin eski işin bitim tarihinden itibaren en geç bir ay içerisinde başlanacak olması,

Asgari işçilik uygulaması kapsamı içinde ise gerekli işlemlerin tamamlanmış olması,

Sözleşmesi biten işten dolayı işten ayrılış bildirgesinin verilmeyerek çalışmaya devam edilmesi veya hizmet akdi askıya alınarak yeni sözleşme kapsamında işe başlatılması,

şartlarının bir arada bulunması kaydıyla, sözleşmeyle yeniden verilen iş için yeniden işyeri dosyası tescil ettirilmeyecek, bu bağlamda, sözleşmeyle yenilenen iş için işyeri dosyası tescil ettirilmemesi nedeniyle idari para cezası uygulanmayacaktır.

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

Öte yandan söz konusu uygulamadan yararlanmak amacıyla işverenin yazılı talebi aranmakla birlikte işverenin ilgili uygulamadan yararlanmak amacıyla üniteye yazılı talebi olmaksızın mevcut işyeri dosyasından bildirimde bulunmaya devam etmesi halinde iradesini bu yönde ortaya koyduğu kabul edilerek, bu genelgenin 2.5.4.1 numaralı bölümünde belirtilen diğer şartların sağlanmış olması koşuluyla ihale konusu veya özel sektör tarafından tekraren verilen işlerde işyeri dosyası tescil edilmeksizin aynı dosyadan işlemlerin yürütülmesine izin verilecek ve 5510 sayılı Kanununun 102 nci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında idari para cezası uygulanmayacaktır.

2.5.4.2- Tescili yapılacak işyerinde, hem ayın 1'i ile 30'u arasında, hem de ayın 15'i ile müteakip ayın 14'ü arasındaki çalışmalarına istinaden ücret alan 5510 sayılı Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalıların bulunması halinde, her iki çalışma döneminden dolayı iki ayrı işyeri bildirgesi düzenlenerek ayrı ayrı işyeri tescili yapılması gerekmektedir. Dolayısıyla, her iki çalışma döneminden dolayı iki ayrı işyeri bildirgesi verilmesi gerektiği durumlarda işyeri bildirgesi verilmemesi halinde ayrı ayrı idari para cezası uygulanacaktır.

Ancak, 5510 sayılı Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı çalıştıracak olması nedeniyle tescili yapılacak kamu idarelerinde, hem ayın 1'i ile 30'u arasında, hem de ayın 15'i ile müteakip ayın 14'ü arasındaki çalışmalarına istinaden ücret alan sigortalıların bulunması halinde, tek bir işyeri olarak tescili yapılacağından ayrı ayrı işyeri bildirgesi düzenlenmesine gerek bulunmamaktadır.

2.5.4.3- İşyerlerinde işletme adı değişikliklerinde işyeri bildirgesi verilmez. Bu değişiklik bir yazı ile Kuruma bildirilir. Dolayısıyla, bir işyerinin işvereni ister gerçek isterse tüzel kişi olsun, başka kişilere devir veya intikal etmeksizin sadece unvan ve isim değiştirmiş ise el değiştirme söz konusu olmadığından işyeri bildirgesi verilmeyecektir. Bu durumda idari para cezası da uygulanmayacaktır.

2.5.4.4- İşyeri bildirgesinin e-Sigorta kanalıyla gönderilmesi halinde işveren tarafından bu bildirgenin sisteme kaydedildiği tarih Kuruma intikal tarihi olarak kabul edileceğinden, idari para cezası uygulanıp uygulanmayacağı bu tarihe göre belirlenecektir.

2.5.4.5- 1/8/2009 tarihinden itibaren sandık statüsüne tabi personel çalıştırmaya başlayan kurum, kuruluş ve bankalarca düzenlenen işyeri bildireleri, sigortalı çalıştırmaya başlanılan tarihten sonra Kuruma verilmiş olsa dahi, bu işyerleri 5510 sayılı Kanunda tanımlanan işyeri kapsamına girmediğinden, bu işyerleri hakkında sistem tarafından otomatik olarak uygulanan idari para cezalarının Ünite Komisyon Kararı ile iptal edilmesi icap etmektedir.

2.5.4.6- İhale konusu işler ile özel nitelikteki inşaat işyerlerinin tescil tarihlerinin geriye çekilmesi

İhale makamı veya ilgili idare tarafından, ihale konusu işler ile özel nitelikteki inşaat işyerlerinde, işin başlangıç tarihinin işverenin beyan ettiği tarihten önceki bir tarih olduğunun belirtilmesi durumunda, işyeri dosyasının tescil tarihinin ihale makamınca yada ilgili idarece bildirilen tarihe çekilmesi, aksine bir tespit yoksa tarih farklılığı nedeni ile işverenden sigortalı işe giriş ve sigortalı işten ayrılış bildirgesi ile aylık prim ve hizmet belgesi istenilmemesi bu belgelerden dolayı idari para cezası uygulanmaması, ancak işyeri bildirgesinin yasal süresinde verilmemesi nedeniyle idari para cezası uygulanması gerekmektedir.

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

2.5.5- Tarımsal kesinti uygulamalarında idari para cezaları

5510 Sayılı kanunun 102 nci maddesinin son fıkrasında; idari para cezaları hakkında, bu Kanun ve 16/5/2006 tarihli ve 5502 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumu Kanununda hüküm bulunmayan hallerde 30/3/2005 tarihli 5326 sayılı kabahatler kanunu hükümleri uygulanır denilmektedir.

Bu nedenle 1/3/2013 tarih ve 28574 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan tarımsal kesinti tebliğinin “Hukuki ve cezai sorumluluk” başlıklı bölümünün 12 nci maddesinin 4 üncü fıkrasında ise: “Kesinti yapmak zorunda olduğu halde kesinti yapmayanlar ile 7 nci maddede belirtilen Kesinti Bildirim Listesini süresi içerisinde göndermeyen gerçek ve tüzel kişiler hakkında 30/3/2005 tarihli ve 5326 sayılı Kabahatler Kanununun 32 nci maddesi uyarınca işlem yapılır.” denilmektedir.

Kabahatler Kanununun 17 nci maddesinin altıncı fıkrasında; “Kabahat dolayısıyla idarî para cezası veren kamu görevlisi, ilgilinin rıza göstermesi halinde bunun tahsilatını derhal kendisi gerçekleştirir. İdarî para cezasını kanun yoluna başvurmadan önce ödeyen kişiden bunun dörtte üçü tahsil edilir. Peşin ödeme, kişinin bu karara karşı kanun yoluna başvurma hakkını etkilemez.” hükmüne yer verilmiştir. Aynı Kanunun 27 nci maddesinin birinci fıkrasında ise; “İdarî para cezası ve mülkiyetin kamuya geçirilmesine ilişkin idarî yaptırım kararına karşı, kararın tebliği veya tefhimi tarihinden itibaren en geç on beş gün içinde, sulh ceza mahkemesine başvurulabilir. Bu süre içinde başvurunun yapılmamış olması halinde idarî yaptırım kararı kesinleşir.” hükmü bulunmaktadır.

Buna göre, kanun yoluna başvurmadan tebliğ tarihinden itibaren on beş gün içinde ödenen idari para cezasının % 75’i tahsil edilir.

Örnek 1- 2017/Nisan ayına ait kesinti bildirim listesinin kesinti sorumlusu tarafından 10/8/2017 tarihinde Kuruma bildirilmiş olduğu varsayıldığında, bu kesinti bildirim listesi Kurum personeline değerlendirildikten sonra işleme alınır ve geç bildirimden dolayı kesinti sorumlusuna Kabahatler Kanununun 32 nci maddesi uyarınca ve yukarıdaki hesaplama göre 227 TL idari para cezası uygulanır. Buna ilişkin tebligatın 11/8/2017 tarihinde yapıldığı varsayıldığında, 26/8/2017 tarihine kadar kanun yoluna başvurulmadan önce idari para cezasının ödenmek istenmesi halinde bu tutar 170,25 TL= 170,00 TL olarak tahsil edilir.

2.6-Aylık Prim ve Hizmet Belgesi veya Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesi

2.6.1-Aylık prim ve hizmet belgesi

5510 sayılı Kanunun 86 ncı maddesinin birinci fıkrasında,

“Bu Kanunun 4 üncü ve 5 inci maddesine tabi sigortalılar ile sosyal güvenlik destek primine tabi sigortalılar için işverenlerce Kuruma verilmesi gereken aylık prim ve hizmet belgelerinin şekli, içeriği, ekleri, ilgili olduğu dönemi, verilme süresi ve diğer hususlar Kurum tarafından çıkarılan yönetmelikle belirlenir.”

hükmü yer almaktadır.

Bu doğrultuda gerek 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine, gerekse (c) bendine tabi sigortalılara ilişkin düzenlenecek aylık prim ve hizmet belgelerinin, yönetmelikte belirtilen süreler ile usul ve esaslar çerçevesinde Kuruma gönderilmemesi halinde uygulanacak olan idari para cezaları ise, 5510 sayılı Kanunun 102 nci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde açıklanmıştır.

2.6.1.1- Kurumca Belirlenen Usul ve Esaslara Aykırı Olarak Verilmiş Aylık Prim ve Hizmet Belgeleri

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

Asıl veya ek aylık prim ve hizmet belgesini, Kurumca belirlenen şekilde ve usûlde vermeyenler ya da Kurumca internet, elektronik veya benzeri ortamda göndermekle zorunlu tutulduğu halde anılan ortamda göndermeyenler veya belirlenen süre içinde vermeyenlere her bir fiil için;

5510 sayılı Kanununun 102 nci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinin

(1) numaralı alt bendine göre belgenin asıl olması halinde aylık asgari ücretin iki katını geçmemek kaydıyla belgede kayıtlı sigortalı sayısı başına, aylık asgari ücretin beşte biri tutarında,

(2) numaralı alt bendine göre ise belgenin ek olması halinde, aylık asgari ücretin iki katını geçmemek kaydıyla her bir ek belgede kayıtlı sigortalı sayısı başına, aylık asgari ücretin sekizde biri tutarında,

idari para cezası uygulanacaktır.

Örnek 1- (A) Limited Şirketince, 2017/Eylül ayına ilişkin 3 sigortalının kayıtlı olduğu asıl nitelikteki aylık prim ve hizmet belgesinin, Kuruma, kendiliğinden yasal süresi dışında verildiği varsayıldığında, bahse konu belgeden dolayı anılan işveren hakkında, 2017/Eylül ayına ilişkin aylık prim ve hizmet belgesinin yasal verilmesi gereken sürenin son günü olan 23/10/2017 tarihinde geçerli olan asgari ücret üzerinden,

$1.777,50 / 5 \times 3 = 1.066,50 \text{ TL} = 1.066 \text{ TL}$ idari para cezası uygulanacaktır.

Örnek 2- (B) gerçek kişisince, 2017/Eylül ayına ilişkin 9 sigortalının kayıtlı olduğu ek nitelikteki aylık prim ve hizmet belgesinin, Kuruma, kendiliğinden yasal süresi dışında verildiği varsayıldığında, bahse konu belgeden dolayı anılan işveren hakkında, 2017/Eylül ayına ilişkin aylık prim ve hizmet belgesinin yasal verilmesi gereken sürenin son günü olan 23/10/2017 tarihinde geçerli olan asgari ücret üzerinden,

$1.777,50 / 8 \times 9 = 1.999,69 \text{ TL} = 1.999 \text{ TL}$ idari para cezası uygulanacaktır.

Örnek 3- (D) Anonim Şirketince, 2017/Eylül ayına ilişkin 15 sigortalının kayıtlı olduğu asıl nitelikteki aylık prim ve hizmet belgesinin Kuruma kendiliğinden yasal süresi dışında verildiği varsayıldığında, bahse konu belgeden dolayı anılan işveren hakkında 2017/Eylül ayına ilişkin aylık prim ve hizmet belgesinin yasal verilmesi gereken sürenin son günü olan 23/10/2017 tarihinde geçerli olan asgari ücret üzerinden,

$1.777,50 / 5 \times 15 = 5.332,50 = 5.332,00 \text{ TL}$ asgari ücretini iki katını aştığından,

$1.777,50 \times 2 = 3.555,00 \text{ TL}$ idari para cezası uygulanacaktır.

Örnek 4- (A) Anonim Şirketi ile (B) Sendikası arasında 16/10/2017 tarihinde akdedilen toplu iş sözleşmesine istinaden 2016/Ekim ve Kasım aylarına ilişkin olmak üzere brüt 700,00 TL ücret farkı ödenmesine karar verildiği, ücret farklarına ilişkin düzenlenen ek nitelikteki aylık prim ve hizmet belgelerinin Kuruma 27/11/2017 tarihinde verildiği ve söz konusu belgelerde kayıtlı sigortalı sayısının 30 olduğu varsayıldığında, anılan işveren hakkında bahse konu prim belgelerinin verilmesi gereken sürenin son günü olan 23/11/2017 tarihinde geçerli asgari ücret üzerinden,

2016/Ekim ayı belgesi için, $1.777,50 / 8 * 30 = 6.665,63 \text{ TL}$ asgari ücretin iki katını aştığından, $1.777,50 \times 2 = 3.555,00 \text{ TL}$ idari para cezası

2016/Kasım ayı belgesi için $1.777,50 / 8 * 30 = 6.665,63 \text{ TL}$ asgari ücretin iki katını aştığından, $1.777,50 \times 2 = 3.555,00 \text{ TL}$ idari para cezası olmak üzere

toplam $3.555,00 + 3.555,00 = 7.110,00 \text{ TL}$ idari para cezası uygulanacaktır.

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

2.6.1.2- Eksik günlere ilişkin bilgi ve belgelerin kuruma verilmemesi veya söz konusu belgelerin kurumca geçerli sayılmaması üzerine düzenlenecek olan aylık prim ve hizmet belgeleri

5510 sayılı Kanununun 86 ncı maddesinin 4 ve 5 inci fıkralarında;

Ay içinde bazı iş günlerinde çalıştırılmayan ve ücret ödenmeyen sigortalıların eksik gün nedeni ve eksik gün sayısı, işverence ilgili aya ait aylık prim ve hizmet belgesinde veya muhtasar ve prim hizmet beyannamesiyle beyan edilir. Sigortalıların otuz günden az çalıştıklarını gösteren eksik gün nedenleri ile bu nedenleri ispatlayan belgelerin şekli, içeriği, ekleri, ilgili olduğu dönemi, saklanması ve diğer hususlar Kurumca çıkarılan yönetmelikle belirlenir.

Sigortalıların otuz günden az çalıştığını gösteren bilgi ve belgelerin Kurumca istenilmesine rağmen ibraz edilmemesi veya ibraz edilen bilgi ve belgelerin geçerli sayılmaması halinde otuz günden az bildirilen sürelerle ait aylık prim ve hizmet belgesi veya muhtasar ve prim hizmet beyannamesi, yapılan tebligata rağmen bir ay içinde verilmemesi veya noksan verilmesi halinde Kurumca re'sen düzenlenir ve muhteviyatı primler, bu Kanun hükümlerine göre tahsil olunur."

5510 sayılı Kanununun 102 nci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinin (3) numaralı alt bendinde ise "Ek belgenin 86 ncı maddenin beşinci fıkrasına istinaden Kurumca re'sen düzenlenmesi durumunda, aylık asgari ücretin iki katını geçmemek kaydıyla her bir ek belgede kayıtlı sigortalı sayısı başına, aylık asgari ücretin yarısı tutarında idari para cezası uygulanır."

Hükümleri yer almıştır.

Bu hükümlere istinaden eksik günlere ilişkin Kurumca istenilen belgenin tebellüğ edildiği tarihten itibaren bir ay içerisinde verilmesi halinde belgeye ek nitelikteki belgenin verilmemesi nedeniyle aylık asgari ücretin iki katını geçmemek kaydıyla her bir ek belgede kayıtlı sigortalı sayısı başına, aylık asgari ücretin sekizde biri tutarında, idari para cezası uygulanacaktır. Ancak belgenin tebellüğ edildiği tarihten itibaren bir aylık süre geçtikten sonra verilmesi halinde ise aylık asgari ücretin iki katını geçmemek kaydıyla her bir ek belgede kayıtlı sigortalı sayısı başına aylık asgari ücretin yarısı tutarında idari para cezası uygulanacaktır.

Örnek 1- (A) Limited Şirketince, 2019/Eylül ayına ilişkin asıl nitelikteki aylık prim ve hizmet belgesinde kayıtlı 3 sigortalıya ilişkin eksik gün nedenleri Kurumca geçerli sayılmamış ve yapılan tebligat ile ek nitelikteki aylık prim ve hizmet belgesinin bir aylık süre içinde düzenlenerek verilmesi istenilmiştir. Söz konusu ek nitelikteki aylık prim ve hizmet belgesinin tebellüğ tarihinden itibaren;

- Bir aylık süre içinde verilmesi halinde aylık asgari ücretin iki katını geçmemek kaydıyla her bir ek belgede kayıtlı sigortalı sayısı başına, aylık asgari ücretin sekizde biri tutarında,

- Tebellüğ edildiği tarihten itibaren bir aylık süre dışında verilmesi halinde aylık asgari ücretin iki katını geçmemek kaydıyla her bir ek belgede kayıtlı sigortalı sayısı başına, aylık asgari ücretin yarısı tutarında

idari para cezası uygulanacaktır.

Diğer yandan belgenin tebligatta belirtilen süre dışında ancak ünite tarafından resen düzenlenmeden önce verilmesi halinde ise aylık asgari ücretin iki katını geçmemek

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI

Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

kaydıyla her bir ek belgede kayıtlı sigortalı sayısı başına aylık asgari ücretin yarısı tutarında idari para cezası uygulanacaktır.

2.6.1.3- Mahkeme kararı veya denetim ve kontrol ile görevlendirilmiş memurlarca yapılan tespitler ya da resmi kurum ve kuruluşlardan alınan yazılar üzerine düzenlenen aylık prim ve hizmet belgeleri

5510 sayılı Kanununun 102 nci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinin (4) numaralı alt bendi,

Belgenin mahkeme kararı, Kurumun denetim ve kontrol ile görevlendirilmiş memurlarınca yapılan tespitler veya diğer kamu idarelerinin denetim elemanlarınca kendi mevzuatları gereğince yapacakları soruşturma, denetim ve incelemeler neticesinde ya da bankalar, döner sermayeli kuruluşlar, kamu idareleri ile kanunla kurulan kurum ve kuruluşlardan alınan bilgi ve belgelerden, hizmetleri veya kazançları Kuruma bildirilmediği veya eksik bildirildiği anlaşılan sigortalılarla ilgili olması halinde, belgenin asıl veya ek nitelikte olup olmadığı, işverence düzenlenip düzenlenmediği dikkate alınmaksızın, aylık asgari ücretin iki katı tutarında,

.....

idari para cezası uygulanır.”

hükmüne amirdir.

Buna göre, aylık prim ve hizmet belgesinin mahkeme kararı, Kurumun denetim ve kontrol ile görevlendirilmiş memurlarınca yapılan tespitler veya diğer kamu idarelerinin denetim elemanlarınca kendi mevzuatları gereğince yapacakları soruşturma, denetim ve incelemeler neticesinde ya da bankalar, döner sermayeli kuruluşlar, kamu idareleri ile kanunla kurulan kurum ve kuruluşlardan alınan bilgi ve belgelerden, hizmetleri veya kazançları Kuruma bildirilmediği veya eksik bildirildiği anlaşılan sigortalılarla ilgili olması halinde, belgenin asıl veya ek nitelikte olup olmadığı, işverenlerce düzenlenip düzenlenmediği üzerinde durulmaksızın, 5510 sayılı Kanununun 102 nci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinin 4 numaralı alt bendi uyarınca her bir belge başına aylık asgari ücretin iki katı tutarında idari para cezası uygulanacaktır.

Örnek 1- (A) sigortalısının 2017/Ağustos ayındaki 300,00 TL tutarındaki brüt ücretinin Kuruma eksik bildirildiğinin Kurumun denetim ve kontrolle görevli memurlarınca yapılan denetimler sırasında tespit edildiği varsayıldığında bahse konu prim belgesine, işveren tarafından veya Kurumca re'sen düzenlendiği üzerinde durulmaksızın,

$1.777,50 \times 2 = 3.555,00$ TL idari para cezası uygulanacaktır.

Diğer yandan, gerek geçici gerekse devamlı işyeri dosyalarından yapılan işlerle ilgili olarak, ihale sözleşme veya şartnamesinde ihale konusu işte çalışacak kişi/gün sayısının belli olması (veya idarece ihale konusu işte kimlerin çalıştığının ismen Kuruma bildirilmesi) halinde, ihale konusu işte çalıştırılması gereken kişi/gün sayısı kadar Kuruma bildirim yapıldığının anlaşılması ve ihale konusu işin yapıldığı döneme ilişkin borcun da bulunmaması şartıyla asgari işçilik değerlendirmesine esas araştırma işlemi yapılmaksızın ilişkisizlik belgesi düzenlenecektir.

İhale konusu işin başlayıp bittiği tarihler arasında Kuruma ihale sözleşmesindeki/ şartnamesindeki işçi sayısının altında bir bildirim yapılmış ise, idare ile temasa geçilerek eksik bildirimlerin nedenleri ile Kurumumuza verilmiş olan prim belgelerinin idareye de

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI

Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

verilmiş olup olmadığı, verilmiş ise bu belgelerde kayıtlı sigortalıların dışında başka sigortalı çalıştırılıp çalıştırılmadığı sorulacaktır. İdareden alınan yazılarda, belgelerde kayıtlı sigortalıların dışında sigortalı çalıştırıldığı bildirilmesi halinde, hizmetleri ve kazançları Kuruma bildirilmediği anlaşılan kişilerle ilgili aylık prim ve hizmet belgelerinin verilmesi işverenlerden bir ay süreli bir tebligatla istenilecektir.

İdarelerce düzenlenen yazılarda;

a) Sigortalı sayısının yanı sıra sigortalıların kimlik bilgilerine de yer verilmiş olması halinde, işverenlerce bu bilgilere uygun düzenlenen aylık prim ve hizmet belgeleri bir aylık süre içinde Kuruma verilmiş ise bahse konu prim belgeleri işleme konulacaktır. İşverenlerce, istenilen aylık prim ve hizmet belgeleri Kuruma verilmemiş ise, bahse konu prim belgeleri ilgili servis tarafından, idarece bildirilen prime esas kazanç tutarı üzerinden, idarece prime esas kazanç tutarı bildirilmemiş ise, prime esas kazancın alt sınırı üzerinden re'sen düzenlenerek işleme konulacaktır.

b) Sigortalı sayısı belirtilmiş, buna karşın sigortalıların kimlik bilgilerine yer verilmemiş ise, ilgili servis tarafından idarece bildirilen prime esas kazanç tutarı üzerinden; idarece prime esas kazanç tutarı bildirilmemiş ise, prime esas kazancın alt sınırı üzerinden asıl/ek prim tahakkuk belgesi düzenlenerek işleme alınacak ve tahakkuk eden primlerin bir aylık süre içinde ödenmesi işverenlere tebliğ edilecektir.

İdareden alınan bilgi ve belgelerden sigortalıların hizmetlerinin veya kazançlarının Kuruma bildirilmediği veya eksik bildirildiğinin anlaşılması halinde, asıl veya ek aylık prim ve hizmet belgesi ya da prim tahakkuk belgesi düzenlenen her bir ay için 5510 sayılı Kanunun 102 nci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinin (4) numaralı alt bendi uyarınca (belgenin asıl veya ek nitelikte olup olmadığı ve işverence düzenlenip düzenlenmediği dikkate alınmaksızın) asgari ücretin iki katı tutarında idari para cezası uygulanacaktır.

2.6.1.4- İş mahkemesi kararlarına istinaden görevine iade edilen kişilere ilişkin olarak verilecek aylık prim ve hizmet belgeleri

Bilindiği üzere 4857 sayılı İş Kanununun 21 inci maddesine istinaden iş mahkemelerince veya özel hakem tarafından verilen kararlar uyarınca, göreve iadesine karar verilen sigortalı personelin kesinleşen mahkeme veya özel hakem kararının tebliğinden itibaren on işgünü içinde işe başlamak için işverene başvuruda bulunması ve işverenin usulüne uygun daveti üzerine işe başlaması halinde, davete ilişkin tebligatın alındığı tarihin veya işverenin işçiyi işe başlatmaması halinde, sigortalı personelin işe başlamak için işverene yaptığı başvurusuna ilişkin tebligatın alındığı tarihin içinde bulunduğu ayı takip eden aybaşından başlamak üzere Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliğinin 102 nci maddesinde belirtilen süreler içinde verilecek ek veya asıl aylık prim ve hizmet belgeleri yasal süresi içinde verilmiş kabul edilmektedir.

Bu doğrultuda söz konusu davaların yalnızca işe iade nedeniyle açılmış ve bu yönde karar verilmiş davalar olması, hizmetleri veya kazançları Kuruma bildirilmediği veya eksik bildirildiği anlaşılan sigortalılarla ilgili olmaması nedenleriyle ilgili davalara ilişkin aylık prim ve hizmet belgelerinin yukarıda belirtilen sürelerden sonra verilmesi halinde belgenin mahiyetine göre 5510 sayılı Kanunun 102 nci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinin (1) veya (2) nolu alt bentleri uyarınca asıl veya ek belgenin verilmemesinden dolayı idari para cezası uygulanacaktır.

Ayrıca, 4857 sayılı İş Kanununun 21 inci maddesine istinaden arabuluculuk faaliyeti

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI

Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

sonunda tanzim edilen ve ilam niteliğinde bulunan anlaşma belgesi uyarınca sigortalı için verilmesi gereken asıl veya ek nitelikteki aylık prim ve hizmet belgelerinin arabuluculuk anlaşma belgesinin ilam niteliğini kazandığı tarihi takip eden aybaşından başlamak üzere Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliğinin 102 nci maddesinde belirtilen süreler içinde verilmesi halinde yasal süresi içinde verilmiş kabul edilmektedir.

2.6.1.5- Aylık prim ve hizmet belgesinin verilmemesi, geç verilmesi, eksik verilmesi halinde idari para cezası uygulamasında diğer esaslar

2.6.1.5.1-Belge türü ve/veya kanun türü hatalı seçilmiş olan aylık prim ve hizmet belgeleri için Kuruma düzeltme amaçlı olarak yasal süresi dışında doğru belge türü ve/veya kanun türü seçilmek suretiyle asıl ve/veya ek nitelikte aylık prim ve hizmet belgesi verilmesi halinde, belge türü ve/veya kanun türü hatalı seçilmiş aylık prim ve hizmet belgesi ile düzeltme amaçlı olarak yasal süresi dışında verilmiş asıl ve/veya ek nitelikteki aylık prim ve hizmet belgesindeki sigortalıların prim ödeme gün sayıları ve prime esas kazanç tutarlarının aynı olması kaydıyla, yasal süresi dışında düzeltme amaçlı olarak verilen aylık prim hizmet belgeleri incelemeye gerek kalınmaksızın işleme alınacak ve söz konusu belgelere idari para cezası uygulanmayacaktır. Yasal süresi dışında, ancak düzeltme amaçlı olarak verilen aylık prim ve hizmet belgesine sistem tarafından idari para cezası uygulanması durumunda söz konusu ceza Ünite İtiraz Komisyonu kararıyla iptal edilecektir.

Ancak, Kuruma düzeltme amaçlı olarak yasal süresi dışında doğru belge türü ve/veya kanun türü seçilmek suretiyle asıl ve/veya ek nitelikte verilen aylık prim ve hizmet belgelerinin fiili hizmet süresi zammı kazandırma haline ilişkin olmaları halinde söz konusu belgelere ilişkin Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliğinin 103 ncü maddesinde belirtildiği şekilde işlem yapılacak olmakla birlikte düzeltme amaçlı olarak doğru belge türü ve/veya kanun türü seçilmek suretiyle fiili hizmet süresine ilişkin asıl ve/veya ek nitelikte aylık prim ve hizmet belgesi verilmesi nedeniyle de idari para cezası uygulanmayacaktır.

Örnek 1- Tüm sigorta kollarına tabi olan ve (1) nolu belge türü ile Kurumumuza bildirim yapılması gereken (A) sigortalısının sehven (2) nolu belge türü ile bildirim yapıldığı varsayıldığında, düzeltme amaçlı olarak yasal süresi dışında verilmiş asıl veya ek nitelikteki aylık prim ve hizmet belgesindeki (A) sigortalısının prim ödeme gün sayıları ve prime esas kazanç tutarının aynı olması ve düzeltme ile fiili hizmet süresi zammı kazandırma hali hariç olmak kaydıyla, yasal süresi dışında düzeltme amaçlı olarak verilen aylık prim hizmet belgeleri incelemeye gerek kalınmaksızın işleme alınacak ve söz konusu belgelere idari para cezası uygulanmayacaktır.

Örnek 2- (A) işverenince 4447 sayılı Kanunun geçici 10 uncu maddesinde belirtilen teşvikten 2017/Mayıs dönemi için yersiz yararlandığının tespit olunduğu ve ilgili ay için iptal-ek aylık prim ve hizmet belgesi düzenlendiği varsayıldığında, söz konusu ek aylık prim ve hizmet belgesinden dolayı idari para cezası uygulanmayacaktır.

2.6.1.5.2- “Kontrollü İşyeri” olarak sisteme tanımlanmış olan işyerlerinin e-Sigorta kullanıcı kodu ve şifrelerinin askıya alınmış olması nedeniyle aylık prim ve hizmet belgelerinin gerek yasal süresi içinde gerekse de yasal süresi dışında olmakla birlikte en geç ilgili aya ait yapılacak prim ödeme süresi içinde kağıt ortamında verilmiş olması halinde, sistem tarafından otomatik olarak oluşturulacak idari para cezaları Ünite Komisyon kararı ile iptal edilecektir.

2.6.1.5.3- Yasal süresi dışında gerek kendiliğinden verilen gerekse Kurumca resen

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI

Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

işleme alınabilecek asıl ve ek nitelikteki aylık prim ve hizmet belgelerinde kayıtlı tüm sigortalıların hem prim ödeme gün sayısı, hem de prime esas kazanç bilgilerinin sıfır olması halinde idari para cezası uygulanmayacaktır

2.6.1.5.4- Süresi dışında kendiliğinden verilen aylık prim ve hizmet belgelerinin Kurumun denetim ve kontrolle görevli memurlarınca işleme alınmamasına karar verilmesi durumunda idari para cezası uygulanmayacak uygulanmış ise iptal edilecektir.

2.6.1.5.5- Diğer yandan aylık prim ve hizmet belgeleriyle süresinde bildiri yapılan sigortalıların bir kısmına ilişkin olarak sonradan iptal niteliğinde aylık prim ve hizmet belgesi verilmesi gerektiği halde işverenler tarafından bildiri yapılan tüm sigortalılar için iptal niteliğinde belge verilerek iptal edilen sigortalılar dışındaki sigortalıların gün ve kazançlarında değişiklik olmaması şartıyla bu sigortalılar için yasal süresinden sonra ek nitelikte aylık prim ve hizmet belgesi verilmesi durumunda, idari para cezası uygulanmayacaktır.

Örnek 1- (B) işvereni tarafından 5 sigortalıya ilişkin aylık prim ve hizmet belgesi, 150 gün ve her bir sigortalı için 5.000,00 TL kazanç üzerinden yasal süre içinde Kuruma verilmiştir. Söz konusu sigortalılardan biri için iptal niteliğinde aylık prim ve hizmet belgesi verilmesi gerektiği halde işveren tarafından bildirilen 5 sigortalı için iptal niteliğinde belge verilmiş ve daha önce süresinde bildiri yapılan ve gün ve kazançlarında değişiklik olmayan 4 sigortalı için yasal süresi dışında verilen ek nitelikteki aylık prim ve hizmet belgesi nedeniyle işverene idari para cezası uygulanmayacaktır.

2.6.1.6- 5510 sayılı Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sayılanlara ilişkin bazı hükümler

Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı sayılanları çalıştıran işverenlerce cari ay dışında;

-Kanuni düzenleme, Bakanlar Kurulu Kararı veya mahkeme kararı ile geriye dönük olarak ödenmesine karar verilen aylık veya ücret farklarına ilişkin ek mahiyetteki aylık prim ve hizmet belgelerinin,

-Mali ve sosyal haklarda yapılan artışlar nedeniyle katsayı veya enflasyon farkı adı altında geriye dönük olarak ödenen aylık veya ücret farklarına, ilişkin ek mahiyetteki aylık prim ve hizmet belgelerinin,

-Görevden uzaklaştırılması veya görevine son verilmesine rağmen idarî tasarrufla ya da yargı kararı ile görevlerine iade edilenler için geriye dönük olarak ödenen aylık veya ücrete, ilişkin ek mahiyetteki aylık prim ve hizmet belgelerinin,

-Geriye dönük yapılan terfi işlemi sonucu ödenen aylık veya ücret farklarına ilişkin ek mahiyetteki aylık prim ve hizmet belgelerinin,

-Cari aya ait aylık prim ve hizmet belgesi Kuruma gönderildikten sonra ilk atama, nakil, aylıksız izin sonrası göreve başlama nedeniyle geriye dönük olarak ödenen aylık veya ücrete, ilişkin ek mahiyetteki aylık prim ve hizmet belgelerinin,

Mahkeme kararıyla geriye yönelik çalışmalarından dolayı fiili hizmet süresi zammından yararlandırılmasına karar verilenlerin fiili hizmet süresi zammı prim belgeleri,

Asaleti tasdik olunan emniyet mensuplarının adaylık sürelerine ilişkin olarak geçmişe dönük fiili hizmet süresi zammı prim belgelerinin,

Operasyonlara katılmak amacıyla görev yerleri değiştirilen askeri birliklerin bu durumları belgelendirilmek kaydıyla, bu birliklerde görev yapan sigortalılara ait aylık prim

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

ve hizmet belgelerinin,

Aylıksız izne ayrılarak muvazzaf askerlik görevini er veya erbaş olarak yapanlardan bakmakla yükümlü olduğu kişileri bulunmayanların göreve başlamaları için tanınan yasal süreler dikkate alınmak suretiyle terhis oldukları tarih ile göreve başladıkları tarih arasında geçen süreye ilişkin genel sağlık sigortası prim belgelerinin,

verilme süreleri Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliğinin 102 nci maddesinin ondokuzuncu fıkrası ile belirlenmiştir.

Söz konusu ek mahiyette aylık prim ve hizmet belgelerinin yasal son bildirim tarihi ile son ödeme tarihleri işverenlerce aylık prim ve hizmet belgelerinin e-Sigorta ile gönderilmesi sırasında beyan ettikleri “Maaş Ödeme Tarihi” ne göre tespit edilmek suretiyle idari para cezası kayıtları sistem tarafından otomatik olarak oluşturulmakta olup, sonradan ödenen maaş veya maaş farklarına ilişkin olarak verilmesi gereken ek mahiyette aylık prim ve hizmet belgelerinde, “Maaş Ödeme Tarihi” veya ilişkin olduğu ay/dönemin hatalı beyan edilmesi, belgenin ek mahiyette verilmesi gerekirken asıl mahiyette verilmesi sonucu oluşan ve ilgisine tebliğ edilen idari para cezalarına karşı işverenlerce yapılacak itiraz başvurularında, ek mahiyette aylık prim ve hizmet belgesinin Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliğinin 102 nci maddesinin ondokuzuncu fıkrası ile belirlenen yasal süresi içerisinde verilir verilmemiş tespitine ilişkin olarak maaş veya maaş farklarının ödeme tarihini ispatlayacak ödeme emri belgesi, muhasebe işlem fişi, mahkeme kararı, asalet onayları, vb. resmi nitelikteki belgelerin söz konusu işverenlerden istenerek itirazın red veya kabulü yönünde gerekli değerlendirmenin yapılması gerekmektedir.

Aynı işverenin farklı işyeri dosyaları üzerinden veya ilişkin olduğu dönemin hatalı tespiti nedeniyle aynı işyeri dosyası üzerinden yersiz veya mükerrer olarak gönderilen aylık prim ve hizmet belgelerinin iptal edilmesi gerektiğinden, bunlar için uygulanan ve ilgisine tebliğ edilen idari para cezaları ünite itiraz komisyonunun alacağı karar ile kaldırılacaktır.

6111 sayılı Kanununun 52 nci maddesi ile 5510 sayılı Kanuna eklenen geçici 28 inci maddede,

“Geçici 11 inci maddenin altıncı fıkrasında öngörülen yükümlülükler ile 2008 yılı Ekim, Kasım ve Aralık aylarına ilişkin olmak üzere 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamındaki sigortalılara ilişkin asıl veya ek nitelikteki aylık prim ve hizmet belgelerine ilişkin yükümlülüklerin yasal süresi içinde yerine getirilmemiş olması halinde, bu maddede sayılan yükümlülüklerle sınırlı olarak 102 nci maddede öngörülen idari para cezaları yerine, işyeri bildirgesi ile belgenin asıl veya ek olma durumuna göre belgede kayıtlı sigortalı başına uygulanabilecek oran da dikkate alınarak her bir aya ait aylık prim ve hizmet belgesi için ayrı ayrı olmak üzere asgari ücret tutarında idari para cezası uygulanır.

Bu madde kapsamına giren fiiller için bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce uygulanmış idari para cezalarına ilişkin tahsil edilen tutarlar iade ve mahsup edilmez.”

hükmü yer almaktadır.

2008 yılı Ekim, Kasım ve Aralık aylarına ilişkin olmak üzere 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamındaki sigortalılara ilişkin asıl veya ek nitelikteki aylık prim ve hizmet belgelerinin yasal süresi dışında Kuruma verilmiş olması halinde, bir aylık asgari ücret aşımamak kaydıyla;

- Asıl nitelikteki aylık prim ve hizmet belgelerine belgede kayıtlı sigortalı sayısı başına aylık asgari ücretin beşte biri tutarında,

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI

Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

- Ek nitelikteki aylık prim ve hizmet belgelerine ise belgede kayıtlı sigortalı sayısı başına aylık asgari ücretin sekizde biri tutarında, idari para cezası uygulanması gerekmektedir.

Örnek 1- 20/3/1996 tarihinden itibaren 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre iştirakçi çalıştıran (A) Kamu idaresinin 2008/Ekim ayına ilişkin 40 sigortalının kayıtlı olduğu asıl nitelikteki aylık prim ve hizmet belgesini yasal süresi dışında Kuruma vermiş olması nedeniyle anılan Kamu idaresi hakkında, Kurumca; $638,70 / 5 \times 40 = 5.109,60$ TL aylık asgari ücretin iki katını aşması nedeniyle, $638,70 \times 2 = 1.277,40 = 1.277,00$ TL idari para cezası uygulandığı varsayıldığında, söz konusu cezanın asgari ücretin bir katı tutarında (638,00 TL) uygulanması gerekmektedir.

5510 sayılı Kanunun 40 ve 49 uncu madde kapsamında olup olmadığı, dolayısıyla fiili hizmet süresi zammı ve itibari hizmet süresinden yararlandırılıp yararlandırılmayacağına ilişkin olarak Kurum ile yapılan yazışmalar sonucunda fiili hizmet ve itibari hizmet süresinden yararlandırılması gerektiği hususunun ilgili işverenlere bildirilmesinde yapılan yazışmalarda meydana gelen gecikmelere bağlı olarak bildirelerin yasal süresi içerisinde verilmesinde fiili imkansızlık meydana gelmesi durumunda idari para cezası uygulanmaması gerekmektedir.

2.6.2. Muhtasar ve prim hizmet beyannamesi

5510 sayılı Kanunun 86 ncı maddesinin onüçüncü fıkrasında,

“Muhtasar beyanname ile bu Kanun uyarınca verilmesi gereken aylık prim ve hizmet belgesinin birleştirilerek verilmesi durumunda beyannamenin; şekil, içerik, ekleri, ilgili olduğu dönem, verilme süresi ve diğer hususlar Bakanlık ile Maliye Bakanlığı tarafından çıkarılan müşterek tebliğ ile belirlenir. İşveren sigortalı çalıştırmadığı takdirde, bu hususu sigortalı çalıştırmaya son verdiği tarihten itibaren on beş gün içinde Kuruma bildirmekle yükümlüdür”

hükmü yer almaktadır.

Bu doğrultuda, 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılan kişileri (Ek 9 uncu maddesi kapsamındaki sigortalılar hariç) bildirmekle yükümlü olanlar ile Geçici 20 nci maddesi kapsamındaki sandıklar tarafından, düzenlenecek muhtasar prim ve hizmet beyannamesinin, Bakanlık ile Maliye Bakanlığı tarafından çıkarılan Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesi Genel Tebliğinde belirtilen süreler ile usul ve esaslar çerçevesinde verilmemesi halinde uygulanacak olan idari para cezaları 5510 sayılı Kanunun 102 nci maddesinin birinci fıkrasının (m) bendinde açıklanmıştır.

2.6.2.1- Sigortalıların, prime esas kazançlarının veya hizmetlerinin bildirilmediği, eksik ya da geç bildirildiği asıl nitelikteki muhtasar ve prim hizmet beyannameleri

Her bir işyeri bazında olmak üzere; sigortalıların prime esas kazanç ve hizmetlerine ilişkin kısmının yasal süresi içinde beyanname ile bildirilmemesi halinde yasal süresi dışında verilen ilk beyanname asıl nitelikte beyannameyi ihtiva etmektedir.

Bu doğrultuda, Kurumun prim tahakkukuna ve sigortalıların sosyal güvenlik haklarına dayanak teşkil eden bu Kanunun 86 ncı maddesinin on üçüncü fıkrası uyarınca verilmesi gereken beyannamedeki sigortalıların, prime esas kazançlarının veya hizmetlerinin bildirilmediği, eksik ya da geç bildirildiği anlaşılan her bir işyeri için; beyannamenin asıl olması hâlinde, aylık asgari ücretin iki katını geçmemek kaydıyla beyannamede kayıtlı

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI

Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

sigortalı sayısı başına, aylık asgari ücretin beşte biri tutarında idari para cezası uygulanacaktır.

Bu bakımdan, asıl beyannameye işyeri bazında ilgili dönem için idari para cezası uygulanması halinde, ilgili dönem için daha sonrasında aynı işyeri için verilecek beyannameler asıl nitelikte olmadığından, verilecek beyannamelere asıl beyanname dolayısıyla idari para cezası uygulanmayacaktır.

Örnek 1- (C) işverenine ait (A) işyerinde çalıştırılan 5 sigortalıya ve (B) işyerinde çalıştırılan 11 sigortalıya ilişkin 2017/Ekim ayına ait muhtasar ve prim hizmet beyannamesinin yasal süresinde verilmemesi halinde,

-(A) işyeri için beyannamenin asıl olması nedeniyle beş sigortalı başına aylık asgari ücretin beşte biri tutarında,

-(B) işyeri için beyannamenin asıl olması nedeniyle, 11 sigortalı için uygulanacak idari para cezası aylık asgari ücretin iki katını aştığından aylık asgari ücretin iki katı tutarında,

idari para cezası uygulanacaktır.

Örnek 2- 1 nolu örnekte (A) işyeri için muhtasar ve prim hizmet beyannamesinin yasal süresinde verilmesine karşın, (B) işyeri için verilmemesi halinde, asıl beyannameden dolayı (B) işyerine 11 sigortalı çalıştırılması nedeniyle uygulanacak ceza aylık asgari ücretin iki katını aştığından aylık asgari ücretin iki katı tutarında olacaktır.

Örnek 3- 1 nolu örnekte (A) ve (B) işyerleri için muhtasar ve prim hizmet beyannamesinin vergi tevkifatına ilişkin kısmının yasal süresinde verilmesine karşın, prime esas kazanç ve hizmet kısmının yasal süresinde verilmemesi halinde,

-(A) işyeri için beyannamenin asıl olması nedeniyle beş sigortalı başına aylık asgari ücretin beşte biri tutarında,

-(B) işyeri için beyannamenin asıl olması nedeniyle, 11 sigortalı için uygulanacak idari para cezası aylık asgari ücretin iki katını aştığından aylık asgari ücretin iki katı tutarında,

İdari para cezası uygulanacaktır.

Örnek 4- 1 nolu örnekte (A) ve (B) işyerleri için muhtasar ve prim hizmet beyannamesinin vergi tevkifatına ilişkin kısmı ile (B) işyeri için prime esas kazanç ve hizmet kısmının yasal süresinde verilmesine karşın, (A) işyeri için prime esas kazanç ve hizmet kısmının yasal süresinde verilmemesi halinde,

-(A) işyeri için beyannamenin asıl olması nedeniyle beş sigortalı başına aylık asgari ücretin beşte biri tutarında idari para cezası uygulanacaktır.

2.6.2.2- Sigortalıların, prime esas kazançlarının veya hizmetlerinin bildirilmediği, eksik ya da geç bildirildiği ek nitelikteki muhtasar ve prim hizmet beyannameleri

Her bir işyeri bazında olmak üzere, yasal süresi içinde veya dışında verilen asıl beyannameden sonra, sigortalıların prim ödeme gün sayısı ve/veya prime esas kazanç tutarını artıran ya da asıl beyannamede belirtilen sigortalılar dışında yeni sigortalı/sigortalılar ilave eden beyanname ek nitelikte beyannameyi ihtiva etmektedir.

Bu doğrultuda, Kurumun prim tahakkukuna ve sigortalıların sosyal güvenlik haklarına dayanak teşkil eden bu Kanununun 86 ncı maddesinin on üçüncü fıkrası uyarınca verilmesi gereken beyannamedeki sigortalıların, prime esas kazançlarının veya hizmetlerinin bildirilmediği, eksik ya da geç bildirildiği anlaşılan her bir işyeri için; beyannamenin ek olması hâlinde, aylık asgari ücretin iki katını geçmemek kaydıyla beyannamede kayıtlı sigortalı sayısı başına, aylık asgari ücretin sekizde biri tutarında idari para cezası

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

uygulanacaktır.

Bu bakımdan, işyeri bazında ilgili dönem için idari para cezası uygulanması halinde, ilgili dönem için daha sonrasında aynı işyeri için verilecek beyannameler ek nitelikte olacağından, verilecek beyannamelere ek beyanname dolayısıyla idari para cezası uygulanacaktır.

Örnek 1- A işverenine ait (B) işyerinde, 2017/Ekim ayına ait muhtasar ve prim hizmet beyannamesinde 1 Nolu Belge Türü ile tüm sigorta kollarına tabi olarak çalışan 3 sigortalıya ait bildirim yasal süresinde yapılmasına karşın; 2 Nolu Belge Türü ile sosyal güvenlik destek primine tabi olarak çalışan 8 sigortalıya ait bildirim 24/11/2017 tarihinde yapılması halinde, 8 sigortalıya ait 2 Nolu Belge Türü ile yapılan bildirimle ilişkin beyanname ek nitelikte olacağından,

$1777,50 / 8 \times 8 = 1.777,50 = 1.777,00$ -TL idari para cezası uygulanacaktır.

Örnek 2- 1 nolu örnekte sosyal güvenlik destek primine tabi olarak çalışan ve bildirimi yasal süresinde yapılmayan sigortalı sayısının 17 olması halinde uygulanacak ceza aylık asgari ücretin iki katını aştığından asgari ücretin iki katı tutarında idari para cezası uygulanacaktır.

Diğer taraftan, ek beyanname dolayısıyla ilgili dönem için idari para cezası uygulanan işyerine daha sonrasında aynı dönem için verilecek ek beyanname dolayısıyla idari para cezası uygulanırsa;

İlgili dönem için daha önce verilen idari para cezası asgari ücretin iki katını geçmişse idari para cezası uygulanmaması,

- İlgili dönem için daha önce verilen idari para cezası asgari ücretin iki katını geçmemişse, daha sonra verilen ek beyannameler için asgari ücretin iki katına ulaşincaya kadar idari para cezası uygulanması,

- Ek beyannameye ilişkin verilebilecek ceza en fazla toplam 16 sigortalı hakkında olabileceğinden bu sayıyı aşan sigortalılar için idari para cezası uygulanmaması, gerekmektedir.

Örnek 3- 1 nolu örnekte yasal süresi dışında bildirim yapılan 8 sigortalıya ilaveten 9 sigortalının 32 Nolu Belge Türü ile bildirim 29/11/2017 tarihinde yapılması halinde; ek beyanname için işyeri bazında ilgili dönemde 8 sigortalı için idari para cezası uygulandığından, 8 sigortalı için uygulanan idari para cezası ile 9 sigortalı için uygulanacak idari para cezası toplamı asgari ücretin iki katını aşacağından, 9 sigortalıdan sadece 8 sigortalı için sigortalı başına aylık asgari ücretin sekizde biri tutarında idari para cezası uygulanması gerekmektedir.

$1.777,50 / 8 \times 8 = 1.777,00$ -TL

$1.777,50 / 8 \times 9 = 1.999,00$ -TL

$1.777,00 + 1.999,00 = 3.776,00$ -TL asgari ücretin 2 katını (3.555,00-TL) aştığından 9 sigortalı için uygulanacak ceza $3.555,00 - 1.777,00 = 1.778,00$ -TL olacaktır.

2.6.2.3- Eksik günlere ilişkin bilgi ve belgelerin kuruma verilmemesi veya söz konusu belgelerin kurumca geçerli sayılmaması üzerine düzenlenecek olan muhtasar ve prim hizmet beyannameleri

5510 sayılı Kanununun 86 ncı maddesinin 4 ve 5 inci fıkralarında;

"Ay içinde bazı işgünlerinde çalıştırılmadığı ve ücret ödenmediği beyan edilen

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI

Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

sigortalıların, otuz günden az çalıştıklarını ispatlayan belgeler, işverence ilgili aya ait aylık prim ve hizmet belgesinin veya muhtasar ve prim hizmet beyannamesinin verilmesi gereken süre içinde verilir. Belgelerin şekli, içeriği, ekleri, ilgili olduğu dönemi, verilme süresi, verilme yöntemi, belgeleri verecek işyerleri, belgelerin verileceği kurum ile diğer hususlar Kurumca çıkarılan yönetmelikle belirlenir.

Sigortalıların otuz günden az çalıştığını gösteren bilgi ve belgelerin aylık prim ve hizmet belgesinin veya muhtasar ve prim hizmet beyannamesinin verilmesi gereken süre içinde verilmemesi veya verilen bilgi ve belgelerin geçerli sayılmaması halinde, otuz günden az bildirilen sürelerle ait aylık prim ve hizmet belgesi veya muhtasar ve prim hizmet beyannamesi Kurumca re'sen düzenlenir ve muhteviyatı primler, bu Kanun hükümlerine göre tahsil olunur.

5510 sayılı Kanununun 102 nci maddesinin birinci fıkrasının (m) bendinin (3) numaralı alt bendinde ise "Ek belgenin 86 ncı maddenin beşinci fıkrasına istinaden Kurumca re'sen düzenlenmesi durumunda, aylık asgari ücretin iki katını geçmemek kaydıyla her bir ek belgede kayıtlı sigortalı sayısı başına, aylık asgari ücretin yarısı tutarında idari para cezası uygulanır."

Hükümleri yer almıştır.

Bu hükümlere istinaden eksik günlere ilişkin Kurumca istenilen beyannamenin tebellüğ edildiği tarihten itibaren bir ay içerisinde verilmesi halinde ek nitelikteki beyannamenin verilmemesi nedeniyle aylık asgari ücretin iki katını geçmemek kaydıyla her bir ek beyannamede kayıtlı sigortalı sayısı başına, aylık asgari ücretin sekizde biri tutarında, idari para cezası uygulanacaktır. Ancak beyannamenin tebellüğ edildiği tarihten itibaren bir aylık süre geçtikten sonra verilmesi halinde ise aylık asgari ücretin iki katını geçmemek kaydıyla her bir ek beyannamede kayıtlı sigortalı sayısı başına aylık asgari ücretin yarısı tutarında idari para cezası uygulanacaktır.

Örnek 1- (A) Limited Şirketince, 2019/Eylül ayına ilişkin asıl nitelikteki beyannamede kayıtlı 3 sigortalıya ilişkin eksik gün nedenleri Kurumca geçerli sayılmamış ve yapılan tebligat ile ek nitelikteki beyannamenin bir aylık süre içinde düzenlenerek verilmesi istenilmiştir. Söz konusu ek nitelikteki beyannamenin tebellüğ tarihinden itibaren bir aylık süre dışında verilmesi nedeniyle;

$2.558,40 / 2 \times 3 = 3.837,60 = 3.837,00$ TL idari para cezası uygulanacaktır.

Diğer taraftan, ek beyannameye işyeri bazında ilgili dönem için idari para cezası uygulanması durumunda, aynı işyerinin aynı dönemine verilecek diğer ek beyannameye idari para cezası uygulanmasının gerekmesi halinde;

- Ek beyannamenin verilmemesi nedeniyle ilgili dönem için daha önce verilen idari para cezası asgari ücretin iki katını geçmişse idari para cezası uygulanmaması,

- Ek beyannamenin verilmemesi nedeniyle ilgili dönem için daha önce verilen idari para cezası asgari ücretin iki katını geçmemişse, daha sonra verilen ek beyannameler için asgari ücretin iki katına ulaşıncaya kadar idari para cezası uygulanması,

- Ek beyannameye ilişkin verilebilecek ceza en fazla toplam 4 sigortalı hakkında uygulanacağından bu sayıyı aşan sigortalılar için idari para cezası uygulanmaması, gerekmektedir.

Örnek 2- 1 nolu örnekte 2019/Eylül ayına ait beyannamede kayıtlı 3 sigortalıya ilişkin eksik gün nedenlerini içeren belgelerin Kuruma verilmemesi nedeniyle idari para

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI

Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

cezasının uygulandığı tarihten sonra, aynı döneme ilişkin olarak bu defa işyerinden bildirim yapılan 3 sigortalı dışındaki beş sigortalının eksik gün nedenlerinin Kurumca geçerli sayılmaması nedeniyle muhtasar ve prim hizmet beyannamesinin bir aylık süre dışında verildiği varsayıldığında; işyeri bazında ilgili döneme 3 sigortalı için $2.558,40 / 2 \times 3 = 3.837,60 = 3.837,00$ TL idari para cezası uygulanmış ve ceza üst sınırına ulaşılmamış olduğundan, sonradan 5 sigortalı için asgari ücretin 2 katını aşmayacak tutar kadar idari para cezası uygulanması gerekmektedir.

İlk uygulanan idari para cezası: $2.558,40 / 2 \times 3 = 3.837,60 = 3.837,00$ TL

Uygulanabilecek toplam idari para cezası: $2.558,40 \times 2 = 5.116,80 = 5.116,00$ TL.

5 sigortalı için uygulanması gereken idari para cezası: $5.116,00 - 3.837,00 = 1.279,00$ TL olacaktır.

Diğer yandan beyannamenin tebligatta belirtilen süre dışında ancak ünite tarafından resen düzenlenmeden önce verilmesi halinde ise aylık asgari ücretin iki katını geçmemek kaydıyla her bir ek beyannamede kayıtlı sigortalı sayısı başına aylık asgari ücretin yarısı tutarında idari para cezası uygulanacaktır.

2.6.2.4- Mahkeme kararı, veya denetim ve kontrol ile görevlendirilmiş memurlarca yapılan tespitler ya da resmi kurum ve kuruluşlardan alınan yazılar üzerine hizmetleri ve kazançları Kuruma bildirilmediği veya eksik bildirildiği ya da sadece hizmetlerinin Kuruma eksik bildirildiği anlaşılan sigortalılarla ilgili düzenlenen muhtasar ve prim hizmet beyannameleri

5510 sayılı Kanununun 102 nci maddesinin birinci fıkrasının (m) bendinin (4) numaralı alt bendi,

"Beyannamenin mahkeme kararı, Kurumun denetim ve kontrol ile görevlendirilmiş memurlarınca yapılan tespitler veya diğer kamu idarelerinin denetim elemanlarınca kendi mevzuatları gereğince yapacakları soruşturma, denetim ve incelemeler neticesinde ya da bankalar, döner sermayeli kuruluşlar, kamu idareleri ile kanunla kurulan kurum ve kuruluşlardan alınan bilgi ve belgelerden, hizmetleri ve kazançları Kuruma bildirilmediği veya eksik bildirildiği ya da sadece hizmetlerinin Kuruma eksik bildirildiği anlaşılan sigortalılarla ilgili olması hâlinde, beyannamenin asıl veya ek nitelikte olup olmadığı, işverence düzenlenip düzenlenmediği dikkate alınmaksızın, aylık beyannamedeki her bir işyeri için,

a) Kamu idareleri ile 213 sayılı Vergi Usul Kanunu uyarınca bilanço esasına göre defter tutmak zorunda olanlar hakkında asgari ücretin üç katını geçmemek üzere sigortalı başına aylık asgari ücret tutarında,

b) Diğer defterleri tutmak zorunda olanlar hakkında asgari ücretin iki katını geçmemek üzere sigortalı başına yarım asgari ücret tutarında,

c) Defter tutmakla yükümlü olmayanlar hakkında aylık asgari ücreti geçmemek üzere sigortalı başına asgari ücretin üçte biri tutarında,

.....

idari para cezası uygulanır."

hükmüne amirdir.

Örnek 1- Bilanço esasına göre defter tutan (A) Limited şirketine ait (B) işyerinde

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI

Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

çalışan iki sigortalının (D, E sigortalıları) 2017/Kasım ayına ilişkin hizmetlerinin ve kazançlarının bildirilmediğinin Kurumun denetim ve kontrol ile görevlendirilmiş memurlarınca yapılan tespitler sonucu anlaşıldığı varsayıldığında, anılan işveren hakkında asgari ücretin 2 katı tutarında ($2 \times 1.777,50 = 3.555,00$ -TL) idari para cezası uygulanacaktır.

Örnek 2- 1 nolu örnekte bildirim yapılmayan sigortalı sayısının 5 olduğu varsayıldığında, anılan işveren hakkında uygulanacak idari para cezası asgari ücretin üç katını geçtiğinden ($5 \times 1.777,50 = 8.887,50$), asgari ücretin üç katı tutarında ($3 \times 1.777,50 = 5.332,00$ -TL) idari para cezası uygulanacaktır.

Örnek 3- 1 nolu örnekteki (A) Limited şirketine ait (C) işyerinde çalışan üç sigortalının 2017/Kasım ayına ilişkin hizmetlerinin ve kazançlarının da bildirilmediğinin Kurumun denetim ve kontrol ile görevlendirilmiş memurlarınca yapılan tespitler sonucu anlaşıldığı varsayıldığında, söz konusu ceza her bir işyeri bazında uygulandığından, anılan işverene (C) işyeri dolayısıyla asgari ücretin üç katı tutarında ($3 \times 1.777,50 = 5.332,00$ -TL) idari para cezası uygulanacaktır.

Örnek 4- 1 nolu örnekteki (D, E) sigortalısının hizmetlerinin ve kazançlarının bildirilmediği ayın 2017/Aralık ayı olduğu varsayıldığında, daha öncesinde 2017/Aralık için 5510 sayılı Kanunun 102 nci maddesinin birinci fıkrasının (m) bendinin dört numaralı alt bendinin (a) alt bendi kapsamında uygulanmış herhangi bir ceza bulunmadığından asgari ücretin iki katı tutarında ($2.029,50 \text{ TL} \times 2 = 4.059,00$ -TL) idari para cezası uygulanacaktır.

Diğer taraftan, ilgili dönem için idari para cezası uygulanan aynı işyerine aynı dönem için sonrasında bu kapsamda beyanname verilmesi nedeniyle idari para cezası uygulanması halinde;

- Beyannamenin verilmemesi nedeniyle ilgili dönem için daha önce verilen idari para cezası belirlenen limiti geçmişse sonrasında verilen/resen düzenlenen beyannameye idari para cezası uygulanmaması,

- Beyannamenin verilmemesi nedeniyle ilgili dönem için daha önce verilen idari para cezası belirlenen limiti geçmemişse, daha sonra verilen/düzenlenen beyannameler için belirlenen limite ulaşıncaya kadar idari para cezası uygulanması,

- Beyannamenin verilmemesi nedeniyle aynı dönem için hükmedilecek ceza, defter türüne göre en fazla;

*Kamu idareleri ile bilanço esasına göre defter tutmak zorunda olanlar için 3,

*Diğer defterleri tutmak zorunda olanlar için 4,

*Defter tutmakla yükümlü olmayanlar için 3,

Sigortalıya kadar uygulanacağından bu sayıları aşan sigortalılar için idari para cezası uygulanmaması,

gerekmektedir.

Örnek 5 - 1 nolu örnekteki (A) Limited şirketine ait (B) işyerinde çalışan üç sigortalının (G, H, I sigortalıları) aynı döneme (2017/Kasım ayına) ilişkin hizmetlerinin ve kazançlarının bildirilmediğinin bu defa mahkeme kararı neticesinde anlaşıldığı varsayıldığında, söz konusu işyerine asgari ücretin 2 katı kadar ceza uygulanmış ve ceza üst sınırına ulaşılmamış olduğundan, mahkeme kararı ile sonradan tespiti yapılan 3 sigortalı için asgari ücretin 3 katını aşmayacak tutar kadar idari para cezası uygulanması gerekmektedir.

İlk uygulanan idari para cezası: $1.777,50 \times 2 = 3.555,00$ -TL

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

Uygulanabilecek toplam idari para cezası: 1.777,50 X 3 = 5.332,00-TL

3 sigortalı için uygulanması gereken idari para cezası: 5.332,00-3.555,00 = 1.777,00-TL olacaktır.

Aynı döneme aynı sigortalı için tekrar bu kısımda belirtilen şekilde tespit/tespitler yapılması halinde aynı sigortalı için daha öncesinde idari para cezası uygulanmış olduğundan tekraren idari para cezası uygulanmayacaktır.

Dolayısıyla, aynı döneme aynı sigortalı için 5510 sayılı Kanunun 102 nci maddesinin birinci fıkrasının (m) bendinin (4) numaralı alt bendinin (a), (b), (c) alt bentlerinden ilgili alt bent uyarınca tespit/tespitler yapılması halinde aynı sigortalı için daha öncesinde ilgili alt bent uyarınca idari para cezası uygulanmış olduğundan tekraren idari para cezası uygulanmayacaktır.

Örnek 6 - Bilanço esasına göre defter tutmakta olan (A) işyerinde çalışan (c) sigortalısının 2017/Ekim ayına ilişkin prim ödeme gün sayısının 5 gün eksik bildirildiği Kurumun denetim ve kontrol ile görevlendirilmiş memurlarınca 22/12/2017 tarihinde tespit edilmiştir. Bu defa aynı döneme (2017/Ekim) ilişkin olarak aynı sigortalının (C sigortalısı) prim ödeme gün sayısının 8 gün eksik bildirildiğinin Maliye Bakanlığında 08/01/2018 tarihinde alınan yazıdan anlaşılması halinde; daha öncesinde hizmetlerin eksik bildirilmesi nedeniyle 5510 sayılı Kanunun 102 nci maddesinin birinci fıkrasının (m) bendinin (4) numaralı alt bendinin (a) bendi uyarınca ceza uygulanmış ve aynı döneme aynı sigortalı için yine 5510 sayılı Kanunun 102 nci maddesinin birinci fıkrasının (m) bendinin (4) numaralı alt bendinin (a) bendi uyarınca tespiti yapılması nedeniyle tekraren idari para cezası uygulanmayacaktır.

Diğer taraftan, aynı döneme aynı sigortalı için bu sefer 5510 sayılı Kanunun 102 nci maddesinin birinci fıkrasının (m) bendinin (4) numaralı alt bendinin (ç) bendi kapsamında tespit/tespitler yapılması halinde idari para cezası uygulanacaktır.

Örnek 7 - İşletme esasına göre defter tutmakta olan (B) işyerinde çalışan (F) sigortalısının 2017/Eylül ayına ilişkin hizmetlerinin ve kazançlarının hiç bildirilmediği ve söz konusu sigortalının hizmetinin 30 gün, kazancının ise 1.777,50 TL olması gerektiği Kurumun denetim ve kontrol ile görevlendirilmiş memurlarınca 09/11/2017 tarihinde tespit edilmiştir. Bu defa aynı döneme (2017/Eylül) ilişkin olarak aynı sigortalının (F sigortalısı) prime esas kazanç tutarının 2.000,00 TL olması gerektiğinin Maliye Bakanlığında 21/12/2017 tarihinde alınan yazıdan anlaşılması halinde;

- 2017/Eylül ayına ilişkin hizmetlerinin ve kazançlarının hiç bildirilmediğine ilişkin Kurumun denetim ve kontrol ile görevlendirilmiş memurlarınca 9/11/2017 tarihinde yapılan tespiti istinaden 102 nci maddenin birinci fıkrasının (m) bendinin dört numaralı alt bendinin (b) alt bendi kapsamında idari para cezası uygulanacaktır.

- Aynı döneme (2017/Eylül) ilişkin olarak aynı sigortalının (F sigortalısı) prime esas kazanç tutarının 222,50 TL eksik bildirildiğine dair Maliye Bakanlığında 21/12/2017 tarihinde alınan yazıya istinaden ise 102 nci maddenin birinci fıkrasının (m) bendinin dört numaralı alt bendinin (ç) alt bendi kapsamında idari para cezası uygulanacaktır.

2.6.2.5- Mahkeme kararı, veya denetim ve kontrol ile görevlendirilmiş memurlarca yapılan tespitler ya da resmi kurum ve kuruluşlardan alınan yazılar üzerine sadece prime esas kazançlarının Kuruma eksik bildirildiği anlaşılan sigortalılarla ilgili düzenlenen muhtasar ve prim hizmet beyannameleri

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

5510 sayılı Kanununun 102 nci maddesinin birinci fıkrasının (m) bendinin (4) numaralı alt bendi,

Beyannamenin mahkeme kararı, Kurumun denetim ve kontrol ile görevlendirilmiş memurlarınca yapılan tespitler veya diğer kamu idarelerinin denetim elemanlarınca kendi mevzuatları gereğince yapacakları soruşturma, denetim ve incelemeler neticesinde ya da bankalar, döner sermayeli kuruluşlar, kamu idareleri ile kanunla kurulan kurum ve kuruluşlardan alınan bilgi ve belgelerden, hizmetleri ve kazançları Kuruma bildirilmediği veya eksik bildirildiği ya da sadece hizmetlerinin Kuruma eksik bildirildiği anlaşılan sigortalılarla ilgili olması hâlinde, beyannamenin asıl veya ek nitelikte olup olmadığı, işverence düzenlenip düzenlenmediği dikkate alınmaksızın, aylık beyannamedeki her bir işyeri için,

.....

ç) Beyannamedeki her bir işyerinden bildirilen sigortalıların sadece prime esas kazançlarının eksik bildirildiğinin anlaşılması hâlinde ise beyannamenin asıl veya ek nitelikte olup olmadığı, işverence düzenlenip düzenlenmediği dikkate alınmaksızın, aylık asgari ücretin onda birinden az, iki katından fazla olmamak üzere tespit edilen prime esas kazanç tutarında

idari para cezası uygulanır.”
hükmüne amirdir.

Buna göre, muhtasar ve prim hizmet beyannamesinin mahkeme kararı, Kurumun denetim ve kontrol ile görevlendirilmiş memurlarınca yapılan tespitler veya diğer kamu idarelerinin denetim elemanlarınca kendi mevzuatları gereğince yapacakları soruşturma, denetim ve incelemeler neticesinde ya da bankalar, döner sermayeli kuruluşlar, kamu idareleri ile kanunla kurulan kurum ve kuruluşlardan alınan bilgi ve belgelerden, sadece prime esas kazançlarının Kuruma eksik bildirildiği anlaşılan sigortalılarla ilgili olması hâlinde, beyannamenin asıl veya ek nitelikte olup olmadığı, işverenlerce düzenlenip düzenlenmediği üzerinde durulmaksızın, 5510 sayılı Kanununun 102 nci maddesinin birinci fıkrasının (m) bendinin 4 numaralı alt bendi uyarınca aylık beyannamedeki her bir işyeri için, aylık asgari ücretin onda birinden az, iki katından fazla olmamak üzere tespit edilen prime esas kazanç tutarında idari para cezası uygulanacaktır.

Ayrıca, sadece prime esas kazançlarının Kuruma eksik bildirildiği anlaşılan sigortalılarla ilgili idari para cezası uygulanan işyerine aynı dönem için yine bu kapsamda prime esas kazançlarının Kuruma eksik bildirildiği anlaşılan sigortalılar bulunması nedeniyle idari para cezası uygulanması halinde;

- İlgili dönem için daha önce verilen idari para cezası asgari ücretin iki katını geçmişse idari para cezası uygulanmaması,

- İlgili dönem için daha önce verilen idari para cezası asgari ücretin iki katını geçmemişse, bu kapsamda daha sonra verilen beyannameler için asgari ücretin iki katına ulaşmaya kadar idari para cezası uygulanması,

gerekmektedir.

Örnek 1- Bilanço esasına göre defter tutan (A) Limited Şirketine ait (B) işyerinde çalışan 3 sigortalının 2017/Eylül ayına ilişkin muhtasar ve prim hizmet beyannamesindeki prime esas kazançlarının 1.000,50 TL eksik bildirildiğinin 17/1/2018 tarihinde Kurumun denetim ve kontrol ile görevlendirilmiş memurlarınca yapılan tespitler sonucu anlaşıldığı

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI

Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

varsayıldığında, $1777,50/10=177,75 = 177,00 \text{ TL} \geq 1000,50 \text{ TL} \geq 3.555,00 \text{ TL}$ anılan işveren hakkında 1.000,00- TL tutarında idari para cezası uygulanacaktır.

Örnek 2- 1 nolu örnekte eksik bildirilen prime esas kazancın 100,75 TL olduğu varsayıldığında, $100,75 \leq 1777,50/10 = 177,75 = 177,00 \text{ TL}$ anılan işveren hakkında 177,00- TL tutarında idari para cezası uygulanacaktır.

Örnek 3- 1 nolu örnekte eksik bildirilen prime esas kazancın 4.000 TL olduğu varsayıldığında, anılan işveren hakkında $4.000 \text{ TL} > 1.777,50 \times 2 = 3.555,00$ olduğundan asgari ücretin iki katı tutarında (3.555,00 TL) idari para cezası uygulanacaktır.

Örnek 4- 1 nolu örnekteki (A) Limited şirketine ait (B) işyerinde çalışan iki sigortalının 2017/Eylül ayına ilişkin muhtasar ve prim hizmet beyannamesindeki prime esas kazancının 3.000 TL eksik bildirildiğinin 5/1/2018 tarihinde Kurumun denetim ve kontrol ile görevlendirilmiş memurlarınca yapılan tespit sonucu anlaşıldığı varsayıldığında, söz konusu işyerine 2017/Eylül ayı için 5510 sayılı Kanunun birinci fıkrasının (m) bendinin dört numaralı alt bendinin (ç) nolu alt bendi kapsamında 1000 TL ceza uygulanmış ve ceza üst sınırı olan 3.555,00 TL'ye ulaşamadığından, sonradan tespiti yapılan 2 sigortalı bakımından ceza üst sınırı ile daha önce uygulanan fark tutar kadar ceza uygulanacak ancak bu fark hiçbir durumda üst sınırı aşamayacaktır.

Bu durumda daha öncesinde 1.000-TL idari para cezası uygulandığından, ceza üst sınırı tutarından (3.555,00) uygulanan ceza miktarı çıkartılacak (1.000,00) ve arta kalan tutar, uygulanacak idari para cezası ile kıyaslanarak uygulanması gereken ceza miktarı bulunacaktır.

Uygulanabilecek ceza üst sınırı= $3.555,00-1.000,00= 2.555,00$

Yeni Ceza Tutarı= $3.000,00$

$3.000,00 \text{ TL} > 2.555,00$ olduğundan 2 sigortalı bakımından uygulanacak ceza miktarı 2.555,00-TL olacaktır.

Örnek 5- İşletme esasına göre defter tutan (B) işyerinde çalışan 20 sigortalının 2017/Ağustos ayına ilişkin muhtasar ve prim hizmet beyannamesindeki prime esas kazançlarının 3.850,70 TL eksik bildirildiğinin 15/11/2018 tarihinde kesinleşen mahkeme kararı neticesinde anlaşıldığı, aynı beyanname dönemine ilişkin bu defa 5/1/2018 tarihinde Kurumun denetim ve kontrol ile görevlendirilmiş memurlarınca yapılan tespit sonucu 30 sigortalının prime esas kazanç tutarının ise 5.453,25-TL eksik bildirildiği varsayıldığında, söz konusu işyerine 3.555,00 TL ceza uygulandığı ve ceza üst sınırına ulaşıldığı için, sonradan tespiti yapılan 30 sigortalı bakımından ceza uygulanmayacaktır.

Aynı döneme aynı sigortalı için tekrar bu kısımda belirtilen şekilde tespit/tespitler yapılması halinde aynı sigortalı için daha öncesinde idari para cezası uygulanmış olduğundan tekraren idari para cezası uygulanmayacaktır.

Dolayısıyla, aynı döneme aynı sigortalı için 5510 sayılı Kanunun 102 nci maddesinin birinci fıkrasının (m) bendinin (4) numaralı alt bendinin (ç) alt bendi uyarınca tespit/tespitler yapılması halinde aynı sigortalı için daha öncesinde ilgili alt bent uyarınca idari para cezası uygulanmış olduğundan tekraren idari para cezası uygulanmayacaktır.

Örnek 6- (B) işyerinde çalışan (G) sigortalısının 2017/Ağustos ayına ilişkin prime esas kazanç tutarının 100 TL olarak bildirildiği ancak Kurumun denetim ve kontrol ile görevlendirilmiş memurlarınca 6/11/2017 tarihinde yapılan tespitte söz konusu sigortalının prime esas kazanç tutarının 120 TL olması gerektiği tespit edilmiştir. Bu defa aynı döneme (2018/Nisan) ilişkin olarak aynı sigortalının (G sigortalısı) prime esas kazanç tutarının 150

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI

Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

TL olması gerektiğine dair 08/01/2018 tarihli kesinleşen mahkeme kararının bulunması halinde; aynı döneme (G) sigortalısı için daha öncesinde 102 nci maddesinin birinci fıkrasının (m) bendinin (4) numaralı alt bendinin (ç) alt bendi uyarınca idari para cezası uygulandığından, prime esas kazanç tutarının 150 TL olması gerektiğine dair kesinleşen mahkeme kararına istinaden idari para cezası uygulanmayacaktır.

Diğer taraftan, aynı döneme aynı sigortalı için bu sefer 5510 sayılı Kanununun 102 nci maddesinin birinci fıkrasının (a), (b), (c) alt bentlerinden ilgili alt bent uyarınca tespit/tespitler yapılması halinde idari para cezası uygulanacaktır.

Örnek 7- İşletme esasına göre defter tutmakta olan (C) işyerinde çalışan (H) sigortalısının 2017/Ağustos ayına ilişkin prime esas kazanç tutarının 300 TL eksik bildirildiği gerektiği Kurumun denetim ve kontrol ile görevlendirilmiş memurlarınca 11/10/2017 tarihinde tespit edilmiştir. Bu defa aynı döneme (2017/Ağustos) ilişkin olarak aynı sigortalının (H sigortalısı) prim ödeme gün sayısının 3 gün eksik bildirildiğinin Maliye Bakanlığından 26/12/2017 tarihinde alınan yazıdan anlaşılması halinde;

- 2017/Ağustos ayına ilişkin prime esas kazanç tutarının 300 TL eksik bildirildiğinin Kurumun denetim ve kontrol ile görevlendirilmiş memurlarınca 11/10/2017 tarihinde yapılan tespite istinaden 102 nci maddenin birinci fıkrasının (m) bendinin dört numaralı alt bendinin (ç) alt bendi kapsamında idari para cezası uygulanacaktır.

- Aynı döneme (2017/Ağustos) ilişkin olarak aynı sigortalının (h sigortalısı) prim ödeme gün sayısının 3 gün eksik bildirildiğine dair Maliye Bakanlığından 26/12/2017 tarihinde alınan yazıya istinaden ise 102 nci maddenin birinci fıkrasının (m) bendinin dört numaralı alt bendinin (b) alt bendi kapsamında idari para cezası uygulanacaktır.

Diğer taraftan, sadece prime esas kazancın eksik bildirilmesi dolayısıyla işverene idari para cezası uygulanıp uygulanmaması gerektiği hususunda bu genelgenin "**3.3 Yasal Süresi Dışında Bildirimi Yapılan Prime Esas Kazanç Tutarlarında İdari Para Cezası Muafiyeti Durumu**" başlığında belirtilen hususlar dikkate alınacaktır.

Örnek 1- (A) işyerinden 2020/Mart ayına ait yasal süresi içinde verilen muhtasar ve prim hizmet beyannamesinde 12 sigortalı için toplam 359 gün ve 36.000-TL tutarında prime esas kazanç bildirildiği ve söz konusu işyeri hakkında yapılan incelemede bildirim yapılmış olan bu sigortalılardan ikisi için 2020/Mart ayına ait toplam 300 TL tutarındaki sigorta primine esas kazanç tutarının Kuruma eksik bildirildiğinin tespit edildiği varsayıldığında, söz konusu eksikliğin;

-işyerinden bildirilen sigortalıların sadece prime esas kazançlarına ilişkin olduğu,
-fiilin işlendiği tarihteki aylık brüt asgari ücretin üçte birini geçmediği (2.943.00/3=981,00-TL>300-TL),

-ilgili aya ait bildirim yapılan toplam sigorta primine esas kazancın % 1'ini aşmadığı (36.000/0,01=360-TL>300-TL),

Anlaşıldığından her ne kadar prime esas kazancın eksik bildirilmesi dolayısıyla 300,00 TL ceza uygulanması gerekse de eksik bildirilen prime esas kazanç tutarı fiilin işlendiği tarihteki aylık brüt asgari ücretin üçte birini geçmediğinden ve ilgili aya ait bildirim yapılan toplam sigorta primine esas kazancın % 1'ini aşmadığından bu işyeri hakkında hemen idari para cezası uygulanmayacak olup bu genelgenin "**3.3 Yasal Süresi Dışında Bildirimi Yapılan Prime Esas Kazanç Tutarlarında İdari Para Cezası Muafiyeti Durumu**" başlığında belirtildiği şekilde işlem yapılacaktır.

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

2.6.2.6. Diğer hususlar

2.6.2.6.1- Aynı işyerine aynı beyanname dönemi için 102 nci maddenin birinci fıkrasının (m) bendinin (1), (2), (3) nolu alt bentleri ile (4) nolu alt bendinin her bir alt bendi gereği idari para cezaları ayrı ayrı uygulanması gerekmekte olduğundan; her bir alt bent gereğince uygulanacak idari para cezası üst sınırları ayrı ayrı belirlenecektir.

Örnek 1- Bilanço esasına göre defter tutan (A) Limited şirketine ait (B) işyerinde çalışan üç sigortalının 2017/Kasım ayına ilişkin hizmetlerinin ve kazançlarının bildirilmediği Kurumun denetim ve kontrol ile görevlendirilmiş memurlarınca yapılan tespitler sonucu anlaşılmiş olup; anılan işveren hakkında asgari ücretin üç katı tutarında(1.777,50 x 3 = 5.332,00-TL) idari para cezası uygulanmıştır. Bu defa, aynı işyerinde çalışan 2 sigortalının 2017/Kasım ayına ilişkin muhtasar ve prim hizmet beyannamesindeki prime esas kazancının 1.000,00 TL eksik bildirildiğinin kesinleşen mahkeme kararı neticesinde anlaşıldığı varsayıldığında,

- İlk ceza (3 sigortalı için) 102 nci maddenin birinci fıkrasının (m) bendinin (4) nolu alt bendinin (a) alt bendi,

- İkinci ceza (2 sigortalı) 102 nci maddenin birinci fıkrasının (m) bendinin (4) nolu alt bendinin (ç) alt bendi,

gereği uygulanacak olup, ceza üst sınırına ulaşıp ulaşılmadığının tespitinde her bir alt bent kendi içinde değerlendirilecektir.

2.6.2.6.2- Yasal süresi dışında verilen muhtasar prim ve hizmet beyannamesinde birden fazla belge türü ve/veya kanun türünde kayıtlı sigortalıların bulunması halinde, daha önce söz konusu işyerinden herhangi bir beyanname gönderilmemişse, yasal süresi dışında verilen muhtasar prim ve hizmet beyannamesi asıl nitelikte beyanname olacağından, belge türü ve/veya kanun türü bazında ayırım yapılmaksızın beyannamede bildirilen tüm sigortalılar için asıl nitelikte beyannameden dolayı idari para cezası uygulanacaktır.

Örnek 2- 2018/Ocak ayına ilişkin olarak daha önce herhangi bir beyanname gönderilmeyen (A) işyerinden ilgili aya ait yasal süresi dışında verilen muhtasar prim ve hizmet beyannamesinde 1 nolu belge türünden 3 sigortalının, 2 nolu belge türünden 1 sigortalının kayıtlı olduğu varsayıldığında, yasal süresi dışında verilen muhtasar prim ve hizmet beyannamesi asıl nitelikte beyanname olacağından, belge türü bazında ayırım yapılmaksızın beyannamede bildirilen tüm sigortalılar için asıl nitelikte beyannameden dolayı $2.029,50 /5 \times 4 = 1.623,60 = 1.623,00$ TL idari para cezası uygulanacaktır.

2.6.2.6.3- Yasal süresi dışında verilen muhtasar prim ve hizmet beyannamesinde birden fazla belge türü ve/veya kanun türünde kayıtlı sigortalıların bulunması ve beyannamenin ek nitelikte olması halinde, belge türü ve/veya kanun türü bazında ayırım yapılmaksızın beyannamede bildirilen tüm sigortalılar için ek nitelikte beyannameden dolayı idari para cezası uygulanacaktır.

Örnek 3- 2018/Ocak ayına ilişkin olarak yasal süresi dışında verilen ek nitelikteki muhtasar prim ve hizmet beyannamesinde 1 nolu belge türünden 2 sigortalının, 2 nolu belge türünden 2 sigortalının kayıtlı olduğu varsayıldığında, yasal süresi dışında verilen ek muhtasar prim ve hizmet beyannamesi için, belge türü bazında ayırım yapılmaksızın beyannamede bildirilen tüm sigortalılar için ek nitelikte beyannameden $2.029,50 /8 \times 4 = 1.014,75 = 1.014,00$ TL dolayı idari para cezası uygulanacaktır.

2.6.2.6.4- Süresi dışında kendiliğinden verilen muhtasar prim ve hizmet

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI

Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

beyannamelerinin Kurumun denetim ve kontrolle görevli memurlarınca işleme alınmamasına karar verilmesi durumunda, idari para cezası uygulanmayacak uygulanmış ise iptal edilecektir.

2.7- Kurumun Denetim ve Kontrolle Görevlendirilmiş Memurlarınca ya da Serbest Muhasebeci Malî Müşavirler veya Yeminli Malî Müşavirlerce İşyeri Kayıtlarının İncelenmesi Neticesinde Tespit Edilen Fark İşçilik Tutarları

5510 sayılı Kanunun 59 uncu maddesinin;

Birinci fıkrası, “Bu Kanunun uygulanmasına ilişkin işlemlerin denetimi, Kurumun denetim ve kontrol ile görevlendirilmiş memurları eliyle yürütülür. ....”

Dördüncü fıkrası, “İhaleli işler ile özel bina inşaatı işyerleri işverenlerine, Kuruma prim borçlarının bulunmadığını gösteren ilişiksizlik belgesinin verilmesinde, 1/6/1989 tarihli ve 3568 sayılı Serbest Muhasebecilik, Serbest Muhasebeci Malî Müşavirlik ve Yeminli Malî Müşavirlik Kanununa göre yetki verilmiş serbest muhasebeci malî müşavirler ile yeminli malî müşavirler tarafından işyeri kayıtlarının incelenmesi sonucunda Kuruma bildirildiği tespit edilen işçilik tutarlarının uygunluğu, Kurumun denetim yetkisi saklı kalmak kaydıyla, esas alınabilir.”

Beşinci fıkrası ise, “Usûl ve esasları Kurumca belirlenmiş hesaplama yöntemine uygun olarak serbest muhasebeci malî müşavirler ile yeminli malî müşavirlerce düzenlenen rapor ile Kuruma yeterli işçilik bildirilmediği anlaşılan işyeri ve işverenlerinin, tespit edilen fark işçilik tutarı üzerinden hesaplanacak prim, gecikme cezası ve gecikme zammı tutarını 102 nci maddenin birinci fıkrasının (d) bendi ile (e) bendinin (4) numaralı alt bendi uyarınca verilecek idarî para cezaları ile birlikte ödemeleri kaydıyla ilişiksizlik belgesi verilebilir.”

85 inci maddesinin dördüncü fıkrası ise, “Kurumun denetim ve kontrolle görevlendirilmiş memurlarınca, Kuruma asgarî işçilik tutarının bildirilmediği tespit edilen işyerleri hakkında ayrıca 102 nci maddenin birinci fıkrasının (d) bendi ile (e) bendinin (4) numaralı alt bendi uyarınca idarî para cezası uygulanır.”

Hükümlerine amirdir.

102 nci maddenin birinci fıkrasının (d) bendinde ise;

“59 uncu maddesi uyarınca Kurumun defter ve belge incelemeye yetkili denetim ve kontrolle görevlendirilmiş memurları tarafından veya 59 uncu maddesinin beşinci fıkrasında belirtilen serbest muhasebeci malî müşavirler ile yeminli malî müşavirlerce düzenlenen raporlara istinaden, Kuruma bildirilmediği tespit edilen eksik işçilik tutarının mal edildiği her bir ay için, aylık asgari ücretin iki katı tutarında idari para cezası uygulanır.”

Düzenlemesi yer almıştır.

Bu bakımdan, işyerlerinde Kuruma yeterli işçiliğin bildirilmiş olup olmadığına ilişkin yapılan incelemeler sonucunda, Kurumun denetim ve kontrolle görevli memurlarınca veya özel bina inşaatları ile ihale konusu işyerleri yönünden 3568 sayılı Kanuna göre yetki verilmiş serbest muhasebeci malî müşavirler ile yeminli malî müşavirlerce tespit edilen fark işçilik tutarı faaliyette bulunulan aylar tespit edilebiliyorsa bu aylara, tespit edilemiyorsa faaliyette bulunulan son aya mal edilecektir

Buna göre, eksik işçiliğin mal edildiği her bir ay için, 5510 sayılı Kanunun 102 nci maddesinin birinci fıkrasının;

- (d) bendi uyarınca aylık asgari ücretin iki katı tutarında,

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI

Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

- (e) bendinin (4) numaralı alt bendi uyarınca aylık asgari ücretin yarısı tutarında, idari para cezası uygulanacaktır.

Örnek 1 - Kurumun denetim ve kontrolle görevli memurlarınca düzenlenen raporda ihale konusu işle ilgili tespit edilen fark işçilik tutarının 2017/Eylül ve 2017/Ekim aylarına mal edilmesinin önerildiği varsayıldığında,

5510 sayılı Kanunun 102 nci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi uyarınca,

2017/Eylül ayı için, $1.777,50 \times 2 = 3.555,00$ TL

2017/Ekim ayı için, $1.777,50 \times 2 = 3.555,00$ TL

5510 sayılı Kanunun 102 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinin (4) numaralı alt bendi uyarınca,

2017/Eylül ayı kayıtlarının geçersizliği nedeniyle $1.777,50 / 2 = 888,75 = 888,00$ TL

2017/Ekim ayı kayıtlarının geçersizliği nedeniyle $1.777,50 / 2 = 888,75 = 888,00$ TL

olmak üzere toplam,

$3.555,00 + 3.555,00 + 888,00 + 888,00 = 8.886,00$ TL idari para cezası uygulanacaktır.

2.8- İşyeri Kayıtlarını İbraz Etmeyenler İle İşyeri Kayıtları Geçersiz Olanlar Hakkında Uygulanacak Olan İdari Para Cezaları

5510 sayılı Kanunun 86 ncı maddesinin ikinci fıkrasında,

“İşveren, işyeri sahipleri; işyeri defter, kayıt ve belgelerini ilgili olduğu yılı takip eden yıl başından başlamak üzere on yıl süreyle, kamu idareleri otuz yıl süreyle, tasfiye ve iflâs idaresi memurları ise görevleri süresince, saklamak ve Kurumun denetim ve kontrol ile görevlendirilen memurlarınca istenilmesi halinde onbeş gün içinde ibraz etmek zorundadır.”

hükmü yer almaktadır.

Kanunun bu hükmüne istinaden, işyeri defter, kayıt ve belgelerinin 15 günlük süre içinde incelemeye ibraz edilmemesi veya eksik ibraz edilmesi ya da ibraz edilen defter, kayıt ve belgelerin geçersiz olduğunun tespit edilmesi halinde ilgililer hakkında uygulanacak olan idari para cezaları aşağıda açıklanmıştır.

2.8.1- İşyerine ait defter, kayıt ve belgelerin, yapılan tebligata rağmen on beş gün içinde tam olarak incelemeye ibraz edilmemesi

5510 sayılı Kanunun 102 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde,

“ 86 ncı maddesinin ikinci fıkrasındaki yükümlülüğü Kurumca yapılan yazılı ihtar rağmen onbeş gün içinde mücbir sebep olmaksızın tam olarak yerine getirmeyenlere;

1) Bilânço esasına göre defter tutmakla yükümlü olanlar için, aylık asgari ücretin oniki katı tutarında,

2) Diğer defterleri tutmakla yükümlü olanlar için, aylık asgari ücretin altı katı tutarında,

3) Defter tutmakla yükümlü değil iseler, asgari ücretin üç katı tutarında,

.....

İdari para cezası uygulanır.”

hükmü yer almaktadır.

Örnek 1- Bilanço esasına göre defter tutmakla yükümlü olan (A) Limited Şirketince, 10/5/2017 tarihinde tebliğ edilen yazıya rağmen, 2009 yılına ilişkin Kurumca istenilen defter, kayıt ve belgelerin (mücbir sebep olmaksızın) 15 günlük süre geçirildikten sonra 30/5/2017

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI

Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

tarihinde incelemeye ibraz edildiği varsayıldığında, anılan işveren hakkında tebliğ tarihini izleyen 15 nci gün olan 25/5/2017 tarihinde geçerli olan asgari ücret üzerinden,

$1.777,50 \times 12 = 21.330,00$ TL idari para cezası uygulanacaktır.

Defter, kayıt ve belgelerin ibraz edilmemesi veya eksik ibraz edilmesi halinde, idari para cezası uygulamasında esas alınacak tarih, kayıt ibraz tebligatında belirtilen sürenin son günüdür. Buna göre; tebligatla yazılı olarak istenilecek kayıtların, kayıt ibraz yazısının tebellüğ edildiği tarihi takip eden günden başlamak üzere 15 günlük süre içerisinde Kuruma ibraz edilmemesi halinde, 15 inci günde geçerli olan aylık asgarî ücret göz önünde bulundurulmak suretiyle idari para cezası verilecektir.

Kurumumuzca yapılan tebligata rağmen defter ve belgelerin ibraz edilmeyeceğinin yazılı olarak bildirilmesi halinde, yazılı bildirim Kurum kayıtlarına intikal ettiği tarihte geçerli olan asgari ücret esas alınmak suretiyle, herhangi bir bildirimde bulunulmaması halinde ise, kayıt ibraz tebligatının tebellüğ edildiği tarihi takip eden günden başlamak üzere on beşinci gün sonu fiil tarihi olarak dikkate alınarak bu tarihteki geçerli asgari ücret üzerinden idari para cezası uygulanacaktır.

Örnek 2- Bilanço esasına göre defter tutmakla yükümlü olan (K) Anonim Şirketince, 19/6/2017 tarihinde tebellüğ edilen yazıya istinaden, defter ve belgelerin incelemeye ibraz edilmeyeceğine ilişkin yazılı bildirim 26/6/2017 tarihinde Kuruma kayıtlarına intikal ettiği varsayıldığında, anılan işveren hakkında 26/6/2017 tarihinde geçerli olan asgari ücret üzerinden,

$1.777,50 \times 12 = 21.330,00$ TL idari para cezası uygulanacaktır.

Örnek 3- Bilanço esasına göre defter tutmakla yükümlü olan (C) Anonim Şirketince, 12/10/2017 tarihinde tebellüğ edilen yazıya istinaden, defter ve belgelerin incelemeye ibraz edilmesi istenilmiştir. Kayıt ibraz tebligatının tebellüğ edildiği tarihi takip eden günden başlamak üzere on beşinci gün sonuna kadar (en geç 27/10/2017 tarihine kadar) ilgili işverence defter ve belgeler ibraz edilmemiştir. Bu durumda, kayıt ibraz tebligatının tebellüğ edildiği tarihi takip eden günden başlamak üzere on beşinci gün sonu (27/10/2017 tarihi) fiil tarihi olarak dikkate alınarak bu tarihteki geçerli asgari ücret üzerinden,

$1.777,50 \times 12 = 21.330,00$ TL idari para cezası uygulanacaktır.

İşyerine ait defter ve belgelerin ibraz süresi geçirildikten sonra incelemeye ibraz edilmesi halinde, defter ve belgelerin incelemeye yasal süresi dışında ibraz edilmiş olması nedeniyle, ilgililer hakkında tutmakla yükümlü olunan defter türüne göre aylık asgari ücretin üç, altı ya da on iki katı tutarında idari para cezası uygulanacak olup, ibraz edilen kayıtların incelemesi yapılacak, ancak ibraz edilen defter ve belgelerin tümünün veya bir bölümünün geçersiz olduğunun tespit edilmesi halinde, geçersizlik halleri için ayrıca 102 nci maddenin birinci fıkrasının (e) bendinin dört ve/veya beş numaralı alt bentlerine göre idari para cezası uygulanmayacaktır.

İşverenlere ait defter, kayıt ve belgelerin yasal süresinde ve eksiksiz olarak ibraz edilmesi ancak defterlerde ve/veya ücret tediye bordrolarında geçersizlik tespit edilmesi halinde tutmakla yükümlü bulunan defter türünü aşmamak kaydıyla 102 nci maddenin birinci fıkrasının (e) bendinin dört ve/veya beş numaralı alt bentlerine göre idari para cezası uygulanacaktır.

İşverenlere ait defter, kayıt ve belgelerin yasal süresinde ancak eksik olarak ibraz edilmesi halinde ise; sadece 102 nci maddenin birinci fıkrasının (e) bendinin bir, iki veya üç

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI

Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

numaralı alt bentlerinde belirtilen ibraz etmeme cezası uygulanacak, geçersizlikten dolayı ayrıca 102 nci maddenin birinci fıkrasının (e) bendinin dört ve beş numaralı alt bentlerine göre idari para cezası ceza uygulanmayacaktır.

5510 sayılı Kanununun 86 ncı maddesinin ikinci fıkrasında “İşveren, işyeri sahipleri; işyeri defter, kayıt ve belgelerini ilgili olduğu yılı takip eden yıl başından başlamak üzere on yıl süreyle, kamu idareleri otuz yıl süreyle, tasfiye ve iflâs idaresi memurları ise görevleri süresince, saklamak ve Kurumun denetim ve kontrol ile görevlendirilen memurlarınca istenilmesi halinde onbeş gün içinde ibraz etmek zorundadır.” hükmü yer almaktadır.

Bu doğrultuda saklama süresi dolmuş olmakla beraber ibrazı istenen kayıt ve belgelerin denetime ibraz edilmemesi ve işveren tarafından itirazda bulunulmaması veya tebligata hiç cevap verilmemesi halinde kayıt ve belge ibrazı yönünden idari para cezası uygulanmayacaktır.

Ayrıca, 5510 sayılı Kanun kapsamında işyeri sigortalı sayılanların maddî olan ve olmayan unsurlar ile birlikte işlerini yaptıkları yerler olarak tanımlanmıştır. Bu kapsamda, sigortalı niteliğinde olan ancak yanında sigortalı çalıştırmayan işyeri sahiplerinden de Kanununun 86 ncı maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen hüküm kapsamında defter ve belgelerini ibrazı istenebilecek olup; söz konusu yükümlülüğün kayıt ibraz tebligatının tebellüğü edildiği tarihi takip eden günden başlamak üzere on beş gün içinde yerine getirilmemesi halinde idari para cezası uygulanacaktır.

Örnek 4- Terzi işyerinde yalnız kendisi çalışan ve sigortalı istihdam etmeyen bağımsız çalışan niteliğindeki işyeri sahibi tarafından işyerine ilişkin istenen defter ve belgelerin süresi içerisinde ibraz edilmemesi halinde, ilgiliye ibraz yükümlülüğünün yerine getirilmemesi nedeniyle ceza uygulanacaktır.

Diğer yandan, yanında sigortalı çalıştırmayan işyeri sahipleri adına söz konusu idari para cezaları bahsedilen kişiler adına tescil edilecek sanal işyeri dosyası üzerinden tahakkuk ettirilecek olup; ilgili işlemin yapılmasından sonra ise söz konusu sanal işyeri dosyası kanun kapsamından çıkarılacaktır.

Öte yandan Kanununun 11 nci maddesinin birinci fıkrasına istinaden bir yerin işyeri olarak nitelendirilmesi için o yerde Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) veya (c) bentleri kapsamında en az bir kişinin çalışması gerekmektedir. Bu kapsamda Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) veya (c) bentleri kapsamında en az bir kişinin çalışmadığı yer işyeri olarak nitelendirilmeyeceğinden bu nitelikteki yerlerde işverenlik veya işyeri sahipliği olmayacağından işyeri kayıtlarının ibraz edilmemesi nedeniyle idari para cezası uygulanmayacaktır.

Örnek 5- (A) apartmanı hakkında çalıştığı görevliyi Kuruma bildirmedeği yönünde yapılan ihbar üzerine ilgili apartmanda denetim yapan Kurumun denetim ve kontrolle görevli memuru, apartmanda çalışan ve Kanuna göre sigortalı sayılan birisini tespit etmemiş yine söz konusu denetim ve kontrolle görevli memur tarafından yapılan çevre soruşturmasında da (A) apartmanında çalışan ve sigortalı sayılan bir kişinin çalıştığına dair tespit yapılamamıştır. Hem apartmanda yapılan denetim hem de yapılan çevre soruşturmasında sigortalı sayılan birinin çalıştığına dair tespit yapılmadığından söz konusu yer işyeri sayılmayacak ve kayıtlarının ibraz edilmemesi nedeniyle idari para cezası uygulanmayacaktır.

İşyeri kayıt ve belgeleri tebligatla veya tutanakla talep edilmediği sürece 102 nci maddenin birinci fıkrasının (e) bendinin 1,2,3 numaralı alt bentlerine göre,

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

İşyeri kayıt ve belgeleri tutanakla teslim alınmadığı sürece 102 nci maddenin birinci fıkrasının (e) bendinin 4 ve 5 numaralı alt bentlerine göre, idari para cezası verilemez.

Öte yandan aynı işverene ait birden fazla işyerine ilişkin kayıtların ister ayrı ayrı tebligatla isterse tek tebligatla ibrazının istenmesi ve ibraz edilmemesi halinde kayıt ibraz etmeme cezası işyeri bazında ayrı ayrı uygulanacaktır.

Diğer yandan işyerine kayıt ve belge ibraz etmeme nedeniyle idari para cezası uygulanmış olması halinde sonradan aynı işyerine aynı dönemden dolayı kayıt ve belge ibraz edilmemesi nedeniyle idari para cezası uygulanmayacaktır.

İncelemeye konu olan dönemde tek bir defter türü tutuluyorsa, kayıt ve belgelerin ibraz edilmemesi halinde, fiilin işlendiği tarihteki defter türüne bakılmaksızın, inceleme döneminde tutulan defter türüne göre idari para cezası uygulanacaktır.

Örnek 6- (A) Firması 2015 yılında işletme esasına göre defter tutmakta iken 2016, 2017, 2018 ve 2019 yıllarında bilanço esasına göre defter tutmuştur. 2019 yılı Mayıs ayında Kurumun denetim ve kontrolle görevli memurları tarafından yapılan inceleme sürecinde ilgili firmanın 2015 yılı defter ve belgelerin ibrazı istenmiş ve işveren tarafından 7/8/2019 tarihinde tebellüğ edilmiştir. Söz konusu defter ve belgelerin tebliğ tarihini takip eden 15 gün içinde ibraz edilmemesi halinde ibrazı istenilen dönem 2015 yılı olduğundan ve bu dönemde işveren işletme esasına göre defter tuttuğundan fiilin işlendiği tarihteki(22/8/2019) asgari ücret dikkate alınarak 5510 sayılı Kanununun 102 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinin 2) numaralı alt bendinde belirtilen diğer defterleri tutmakla yükümlü olanlar için uygulanan aylık asgari ücretin altı katı tutarında idari para cezası uygulanacaktır.

İncelemeye konu olan dönemde farklı defter türlerinin bulunması ve işyeri kayıt ve belgelerinin ibraz edilmemesi durumunda, inceleme döneminde tutulan defter türlerinden en yükseğine karşılık gelen idari para cezası uygulanacak, diğer defter türüne göre idari para cezası uygulanmayacaktır.

Örnek 7- (B) Firması 2016 yılında işletme esasına göre defter tutmakta iken 2017, 2018 ve 2019 yıllarında bilanço esasına göre defter tutmuştur. 01/8/2019 tarihinde Kurumun denetim ve kontrolle görevli memurları tarafından yapılan inceleme sürecinde ilgili firmanın 01/1/2016-31/12/2017 dönemine ait defter ve belgelerin ibrazı istenmiştir. İşverenin kayıt ibraz yazısını 06/8/2019 tarihinde tebellüğ etmesine rağmen söz konusu defter ve belgeleri tebliğ tarihini takip eden 15 gün içinde ibraz etmemesi halinde fiilin işlendiği tarihteki(21/8/2019) asgari ücret dikkate alınarak 5510 sayılı Kanununun 102 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinin 1) numaralı alt bendinde belirtilen bilanço esasına göre defter tutmakla yükümlü olanlar için uygulanan aylık asgari ücretin on iki katı tutarında idari para cezası uygulanacak işletme esasına göre defter ibrazı edilmemesinden kaynaklı idari para cezası uygulanmayacaktır.

Diğer yandan incelemeye konu olan dönemde defter tutan ancak defter ve belgelerin istendiği tarih itibarıyla defter tutmayan bir işverene idari para cezası uygulanması durumunda fiilin işlendiği tarihteki asgari ücret dikkate alınarak incelemeye konu olan dönemde tutulan defter türüne göre idari para cezası uygulanacaktır. Ancak incelemeye konu olan dönemde farklı defter türlerinin bulunması ve işyeri kayıt ve belgelerinin ibraz edilmemesi durumunda, tutulan defter türlerinden en yükseğine karşılık gelen idari para cezası uygulanacak, diğer defter türüne göre idari para cezası uygulanmayacaktır.

Örnek 8- (C) Firması 2016 yılında işletme esasına göre defter tutmakta iken 2017

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI

Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

yılında bilanço esasına göre defter tutmaya başlamış olup 2019 yılında ise defter tutmamaktadır. 2019 yılı içinde Kurumun denetim ve kontrolle görevli memurları tarafından yapılan inceleme sürecinde ilgili firmanın 2016 yılı defterlerinin ve belgelerinin ibrazı istenmiş ve işveren tarafından 4/9/2019 tarihinde tebellüğ edilmiştir. Söz konusu defter ve belgelerin tebliğ tarihini takip eden 15 gün içinde ibraz edilmemesi halinde ibrazı istenilen dönem 2016 yılı olduğundan ve bu dönemde işveren işletme esasına göre defter tuttuğundan fiilin işlendiği tarihteki (19/9/2019) asgari ücret dikkate alınarak 5510 sayılı Kanununun 102 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinin 2) numaralı alt bendinde belirtilen diğer defterleri tutmakla yükümlü olanlar için fiilin işlendiği tarihteki aylık asgari ücretin altı katı tutarında idari para cezası uygulanacaktır.

Söz konusu örnekte yer alan işverenden 2016 ila 2017 yılları defterlerinin ve belgelerinin ibrazı istenmesi ve defter ve belgelerin tebliğ tarihini takip eden 15 gün içinde ibraz edilmemesi halinde ise fiilin işlendiği tarihteki (19/9/2019) asgari ücret dikkate alınarak 5510 sayılı Kanununun 102 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinin 1) numaralı alt bendinde belirtilen bilanço esasına göre defter tutmakla yükümlü olanlar için uygulanan aylık asgari ücretin on iki katı tutarında idari para cezası uygulanacak, işletme esasına göre defter ibrazı edilmemesinden kaynaklı idari para cezası uygulanmayacaktır.

Öte yandan incelemeye konu olan dönemde birden fazla farklı defter türünün bulunması ve işverenin bu defterlerden bir kısmını ibraz edip bir kısmını ibraz etmemesi halinde ise hangi defter türü eksik olarak ibraz edilmişse o defter türü esas alınarak idari para cezası uygulanacak; iki defter türü de eksik ibraz ediliyorsa, tutulan defter türlerinden en yükseğine karşılık gelen idari para cezası uygulanacak diğer defter türüne göre idari para cezası uygulanmayacaktır.

Örnek 9-(B) Firması 2016 yılında işletme esasına göre defter tutmakta iken 2017, 2018 ve 2019 yıllarında bilanço esasına göre defter tutmuştur 2019 yılı içinde Kurumun denetim ve kontrolle görevli memurları tarafından yapılan inceleme sürecinde ilgili firmanın 2016 ila 2017 yılları defterlerinin ibrazı istenmiş ve işveren tarafından 5/9/2019 tarihinde tebellüğ edilmiştir. İlgili işletme tarafından 2016 yılı kayıtlarının 15 gün içinde eksik 2017 kayıtlarının ise tam olarak ibraz edilmiş olması halinde 2016 yılında işletme esasına göre defter tuttuğundan 5510 sayılı Kanununun 102 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinin 2) numaralı alt bendinde belirtilen diğer defterleri tutmakla yükümlü olanlar için fiilin işlendiği tarihteki (20/9/2019) aylık asgari ücretin altı katı tutarında idari para cezası uygulanacaktır.

Söz konusu örnekte yer alan işverenin her iki dönemi de 15 gün içinde eksik olarak ibraz etmesi halinde ise fiilin işlendiği tarihteki(20/9/2019) asgari ücret dikkate alınarak 5510 sayılı Kanununun 102 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinin 1) numaralı alt bendinde belirtilen bilanço esasına göre defter tutmakla yükümlü olanlar için uygulanan aylık asgari ücretin on iki katı tutarında idari para cezası uygulanacak, işletme esasına göre defter ibrazı edilmemesinden kaynaklı idari para cezası uygulanmayacaktır.

Diğer yandan incelemeye konu olan dönem süresince işyeri tescilli olmasına rağmen tescil tarihinin geriye çekilmesi halinde, tescil tarihinden önceki dönem için kayıt ve belgelerin istenilmesi yapılmadan kayıt ibraz etmeme veya kayıt geçersizliğinden dolayı idari para cezası uygulanmayacaktır. Kayıt ve belgelerin ibraz edilmesinin istenilmesi ancak işverenin iradesinin kayıt altına alınması şartıyla kayıt ve belgelerin tebligatla istenilmesi halinde dahi ibraz edilmeyeceği yönünde beyanı olması halinde, kayıt ve belgelerin ibraz edilmemesinden dolayı 102 nci maddenin birinci fıkrasının (e) bendinin bir, iki veya üç

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI

Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

numaralı alt bentlerinde belirtilen idari para cezası uygulanacaktır.

Ayrıca, işyeri kayıt ve belgelerin ibrazı istenen tescilsiz işyerinde, işyeri kayıt ve belgelerinin incelenmesi sonucunda işyerinin tescil edilmesi halinde, sadece kayıt ve belgelerin ibraz edilmemesinden dolayı (sigortalıya ait ücret bordrosunun ibraz edilmemesinden dolayı) 102 nci maddenin birinci fıkrasının (e) bendinin bir, iki veya üç numaralı alt bentlerinde belirtilen idari para cezası uygulanacaktır.

Örnek 10- Kurumda tescili olmayan (A) işyerinde 2019 yılında çalıştığını ve sigortalılığının sağlanmadığını iddia eden B kişinin şikayeti üzerine, Kurumun denetim ve kontrole görevli memurları tarafından, işverenin 2019 yılı kayıt ve belgeleri 01/8/2019 tarihli kayıt ibraz yazısıyla istenmiş ve işveren kayıt ve belgelerini 08/8/2019 tarihinde ibraz etmiştir. Yapılan inceleme sonucunda (B) kişinin işyerinde 01/3/2019-31/7/2019 döneminde çalıştığı tespit edilmiştir. Buna göre işveren hakkında, belirtilen dönemde kayıt geçersizliğinden değil, (B) kişinin ücret bordrosunun ibraz edilmemesinden dolayı 08/8/2019 tarihindeki asgari ücret esas alınarak işyerinde tutulan defter türüne göre 102 nci maddenin birinci fıkrasının (e) bendinin bir, iki veya üç numaralı alt bentlerinde belirtilen idari para cezası uygulanacaktır.

2.8.2- İşyerine ait defterlerin geçerli sayılmaması;

2.8.2.1- İşyerine ait defterlerin kullanılmaya başlanmadan önce tasdik ettirilmesi zorunlu olduğu halde tasdiksiz kullanılmış olması

5510 sayılı Kanununun 102 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinin 4 numaralı alt bendinde,

“.....kullanılmaya başlanmadan önce tasdik ettirilmesi zorunlu olduğu halde tasdiksiz tutulmuş olan defterler geçerli sayılmaz ve tutmakla yükümlü bulunan defter türü dikkate alınarak bu bendin (1) ve (2) numaralı alt bentlerine göre, ... idari para cezası uygulanır.” hükmü yer almaktadır.

213 sayılı Vergi Usul Kanununun “Tasdik Zamanı” başlıklı 221 inci maddesinde;

1. Öteden beri işe devam etmekte olanlar defterin kullanılacağı yıldan önce gelen son ayda;
2. Hesap dönemleri Maliye Bakanlığı tarafından tespit edilenler, defterin kullanılacağı hesap döneminden önce gelen son ayda;
3. Yeniden işe başlayanlar, sınıf değiştirenler ve yeni bir mükellefiyete girenler işe başlama, sınıf değiştirme ve yeni mükellefiyete girme tarihinden önce;
4. Vergi muafiyeti kalkanlar, muafılıktan çıkma tarihinden başlayarak on gün içinde;
5. Tasdike tabi defterlerin dolması dolayısıyla veya sair sebeplerle yıl içinde yeni defter kullanmaya mecbur olanlar bunları kullanmaya başlamadan önce ilgili defterleri tasdike mecbur oldukları belirtilmiştir.

Buna göre, işyerine ait defterlerin kullanılmaya başlanmadan önce tasdik ettirilmesi zorunlu olduğu halde tasdiksiz kullanılmış olduğunun denetim ve kontrole görevlendirilmiş memurlar tarafından tespit edilmesi halinde,

-Yeni işe başlayanlar için, işe başlanılan tarihten önceki gün fiil tarihi olarak dikkate alınarak,

- Hesap dönemleri Maliye Bakanlığı tarafından tespit edilenler için, hesap döneminin başladığı tarihten önceki gün fiil tarihi olarak dikkate alınarak,

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

-Öteden beri işe devam edenler için, defterin kullanılacağı yıldan önceki yılın son günü fiil tarihi olarak dikkate alınarak,

-Sınıf değiştiren ve yeni mükellefiyete girenler için, sınıf değiştirme ve yeni mükellefiyete girme tarihinden önceki gün fiil tarihi olarak dikkate alınarak,

- Tasdike tabi defterin dolması nedeniyle veya sair sebeple yeni defter tasdik ettirmesi gerekenler için, defteri kullanmaya başladıkları tarihten önceki gün fiil tarihi olarak dikkate alınarak,

-Vergi mükellefiyeti kalkanlar için, muaflıktan çıkma tarihinden başlayarak onuncu gün fiil tarihi olarak dikkate alınarak,

Ayrıca, Vergi Usul Kanununun 222 nci maddesi gereğince defterlerini ertesi yıl da kullanmak isteyenler için Ocak ayının son günü, hesap dönemi Maliye Bakanlığınca tespit edilenler için tespit edilen dönemin ilk ayının son günü fiil tarihi olarak dikkate alınarak,

Fiil tarihlerinde geçerli olan asgari ücret dikkate alınmak suretiyle,

1) Bilânço esasına göre defter tutmakla yükümlü olanlar için, aylık asgari ücretin on iki katı tutarında,

2) Diğer defterleri tutmakla yükümlü olanlar için, aylık asgari ücretin altı katı tutarında,

İdari para cezası uygulanacaktır.

Dolayısıyla, kullanılmaya başlanmadan önce tasdik ettirilmesi zorunlu olduğu halde tasdik ettirilmeden kullanılmış olan defterler için, yasal tasdik süresinin son gününde geçerli olan asgari ücret esas alınmak suretiyle idari para cezası uygulanacağından, denetim ve kontrole görevli memurlarca düzenlenen raporlarda tasdiksiz kullanılmış olan defterlerin yasal tasdik süresinin son günü belirtilecektir. İlgili kanununa göre tasdike tabi olmayan defterler için tasdik şartı aranmayacaktır.

Örnek 1- İşletme esasına göre defter tutmakla yükümlü olan (B) gerçek kişisince, Kurumca istenilen defter, kayıt ve belgelerin 15 günlük süre içinde incelemeye ibraz edildiği, yapılan inceleme sonucunda tasdike tabi defterin dolması nedeniyle 22/3/2017 tarihinde yeni defter kullanılmaya başlandığı, ancak söz konusu defterin tasdik ettirilmesi zorunlu olduğu halde tasdik ettirilmeden kullanıldığının tespit edildiği varsayıldığında, düzenlenecek olan denetim raporunda, yeni defterin tasdik ettirilmeksizin kullanıldığı ve yasal tasdik süresinin son günününün 21/3/2017 olduğu belirtilecektir. Bu durumda, anılan işveren hakkında, işyerine ait defterlerin tasdik ettirilmeksizin kullanılmış olması nedeniyle 21/3/2017 tarihinde geçerli olan asgari ücret üzerinden,

$1.777,50 \times 6 = 10.665,00$ TL idari para cezası uygulanacaktır.

Örnek 2- Bilanço esasına göre defter tutmakla yükümlü olan ve 17/5/2017 tarihinde denetime başlanmış olan (A) Limited Şirketinin 2016 yılına ilişkin defterlerini tasdiksiz kullanmış olduğunun Kurumun denetim ve kontrole görevli memurlarınca tespit edilmiş olduğu varsayıldığında, öteden beri işe devam edenlerin, 2016 yılına ilişkin defterleri en geç 31/12/2015 tarihinde tasdik ettirmeleri gerektiğinden, anılan işveren hakkında 2016 yılına ilişkin defterlerin tasdiksiz kullanılmış olması nedeniyle 31/12/2015 tarihinde geçerli olan asgari ücret üzerinden,

$1.273,50 \times 12 = 15.282,00$ TL idari para cezası uygulanacaktır.

2.8.2.2 - İşyerine ait defterlerin bilanço esasına göre tutulması gerekirken işletme

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

hesabı esasına göre tutulmuş olması

5510 sayılı Kanununun 102 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinin 4 numaralı alt bendinde,

“.....Vergi Usûl Kanunu gereğince bilanço esasına göre defter tutulması gerekirken işletme hesabı esasına göre tutulmuş defterler geçerli sayılmaz ve bu bendin (1) numaralı alt bendine göre,..... idari para cezası uygulanır.” hükmü yer almaktadır.

Kanunun bu hükmüne istinaden, Vergi Usul Kanunu gereğince bilanço esasına göre tutulması gerekirken işletme hesabı esasına göre tutulmuş defterlerden dolayı, ilgililer hakkında, 2.8.2.1- nolu bölümde belirtilen kanuni tasdik süresinin son gününde geçerli olan asgari ücret üzerinden, aylık asgari ücretin on iki katı tutarında idari para cezası uygulanacak, denetim ve kontrolle görevli memurlarca düzenlenen raporlarda bilanço esasına göre tutulması gerekirken işletme hesabı esasına göre tutulmuş olan defterlerin yasal tasdik süresinin son günü belirtilecektir.

Örnek 1- 15/1/2016 tarihinde yeni işe başlayan (Y) Anonim Şirketinin, bilanço esasına göre defter tutması gerekirken işletme esasına göre defter tuttuğunun Kurumun denetim ve kontrolle görevli memurlarınca yapılan denetim sonucunda tespit edildiği varsayıldığında, denetim raporuna, işverenin bilanço esasına göre defter tutması gerekirken işletme esasına göre defter tuttuğu ve söz konusu defterin yasal tasdik süresinin son gününün 14/1/2016 olduğu belirtilecektir. Bu durumda, anılan işveren hakkında, 14/1/2016 tarihinde geçerli olan asgari ücret üzerinden idari para cezası uygulanacaktır.

2.8.2.3- İbraz edilen defter ve belgelerin 5510 sayılı Kanununun 102 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinin (4) numaralı alt bendine uygun olarak düzenlenmemesi

5510 sayılı Kanununun 102 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinin (4) numaralı alt bendinde,

“Tutmakla yükümlü bulunulan defter ve belgelerin ibraz edilmemesi nedeniyle verilmesi gereken ceza tutarını aşmamak kaydıyla; defter ve belgelerin tümünü verilen süre içinde ibraz etmekle birlikte; kanunî tasdik süresi geçtikten sonra tasdik ettirilmiş olan defterlerin tasdik tarihinden önceki kısmı, işçilikle ilgili giderlerin işlenmemiş olduğu tespit edilen defterler, sigorta primleri hesabına esas tutulan kazançların kesin olarak tespitine imkân vermeyecek şekilde usûlsüz veya noksan tutulmuş defterler, herhangi bir ay için sigorta primleri hesabına esas tutulması gereken kazançların ve kazançlarla ilgili ödemelerin (sigorta primine esas kazancın ödemeye bağlı olduğu durumlar dahil) o ayın dahil bulunduğu hesap dönemine ait defterlere işlenmemiş olması halinde, o aya ait defter kayıtları geçerli sayılmaz ve bu geçersizlik hallerinin gerçekleştiği her bir takvim ayı için, aylık asgari ücretin yarısı tutarında ..... idari para cezası uygulanır.”

hükmü yer almaktadır.

Kanunun bu hükmüne istinaden, defter ve belgelerin tümünün verilen süre içinde incelemeye ibraz edilmesine rağmen,

- Kanunî tasdik süresi geçtikten sonra tasdik ettirilmiş olan defterlerin tasdik tarihinden önceki kısmı için her bir geçersizlik halinin gerçekleştiği ayın son gününde,
- İşçilikle ilgili giderlerin işlenmemiş olduğu tespit edilen defterler için giderin defterlere işlenmesi gereken ayın son gününde,
- Sigorta primleri hesabına esas tutulan kazançların kesin olarak tespitine imkân

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI

Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

vermeyecek şekilde usûlsüz veya noksan tutulmuş defterler için usulsüz ve noksanlık ihtiva eden ayın son gününde,

- Herhangi bir ay için sigorta primleri hesabına esas tutulması gereken kazançların ve kazançlarla ilgili ödemelerin (sigorta primine esas kazancın ödemeye bağlı olduğu durumlar dahil) o ayın dahil bulunduğu hesap dönemine ait defterlere işlenmemiş olması hali için kazanç ve ödemelerin intikal ettirilmesi gereken ayın son gününde,

- Yasal süresinde tasdik edildiği halde, boş olarak ibraz edilen defterlerin her bir ayı için, her bir ayın sonundaki,

geçerli asgari ücret üzerinden, her bir ay için, tutmakla yükümlü bulunulan defter ve belgelerin ibraz edilmemesi nedeniyle verilmesi gereken ceza tutarını aşmamak kaydıyla aylık asgari ücretin yarısı tutarında idari para cezası uygulanacaktır.

Örnek 1- (T) Kooperatifine ait defter ve belgelerin Kurumun denetim ve kontrolle görevli memurlarınca incelenmesi sonucunda, 2016/Aralık ve 2017/Ocak ayına ilişkin sigorta primine esas kazanç tutarların tespitine imkan vermeyecek şekilde usulsüz tutulduğunun tespit edildiği varsayıldığında, anılan işveren hakkında,

2016/Aralık ayı kayıtlarından dolayı, $1.647,00 / 2 = 823,50$ TL = 823,00 TL

2017/Ocak ayı kayıtlarından dolayı, $1.777,50 / 2 = 888,75$ TL = 888,00 TL olmak üzere, toplam

$823,00 + 888,00 = 1.711,00$ TL idari para cezası uygulanacaktır.

Kurumun denetim ve kontrolle görevli memurlarınca yapılan inceleme sonucunda işyeri defter ve belgelerin geçersiz olmasının nedeninin, söz konusu defterlerin kanuni tasdik süresi geçirildikten sonra tasdik ettirilmesinden kaynaklandığının tespiti halinde, denetim ve kontrolle görevli memurlarca düzenlenen raporlarda, incelenen defterlere ilişkin kanuni tasdik süresinin son gününe de yer verilecektir.

Örnek 2- Bilanço esasına göre defter tutmakla yükümlü olan (B) Anonim Şirketince, 2/11/2017 tarihinde tebliğ edilen yazıya istinaden defter ve belgelerin 15 günlük süre içinde incelemeye ibraz edildiği, ancak Kurumun denetim ve kontrolle görevli memurlarınca yapılan inceleme sonucunda, (2014/Ocak ve 2016/Ocak dahil olmak üzere) söz konusu dönemler arasındaki tüm aylar için geçersizlik halleri tespit edilmiş olup geçersizlik hali nedeniyle uygulanacak olan idari para cezasının, defter, kayıt ve belgelerin ibraz edilmemesi nedeniyle uygulanacak olan ceza tutarından fazla olması halinde, anılan işveren hakkında, defter ve belgelerin incelemeye ibraz edilmesine ilişkin yazının tebliğ edildiği tarihi izleyen 15 inci gün olan 17/11/2017 tarihinde geçerli asgari ücret üzerinden,

$1.777,50 \times 12 = 21.330,00$ TL idari para cezası uygulanacaktır.

Kurumun denetim ve kontrolle görevli memurlarınca işyeri kayıt ve belgelerinin incelemesinde sigorta primleri hesabına esas tutulan kazanç ile defter kayıtları arasında bulunan mutabakatsızlıklar için 5510 sayılı Kanunda herhangi bir miktar belirtilmemekle birlikte, sigortalıların bildirilen kazançları ve işyeri kayıtları arasında tek tek mutabakat olması kaydıyla ayrıca bordroda kayıtlı sigortalı sayısı ve toplam ücret tutarı dikkate alınarak takdim-tehir ve küsurat hatası gibi art niyet taşımayan cüz'i miktarda, kullanılan program ve hesap sistemlerinden kaynaklanan yuvarlama farkları gibi (örneğin 10 kuruş, 1,00 TL gibi) mutabakatsızlık hallerinde gerekçeleri de tutanakta açıkça belirtilmek kaydıyla idari para cezası uygulanmaz.

2.8.3- İbraz edilen aylık ücret tediye bordrosunun, 5510 sayılı Kanunun 102 nci

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI

Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinin (5) numaralı alt bendine uygun olarak düzenlenmemesi

5510 sayılı Kanununun 102 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinin (5) numaralı alt bendinde,

“İşverenler tarafından ibraz edilen aylık ücret tediye bordrosunda; işyerinin sicil numarası, bordronun ilişkin olduğu ay, sigortalının adı, soyadı, sigortalının sosyal güvenlik sicil numarası, ücret ödenen gün sayısı, sigortalının ücreti, ödenen ücret tutarı ve ücretin alındığına dair sigortalının imzasının bulunması zorunludur. Belirtilen unsurlardan herhangi birini ihtiva etmeyen (imza şartı yönünden makbuz mukabilinde veya banka kanalıyla yapılan ödemeler hariç) ücret tediye bordroları geçerli sayılmaz ve her bir geçersiz ücret tediye bordrosu için aylık asgari ücretin yarısı tutarında,

idari para cezası uygulanır.”

hükmü yer almaktadır.

Buna göre, işverenler tarafından ibraz edilen aylık ücret tediye bordrolarında;

- İşyerinin sicil numarasının,
- Bordronun ilişkin olduğu ayın,
- Sigortalının adı, soyadının,
- Sigortalının sosyal güvenlik sicil numarasının,
- Ücret ödenen gün sayısının,
- Sigortalının ücretinin,
- Ödenen ücret tutarının,
- Ücretin alındığına dair sigortalının imzasının,

bulunması gerekmektedir. Dolayısıyla, fiilin işlendiği tarih olarak defter ve belgelerin ibraz edilmediği tarih esas alınacağından ve söz konusu unsurlardan herhangi birini ihtiva etmeyen (imza şartı yönünden makbuz mukabilinde veya banka kanalıyla yapılan ödemeler hariç) ücret tediye bordroları geçerli sayılmadığından, her bir geçersiz ücret tediye bordrosu için, defter ve belgelerin ibraz edilmemesi nedeniyle uygulanan idari para cezası tutarını aşmamak şartıyla aylık asgari ücretin yarısı tutarında idari para cezası uygulanacaktır.

Örnek 1- Kurumun denetim ve kontrolle görevli memurlarınca 19/8/2019 tarihinde 2016, 2017 ve 2018 yıllarına ilişkin defter ve belgelerinin ibrazının istendiği (B) Limited Şirketinin 2016, 2017, 2018 yıllarında işletme esasına göre 2019 yılında ise bilanço esasına göre defter tuttuğu ve 2 adet sigortalı için 2016/Ocak ila 2018 Kasım aylarına ilişkin düzenlenen ücret tediye bordrolarında, sigortalıların imzasının bulunmadığının tespit edildiği varsayıldığında, anılan işveren aleyhine 2 sigortalı için düzenlenen ücret tediye bordrolarının geçersiz olması nedeniyle, fiilin işlendiği tarihteki asgari ücretin on iki katını aşmamak kaydıyla (fiilin işlendiği yani tarih defter ve belgelerin ibraz tarih 2019 yılı olduğundan 2019 yılında tutulana defter türü esas alınarak) idari para cezası uygulanacaktır.

Bu durumda, 2016, 2017 ve 2018 yıllarında uygulanması gereken toplam ceza miktarı 63.407,00 TL, 2019 yılındaki ceza üst sınırını ($2.558,40 \times 12 = 30.700, 80 = 30.700,00$ TL) geçtiğinden 30.700,00 TL ceza uygulanacaktır.

Örnek 2- (F) Anonim Şirketince 2017/Ağustos ayına ilişkin düzenlenen ücret tediye bordrosunda, sigortalının sosyal güvenlik sicil numarasının kayıtlı olmadığı varsayıldığında, anılan işveren hakkında 2017/Ağustos ayına ilişkin ücret tediye bordrosunun geçersiz olması

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI

Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

nedeniyle 31/8/2017 tarihinde geçerli olan asgari ücret üzerinden,

$$1.777,50 / 2 = 888,75 \text{ TL} = 888,00 \text{ TL idari para cezası uygulanacaktır.}$$

Örnek 3- (B) Limited Şirketince (A), (B) ve (C) sigortalıları için 2017/Mart ayına ilişkin düzenlenen ücret tediye bordrosunda, sigortalıların imzasının bulunmadığının Kurumun denetim ve kontrolle görevli memurlarınca tespit edildiği varsayıldığında, anılan işveren hakkında üç sigortalı için düzenlenen 2017/Mart ayına ilişkin tek ücret tediye bordrosunun geçersiz olması nedeniyle 2017/Mart tarihinde geçerli olan asgari ücret üzerinden,

$$1.777,50 / 2 = 888,75 \text{ TL} = 888,00 \text{ TL idari para cezası uygulanacaktır.}$$

Diğer taraftan, aynı ayda birden fazla ücret tediye bordrosunun geçersiz olduğunun tespit edilmiş olması halinde, geçersiz olan her bir ücret tediye bordrosu için idari para cezası uygulanacaktır.

Örnek 4- (B) Limited Şirketince (A), (B) ve (C) sigortalıları için 2017/Mart ayına ilişkin düzenlenen ücret tediye bordrosunda, sigortalıların imzasının bulunmadığının Kurumun denetim ve kontrolle görevli memurlarınca tespit edildiği varsayıldığında, anılan işveren hakkında üç sigortalı için düzenlenen 2017/Mart ayına ilişkin ücret tediye bordrosunun geçersiz olması nedeniyle 2017/Mart tarihinde geçerli olan asgari ücret üzerinden,

$$1.777,50 / 2 = 888,75 \text{ TL} = 888,00 \text{ TL idari para cezası uygulanacaktır.}$$

Diğer yandan ücret tediye bordrosunda, 5510 sayılı Kanunun 102 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinin beş numaralı alt bendinde belirtilen bilgilerin bulunmasına rağmen bu bilgilerin, hatalı ve/veya eksik olması ve söz konusu hataların bordrodan ve diğer unsurlardan anlaşılması halinde kayıt ve belge geçersizliğinden dolayı 102 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinin beş numaralı alt bendine göre idari para cezası uygulanmayacaktır.

Örnek 5- (A) firması tarafından düzenlenen ücret tediye bordrosunda yer alan sigortalılardan (A) nın T.C. Kimlik numarası doğru olarak yazılmasına karşın soyadı bordroya hatalı yazılmıştır. Söz konusu sigortalı tüm bilgileri doğru olacak şekilde Kuruma aylık prim ve hizmet belgesiyle bildirilmiştir. Bu durumda sigortalıya ilişkin bilgilerin ücret tediye bordrosuna hatalı kayıt edildiği hususu diğer unsurlardan anlaşılmış olduğundan kayıt ve belge geçersizliğinden dolayı 102 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinin beş numaralı alt bendine göre idari para cezası uygulanmayacaktır.

Örnek 6- A) firması tarafından düzenlenen ücret tediye bordrosunda yer alan sigortalılardan (A) nın 11 haneli T.C. Kimlik numarası 00000000000 şeklinde girilmiştir. Söz konusu ücret tediye bordrosundaki bu kayıt yok hükmünde sayılacağından ücret tediye bordrosunda, 5510 sayılı Kanunun 102 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinin beş numaralı alt bendinde belirtilen bilgilerden biri olmaması nedeniyle idari para cezası uygulanacaktır.

2.8.4-Sahte Sigortalılığın Tespiti Halinde Kayıt İbraz Edilmemesi Veya Kayıt Geçersizliğinden Dolayı Uygulanacak İdari Para Cezaları

Kurumun denetim ve kontrolle görevlendirilmiş memurları tarafından yapılan tespitler veya diğer kamu kurum ve kuruluşlarının denetim elemanları tarafından kendi mevzuatlarına göre yapacakları incelemeler neticesinde düzenlenen tutanaklarla veya raporlarla işyerindeki 4/1-a kapsamında çalışan tüm sigortalıların sahte olduğuna karar verilmiş olunması halinde

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI

Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

işyerine bağlı olarak uygulanan idari para cezaları (kayıt ve belgelerin ibraz edilmemesinden kaynaklanan idari para cezaları hariç) tebliğ edilmiş olsun veya olmasın iptal edilecektir.

Öte yandan söz konusu idari para cezalarına ilişkin tutarların ödenmiş olması halinde ise ilgili tutarların iadesi yapılmayacaktır.

Örnek 1-Terzi (A) tarafından çalıştırılan (D) nin sigortalılığının sahte olduğuna ilişkin Kurumun denetim ve kontrolle görevli memuru tarafından rapor düzenlenmiş olup ilgili işyeri sahibinden defter, belge ve bilgiler yapılan tebligat ile istenilmiştir. Söz konusu defter, bilgi ve belgelerin tebligatın alındığı tarihi takip eden 15 gün içinde ibraz edilmemesi halinde vergi mükellefiyeti olan Terzi (A) hakkında(4-1/b) kapsamında sigortalılığı geçerli olduğundan) 102 nci maddenin birinci fıkrasının (e) bendinin bir, iki veya üç numaralı alt bentlerinde belirtilen idari para cezası uygulanacaktır. Ancak işyerine bağlı olarak uygulanması gereken diğer cezalar uygulanmayacaktır. (işten ayrılış bildirgesinin verilmemesi vs)

Kurumun denetim ve kontrolle görevlendirilmiş memurları tarafından yapılan tespitler veya diğer kamu kurum ve kuruluşlarının denetim elemanları tarafından kendi mevzuatlarına göre yapacakları incelemeler neticesinde düzenlenen tutanaklarla veya raporlarla işyerinin sahte olduğu belirlenmiş ise yani sahte sigortalıların bildirildiği gerçek veya tüzel kişiliğinin de sahte olduğunun anlaşılması halinde ortada 5510 sayılı Kanunun 4/1-a bendi kapsamında sigortalı çalıştıran bir işyeri kalmadığı gibi 4-1/b kapsamında sigortalı da kalmayacağından bu kişiye kayıt ve belge ibraz etmemekten dolayı da idari para cezası uygulanmayacaktır.

Söz konusu tutanak ve raporlara istinaden işyerinin sahte olduğuna karar verilmiş olunması halinde 5510 sayılı Kanun kapsamında tanımı yapılan ve sigortalı çalıştırılan işyeri niteliği olmayacağından işyerine bağlı olarak uygulanan idari para cezaları tebliğ edilmiş olsun veya olmasın iptal edilecektir.

Öte yandan söz konusu idari para cezalarına ilişkin tutarların ödenmiş olması halinde ise ilgili tutarların iadesi yapılmayacaktır.

Diğer yandan Kurumda tescilli işyerinden bildirilen sigortalılardan bir kısmının yapılan inceleme sonucunda çalışmalarının fiili olmadığı veya sahte olduğunun anlaşılması halinde, çalışmaları fiili olmayan veya sahte olan sigortalıların hizmetleri iptal edilecektir. Bu kapsamda hizmetlerin iptal edildiği ay/aylara ilişkin defter kayıtları, sigorta primleri hesabına esas tutulan kazançların kesin olarak tespitine imkan vermeyecek şekilde usulsuz veya noksan tutulduğundan geçersiz sayılacak ve 102 nci maddenin birinci fıkrasının (e) bendinin (4) numaralı alt bendine göre idari para cezası uygulanacaktır.

Örnek 2- 01/1/2016 tarihinde tescil edilmiş işyerinden 01/1/2019-31/3/2019 döneminde bildirilen 5 sigortalıdan 2 sinin yapılan inceleme sonucunda çalışmalarının sahte olduğu anlaşılmıştır. Bu durumda 01/1/2019-31/3/2019 dönemindeki defter kayıtları geçersiz sayılacağından 102 inci maddenin e bendinin 4 numaralı alt bendine göre idari para cezası uygulanacaktır. Bu durumla ilgili Kanunun 102 inci maddesinin e bendinin 5 numaralı alt bendinde bir hüküm bulunmadığından 102 inci maddenin e/5 bendine göre idari para cezası uygulanmayacaktır.

2.9- Asgari İşçilik Uygulamasına İlişkin Kurumca İstenilen Bilgi ve Belgelerin Bir Ay İçinde Kuruma Bildirilmemesi

5510 sayılı Kanunun 85 inci maddesinin beşinci fıkrasında, “Kamu idareleri, döner

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI

Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

sermayeli kuruluşlar kanunla kurulan kurum ve kuruluşlar ile bankalar, bu maddenin uygulanmasıyla ilgili Kurumca istenilecek bilgileri ve belgeleri yazılı olarak en geç bir ay içinde vermeye mecburdur.”

102 nci maddenin birinci fıkrasının (f) bendinde ise; 85 inci maddesinin beşinci fıkrasında, “(...) belirtilen yükümlülükleri belirtilen sürede yerine getirmeyenlere, aylık asgari ücretin iki katı tutarında idari para cezası uygulanır.”

hükmü yer almaktadır.

Bu hükmeye istinaden, gerek ihale konusu işlerle ilgili, gerekse özel bina inşaatı işyerleri ile ilgili Kurumca yapılacak olan ön değerlendirme, araştırma veya tespit işlemlerine esas teşkil eden bilgi ve belgelerin bir aylık süre içinde Kuruma gönderilmesine ilişkin 7201 sayılı Kanuna göre tebliğ edilen yazıya rağmen, söz konusu bilgi ve belgeleri, tebligatın alındığı tarihten itibaren bir ay içinde bildirmeyen ilgili kamu idaresi, döner sermayeli kuruluş, kanunla kurulan kurum ve kuruluş veya banka hakkında, bir aylık sürenin son gününde geçerli olan asgari ücret üzerinden, aylık asgari ücretin iki katı tutarında idari para cezası uygulanacaktır.

Örnek 1- (A) kamu idaresine hizmet alımı ihalesi işi ile ilgili olarak gönderilen yazının 8/8/2017 tarihinde tebliğ edilmiş olduğu varsayıldığında, en geç 8/9/2017 tarihine kadar istenilen bilgilerin Kuruma verilmemesi halinde aylık asgari ücretin iki katı tutarında idari para cezası uygulanacaktır.

Diğer taraftan, ilgili kamu idareleri, döner sermayeli kuruluşlar, kanunla kurulan kurum ve kuruluşlar ile bankaların yapılan tebligata bir aylık sürede cevap vermemeleri nedeniyle Kurumca ilgili idarelere tekrar muhtelif tarihlerde tebligat yapılması ve yapılan bu tebligatlara da 1 aylık süre içerisinde cevap verilmemesi halinde, yasal süresinde cevap verilmeyen her bir yazı ile ilgili olarak tekrar idari para cezası uygulanmayacaktır.

Örnek 2- 1 nolu örnekte (A) kamu idaresinin 8/8/2017 tarihinde tebliğ edilmiş olan yazıya bir aylık sürede cevap vermemesi nedeniyle ilgili kamu idaresine 20/10/2017 tarihinde bilgi ve belgelerin istenmesi ile ilgili olarak tekrar tebligat yapıldığı ancak söz konusu tebligata karşın 1 aylık sürede söz konusu idareden cevap alınmadığı varsayıldığında, yasal süresi içinde cevap vermeme fiiline ilişkin daha önce idari para cezası uygulandığından 20/10/2017 tarihinde tebliğ edilen yazı nedeniyle ikinci kez idari para cezası uygulanmayacaktır.

Bu hususa ek olarak, ihale makamlarından bir aylık süre içerisinde verilen yazıya istinaden oluşan tereddütlerin giderilmesi amacıyla yeni bilgi ve belge isteme yazılarına bir aylık süre içerisinde cevap verilmediği gerekçesiyle yasal süresinde cevap verilmeyen her bir yazı ile ilgili olarak ayrı ayrı idari para cezası uygulanmayacaktır.

Örnek 3- A idaresi tarafından yaptırılan ihale konusu inşaat işine ilişkin bilgi ve belgeler 5510 sayılı Kanununun 85 inci maddesi kapsamında ilgili idareden 6/10/2017 tarihinde tebliğ edilen yazı ile istenmiş olup 1 aylık süre içerisinde gerekli bilgiler üniteye gönderilmiştir. Söz konusu yazıda ihale konusu işin bitiş tarihine yer verilmediği görülmüş olup 13/11/2017 tarihinde tebliğ edilen yazı ile bu eksikliğin giderilmesi istenmiştir. İlgili yazıya cevabi yazının 1 aylık süreden sonra (13/12/2017’den sonra) verilmesi halinde A idaresine idari para cezası uygulanmayacaktır.

Ayrıca, ünitelerimizce ihale makamına/ruhsatı düzenleyen kurumlara hitaben düzenlenen barkod numaralı yazıların “e-ilişiksizlik” uygulamasından alınarak ilgili idareye

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI

Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

elden verilmesi halinde, söz konusu yazının ilgili idarenin evrak kaydına giriş tarihinden itibaren en geç bir ay içinde Kuruma gönderilmemesi durumunda idari para cezası uygulanacaktır. Ancak söz konusu yazının ilgili kamu idaresinin evrak kaydına girişinin bulunmaması halinde bir aylık sürenin tespitine imkan veren bir tarih söz konusu olmayacağından idari para cezası uygulanmayacaktır.

Örnek 4- “e-ilişiksizlik” uygulamasından 7/8/2017 tarihinde alınan ve (B) kamu idaresine hitaben düzenlenen yazının, ilgili idarenin evrak kaydına 8/8/2017 tarihinde girdiği varsayıldığında, istenilen bilgi ve belgelerin en geç 8/9/2017 tarihine kadar Kuruma gönderilmesi halinde idari para cezası uygulanmayacaktır.

Yine, doğrudan temin usulü ile yaptırılan işlerin işçilik gerektiren bir iş olması, diğer bir ifade ile söz konusu işlerin ikmalî için sigortalı çalıştırılmış olması halinde; ihale makamlarınca, asgari işçilik uygulamasıyla ilgili Kurumca istenilecek bilgi ve belgelerin bir aylık süre içinde verilmemesi halinde ilgili idare hakkında aylık asgari ücretin iki katı tutarında idari para cezası uygulanacaktır.

2.10- Kamu İdarelerince Vazife Malûllüğüne Sebep Olan Olayın Bildirilmemesi

5510 sayılı Kanunun 47 nci maddesinin; üçüncü fıkrasında, “Kamu idareleri vazife malûllüğüne sebep olan olayı, o yer yetkili kolluk kuvvetlerine veya kendi mevzuatına göre yetkili mercilere derhal, Kuruma da en geç on beş iş günü içinde bildirmekle yükümlüdür. Kuruma bildirim, aynı süre içerisinde sigortalılar veya hak sahiplerince de yapılabilir. Vazife malûllüğüne sebep olan olaydan kamu idarelerinin yetkili mercilerinin haberdar edilmemiş olması hali dışında; ilgililerin bildirmesi, kamu idarelerinin bildirim sorumluluğunu ortadan kaldırmaz.”

hükmü yer almaktadır.

Söz konusu yükümlülüğün yukarıda belirlenen süreler içinde yerine getirilmemesi halinde, ilgili kamu idaresi hakkında uygulanacak olan idari para cezaları ise, 5510 sayılı Kanunun 102 nci maddesinin birinci fıkrasının (g) bendinde açıklanmıştır.

Buna göre, 5510 sayılı Kanunun 47 nci maddesinin üçüncü fıkrasında belirtilen yükümlülüğü yerine getirmeyen ilgili kamu idaresi hakkında 5510 sayılı Kanunun 102 nci maddesinin birinci fıkrasının (g) bendine istinaden bir aylık asgari ücret tutarında idari para cezası uygulanacaktır.

2.11- İhale Konusu İşleri Üstlenenlerin Kuruma Bildirilmemesi

5510 sayılı Kanunun “Prim ve idari para cezası borçlarının hakedişlerden mahsubu, ödenmesi ve ilişiksizlik belgesinin aranması” başlıklı 90 ıncı maddesinin birinci fıkrasında, kamu idareleri ile döner sermayeli kuruluşların ve 5411 sayılı Bankacılık Kanunu kapsamındaki kuruluşların, kanunla kurulan kurum ve kuruluşların, ihale yolu ile yaptırdıkları her türlü işleri üstlenenleri ve bunların adreslerini on beş gün içinde Kuruma bildirmekle yükümlü oldukları hükme bağlanmıştır.

Sosyal Güvenlik Kurumu Prim ve İdari Para Cezası Borçlarının Hakedişlerden Mahsubu, Ödenmesi ve İlişiksizlik Belgesinin Aranması Hakkında Yönetmeliğin “İhalelerin Bildirilmesi” başlıklı 5 inci maddesinde ise, idarelerin, ihale yolu ile yaptırdıkları her türlü işleri üstlenenleri ve bunların tebligat adreslerini sözleşmenin imzalandığı tarihi takip eden on beş gün içinde ilgili üniteye bildirmek zorunda oldukları, ihale konusu iş, piyasadan hazır halde alınıp satılan malın temini ise bu işlerin idare tarafından Kuruma bildirilmeyeceği

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

öngörülmüştür.

Bu doğrultuda, kamu idareleri ile döner sermayeli kuruluşların, 5411 sayılı Bankacılık Kanunu kapsamındaki kuruluşların ve kanunla kurulan kurum ve kuruluşların, ihale yolu ile yaptırdıkları her türlü işleri üstlenenleri ve bunların adreslerini on beş gün içinde Kuruma bildirmemeleri halinde uygulanacak olan idari para cezaları ise, 5510 sayılı Kanunun 102 nci maddesinin birinci fıkrasının (g) bendinde açıklanmıştır.

Buna göre, ihale yolu ile yaptırdıkları her türlü işleri üstlenenleri ve bunların adreslerini sözleşmenin imzalandığı tarihi takip eden on beş gün içinde Kuruma bildirmeyen ilgili kamu idaresi, döner sermayeli kuruluş, kanunla kurulan kurum ve kuruluş veya banka hakkında, 15 inci günde geçerli olan asgari ücret üzerinden, bir aylık asgari ücret tutarında idari para cezası uygulanacaktır.

Örnek 1- (A) ilçesi Köylere Hizmet Götürme Birliği tarafından ihale suretiyle yaptırılan su kanalı inşaatı işine ilişkin sözleşme ilgili firmayla 2/11/2017 tarihinde imzalanmıştır. Söz konusu işi üstlenenleri ve adreslerini en geç 17/11/2017 tarihine kadar (17/11/2017 dahil) Kuruma bildirilmemesi halinde 17/11/2017 tarihinde geçerli olan asgari ücret tutarı üzerinden ilgili idareye idari para cezası uygulanacaktır.

$1.777,50 \times 1 = 1.777,50 = 1.777,00$ TL tutarında idari para cezası ilgili idare hakkında uygulanacaktır.

Öte yandan, 5510 sayılı Kanunun 90 ıncı maddesinin birinci fıkrası uyarınca ihale makamlarınca yapılacak ihale konusu işin bildirim aşamasında yalnızca işi üstlenenler ve bunların adres bilgilerinin bildirilmesi gerekmekte olup yer teslimi veya işe başlama tarihlerinin bildirilmesi zorunluluğu bulunmamaktadır. Dolayısıyla, yer teslimi veya işe başlama tarihlerini ihtiva etmeyen bildirimler nedeniyle ilgililer hakkında idari para cezası uygulanmayacaktır. Bu bilgilerin ihtiyaç duyulması halinde bilahare istenilmesi gerekmektedir.

Ancak, bazı durumlarda tek ihale ile birden fazla yükleniciyle sözleşme imzalanması mümkün bulunmaktadır. Bu gibi durumlarda idari para cezasının uygulanması sırasında ihale konusu işin idare tarafından birden fazla yükleniciye verilmesi üzerinde durulmaksızın ilgili idarenin ihale konusu işe ilişkin bildirim yükümlülüğünü yerine getirip getirmediğine bakılacaktır.

Örnek 2- (A) İl Millî Eğitim Müdürlüğü tek ihale numarasıyla 10 yükleniciyle taşıma ihale sözleşmesini 2/11/2017 tarihinde ayrı ayrı imzalamış olup, ilgili idare tarafından söz konusu işi üstlenenlerin ve adreslerinin 15 günlük süre geçtikten sonra Kuruma bildirilmesi halinde, tek bir ihale olması sebebiyle bir aylık asgari ücret tutarında idari para cezası uygulanacaktır.

2.12- Kamu İdareleri ve Bankaların İşlem Yaptığı Kişilerin Sigortalı Olup Olmadığını Kontrol Etmemesi veya Sigortasız Olduğunu Tespit Ettiği Kişileri Kuruma Bildirmemesi

5510 sayılı Kanunun 8 inci maddesinin yedinci fıkrasında, “Kamu idareleri ile bankalar, Kurumca sağlanacak elektronik altyapıdan yararlanmak suretiyle, Kurumca belirlenecek işlemlerde, işlem yaptığı kişilerin sigortalılık bakımından tescilli olup olmadığını kontrol etmek ve sigortasız olduğunu tespit ettiği kişileri, Kuruma bildirmekle yükümlüdürler.”

hükmü yer almaktadır.

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI

Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

Kamu idarelerinin ve bankaların Kurumca sağlanacak elektronik altyapıdan yararlanmak suretiyle, işlem yaptığı kişilerin sigortalılık bakımından tescilli olup olmadığını kontrol etmemeleri veya kontrol etmelerine rağmen sigortasız olduğunu tespit ettiği kişileri Kuruma bildirmemeleri halinde uygulanacak olan idari para cezaları ise, 5510 sayılı Kanunun 102 nci maddesinin birinci fıkrasının (g) bendinde açıklanmıştır.

Buna göre, kamu idareleri ve bankaların işlem yaptığı kişilerin sigortalılık bakımından tescilli olup olmadığını kontrol etmemeleri veya kontrol etmelerine rağmen sigortasız olduğunu tespit ettiği kişileri Kuruma bildirmemeleri halinde, ilgili kamu idaresi veya banka hakkında, kontrol etmediği veya kontrol etmesine ve sigortasız olduğunu tespit etmesine rağmen Kuruma bildirmediği her bir sigortalı başına, söz konusu bilgilerin Kuruma gönderilmesi gereken sürenin son gününde geçerli olan asgari ücret üzerinden aylık asgari ücretin onda biri tutarında idari para cezası uygulanacaktır.

2.13- Ticaret Sicil Memurluklarının, Şirket Kuruluşu Aşamasında Sigortalı Sayısı ile İşe Başlama Tarihlerini Bildiren İşverenlerce Yapılan Bildirimleri Kuruma Bildirmemeleri

5510 sayılı Kanunun 11 inci maddesinin üçüncü fıkrasında,

“.....Şirket kuruluşunun ticaret sicili memurluklarına bildirilmesi halinde yapılan bu bildirim Kuruma yapılmış sayılır ve ilgililerce ayrıca işyeri bildirgesi düzenlenmez. Ticaret sicili memurlukları, kendilerine yapılan bu bildiri en geç on gün içinde Kuruma bildirmek zorundadır.”

hükmü yer almaktadır.

Buna göre, 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı çalıştırılmasa dahi ticaret sicil müdürlüklerince tescil edilen şirket kuruluşlarının, ticaret sicil memurluklarınca müracaat tarihinden itibaren en geç on gün içinde Kuruma bildirilmemesi halinde uygulanacak olan idari para cezaları ise, 5510 sayılı Kanunun 102 nci maddesinin birinci fıkrasının (h) bendinde açıklanmıştır.

Dolayısıyla, şirket kuruluş aşamasında 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı çalıştırılacağına dair şirket kuruluş dilekçesi ve bildirim formunda bir bilgi bulunmasa dahi ticaret sicili memurluklarının en geç on gün içinde bildirim yapma zorunluluğu bulunduğundan, bu durumda da 5510 sayılı Kanunun 102 nci maddesinin birinci fıkrasının (h) bendi hükümlerine göre idari para cezası uygulanacaktır.

Örnek 1- 11/6/2019 tarihinde ticaret sicil müdürlüğünce tescil edilen şirket kuruluşunda sigortalı çalıştırılacağına dair bildirim yapılmamış olup; bu durumda da ticaret sicil müdürlüğünce en geç 21/6/2019 tarihine kadar (21/6/2019 dahil) Kuruma bildirim yapılması gerekmektedir.

Ticaret sicil müdürlükleri tarafından tescil edilen şirketlere ilişkin bilgiler Kuruma on-line olarak aktarılmakta olup; bu bilgilerin tescil tarihini takip eden on gün içinde Kuruma gönderilmesi gerekmektedir. Bilgilerin kuruma on günlük süre geçtikten sonra gönderilmemesi halinde her bir bildirim yükümlülüğü için onuncu günde geçerli olan asgari ücret üzerinden bir aylık asgari ücret tutarında idari para cezası uygulanacaktır.

Örnek 2- Şirket kuruluşunun 18/6/2019 tarihinde ilgili ticaret sicili memurluğu tarafından tescil edildiği varsayıldığında; tescil tarihini (18/6/2019) izleyen 19/6/2019 gününden başlayarak en geç 28/6/2019 gününe kadar (28/6/2019 dahil) Kuruma gönderilmiş ise, ticaret sicil memurluğuna idari para cezası uygulanmayacak, söz konusu formun

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI

Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

28/6/2019 tarihinden sonra gönderilmesi durumunda ise, bu kez ticaret sicil memurluğuna 28/6/2019 tarihinde geçerli olan asgari ücret üzerinden bir aylık asgari ücret tutarında idari para cezası uygulanacaktır.

2.14- Yapı Ruhsatı ve Diğer Tüm Ruhsat veya Ruhsat Niteliği Taşıyan İşlemlere İlişkin Bilgi ve Belgeler ile Bunların Verilmesine Esas Olan İstihdama İlişkin Bilgilerin Verildiği Tarihten İtibaren Bir Ay İçinde Kuruma Bildirilmemesi

Bilindiği üzere, 5510 sayılı Kanununun 11 inci maddesinin altıncı fıkrasında, valilikler, belediyeler ve ruhsat vermeye yetkili diğer kamu ve özel hukuk tüzel kişilerinin, yapı ruhsatı ve diğer tüm ruhsat veya ruhsat niteliği taşıyan işlemlerine ilişkin bilgi ve belgeleri ile varsa bunların verilmesine esas olan istihdama ilişkin bilgileri verildiği tarihten itibaren bir ay içinde Kuruma bildirmekle yükümlü oldukları,

Aynı Kanununun 102 nci maddesinin birinci fıkrasının (h) bendinde; Kanununun 11 inci maddesinin altıncı fıkrasında belirtilen yükümlülüğü yasal süresi içinde yerine getirmeyen kurum ve kuruluşlara yerine getirilmeyen her bir bildirim yükümlülüğü için aylık asgari ücret tutarında idari para cezası uygulanacağı,

Hükme bağlanmıştır.

Buna göre, ruhsat vermeye yetkili makamlarca düzenlenen yapı ruhsatında yer alan “ruhsatın onay tarihi” esas alınarak, yapı ruhsatlarının bu tarihten itibaren bir aylık süre içerisinde ilgili idarelerce Kurumumuza bildirilmemesi halinde ilgili kurum hakkında idari para cezası uygulanmaktadır.

Ancak, yapı ruhsatlarının verilme tarihi ile ilgili olarak ihtilaf ve tereddüt yaşandığı, Kurumumuzca yapı ruhsatında yer alan onay tarihi esas alınarak bir aylık sürenin hesaplanması sonucunda uygulanan idari para cezalarına belediyelerce itiraz edildiği, devamında durumun ilgili idarelerce yargıya intikal ettirilerek dava konusu edildiği anlaşılmaktadır.

Yapı sahipleri veya kanuni vekillerince yapı ruhsatı almak için ruhsat vermeye yetkili birimlere müracaatlarda, tapu (istisnai hallerde tapu senedi yerine geçecek belge) mimari proje, statik proje, elektrik ve tesisat projeleri, resim ve hesapları röperli veya yoksa ebatlı kroki eklenmekte;

Ruhsat vermeye yetkili makamlarca ruhsat ve ekleri incelenerek eksik ve yanlış bulunmuyorsa müracaat tarihinden itibaren en geç otuz gün içinde,

Eksik veya yanlış olduğu takdirde, müracaat tarihinden itibaren on beş gün içinde müracaatçıya ilgili bütün eksik ve yanlışları yazı ile bildirilmekte, eksik ve yanlışlar giderildikten sonra yapılacak müracaattan itibaren en geç on beş gün içinde, yapı ruhsatı verilmektedir.

Yapı ruhsatının verilme aşamasında yapı ruhsatı ile ilgili süreç, 5490 sayılı ve 25/04/2006 tarihli “Nüfus Hizmetleri Kanunu”nun “Sekizinci Kısım” 50 nci maddesinin birinci fıkrası ile “Adres ve Numaralamaya İlişkin Yönetmelik”in İkinci Bölüm 9 uncu maddesine göre gerçekleştirilmekte olup, Ulusal Adres Veri Tabanı’nda, Yapı Ruhsatı verilecek yapının adresinin işlenmiş olması zorunluluğu bulunmaktadır. Yapı Ruhsatı formu, ilgili makamlarca onaylandıktan sonra ulusal adres veri tabanına kaydedilmiş olan “Ruhsat Takip No” kullanılarak ilgili Yapı Ruhsatı çağrılıp onay butonuna basılarak onaylandığı teyit edildikten sonra sistemin oluşturduğu onay kodu Yapı Ruhsatı formunda “118. Onay kodu” Bölümüne elle yazılarak Yapı Ruhsatı verme işlemi sonlandırılmaktadır. Bu işlemin

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI

Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

gerçekleşmesinden sonra mekansal adres kayıt sistemi (MAKS) üzerinden de onaylanması ile tekemmül etmesinden sonra ilgisine bir tutanak ile teslim edilmekte veya posta ile gönderilmesinden sonra yapı ruhsatının bir sureti Kurumumuza gönderilmektedir.

Bu itibarla, yapı ruhsatının onaylanma aşamasında sistem tarafından yapılması gereken en son işlemin "mekansal adres kayıt sistemine onay işlemi" olduğu ve bu işlemden sonra ilgisine teslim edildiği dikkate alınarak, yapı ruhsatının ruhsat sahibine veya vekiline teslim edildiği tarihin veya posta ile gönderilmiş ise tebliğ tarihinin, bu tarihleri ispatlayıcı belgelerin de beraberinde ibraz edilmesi kaydıyla, Kanunun 11 inci maddesinin altıncı fıkrasında belirtilen "verildiği tarih" olarak esas alınması, bu tarihten itibaren bir ay içinde ruhsatları Kurumumuza göndermeyen idareler hakkında idari para cezası uygulanması gerekmektedir.

Diğer taraftan, 2018-11 sayılı genelge uyarınca yapı ruhsatına yapı ruhsatına başvuranlar tarafından ruhsat vermeye yetkili mercilere yapılan yapı ruhsatı başvurularında Yapı ruhsatına ilişkin bildirim formu alınmakta olup; bu formdaki yer alan bilgiler ruhsat vermeye yetkili merci tarafından Kuruma on-line olarak aktarıldığından, Kanunun 11 inci maddesinin altıncı fıkrasında belirtilen "verildiği tarih" olarak mekansal adres kayıt sistemine onay işleminin yapıldığı tarihin esas alınması, bu tarihten itibaren bir ay içinde yapı ruhsatı bildirim formunda yer alan bilgileri Kuruma on-line olarak göndermeyen idareler hakkında idari para cezası uygulanması gerekmektedir.

Ayrıca, yapı ruhsatına bildirim formundaki bilgilerin Kuruma on-line olarak gönderilmesi halinde ayrıca yapı ruhsatının gönderilmesine gerek bulunmadığından, yapı ruhsatının verildiği tarihten itibaren bir ay içinde Kurumumuza göndermeyen idareler hakkında idari para cezası uygulanmayacaktır.

Ancak, yapı ruhsatına ilişkin bildirim formunun alınmaması dolayısıyla bu formda yer alan bilgileri Kurumumuza göndermeyen idarelerin, yapı ruhsatının ruhsat sahibine veya vekiline teslim edildiği tarihin veya posta ile gönderilmiş ise tebliğ tarihinin, bu tarihleri ispatlayıcı belgelerin de beraberinde ibraz edilmesi kaydıyla, Kanunun 11 inci maddesinin altıncı fıkrasında belirtilen "verildiği tarih" olarak esas alınarak, bu tarihten itibaren bir ay içinde ruhsatları Kurumumuza göndermeleri gerekmekte olup; bu süre içerisinde yapı ruhsatını göndermeyen idareler hakkında idari para cezası uygulanacaktır.

2.15- Kurumun Denetim ve Kontrolle Görevlendirilmiş Memurlarına Engel Olma

5510 sayılı Kanunun 102 nci maddesinin birinci fıkrasının (1) bendinde,

“Kurumun denetim ve kontrolle görevlendirilmiş memurlarının;

1) Bu Kanunun uygulanmasından doğan inceleme ve soruşturma görevlerini yerine getirmeleri sırasında işverenler, sigortalılar, işyeri sahipleri ve bu işle ilgili diğer kişiler görevlerini yapmasına engel olamazlar; engel olanlar hakkında eylemleri başka bir suç oluştursa dahi, asgari ücretin beş katı tutarında idari para cezası uygulanır.

2) Görevlerini yapmasını engellemek amacıyla cebir ve tehdit kullanan işverenler, sigortalılar, işyeri sahipleri ve bu işle ilgili diğer kişiler fiil daha ağır bir cezayı gerektiren ayrı bir suç teşkil etmediği takdirde Türk Ceza Kanununun 265 inci maddesinin ikinci fıkrasına göre cezalandırılır. Bu suçu işleyenler hakkında ayrıca asgari ücretin on katı tutarında idari para cezası uygulanır.”

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

hükmü yer almıştır.

Bu doğrultuda söz konusu bendin (1) numaralı alt bendine göre Kurumun denetim ve kontrolle görevlendirilmiş memurlarının görevlerini yapmalarına engel olanlar hakkında aylık asgari ücretin 5 katı tutarında idari para cezası uygulanacaktır.

Diğer yandan söz konusu engelleme cebir ve tehdit içermesi halinde ise ilgili bendin (2) numaralı alt bendine göre idari para cezası uygulanacak ve Türk Ceza Kanununun görevi yaptırılmamak için direnme başlıklı 265 nci maddesine göre işlem yapılacaktır.

Örnek 1- 17/11/2017 tarihinde A işyerinde sigortasız işçi çalıştırıldığı yönündeki şikayeti incelemek amacıyla ilgili işyerinde Kurumun denetim ve kontrolle görevlendirilmiş memurunun engellenmesi halinde;

$1.777,50 \times 5 = 8.887,50 \text{ TL} = 8.887,00 \text{ TL}$ idari para cezası uygulanacaktır.

İlgili işyerindeki kişilerin denetim ve kontrolle görevli kişiye karşı cebir kullanması halinde ise;

$1.777,50 \times 10 = 17.775,00 \text{ TL}$ idari para cezası uygulanacak ve kişiler hakkında Türk Ceza Kanununun 265 inci maddesinin durumuna uygun bendine göre işlem yapılması sağlanacaktır.

Öte yandan söz konusu bent kapsamında yer alan fiilleri işleyenlerin gerçek kişi işverenler, adi ortaklığın ortakları veya tüzel kişi işverenin sahip ve ortakları olması halinde ilgili cezalar mevcut işyeri dosyasından tahakkuk ettirilecektir.

Ancak, söz konusu bent kapsamında yer alan fiilleri işleyenlerin gerçek kişi işverenler, adi ortaklığın ortakları veya tüzel kişi işverenin sahip ve ortakları, söz konusu işyerinde çalışan kişiler veya bu işle ilgili diğer kişiler olması halinde, söz konusu idari para cezaları bahsedilen kişiler adına tescil edilecek sanal işyeri dosyası üzerinden tahakkuk ettirilecek olup; ilgili işlemin yapılmasından sonra ise söz konusu sanal dosya kanun kapsamında çıkarılacaktır.

Yine söz konusu bent kapsamında ilgili suçun gerçek kişi işverenler, adi ortaklığın ortakları veya tüzel kişi işverenin sahip ve ortakları ile söz konusu işyerinde çalışan kişiler veya bu işle ilgili diğer kişiler ile birlikte gerçekleştirilmesi halinde, Kabahatler Kanununun suça iştiraki düzenleyen 14 üncü maddesinde yer alan “Kabahatin işlenişine birden fazla kişinin iştirak etmesi halinde bu kişilerin her biri hakkında, fail olarak idarî para cezası verilir.” hükmü gereğince engel olan her bir kişiye ayrı ayrı idari para cezası verilecektir.

Örnek 2- Kurumun denetim ve kontrolle görevli memuru A işverene ait işyerine 20/10/2017 tarihinde denetime gitmiş ancak işverenin işyerinde bulunan eşi ile işyerinde çalışan (B) denetime engel olmuştur. Bu durumda denetime engel olan işverenin eşi ile çalışan (B) hakkında 102 nci maddenin (I) bendinin (1) numaralı alt bendine göre ayrı ayrı asgari ücretin beş katı tutarında idari para cezası uygulanacaktır.

2.16- Kurum Tarafından Kişilerin Sosyal Güvenliğinin Sağlanması ve 6183 Sayılı Kanuna Göre Kurum Alacaklarının Takip ve Tahsili ile Bu Kanun Kapsamında Verilen Diğer Görevlerin Yerine Getirilmesi Amacıyla İstenilen Bilgi ve Belgelerin Kurumca/ Protokolde Belirlenen Süre İçinde Kuruma Bildirilmemesi

5510 sayılı Kanununun 100 üncü maddesinin birinci fıkrasında;

5411 sayılı Bankacılık Kanunu kapsamındaki kuruluşlar, döner sermayeli kuruluşlar ile diğer gerçek ve tüzel kişiler doğrudan, münferit olarak bilgi ve belge istenmesi hariç olmak üzere kamu idareleri ile kanunla kurulan kurum ve kuruluşlar ise Kurumla yapılacak

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI

Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

protokoller çerçevesinde, Devletin güvenliği ve temel dış yararlarına karşı ağır sonuçlar doğuracak hâller ile özel hayat ve aile hayatının gizliliği ve savunma hakkına ilişkin hükümler saklı kalmak kaydıyla özel kanunlardaki yasaklayıcı ve sınırlayıcı hükümler dikkate alınmaksızın gizli dahi olsa Kurum tarafından kişilerin sosyal güvenliğinin sağlanması, 6183 sayılı Kanuna göre Kurum alacaklarının takip ve tahsili ile bu Kanun kapsamında verilen diğer görevler ile sınırlı olmak üzere istenecek her türlü bilgi ve belgeyi sürekli ve/veya belli aralıklarla vermeye, bilgilerin elektronik ortamda görüntülenmesini sağlamaya, görüntülenen bu bilgilerin güvenliğini sağlamaya, muhafaza etmek zorunda oldukları her türlü belge ile vermek zorunda oldukları bilgilere ilişkin mikrofiş, mikrofilm, manyetik teyp, disket ve benzeri ortamlardaki kayıtlarını ve bu kayıtlara erişim veya kayıtları okunabilir hale getirmek için gerekli tüm sistem ve şifreleri incelemek için ibraz etmeye mecburdurlar.”

İkinci fıkrasında ise;

“ Bu madde kapsamında ilgili kişi, kurum ve kuruluşlar Kurumun belirleyeceği süre içerisinde söz konusu talebe cevap vermek ve gereken kolaylığı göstermekle yükümlüdürler”

Hükümleri yer almıştır.

6/12/2013 tarihli ve 28843 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Bankalar ve Kamu İdareleri Tarafından Yapılacak Olan Sigortalılık Kontrolü ile Kurum ve Kuruluşlardan Bilgi ve Belgelerin Alınmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin Bilgi ve belgelerin doğrudan, münferiden veya protokolle istenilmesi başlıklı 7 nci maddesinin 1, 2 ve 3 üncü fıkralarında da;

“(1) Bilgi ve belgeler; bankalar, döner sermayeli kuruluşlar ve diğer gerçek ve tüzel kişilerden doğrudan istenir.

(2) Kanununun 8 inci maddesinin yedinci fıkrasına girmeyen kuruluşlar ile 100 üncü maddesi kapsamındaki kamu idareleri ile kanunla kurulmuş kurum ve kuruluşlardan bu Kanun kapsamında istenecek her türlü bilgi ve belgenin, sürekli ve/veya belli aralıklarla manuel ya da elektronik ortamda istenilmesi yapılan protokoller çerçevesinde belirlenebilir.

(3) İkinci fıkra kapsamına girip henüz protokol yapılmamış kurum ve kuruluşlardan bilgi ve belgeler protokol yapılmıncaya kadar münferiden istenebilir.”

Düzenlemesi yer almıştır.

Söz konusu Yönetmeliğe dayalı olarak çıkarılan ve 10/06/2014 tarihli ve 29026 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Bankalar ve Kamu İdareleri Tarafından Yapılacak Olan Sigortalılık Kontrolü ile Kurum ve Kuruluşlardan Alınacak Bilgi ve Belgelere Dair Tebliğin 32 nci maddesinde bilgilerin gönderilme periyodu, 33 ncü maddesinde gönderilme usulleri ve 34 ncü maddesinde de bilgi ve belgelerin doğrudan, münferiden veya protokolle istenilmesinin usul ve esasları düzenlenmiştir.

Bu kapsamdaki yükümlülüklerin protokollerde veya Kurumca belirlenen sürede belirlenen süreler içinde yerine getirilmemesi halinde ilgililer hakkında uygulanacak olan idari para cezaları ise, 5510 sayılı Kanununun 102 nci maddesinin birinci fıkrasının (i) bendinde açıklanmıştır.

Buna göre,

“Kurum tarafından kişilerin sosyal güvenliğinin sağlanması ve 6183 sayılı Kanuna göre Kurum alacaklarının takip ve tahsili ile bu Kanun kapsamında verilen diğer görevlerin

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI

Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

yerine getirilmesi amacıyla, bankalardan, döner sermayeli kuruluşlardan, diğer gerçek ve tüzel kişilerden, kamu idareleri ile kanunla kurulmuş kurum ve kuruluşlardan istenilen bilgi ve belgelerin Kuruma verilmemesi halinde, aylık asgari ücretin beş katı tutarında, süre geçirildikten sonra verilmesi halinde, aylık asgari ücretin iki katı tutarında idari para cezası uygulanacaktır.”

Öte yandan 5510 sayılı Kanununun 59 uncu maddesinin ikinci fıkrası kapsamında, Kurumun denetim ve kontrolle görevlendirilmiş memurlarınca yapılan incelemeler sırasında bilgi vermek üzere ifadeye davet edilme haline ilişkin olarak işveren, sigortalı ile tasfiye ve iflas idaresi memurları olan gerçek kişilerin ifadeye icap etmemeleri halinde idari para cezası uygulanmayacaktır.

Kurumun denetim ve kontrol ile görevli memurları tarafından gerçek veya tüzel kişilerden talep edilen bilgi ve belgelerin mücbir sebep olmaksızın belirlenen süre dışında ve ancak denetim raporunun tanzim tarihinden önce Kuruma intikal ettirilmesi hali, “geç verme” fiili olarak kabul edilecek ve ilgililer hakkında aylık asgari ücretin iki katı tutarında idari para cezası uygulanacaktır. Anılan bilgi ve belgelerin belirlenen süre dışında ve denetim raporunun tanzim tarihinden sonra Kuruma intikal ettirilmesi halinde ise başlangıçta (rapor tanzim tarihinde) “hiç verilmeme” hali olarak esas alınan fiil “geç verme” fiili olarak kabul edilerek ilgililer hakkında aylık asgari ücretin iki katı tutarında idari para cezası uygulanacak ve temin edilen bilgi ve belgeler kapsamında gerekli iş ve işlemler gerçekleştirilecektir.

Ayrıca, Kurumun denetim ve kontrol ile görevli memurları dışında kalan diğer personel tarafından gerçek veya tüzel kişilerden talep edilen bilgi ve belgelerin belirlenen sürede Kurum kayıtlarına intikal ettirilmemesi durumu “hiç verilmeme” hali esas alınarak ilgililer hakkında asgari ücretin beş katı tutarında idari para cezası uygulanacaktır. Talep edilen bilgi ve belgelerin verilen süre dışında Kuruma intikal ettirilmesi halinde ise “geç verme” fiili olarak kabul edilerek ilgililer hakkında aylık asgari ücretin iki katı tutarında idari para cezası uygulanacak ve temin edilen bilgi ve belgeler kapsamında gerekli iş ve işlemler gerçekleştirilecektir.

2.17- Çalışılmadığına Dair Bildirim Girişinin Yasal Süresi İçerinde Yapılmaması veya Hiç Yapılmaması

Bilindiği gibi, Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliğinin 40 ıncı maddesinin dokuzuncu fıkrasında,

“Geçici iş göremezlik ödeneğinin ödenmesi esnasında Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrası (a) bendi kapsamındaki sigortalının;

a) İstirahatlı olduğu dönemde işyerinde çalışıp çalışmadığı,

b) Kazanç hesabına giren döneme ilişkin aylarda, prim, ikramiye ve bu nitelikteki arızı ödemeler,

c) Sağlık hizmet sunucusuna müracaat ettiği /istirahatın başladığı tarih itibarıyla prim ödeme hâlinin devam edip etmediği,

işveren tarafından Kuruma elektronik ortamda bildirilir.”,

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 102 nci maddesinin birinci fıkrasının (i) bendinde “Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki sigortalılara geçici iş göremezlik ödeneği ödemelerinde 100 üncü

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI

Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

maddeye istinaden Kurumca işverenlerden istenilen bildirimlerin belirlenen süre içerisinde ve elektronik ortamda yapılmaması halinde sigortalı başına aylık asgari ücretin onda biri, hiç yapılmaması halinde ise sigortalı başına aylık asgari ücretin yarısı tutarında idari para cezası uygulanır.”

hükümleri yer almaktadır.

Buna göre, çalışılmadığına dair bildirim girişinin yasal süresi içerisinde yapılmaması veya hiç yapılmaması halinde uygulanacak idari para cezalarına ilişkin 2016-21 sayılı genelgede açıklanan hükümler doğrultusunda işlem yapılacaktır.

Diğer taraftan, çalışılmadığına dair bildirim girişlerinden dolayı uygulanan idari para cezalarının Prim Tahakkuk ve Tahsilat Servislerince sisteme girilmesinin ardından tebliğe çıkartıldıktan sonra işverenlerce e-Bildirge programları vasıtasıyla cezanın tebliğe çıkartıldığı görülmüştür. Bu nedenle çalışılmadığına dair bildirim girişlerinin yapılmaması sonucu uygulanacak olan idari para cezalarının sisteme girilmeden tebliğe çıkartılması, işverenlerce tebliğin alınmasını müteakip cezaların ve tebliğ tarihlerinin sisteme girilmesi gerekmektedir.

Ayrıca, çalışılmadığına dair bildirim yapılmaması halinde uygulanacak idari para cezasına ilişkin olarak örneği Ek-6’da yer alan form kullanılacaktır.

2.18- 5510 Sayılı Kanunun 4 üncü Maddesinin Birinci Fıkrasının (c) Bendi Kapsamında Bulunan Sigortalıların Hizmet Bilgilerinin Yapılmaması veya Geç Yapılması

4/4/2015 tarihli ve 6645 sayılı Kanunun 48 inci maddesiyle 5510 sayılı Kanunun 102 nci maddesinin birinci fıkrasının (i) bendine paragraf eklenmiştir.

Söz konusu paragraf ile 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında bulunan sigortalıların hizmet bilgilerinin 100 üncü madde kapsamında Kurumca oluşturulan yazılım programına bilgi girişi yapması gereken işyerlerinde, Kurumca belirlenen süre içinde elektronik ortamda Kuruma hiç gönderilmemesi hâlinde sigortalı başına aylık brüt asgari ücretin beşte biri, geç gönderilmesi hâlinde ise sigortalı başına aylık brüt asgari ücretin onda biri tutarında idari para cezası uygulanacağı, ancak idari para cezasının ilgili yılın aralık ayında geçerli olan brüt asgari ücretin yirmi dört katını geçmeyeceği hükme bağlanmıştır.

5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında bulunan sigortalıların hizmet bilgilerinin aktarılmasına ilişkin süreler 14/4/2012 tarihli ve 28264 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 5510 Sayılı Kanunun 4 üncü Maddesinin Birinci Fıkrasının (c) Bendi Kapsamında Sigortalı Sayılanların Hizmet Bilgilerinin Elektronik Ortama Aktarılması Hakkında Tebliğin 7 nci maddesi ile düzenlenmiş iken, bu kez Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliğine 5/12/2017 tarihli ve 30261 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Yönetmeliğin 28 inci maddesi ile eklenen Ek 6 ncı maddesi ile 14/04/2012 tarihinden geçerli olmak üzere tekrar belirlenmiştir.

Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliğinin Ek 6 ncı maddesinin birinci fıkrasında, Kanunun geçici 4 üncü maddesi uyarınca haklarında 8/6/1949 tarihli ve 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu hükümleri uygulananlar ile ilk defa Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamına tabi olan sigortalıların hizmet başlangıcından itibaren hizmet belgesinin düzenlenmesine esas olan ve

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI

Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

“<https://hitap.sgk.gov.tr/HitapWeb/>” adresindeki Hizmet Takip Programında (HİTAP) yer alan;

- a) Özlük ve nüfus,
- b) Hizmet belgesi,
- c) Öğrenim durumu,
- ç) Lisansüstü öğrenim/kurs,
- d) Tashih ve kaza-i rüşd kararı (ergin kılınma),
- e) Diğer kanunlara/statülere tabi hizmet,
- f) Askerlik,
- g) Tazminat,
- ğ) Unvan,
- h) Açık süre,
- ı) Borçlanılan hizmet,
- i) İtibari hizmet süresi,
- j) Emeklilik belgesi,

bilgi formatlarının kamu idareleri tarafından web sitesi üzerinden kişi bazında, toplu veri veya internet servisi yöntemlerinden biri kullanılarak Kuruma gönderileceği, bu kapsamda gönderilecek belge ve bilgiler için kurum ve kuruluşlar ile Kanunun 100 üncü maddesi kapsamında protokol yapılması gerekmeyeceği,

üçüncü fıkrasında kamu idarelerince birinci fıkrada belirlenen bilgileri;

- a) 14/4/2012 tarihinde görevde olan sigortalılar için 31/8/2015 (dahil) tarihine kadar,
- b) 14/4/2012 tarihi ile 31/8/2015 tarihi arasında ilk defa veya tekrar atanan sigortalılar için 2/11/2015 (dahil) tarihine kadar,
- c) 1/9/2015 tarihinden itibaren ilk defa, tekrar veya naklen atanan sigortalılar için göreve başladıkları tarihten itibaren 90 gün içinde,
- ç) (a), (b) ve (c) bentlerinde belirtilen sigortalıların sisteme aktarılan bilgilerinde herhangi bir değişiklik olması halinde değişikliğin yapıldığı/onaylandığı, belgenin ibraz edildiği/intikal ettiği tarihten itibaren 90 gün içinde,
- d) 14/4/2012 tarihinden önce herhangi bir nedenle görevlerinden ayrılmış olan sigortalılar için (emekliler ile naklen tayin olanlar hariç) 02/07/2018 (dahil) tarihine kadar, internet sitesi üzerinden Kuruma gönderileceği,

5 inci fıkrasında, birinci fıkranın (a), (b), (c), (ç), (e), (f), (ğ), (h) ve (ı) bentlerinde belirtilen kayıt deseninde yer alan bilgilerin mücbir sebepler veya Kurumca uygun görülen teknik nedenlerle Kuruma aktarılamaması durumu ile kayıt deseninde istenilen bilgi ve belgelerde yapılan hatalı işlemlerin düzeltilmesi hariç olmak üzere üçüncü fıkrada belirtilen sürelerde, birinci fıkranın (d), (g) ve (i) bentlerinde istenilen bilgilerin üçüncü fıkrada belirtilen sürelerde girilmediğinin Kurumca tespiti üzerine gerekli bilginin programa aktarılması ilgili kurumdan talep edileceği ve talebin ilgili kurum kayıtlarına geçtiği tarihten itibaren 30 gün içinde, bilginin aktarılmaması veya geç aktarılması halinde Kanunun 102 nci maddesinin birinci fıkrasının (i) bendi uyarınca idari para cezası uygulanacağı, bu maddenin yayımı tarihini takip eden yılbaşından (01.01.2018 tarihinden) itibaren birinci fıkranın (ğ) bendinde belirtilen kayıt deseninde yer alan bilgilerin programa aktarılması ilgili kurumdan

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI

Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

talep edileceği ve talebin ilgili kurum kayıtlarına geçtiği tarihten itibaren 30 gün içinde aktarılmaması veya geç aktarılması halinde Kanununun 102 nci maddesinin birinci fıkrasının (i) bendi uyarınca idari para cezası uygulanacağı,

6 ncı fıkrasında ise birinci fıkranın (j) bendinde yer alan emeklilik belgesi için idari para cezası uygulanmayacağı, belirtilmiştir.

Bu hükümler uyarınca 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında görev yapan sigortalıların hizmet kütüklerinin oluşturulması amacıyla uygulamaya konulan hizmet takip programına yönetmelik ile belirlenen süre içinde girilmesi istenilen özlük bilgisinin Kuruma hiç gönderilmemesi veya geç gönderilmesi halinde sigortalı başına aylık brüt asgari ücretin beşte biri, diğer bilgilerin ise geç gönderilmesi halinde ise sigortalı başına aylık brüt asgari ücretin onda biri tutarında idari para cezası uygulanması gerekmektedir.

Hizmet Takip Programına bilgilerin süresi içinde gönderilip gönderilmediği Özlük bilgisi alanında “Kurumunuzda Göreve Başlama Tarihi”, Eğitim (okul ve lisansüstü eğitim/kurs) bilgisi alanında “Kuruma İbrahim Tarihi”, Unvan bilgisi alanında “ Atanma/Tebliğ Tarihi” Askerlik bilgisi alanında “Kuruma İbrahim/İntikal”, Borçlanma bilgisi alanında “Hizmet Sayılma Yazısının Kuruma İntikal Tarihi”, Hizmet cetveli bilgisi alanında “Kurum Onay Tarihi”, Diğer Hizmet bilgisi alanında “Kuruma İbrahim/İntikal Tarihi, Açık Süre bilgisi alanında “ Son/Toplu Aylık Ödeme Tarihi”, İstisnai İlgil Devamı alanında ise “ Kuruma İbrahim/İntikal tarihi” alanlarına girilen tarihler esas alınarak tespit edilmektedir. Bilgiler yönetmeliğin Ek 6 ncı maddesinin üçüncü fıkrasında belirtilen sürelerden sonra gönderilmiş ise idari para cezası oluşmaktadır.

Yukarıda belirtilen alanlara hatalı tarih girilmesi nedeniyle idari para cezası oluşmuş ise doğru tarihi gösterir onaylı evrakın/bilginin gönderilmesi ve doğru tarihlere göre bilginin süresi içinde girildiğinin tespiti durumunda hatalı tarih girilmesi nedeniyle oluşan idari para cezası iptal edilecektir.

Yönetmeliğin Ek 6 ncı maddesinin üçüncü fıkrası gereği 14/4/2012 tarihinde görevde olan sigortalıların bilgilerinin 31/8/2015 (bu tarih öncesi oluşan ve 90 günlük süresi bu tarihten önce tamamlanan bilgileri), 15/4/2012-31/08/2015 tarihleri arasında açıktan ilk defa veya tekrar atanan sigortalıların bilgilerinin 02/11/2015 (bu tarih öncesi oluşan ve 90 günlük süresi bu tarihten önce tamamlanan bilgileri) tarihine kadar programa girilmesi ve söz konusu tarihlerden önceki hizmetlerine ait kayıtlar için bir tane idari para cezası oluşması gerekmektedir. Birden fazla idari para cezası oluşmuş ise fazla oluşan idari para cezalarının iptal edilmesi gerekmektedir.

Yine, 01/09/2015 tarihinden itibaren açıktan ilk defa veya tekrar atanan sigortalıların bilgilerinin göreve başladıkları tarihten itibaren 90 gün içinde girilmesi ve göreve başladıkları tarihten itibaren 90 gün içinde girilmesi gereken kayıtlar için bir tane idari para cezası oluşması gerekmektedir. Birden fazla idari para cezası oluşmuş ise fazla oluşan idari para cezalarının iptal edilmesi gerekmektedir.

Ayrıca, Kurumumuzun 5510 sayılı Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı çalışanlara ait tescil ve/veya prim/kesenek kayıtlarının (Aylık Prim Hizmet Belgesi) incelenmesi sonucunda, adına tescil ve/veya prim/kesenek kaydına rastlanan ancak programa bilgisi girilmediği tespit edilenler (sadece asteğmenlik görevinden dolayı 4/c sigortalısı olanlar hariç) ile sigortalının herhangi bir bilgisinin süresinde

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI

Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

girilmediğinin yapılan inceleme ya da diğer kurumlarca yapılan yazılı bildirimler üzerine tespiti halinde tespit işleminin yapıldığı tarihte yürürlükte bulunan aylık brüt asgari ücretin özlük bilgisi alanı için beşte biri, diğer alanlar için ise onda biri oranında resen idari para cezası oluşturularak sigortalının kaydının tespit edildiği kuruma ait saymanlık ve kurum numarasına kayıt edilmektedir.

Hizmet Takip Programının “Özlük bilgileri” menüsünde yer alan “Diğer Mahkeme Bilgileri” ve “1416 Eğitimi”, Eğitim Bilgileri menüsünün “Lisansüstü Eğitim/Kurs Bilgileri” alanında yer alan “Yan Dal Uzmanlık Bilgisi”, Kurum Bilgileri menüsünde yer alan “Tazminat Bilgisi”, “Diğer” menüsünde yer alan “İtibari Hizmet Zammı Bilgileri” alanları ile 01/01/2018 tarihinden itibaren Kurum Bilgileri menüsünde yer alan “Unvan Bilgisi” alanına yapılacak veri girişlerinde ilk aşamada idari para cezası kontrolü yapılmamaktadır. Ancak, yukarıdaki alanlar için istenilen bilgilerin sürelerde girilmediğinin Kurumumuzca tespiti üzerine ilgili bilginin HİTAP’ aktarılması ilgili kurumdan talep edilecek ve talebin ilgili kurum kayıtlarına geçtiği tarihten itibaren 30 gün içinde bilginin aktarılmaması veya geç aktarılması halinde Kanununun 102 nci maddenin (i) bendi uyarınca, sürenin tamamlandığı tarihte yürürlükte olan aylık brüt asgari ücretin onda biri tutarında idari para cezası uygulanacaktır.

Örnek 1- (A) Kurumunda 14/4/2012 tarihinde memur olarak görev yapan sigortalının özlük ve diğer bilgilerinin 31/8/2015 tarihine (dahil) kadar programa girilmesi gerekmektedir. Sigortalının özlük bilgisinin 31/8/2015 tarihinden sonra 5/9/2015 tarihinde programa girilmesi durumunda bilgi girişinin yapıldığı tarihte yürürlükte olan aylık brüt asgari ücretin beşte biri oranında idari para cezası uygulanması gerekmektedir.

Örnek 2- (B) Kurumuna 15/5/2012 tarihinde açıktan memur olarak atanan sigortalının özlük ve diğer bilgilerinin 2/11/2015 tarihine (dahil) kadar programa girilmesi gerekmektedir. Sigortalının özlük bilgisinin 2/11/2015 tarihinden sonra 5/11/2015 tarihinde girilmesi durumunda bilgi girişinin yapıldığı tarihte yürürlükte olan aylık brüt asgari ücretin beşte biri oranında idari para cezası uygulanması gerekmektedir.

Örnek 3 - (C) Kurumunda 14/4/2012 tarihinde memur olarak görev yapan sigortalının özlük bilgisinin 31/8/2015 tarihinden önce programa girildiği ancak, hizmet cetveli, eğitim ve unvan bilgisinin girilmediğinin tespiti üzerine, 31/8/2015 tarihinden sonra yapılan kayıtlar nedeniyle bir den fazla idari para cezası oluşması durumunda sadece bir tane idari para cezasının (hizmet cetveli ilk kaydı için oluşan) kuruma tebliğ edilmesi, diğer idari para cezalarının ise tebliğ edilmeden iptal edilmesi (tebliğ edilenlerin ise itiraz üzerine veya resen) gerekmektedir.

Örnek 4- (D) Kurumunda 15/8/2014 tarihinde memur olarak göreve başlayan sigortalının özlük bilgisinin 2/11/2015 tarihinden önce programa girildiği ancak, hizmet cetveli, eğitim, unvan ve askerlik bilgisinin girilmediğinin tespiti üzerine, 2/11/2015 tarihinden sonra yapılan kayıtlar nedeniyle birden fazla idari para cezası olması durumunda sadece bir tane idari para cezasının (hizmet cetveli ilk kaydı için oluşan) kuruma tebliğ edilmesi, diğer idari para cezalarının ise tebliğ edilmeden iptal edilmesi (tebliğ edilenlerin ise itiraz üzerine veya resen) gerekmektedir.

Örnek 5- (E) Kurumunda 7/1/2017 tarihinde memur olarak göreve başlayan sigortalının bilgilerinin 07/01/2017 tarihinden itibaren 90 gün içinde (6/4/2017 tarihine kadar) girilmesi gerekmektedir. Özlük bilgisinin 90 günden (6/4/2017 tarihinden) sonra 7/4/2017 tarihinde girilmesi nedeniyle aylık brüt asgari ücretin beşte biri tutarında idari para

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI

Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

cezası uygulanacaktır. Ancak, ilgilinin 6/4/2017 tarihi öncesine ait diğer bilgi girişleri nedeniyle ayrıca oluşan idari para cezaları tebliğ edilmeden iptal edilmesi (tebliğ edilenlerin ise itiraz üzerine veya resen) gerekmektedir

Örnek 6 - (F) Kurumunda görev yapan sigortalının 2/5/2017 tarihinde alınan Olur ile 4/5/2017 tarihinde emeklilik keseneğine esas aylık derece ve kademesinin 4 üncü derecenin 3 üncü kademesinden 3 üncü derecenin 1 nci kademesine ilerletilmiştir. Sigortalının yeni derece ve kademesine ait bilginin hizmet cetveline 4/5/2017 tarihinden itibaren 90 gün içinde (1/8/2017 tarihine kadar) programa girilmesi gerekmekte iken bu tarihten sonra 4/8/2017 tarihinde programa girilmesi durumunda aylık brüt asgari ücretin onda biri oranında idari para cezası uygulanması gerekmektedir.

Örnek 7- (G) Kurumunda görev yapan sigortalının 2/5/2017 tarihinde alınan Olur ile 4/5/2017 tarihinde emeklilik keseneğine esas aylık derece ve kademesinin 2 nci derecenin 3 üncü kademesinden 1 nci derecenin 1 nci kademesine ilerletilmiştir. Sigortalının yeni derece ve kademesine ait bilginin hizmet cetveline 4/5/2017 tarihinden itibaren 90 gün içinde (1/8/2017 tarihine kadar) programa girilmiştir. Ancak onay tarihin sehven 4/5/2016 olarak girilmesi nedeniyle oluşan idari para cezasının itirazı sırasında alınan Olur' un onaylı bir örneğinin gönderilmesi durumunda idari para cezasının iptal edilmesi gerekmektedir.

Örnek 8- 5/5/2000-4/4/2006 tarihleri arasında (H) Kurumunda 5434 sayılı Kanuna tabi olarak görev yapmış olan sigortalı, tekrar atanma talebinin kabulü üzerine 6/7/2017 tarihinde (İ) Kurumunda göreve başlamıştır. (İ) Kurumu tarafından sigortalının 2/10/2017 tarihinde Özlük bilgisinin girilmesi sırasında "Kurumunuzda Göreve Başlama Tarihi" alanına 6/7/2017 tarihinin girilmesi gerekmekte iken sehven Kuruma atanma talebinde bulunduğu 3/3/2017 tarihinin girilmesi nedeniyle (bu tarihe göre 90 günlük süre 31/5/2017 tarihinde dolmaktadır) aylık brüt asgari ücretin beşte biri oranında idari para cezası oluşmuştur. İdari para cezasına yapılacak itirazda sigortalının 6/7/2017 tarihinde göreve başladığına ilişkin belge ve bilginin sunulması halinde, özlük bilgisinin 90 günlük sürenin tamamlandığı 3/10/2017 tarihinden önce girilmesi nedeniyle idari para cezasının iptal edilmesi gerekmektedir.

Örnek 9- Türk Silahlı Kuvvetlerinde askerlik hizmetini asteğmen olarak yapan sigortalılar sadece bu görevleri nedeniyle 4/c sigortalısı olması durumunda Yönetmeliğin Ek 6 ncı maddesinin üçüncü fıkrası kapsamında bulunmamasına karşın programa sehven girişi nedeniyle oluşan idari para cezasının gerek süresi içinde yapılan itiraz üzerine, gerekse 15 günlük sürenin tamamlanmasıyla idari para cezasının kesinleşmesi sonrasında yapılacak itiraz üzerine iptal edilmesi gerekmektedir.

9 uncu örnekte yer alan veya benzer durumda olan idari para cezaları için, 5510 sayılı Kanunun Kurumca verilecek idari para cezaları başlıklı 102 nci maddesinin 4 üncü fıkrası ise "İdarî para cezaları ilgiliye tebliğ ile tahakkuk eder. Tebliğ tarihinden itibaren on beş gün içinde Kuruma ya da Kurumun ilgili hesaplarına yatırılır veya aynı süre içinde Kuruma itiraz edilebilir. İtiraz takibi durdurur. Kurumca itirazı reddedilenler, kararın kendilerine tebliğ tarihinden itibaren otuz gün içinde yetkili idare mahkemesine başvurabilirler. Bu süre içinde başvurunun yapılmamış olması halinde, idari para cezası kesinleşir." hükmüne amirdir.

Bu hüküm uyarınca, idari para cezalarına tebliğ tarihinden itibaren onbeş gün içinde Kurumumuza (merkez ya da taşra birimlerine) itiraz edilmesi gerekmektedir.

Ancak, bilindiği üzere idarenin hatalı işleminden her zaman dönebileceği, başka bir

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI

Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

anlatımla hatalı işlemini geri alabileceği idare hukukunun genel prensiplerindedir. Bu ilkeden hareketle idare (Kurum), hatasını anladığı her durumda ve zamanda (Kurum lehine kesinleşmiş nitelikte yargı kararı olmadıkça) hatalı işlemini geri alabilecektir.

Hizmet Takip Programı sisteminde, periyodik 6 aylık kontrollerde hiç veri girişi yapılmayanlar hariç idari para cezaları kurumların sisteme yükledikleri bilgiler esas alınarak oluşturulduğundan ve ayrıca herhangi bir kontrol yapılmadan tebligata çıkıldığından mükerrer veya yersiz oluşan idari para cezalarının ancak itiraz sonucu incelenme durumu olmaktadır. Özellikle personel sayısı çok olan ve web servis üzerinden bilgilerin gönderildiği de dikkate alındığında cezaların kurumlara tebligatı, tebligatın ilgili birimlere sevki ve ilgili birimlerce de cezaların incelenerek itiraz gerekçelerini hazırlamaları zaman alabilmektedir.

5510 sayılı Kanununun 102 nci maddesinin birinci fıkrasının (i) bendine 4/4/2015 tarihli ve 6645 sayılı Kanununun 48 inci maddesi ile eklenen paragrafla yapılan düzenleme ile Kurumların HİTAP'a hiç veri gönderilmemesi ya da Yönetmeliğin Ek 6 ncı maddesinin üçüncü fıkrasında belirlenen süreden geç göndermesi halinde idari para cezasının uygulanması esas alındığından diğer hususlarda inceleme yapılması gerekmektedir.

Bu nedenle, tebliğ edilmiş olan ve onbeş günlük itiraz süresinin geçirilmiş olması nedeniyle kesinleşen idari para cezalarının sonradan yanlış veya yersiz uygulandığının anlaşılması halinde (idari para cezası tebliğ edilen kurumun onbeş günlük süreden sonra itirazı üzerine veya herhangi bir nedenle yapılan incelemede) hatalı işlemin düzeltilmesi yönünde itiraz komisyonunca gerekli kararın alınması gerekmektedir.

Örnek 10- (A) Kurumunda 5510 sayılı Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında görev yapan sigortalının Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında geçen sigortalı çalışmalarının tespitine yönelik yazışmalar sonrasında, 1/2/2000-14/8/2000 tarihleri arasında 190 gün sigortalı çalışmasının olduğuna dair sosyal güvenlik merkezinin hizmet bildirim yazısı (A) Kurumunun kaydına 5/5/2016 tarihinde geçtiği, ancak bu hizmetin 5/5/2016 tarihinden itibaren 90 gün içinde programın diğer hizmet alanına girilmesine karşın "kurum intikal tarihi" alanına tarihin sehven hatalı olarak 5/5/2015 yazılması nedeniyle oluşan idari para cezasına yönelik olarak yapılacak itirazda, Kurumca belgenin 5/5/2016 tarihinde kayda girdiğini belgelendirilmesi durumunda itirazın 15 günlük süre içinde yapıp yapılmadığına bakılmaksızın itiraz komisyonları tarafından idari para cezasının iptal edilmesi gerekmektedir.

Örnek 11- 5510 sayılı Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında görev yapan kadın sigortalılar için askerlik bilgisinin girilmesi istenilmemekte olup, kadın sigortalılar için sehven askerlik bilgisi girilmesi nedeniyle idari para cezası oluşmuş ise yapılacak itiraz üzerine itiraz komisyonları tarafından idari para cezasının iptal edilmesi gerekmektedir.

Örnek 12- 5510 sayılı Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında görev yapan sigortalının lise mezuniyetine ait bilgi bulunmasına karşın sehven meslek lisesi kaydının girilmesi nedeniyle idari para cezası oluşmuş ise mükerrer veya yersiz girilen kayıt nedeniyle oluşan bu idari para cezasına yapılacak itiraz üzerine itiraz komisyonları tarafından idari para cezasının iptal edilmesi gerekmektedir.

Örnek 13- 5510 sayılı Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında (F) kurumunda görev yapan sigortalı 5/9/2015 tarihinde bir üst öğrenimi bitirerek lisans diplomasını kurumuna 16/9/2015 tarihinde ibraz etmiştir. Daha sonra

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI

Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

4/11/2016 kamu idaresi dışı naklen tayin olarak (T) kurumunda göreve başlamıştır. (T) kurumu ilgilinin lisans diplomasının Hizmet Takip Programına işlenmediğini tespit ederek kayıtlara işleme sonucunda idari para cezası oluşmuştur. Tebliğ edilen idari para cezasının yapılan itiraz sonucu okul bilgisini girmesi gereken (F) kurumunun diplomanın ibraz edildiği tarih olan 16/9/2015 tarihinden itibaren 90 gün içinde kayıtlara girmediğinin anlaşılması nedeniyle itiraz komisyonları tarafından idari para cezasının (F) kurumuna rücu edilmesi gerekmektedir.

2.19- İş Kazası ve Meslek Hastalığı Bildiriminin Süresinde Yapılmaması

6331 sayılı Kanununun 14 üncü maddesinde;

- İşveren, iş kazalarını kazadan sonraki üç iş günü, sağlık hizmeti sunucuları veya işyeri hekimi tarafından kendisine bildirilen meslek hastalıklarını ise öğrendiği tarihten itibaren üç iş günü,

- Sağlık hizmet sunucuları kendilerine intikal eden iş kazalarını, yetkilendirilen sağlık hizmeti sunucuları ise meslek hastalığı tanısı koydukları vakaları en geç on gün,

içinde Kurumumuza bildirmekle yükümlü kılınmış, anılan Kanununun 26 ncı maddesinde söz konusu yükümlülüklerini yerine getirmeyenlere idari para cezası uygulanacağı öngörülmüş, uygulanacak idari para cezası miktarı da işyerinde çalışan sigortalı sayısına ve işyerinin tehlike sınıfına göre farklılaştırılmıştır.

6331 sayılı Kanununun 26 ncı maddesinde yapılan ve 23/4/2015 tarihi itibarıyla yürürlüğe giren değişiklikle, yukarıda belirtilen bildirim yükümlülüğünü yerine getirmeyenlere uygulanacak idari para cezalarının doğrudan Kurumumuzca verileceği, idari para cezalarının tebliğ, itiraz ve tahsilinde 5510 sayılı Kanununun 102 nci maddesi hükümlerinin uygulanacağı öngörülmüştür.

Buna göre, iş kazası veya meslek hastalığı bildirimünün süresinde yapılmaması halinde uygulanacak idari para cezalarına ilişkin 2016-21 sayılı genelgede açıklanan hükümler doğrultusunda işlem yapılacaktır.

Diğer taraftan, iş kazası ve meslek hastalığı bildirimünün süresi içinde yapılmaması halinde uygulanacak idari para cezasına ilişkin olarak örneği Ek-4'te yer alan form kullanılacaktır.

2.20- Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesinde, Meslek Adı ve Kodunun, Gerçeğe Aykırı Bildirilmesi

5510 sayılı Kanununun 102 nci maddesinin birinci fıkrasının (n) bendinde; “Muhtasar ve prim hizmet beyannamesinde, sigortalıların işyerlerinde fiilen yaptıkları işe uygun meslek adı ve kodunu, gerçeğe aykırı bildiren her bir işyeri için aylık asgari ücreti geçmemek üzere meslek adı ve kodu gerçeğe aykırı bildirilen sigortalı başına asgari ücretin onda biri tutarında idari para cezası uygulanır”

hükmü yer almaktadır.

Bu bakımdan; muhtasar ve prim hizmet beyannamesinde, sigortalıların işyerlerinde fiilen yaptıkları işe uygun meslek adı ve kodunu, gerçeğe aykırı bildiren her bir işyeri için aylık asgari ücreti geçmemek üzere meslek adı ve kodu gerçeğe aykırı bildirilen sigortalı başına asgari ücretin onda biri tutarında idari para cezası uygulanacaktır.

Ayrıca söz konusu idari para cezalarının işyeri bazında ve her bir beyanname dönemi için uygulanması gerekmektedir.

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI

Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

Diğer taraftan, söz konusu hükmün yürürlük tarihi 1/1/2018 olduğundan; söz konusu cezanın uygulanmasına 2018/Ocak ayına ilişkin beyannameden itibaren başlanacaktır.

Örnek 1- Muhtasar ve prim hizmet beyannamesinin pilot olarak uygulandığı Kırşehir'deki (A) işverenine ait işyerinde çalıştırılan 4 sigortalının, İstanbul'daki işyerinde çalıştırılan 2 sigortalının 2018/Şubat ayına ilişkin muhtasar prim ve hizmet beyannamesinde meslek adı ve kodunun, gerçeğe aykırı bildirilmesi halinde anılan işveren hakkında, 6 sigortalı için sigortalı başına asgari ücretin onda biri tutarında idari para cezası uygulanacaktır.

Diğer taraftan, ilgili dönem için idari para cezası uygulanan aynı işyerine aynı dönem için sonrasında bu kapsamda ceza uygulanması halinde;

- İlgili dönem için daha önce verilen idari para cezası belirlenen limiti geçmişse sonrasında idari para cezası uygulanmaması,

- İlgili dönem için daha önce verilen idari para cezası belirlenen limiti geçmemişse bu kapsamdaki idari para cezası için belirlenen limite ulaşıncaya kadar ceza uygulanması, gerekmektedir.

Örnek 2- 1 nolu örnekteki işyerinde bu defa 9 sigortalının 2018/Şubat ayına ilişkin muhtasar prim ve hizmet beyannamesinde meslek adı ve kodunun gerçeğe aykırı bildirilmesi halinde anılan işveren hakkında,

$$2.029.50/10 \times 4 = 811,80 \text{ TL} = 811 \text{ TL}$$

$$2.029.50/10 \times 9 = 2.255,00 \text{ TL}$$

$811 + 2.255,00 = 3.066,00 \text{ TL}$ asgari ücretin 1 katını (2.029,50-TL) aştığından 9 sigortalı için uygulanacak ceza,

$$2.029,50 - 811 = 1.218,50 = 1.218,00 \text{ TL olacaktır.}$$

5510 sayılı Kanunun 59 uncu maddesi gereğince Kanunun uygulamasına ilişkin işlemlerin Kurumun denetim ve kontrol ile görevlendirilmiş memurları eliyle yürütüldüğünden meslek adı ve kodunun gerçeğe aykırı olup olmadığı hususu Kurumun denetim ve kontrol ile görevlendirilmiş memurları, mahkeme kararı, diğer kamu idarelerinin denetim elemanlarının kendi mevzuatları gereğince yapacakları soruşturma, denetim ve incelemelerden veya Kurumca bankalar, döner sermayeli kuruluşlar, kamu idareleri ile kanunla kurulan kurum ve kuruluşlardan, işveren ve sigortalılardan alınan bilgi ve belgeler değerlendirilerek yapılacaktır.

3-İDARİ PARA CEZALARINDA İNDİRİM VE MUAFİYET UYGULAMASI

3.1-Bildirge ve Belgelerin Yasal Süresinden Sonra Verilmesi Halinde İndirim

Bilindiği üzere, 5510 sayılı Kanunun 102 inci maddesinin ikinci fıkrası, 6270 sayılı Kanun ile;

“Mahkeme kararına, Kurumun denetim ve kontrol ile görevlendirilmiş memurlarınca yapılan tespitler veya diğer kamu idarelerinin denetim elemanlarınca kendi mevzuatları gereğince yapacakları soruşturma, denetim ve incelemelere ya da kamu idarelerinden alınan belgelere istinaden düzenlenenler hariç olmak üzere, bildirgenin veya belgenin yasal süresi geçtikten sonra ilgililerce kendiliğinden 30 gün içinde verilmesi ve söz konusu cezaların ilgililerce, yapılacak tebligat tarihini takip eden günden itibaren 15 gün içinde ödenmesi halinde, bu maddenin birinci fıkrasının (a), (b), (g), (h) ve (j) bentlerinde öngörülen cezalar

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI

Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

dörtte bir oranına karşılık gelen tutar üzerinden uygulanır.”

şeklinde değiştirilmiştir.

Yapılan bu değişikliğe istinaden söz konusu fıkra kapsamına, işverenlerce yasal süresi geçirildikten sonra kendiliğinden verilen sigortalı işe giriş ve işten ayrılış bildiregeleri ile işyeri bildiregelerinin yanı sıra;

-Kamu idarelerince vazife malullüğüne sebep olan olayın,

-Kamu idareleri ile döner sermayeli kuruluşlar, 5411 sayılı Bankacılık Kanunu kapsamındaki kuruluşlar ve kanunla kurulan kurum ve kuruluşlarca, ihale yolu ile yaptırılan işleri üstlenenlerin ve bunların adreslerinin,

-Kamu idareleri ile bankalarca sigortasız olduğu tespit edilen kişilerin,

-Ticaret sicil memurluklarınca şirket kuruluşu aşamasında, çalıştıracağı sigortalı sayısını ve bunların işe başlama tarihini bildiren işverenlere ilişkin bildirimlerin,

-Valilikler, belediyeler ve ruhsat vermeye yetkili diğer kamu ve özel hukuk tüzel kişilerin, yapı ruhsatı veya ruhsat niteliği taşıyan işlemlerine ilişkin bilgi ve belgeler ile varsa bunların verilmesine esas olan istihdama ilişkin bilgilerin,

yasal süresi içinde bildirilmemesinden/verilmemesinden kaynaklanan fiiller girmektedir.

Diğer taraftan, anılan fıkroda öngörülen indirimden yararlanılabilmesi için cezaya konu olan bilgi ve belgelerin yasal verilme süresinin sona erdiği tarihten itibaren en geç otuz gün içinde Kuruma verilmiş olması ve tebliğ edilen idari para cezasının en geç tebliğ edildiği tarihten itibaren onbeş gün içinde ödenmiş olması gerekmektedir.

Dolayısıyla yukarıda belirtilen fiillere ilişkin;

- Belge veya bildirgenin ilgililerce kendiliğinden düzenlenmiş olması,

-Söz konusu belge veya bildirgenin yasal verilme süresini takip eden günden itibaren başlamak üzere en geç otuz gün içinde Kuruma verilmiş olması,

-İdari para cezasının tebliğ edildiği tarihi takip eden günden itibaren en geç onbeş gün içinde ödemesi,

şartlarının birlikte gerçekleşmiş olması kaydıyla, 6270 sayılı Kanunla getirilen ve 5510 sayılı Kanununun 102 nci maddesinin ikinci fıkrasında öngörülen indirimden yararlanılabilecektir.

Kapsama giren idari para cezalarının tebliğ tarihinden itibaren onbeş gün içinde ödenecek olması halinde, 5510 sayılı Kanununun 102 nci maddesinin beşinci fıkrasında yer alan “İdarî para cezalarının, Kuruma itiraz edilmeden veya yargı yoluna başvurulmadan önce tebliğ tarihinden itibaren onbeş gün içinde peşin ödemesi halinde, bunun dörtte üçü tahsil edilir.” hükmü de dikkate alınarak, tebliğ edilen ceza tutarının yalnızca 1/4’ünün 3/4’ü tahsil edilecektir.

Örnek 1- 10/2/2017 tarihinde işe girmiş olan bir sigortalıya ilişkin sigortalı işe giriş bildirgesinin 22/2/2017 tarihinde işveren tarafından kendiliğinden verilmiş olduğu varsayıldığında, söz konusu belgenin yasal süresi geçirildikten sonra ve 30 günlük süre içinde verilmiş olması nedeniyle idari para cezası 1.777,00 TL olarak tebliğe çıkartılacaktır. Bu durumda 1.777,00 TL tutarındaki idari para cezasının Kuruma itiraz edilmeden veya yargı yoluna başvurulmadan önce tebliğ edildiği tarihten itibaren 15 gün içinde ödenecek olması halinde,

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

$$1.777,00 * 1 / 4 = 444,25$$

$$444,25 * 3 / 4 = 333,19 \text{ TL} = 333 \text{ TL'si tahsil edilecektir.}$$

Örnek 2- 1 nolu örnekteki işveren tarafından tebliğ edilen idari para cezasının tebliğ tarihinden itibaren 15 günlük süre geçirildikten sonra ödeneceği varsayıldığında, idari para cezasından herhangi bir indirim yapılmayarak, 1.777,00 TL tutarındaki ceza tutarının tamamı gecikme cezası ve gecikme zammı ile birlikte tahsil edilecektir.

102 nci maddenin ikinci fıkrası kapsamına giren fiillere ilişkin bildirme veya belgelerin yasal verilme süresinin sona erdiği tarihten itibaren otuz günlük süre geçirildikten sonra verilmiş olması halinde ise, belge veya bildirgenin kendiliğinden verilmiş olması ve tebliğ edilen idari para cezasının Kuruma itiraz edilmeden veya yargı yoluna başvurulmadan önce tebliğ edildiği tarihten itibaren 15 günlük süre içinde ödenecek olması kaydıyla, 102 nci maddenin ikinci fıkrasına istinaden herhangi bir indirim yapılmayarak, yalnızca 102 nci maddenin beşinci fıkrasında yer alan 1/4 oranındaki indirimden yararlanılabilecektir.

Örnek 3- Bilanço esasına göre defter tutmakla yükümlü olan (A) Limited Şirketinin 6/2/2017 tarihinde sigortalı çalıştırmaya başladığı halde işyeri bildirmesini Kuruma 10/3/2017 tarihinde kendiliğinden vermiş olduğu ve anılan işveren hakkında uygulanan $1.777,50 * 3 = 5.332,50 = 5.332,00 \text{ TL}$ tutarındaki idari para cezasının Kuruma itiraz edilmeden veya yargı yoluna başvurulmadan önce tebliğ edildiği tarihten itibaren 15 günlük süre içinde ödeneceği varsayıldığında, bahse konu bildirgenin yasal verilme süresinin sona erdiği tarihten itibaren 30 günlük süre geçirildikten sonra verilmiş olması nedeniyle,

$$5.332,00 * 3 / 4 = 3.999,00 \text{ TL'si tahsil edilecektir.}$$

Örnek 4- 3 nolu örnekteki işveren tarafından tebliğ edilen idari para cezasının 15 günlük süre geçirildikten sonra ödeneceği varsayıldığında, idari para cezasından herhangi bir indirim yapılmayarak, 5.332,00 TL tutarındaki ceza tutarının tamamı gecikme cezası ve gecikme zammı ile birlikte tahsil edilecektir.

5510 sayılı Kanununun 102 inci maddesinin ikinci fıkrasında yapılan değişiklik her ne kadar 26/1/2012 tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiş olsa da, sonradan yürürlüğe giren kanunun işverenlerin lehine durum meydana getirmesi nedeniyle, kapsama giren ve yasal verilme süresi 26/1/2012 tarihinden önceki sürelerde sona ermiş olan belge veya bildirimlerden dolayı uygulanacak idari para cezaları için, yasal verilme süresi geçirildikten sonra otuz günlük süre içinde verilmiş olma ve tebliğ tarihinden itibaren on beş günlük süre içinde ödenme koşullarının sağlanmış olması kaydıyla söz konusu indirimden yararlanılabilecektir.

Örnek 5- 20/10/2011 tarihinde işe alınan (B) sigortalısına ilişkin sigortalı işe giriş bildirmesinin Kuruma 25/10/2011 tarihinde verildiği ve söz konusu fiil dolayısıyla uygulanan 837,00 TL tutarındaki idari para cezasının 20/2/2015 tarihinde ilgiliye tebliğ edildiği varsayıldığında, söz konusu cezanın tebliğ tarihinden itibaren onbeş günlük süre içinde ödenecek olması halinde yalnızca,

$$837,00 * 1 / 4 = 209,25$$

$$209,25 * 3 / 4 = 156,94 = 156,00 \text{ TL'si tahsil edilecektir.}$$

Öte yandan, 5510 sayılı Kanununun 102 nci maddesinin 6270 sayılı Kanunla değişik ikinci fıkrasının yürürlüğe girdiği 26/1/2012 tarihinden önceki sürelerle ilişkin bilgi ve belgelerin 30 günlük süre içinde verilmiş olmakla birlikte tebliğ edilen idari para cezalarının 15 günlük süre içinde ödenmemiş olması halinde, söz konusu fıkrafta öngörülen indirimden yararlanılması mümkün olmayacaktır.

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

Örnek 6- 5 nolu örnekteki işveren tarafından 20/2/2015 tarihinde tebliğ edilen idari para cezasının 15 günlük süre geçirildikten sonra ödenecek olduğu varsayıldığında, bu durumda herhangi bir indirim yapılmaksızın 837,00 TL tutarındaki idari para cezası, gecikme cezası ve gecikme zammı ile birlikte tahsil edilecektir.

3.2-İdari Para Cezalarının Peşin Ödenmesi Halinde İndirim

5510 sayılı Kanununun 102 nci maddesinin beşinci fıkrasında “İdarî para cezalarının, Kuruma itiraz edilmeden veya yargı yoluna başvurulmadan önce tebliğ tarihinden itibaren onbeş gün içinde peşin ödenmesi halinde, bunun dörtte üçü tahsil edilir. Peşin ödeme idari para cezasına karşı yargı yoluna başvurma hakkını etkilemez.”

hükmü yer almaktadır.

Bu hükme istinaden, idari para cezasının, tebliğ edildiği tarihi takip eden 15 günlük süre içerisinde peşin ödenmesi halinde dörtte üçlük kısmı tahsil edilecektir.

Örnek 1- İşletme esasına göre defter tutmakla yükümlü olan (B) gerçek kişisi tarafından 12/5/2017 tarihinde sigortalı çalıştırmaya başlanıldığı halde işyeri bildirgesinin verilmemesi nedeniyle anılan işveren hakkında uygulanan $1.777,50 * 2 = 3.555,00$ TL tutarındaki idari para cezasının 15 günlük süre içinde ödeneceği varsayıldığında,

$3.555,00 * 3 / 4 = 2.666,25$ TL =2.666,00 TL’si tahsil edilecektir.

Diğer taraftan, indirimden yararlanılabilmesi için ilgililerin yazılı başvurularının olup olmadığı üzerinde durulmayacaktır.

3.3 Yasal Süresi Dışında Bildirimi Yapılan Prime Esas Kazanç Tutarlarında İdari Para Cezası Muafiyeti Durumu

Bilindiği üzere, 25/5/2018 tarihli 30431 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 16/5/2018 tarihli ve 7144 sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanununun 16 ncı maddesi ile 5510 sayılı Kanununun 102 nci maddesinin ikinci fıkrasına;

“Kurumca, birinci fıkrada belirtilen bildirge, beyanname, belge veya defterlere istinaden sigortalıların ve çalışma gün sayılarının eksiksiz bildirilmesi şartıyla bildirilen prime esas kazanç tutarında, fiilin işlendiği tarihteki brüt asgari ücretin üçte birini geçmeyecek ve %1’ini aşmayacak şekilde eksiklik tespit edilmesi durumunda, eksikliğin on beş gün içinde düzeltilmesi için ilgiliye yazılı ihtar verilir. Bu süre sonunda tespit edilen eksik tutarın Kuruma bildirilmemesi halinde birinci fıkranın ilgili hükümlerine göre idari para cezası verilir. Eksikliğin işverence tespit edilmesi durumunda bu süre; bildirge, beyanname, belge veya defterlerin Kuruma verilmesinden itibaren on beş gündür.”

hükmünün yer aldığı cümleler eklenmiş olup, söz konusu düzenleme 25/5/2018 tarihinden itibaren yürürlüğe girmiştir.

Anılan fıkrada belirtilen "Kurumca tespit" ifadesi;

- Kurumun denetim ve kontrol ile görevli memurları tarafından yapılan tespitleri,
  - Diğer kurum ve kuruluşların denetim elemanlarının yaptıkları tespitleri,
  - Kamu kurum ve kuruluşlarından alınan bilgi ve belgelere istinaden yapılan tespitleri,
  - Mahkeme kararlarını,
- kapsamaktadır.

Söz konusu düzenleme ile Kuruma verilmesi gereken bildirge, beyanname, belge veya defterlerdeki tutarlarda hesap hatalarından kaynaklanan ve azami bahsi geçen oranlardaki eksikliklerin giderilmesi için işverenlere 15 günlük bir süre verilmesi öngörülmekte olup,

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI

Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

5510 sayılı Kanununun 102 nci maddesinde yer alan idari para cezaları, eksikliklerin bu süre sonunda da giderilmemesi durumunda uygulanacaktır.

Yapılan bu düzenlemeye istinaden söz konusu fıkra kapsamına, işyerinden bildirilen sigortalıların sadece prime esas kazançlarının eksik bildirilmesi nedeniyle işverenlerce yasal süresi geçirildikten sonra gerek Kurumca yapılan tespite istinaden ihtar üzerine gerekse kendiliğinden verilen ek aylık prim ve hizmet belgesi veya muhtasar ve prim hizmet beyannamesinden kaynaklanan fiiller girmektedir.

Diğer taraftan, ilgili aya ait eksikliğin giderilmesi amacıyla verilen ek belge/beyanname bakımından bahse konu muafiyetten yararlanılabilmesi için;

1- İşyerinden bildirilen sigortalıların ve bu sigortalıların çalışma gün sayılarının eksiksiz bildirilmesi, eksikliğin sadece bildiri yapılan sigortalıların prime esas kazançlarına ilişkin olması,

2- Eksik bildirilen prime esas kazanç tutarının, fiilin işlendiği tarihteki brüt asgari ücretin üçte birini geçmemesi,

3- Eksik bildirilen prime esas kazanç tutarının, eksikliğe konu aya ilişkin işverence bildiri yapılan toplam prime esas kazanç tutarının % 1'ini aşmaması,

şartlarının birlikte gerçekleşmiş olması ve ayrıca söz konusu eksikliğin;

-Kurum tarafından tespit edilmesi halinde, Kurumca yapılan ihtar üzerine eksikliğin işverence on beş gün içinde giderilmesi,

-İşveren tarafından tespit edilmesi halinde ise eksikliğin bildirge, beyanname, belge veya defterlerin Kuruma verilmesinden itibaren on beş gün içinde giderilmesi, gerekmektedir.

Dolayısıyla, gerek Kurum tarafından gerekse işveren tarafından tespit edilen eksiklikte yukarıda belirtilen ilk üç şartın birlikte gerçekleşmesi ve eksikliğin yine yukarıda belirtilen süreler içinde giderilmesi kaydıyla, 5510 sayılı Kanununun 102 nci maddesinin ikinci fıkrasına 7144 sayılı Kanununun 16 ncı maddesi ile eklenen hüküm uyarınca öngörülen idari para cezası muafiyeti uygulamasından yararlanılabilecektir. Belirtilen süreler içinde eksiklikleri gidermek üzere ek belgenin/beyannamenin düzenlenerek Kuruma verilmemesi halinde, işveren hakkında 5510 sayılı Kanununun 102 nci maddesine göre idari para cezası uygulanacaktır.

Örnek 1- (A) işyerinden 2017/Ağustos ayına ait yasal süresi içinde verilen aylık prim ve hizmet belgesinde 12 sigortalı için toplam 359 gün ve 36.000-TL tutarında prime esas kazanç bildirildiği ve söz konusu işyeri hakkında yapılan incelemede bildiri yapılmış olan bu sigortalılardan ikisi için 2017/Ağustos ayına ait toplam 190-TL tutarındaki sigorta primine esas kazanç tutarının Kuruma eksik bildirildiğinin tespit edildiği varsayıldığında, söz konusu eksikliğin;

-işyerinden bildirilen sigortalıların sadece prime esas kazançlarına ilişkin olduğu,

-fiilin işlendiği tarihteki aylık brüt asgari ücretin üçte birini geçmediği (1.777,50/3=592,50-TL>190-TL),

-ilgili aya ait bildiri yapılan toplam sigorta primine esas kazancın % 1'ini aşmadığı (36.000/0,01=360-TL>190-TL),

anlaşıldığından bu işyeri hakkında hemen idari para cezası uygulanmayacaktır. Kurumca işverene, söz konusu eksikliğin giderilmesi amacıyla ek belgenin verilmesine

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

yönelik ihtar çekilecektir.

-İşyerinden bildirilen sigortalıların sadece prime esas kazançlarının eksik bildirildiğinin Kurumca yapılan tespit neticesinde anlaşılması ve söz konusu eksik bildirim Kanunda bahsi geçen azami oranları geçmemesi halinde Kurumca işverene, söz konusu eksikliğin giderilmesi amacıyla ek belgenin/beyannamenin verilmesine yönelik ihtar çekilecektir. Eksikliğin, ihtar yazısının tebliğ tarihini takip eden günden itibaren 15 gün içinde yerine getirilmesi halinde idari para cezası uygulanmayacaktır. Ancak, bu süre içinde ek belgenin/beyannamenin düzenlenerek Kuruma verilmemesi halinde, işveren hakkında 5510 sayılı Kanunun 102 nci maddesine göre idari para cezası uygulanacaktır.

Örnek 2- Örnek 1’de belirtilen ihtarnamenin Kurumca 28/5/2018 tarihinde çekildiği varsayıldığında, işveren 190-TL tutarındaki ek aylık prim ve hizmet belgesini 12/6/2018(dahil) tarihine kadar vermesi halinde hakkında idari para cezası uygulanmayacaktır. Ancak, bu süre içinde ek belgenin düzenlenerek Kuruma verilmemesi halinde, işveren hakkında 5510 sayılı Kanunun 102 nci maddesine göre idari para cezası uygulanacaktır.

-Eksik bildirilen tutarın, fiilin işlendiği tarihteki brüt asgari ücretin üçte birini geçmesi veya eksik bildirilen tutarın, eksikliği giderilmek istenen aya ait yasal süresi içinde bildirim yapılan belgelerde/beyannamelerde kayıtlı toplam prime esas kazanç tutarının %1’ini geçmesi durumunda işveren idari para cezası muafiyeti uygulamasından yararlanamayacak olup, hakkında 5510 sayılı Kanunun 102 nci maddesine göre idari para cezası uygulanacaktır. Fiil tarihi, eksikliği giderilmek istenen aya ait belgenin/beyannamenin yasal verilme süresinin son günüdür. Bu tarihte geçerli olan bürüt asgari ücretin üçte biri eksik bildirilen tutarın mukayesesinde esas alınacaktır.

Örnek 3- Örnek 1’de belirtilen iki sigortalı için eksik bildirilen sigorta primine esas kazanç tutarının 400-TL olduğu varsayıldığında, her ne kadar 400-TL’lik tutarın fiilin işlendiği tarihteki aylıkbrüt asgari ücretin üçte birinden (592,50-TL) az olmasına rağmen, toplam bildirim yapılan prime esas kazanç tutarının % 1’inden (360-TL) fazla olması nedeniyle, işveren idari para cezası muafiyeti uygulamasından yararlanamayacak ve hakkında 5510 sayılı Kanunun 102 inci maddesine göre idari para cezası uygulanacaktır.

Örnek 4- Örnek 1’de belirtilen 2017/Ağustos ayına ait bildirim yapılan toplam sigorta primine esas kazanç tutarının 90.000- TL ve iki sigortalı için eksik bildirilen tutarın 600.-TL olduğunu varsayalım, her ne kadar 600-TL’lik tutarın toplam bildirim yapılan prime esas kazanç tutarının % 1’inden (900-TL) az olmasına rağmen, fiilin işlendiği tarihteki aylık brüt asgari ücretin üçte birinden (592,50-TL) fazla olması nedeniyle işveren idari para cezası muafiyeti uygulamasından yararlanamayacak ve hakkında 5510 sayılı Kanunun 102 nci maddesine göre idari para cezası uygulanacaktır.

-Bahse konu muafiyet uygulamasından yararlanılabilmesi için Kuruma bildirim yapılan sigortalıların ve çalışma gün sayılarının eksiksiz olması gerekmektedir. Dolayısıyla, kayıt dışı sigortalı tespit edilmesi veya kayıtlı çalışan sigortalının çalışma gün sayısının eksik olması halinde, idari para cezası muafiyeti uygulamasından yararlanılamayacaktır.

Örnek 5- Örnek 1’de belirtilen 2 sigortalı için toplam 190-TL tutarındaki eksik kazanç bildirimine ilişkin tespite ilave olarak aynı ayda,

-bildirimi yapılan sigortalılar arasında bulunan 1 sigortalı için Kuruma 1 gün ve 90-TL tutarında eksik bildirim yapıldığı,

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI

Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

-ayrıca kayıt dışı çalıştırılan 1 sigortalı için de 2 gün ve 120-TL tutarında prime esas kazancın Kuruma bildirilmediği,

tespit edilmiş olduğu varsayıldığında, işveren gerek bildirimini yapmış olduğu sigortalının gün sayısını eksik bildirdiği gerekse kayıt dışı sigortalı çalıştırdığı için eksik bildirilen kazanç toplamı Kanunda belirtilen oransal tutarları geçmese de işveren idari para cezası muafiyeti uygulamasından yararlanamayacak ve hakkında 5510 sayılı Kanunun 102 nci maddesine göre idari para cezası uygulanacaktır.

-İşyerinden bildirilen sigortalıların sadece prime esas kazançlarının eksik bildirildiğinin Kurumca yapılan tespit neticesinde anlaşılması ve söz konusu eksik bildirim Kanunda öngörülen oransal tutarları geçmemesi hususu inceleme dönemi, faaliyet dönemi gibi bir tarih aralığının tamamı için değil, her bir ay için ayrı ayrı değerlendirilecektir.

Örnek 6- (B) Kamu Kurumunun ihale suretiyle yaptırdığı işi üstlenen (C) işverenin 2017 yılı Eylül ila Aralık aylarında Kuruma yapmış olduğu bildirim aşağıda gösterilmiştir.

İşverence Kuruma Yapılan Bildirim

Dönem	Kişi Sayısı	Gün Sayısı	Prime Esas Kazanç Tutarı
2017/Eylül	100	3000	200.000-TL
2017/Ekim	100	3000	200.000-TL
2017/Kasım	100	3000	200.000-TL
2017/Aralık	100	3000	200.000-TL

İhale konusu iş hakkında ilgili kamu kurumundan alınan bilgi ve belgeler neticesinde 2017 yılı Eylül ila Aralık aylarında sözleşme dâhilinde çalıştırılan sigortalılardan 25'i için ödenen brüt tutarların işverence ilgili aylarda bu sigortalılar için Kuruma yapılan bildirimlerden fazla olduğu, dolayısıyla bu kişiler için işverence aşağıda gösterildiği gibi Kuruma eksik kazanç bildiriminde bulunulduğu varsayıldığında,

İşverence Kuruma Yapılan Eksik Bildirim

Dönem	Kişi Sayısı	Gün Sayısı	Prime Esas Kazanç Tutarı
2017/Eylül	25	0	525-TL
2017/Ekim	25	0	525-TL
2017/Kasım	25	0	625-TL
2017/Aralık	25	0	525-TL

söz konusu eksik bildirim Kanunda bahsi geçen azami oranları geçip geçmediğine ilişkin yapılacak kontrol eksik kazanç bildiriminde bulunulan her bir ay için ayrı ayrı yapılacaktır.

Buna göre, 2017/Eylül, Ekim ve Aralık aylarında yapıldığı anlaşılan her bir eksik kazanç bildiriminin fiilin işlendiği tarihteki aylık brüt asgari ücretin üçte birini geçmediği ($1.777,50/3=592,50\text{-TL}>525\text{-TL}$) ve ilgili aya ait bildirim yapılan toplam sigorta primine esas kazancın % 1 ini aşmadığı ($200.000/0,01=2.000\text{-TL}>525\text{-TL}$) anlaşıldığından bu işyeri hakkında ilgili aylar için hemen idari para cezası uygulanmayacaktır. Kurumca işverenden söz konusu eksikliğin giderilmesi amacıyla ek belgenin verilmesine yönelik ihtar çekilecektir.

2017/Kasım ayında yapıldığı anlaşılan eksik kazanç bildirimine ise ilgili aya ait bildirim yapılan toplam sigorta primine esas kazancın % 1 inden (2.000-TL) az olsa da, fiilin işlendiği tarihteki aylık brüt asgari ücretin üçte birinden (592,50-TL) fazla olması nedeniyle işveren idari para cezası muafiyeti uygulamasından yararlanamayacak ve hakkında 5510

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI

Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

sayılı Kanununun 102 nci maddesine göre idari para cezası uygulanacaktır.

-Eksikliğin Kurum tarafından değil de işveren tarafından tespit edilmesi durumunda ise eksikliğin bildirge, beyanname, belge veya defterlerin Kuruma verilmesinden itibaren on beş gün içinde yerine getirilmesi halinde işveren hakkında idari para cezası uygulanmayacaktır. On beş günlük sürenin başlangıcı;

*eksikliğe konu ek belgenin/beyannamenin ilişkin olduğu aya ait yasal süresi içinde Kuruma en son verilen belgenin/beyannamenin bildirim tarihini takip eden günden itibaren,

*eksikliğe konu ek belgenin/beyannamenin ilişkin olduğu aya ait yasal süresi içinde Kuruma verilmiş belgenin/beyannamenin bulunmaması halinde, söz konusu ay için yasal süresi dışında verilmiş ilk belgenin/beyannamenin bildirim tarihini takip eden günden itibaren,

*defter, kayıt ve belgelerin Kuruma/denetim ve kontrole görevli memura teslim tarihini takip eden günden itibaren,

başlayacaktır.

15 günlük süre içinde ilgili aya birden fazla ek belge/beyanname verilmesi halinde bu ek bildirimlerin her biri ayrı ayrı değil tamamı tek bir bildirim olarak dikkate alınarak eksikliğin Kanunda bahsi geçen azami oranların altında kalıp kalmadığı toplam prime esas kazanç tutarı üzerinden yapılacak hesaplama sonrası muafiyete hak kazanılıp kazanılmadığı tespit edilecektir. Bu süre dışında söz konusu eksikliğe ilişkin ek belgenin/beyannamenin Kuruma verilmesi halinde, işveren hakkında 5510 sayılı Kanununun 102 nci maddesine göre idari para cezası uygulanacaktır.

Örnek 7- (C) işyerinden 2018 yılı Nisan ayında yapılan bildirim aşağıda gösterilmiştir.

2018/Nisan Ayna Ait Belge/Beyanname

Verilme Tarihi	Mahiyeti	Sigortalı Sayısı	Prim Ödeme Gün Sayısı	Prime Esas Kazanç Tutarı
10/5/2018	Asıl	15	440	50.000-TL
16/5/2018	Ek	3	90	9.000-TL

İşverence 2018/Nisan ayında bildirim yapılan sigortalılardan 5'i için toplam 550-TL tutarındaki sigorta primine esas kazanç tutarının eksik bildirildiğinin tespit edildiği ve söz konusu eksikliğin giderilmesi amacıyla düzenlenen ek belgenin/beyannamenin Kuruma 30/5/2018 tarihinde verildiği varsayıldığında, söz konusu eksikliğin;

-işyerinden bildirilen sigortalıların sadece prime esas kazançlarına ilişkin olduğu,

-fiilin işlendiği tarihteki aylık brüt asgari ücretin üçte birini geçmediği (2.029,50/3=676,50-TL>550-TL),

-ilgili aya ait bildirim yapılan toplam sigorta primine esas kazancın % 1 ini aşmadığı (59.000/0,01=590-TL>550-TL),

-ilişkin olduğu aya (2018/Nisan) ait yasal süresi içinde Kuruma en son verilen belgenin/beyannamenin bildirim tarihinden itibaren on beş gün (en geç 31/5/2018 tarihi dahil) içinde yerine getirildiği,

anlaşıldığından bu işyeri hakkında idari para cezası uygulanmayacaktır.

Örnek 8- Örnek 7'de belirtilen 2018 yılı Nisan ayına ilişkin eksik bildirim giderilmesine yönelik düzenlenen ek belgenin/beyannamenin işverence Kuruma 1/6/2018 tarihi veya sonrasında verilmesi durumunda, eksikliğin ilgili aya ait belgenin/beyannamenin

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI

Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

Kuruma verilmesinden itibaren on beş gün içinde giderilmemiş olacağından işveren, idari para cezası muafiyeti uygulamasından yararlanamayacak olup, hakkında 5510 sayılı Kanunun 102 nci maddesine göre idari para cezası uygulanacaktır.

Örnek 9- (D) işyeri tarafından 2018/Mart ayına ait belge/beyanname yasal süresi dışında 12/6/2018 tarihinde aşağıda gösterildiği şekilde verilmiştir.

2018/Mart Ayına Ait Belge/Beyanname

Verilme Tarihi	Mahiyeti	Sigortalı Sayısı	Prim Ödeme Gün Sayısı	Prime Esas Kazanç Tutarı
12/6/2018	Asıl	12	360	30.000-TL

İşverence 2018/Mart ayına ait yasal süresi dışında bildirim yapılan sigortalılardan 2'si için toplam 250-TL tutarındaki primine esas kazanç tutarının eksik bildirildiğinin tespit edildiği ve söz konusu eksiliğin giderilmesi amacıyla düzenlenen ek belgenin/beyannamenin Kuruma 26/6/2018 tarihinde verildiği varsayıldığında, söz konusu eksikliğin;

-işyerinden bildirilen sigortalıların sadece prime esas kazançlarının eksik bildirildiği,
-fiilin işlendiği tarihteki aylık brüt asgari ücretin üçte birini geçmediği (2.029,50/3=676,50-TL>250-TL),

-ilgili aya ait bildirim yapılan toplam sigorta primine esas kazancın % 1 ini aşmadığı (30.000/0,01=300-TL>250-TL),

-ilişkin olduğu aya (2018/Mart) ait yasal süresi dışında Kuruma ilk verilen belgenin/beyannamenin bildirim tarihinden itibaren on beş gün (en geç 28/6/2018 tarihi dahil) içinde yerine getirildiği,

anlaşıldığından bu işyeri hakkında idari para cezası uygulanmayacaktır.

Bu düzenleme kapsamında olup bu düzenlemenin yürürlüğe girdiği 25/5/2018 tarih itibarıyla tebliğ edilmemiş, tebliğ edilmiş olmakla birlikte tahsil olunmamış idari para cezaları hakkında işveren muafiyet uygulamasından yararlanılacak, ancak, tahsil edilmiş olan tutarlar iade veya mahsup edilmeyecektir.

4-İDARİ PARA CEZASININ KESİNLEŞMESİ, İTİRAZ VE DAVA YOLLARI

İdari para cezalarının, tebliğ tarihinden itibaren en geç onbeş gün içinde Kuruma ya da Kurumun ilgili hesaplarına ödenmesi gerekmektedir. Tebliğ tarihinden itibaren 15 günlük süre içinde ödenmeyen veya eksik ödenen idari para cezaları, 15 günlük sürenin sona erdiği tarihten ödemelerin yapıldığı tarihe kadar 5510 sayılı Kanunun 89 uncu maddesine göre hesaplanacak olan gecikme cezası ve gecikme zammı ile birlikte tahsil edilecektir.

Örnek 1- 11/1/2017 tarihinde tebliğ edilmiş olan 1.777,00 TL tutarındaki idari para cezasının 22/5/2017 tarihinde ödendiği varsayıldığında, bahse konu cezanın yasal ödeme süresi 26/1/2017 tarihinde sona erdiğinden, 1.777,00 TL tutarındaki cezanın 27/1/2017 tarihinden 22/5/2017 tarihine kadar hesaplanacak olan gecikme cezası ve gecikme zammı ile birlikte ödenmesi gerekmektedir.

İdari para cezalarına karşı yapılacak itirazların, tebliğ tarihinden itibaren en geç 15 gün içinde Kuruma yapılması gerekmektedir. İtiraz şekle bağlı olmaksızın; işveren tarafından, sebep, gerekçe ve deliller açıklanmak suretiyle yazılı olarak yapılacaktır. Yapılacak itirazlar üzerine, durum İdari Para Cezası İtiraz Komisyonunca değerlendirilecek ve söz konusu Komisyonca itirazın değerlendirilmesinin ardından karar ilgililere tebliğ edilecektir.

Örnek 2- 13/7/2017 tarihinde tebliğ edilmiş olan 1.777,00 TL tutarındaki idari para

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI

Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

cezasına 28/7/2017 tarihine kadar itiraz edilmesi mümkün bulunmaktadır.

İtiraz Komisyonunun nasıl teşekkül ettirileceği Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliğinde açıklanmıştır. İlgili yönetmelikte idari para cezası itiraz komisyonunun, ünite amiri veya görevlendireceği yardımcısı, ilgili şef, dosya memuru ve varsa avukattan oluşacağı ifade edilmiştir. Yönetmelikte geçen memur ve şef ibaresi, idari para cezasına konu fiil mevzuat açısından hangi servisin görev alanında ise o servisin şefi ve memurunu ifade ettiğinden, itiraz komisyonunun yönetmelikteki bu hüküm doğrultusunda teşekkül ettirilmesi gerekmektedir. Bu nedenle, idari para cezası itiraz komisyonunca yapılacak değerlendirmelerde itiraza konu bildirgeye/belgeye konu servis şefinin komisyonda görevlendirilmesi sağlanacaktır.

İdarenin hatalı işleminden her zaman dönebileceği, başka bir anlatımla hatalı işlemini geri alabileceği idare hukukunun genel prensiplerindedir. Bu ilkeden hareketle Kurum, hatalı işlemini Kurum lehine kesinleşmiş nitelikte yargı kararı olmadıkça her zaman geri alabilir.

Bu nedenle, ünitelerimizce tebliğ edilmiş olan ve 15 günlük itiraz süresinin geçirilmiş olması nedeniyle kesinleşen idari para cezalarının sonradan yanlış veya yersiz uygulandığının anlaşılması halinde, hatalı işlemin düzeltilmesi yönünde Ünite itiraz komisyonunca gerekli karar alınacaktır. Şayet komisyon kararı, uygulanan idari para cezasının kısmen iptaline yönelik ise, bu durumda yargı nezdinde yeni bir itiraz süreci başlatılmaması amacıyla alınacak kararda, esasen süresi içinde itiraz edilmediğinden tebliğ edilen idari para cezasının kesinleştiği, ancak idare hukukunun, idarenin hatalı işleminden her zaman dönebileceği ilkesinden hareketle ve gerekçesi de belirtilmek kaydıyla tebliğ edilen idari para cezasının bir kısmının iptal edildiği, iptal edilmeyen kısmının ise kesinleşmiş olması nedeniyle gecikme zammı ile birlikte ödenmesi gerektiği ilgililere bildirilecektir.

İtirazın reddi halinde, karar ilgililere tebliğ edilinceye kadar icra takibine geçilmeyecektir. Tebliğden sonra takip ve tahsil aşamasına geçilecektir.

Anayasa Mahkemesinin 28/11/2013 tarihli E. 2013/40 K. 2013/139 sayılı kararı gereğince, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 102 incim maddesinin beşinci fıkrasının üçüncü cümlesinin Anayasanın 2 nci ve 36 ncı maddelerine aykırı olduğu gerekçesiyle iptaline karar verilmiş ve söz konusu karar 9/5/2014 tarihli 28995 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmıştır.

İdari para cezası uygulanması nedeniyle 15 günlük süre içinde idari para cezasının ¾ nün ödenmesi halinde, ister ödemedi önce, ister ödemedi sonra gerek İl Müdürlüklerimize/Sosyal Güvenlik Merkezlerimize itiraz eden ve itirazları reddedilen gerekse mahkemelere müracaat eden ve mahkemelerce itirazı reddedilen işverenler bakımından tahsil edilmesi gereken ¼ i tutarındaki idari para cezalarının, kararın yayımlanmış olduğu 9/5/2014 tarihinden itibaren takip ve tahsili yoluna gidilmemesi gerekmektedir.

Örnek 3- 1/6/2017 tarihinde idari para cezası kendisine tebliğ edilmiş olan (Z) A.Ş. 8/6/2017 tarihinde söz konusu ceza tutarını ¼' lük indirimden yararlanarak ödemiştir. Söz konusu işverenin 1/6/2017 tarihini takip eden 15 günlük süre içerisinde (16/6/2017 tarihine kadar) Kuruma itiraz hakkı bulunmaktadır. İtirazın reddi halinde Anayasa Mahkemesi kararı gereğince ¼' lük indirim tutarı kendisinden tahsil edilmeyecektir.

İdarî para cezalarının, tebliğ tarihinden itibaren onbeş gün içinde peşin ödenmesi

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI

Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

halinde, bunun dörtte üçü tahsil edilir. Peşin ödeme idari para cezasına karşı yargı yoluna başvurma hakkını etkilemez, idari para cezasının 15 gün içerisinde hem ödenmesi hem de itiraz edilmesi mümkün bulunmaktadır.

Örnek 4- 6/4/2017 tarihinde idari para cezası kendisine tebliğ edilmiş olan kişi 10/4/2017 tarihinde Kuruma itiraz ettikten sonraki bir tarihte (15 günlük süre içerisinde) söz konusu cezayı ödemek istediğinde ¼' lük indirimden yararlanabilecektir.

Kurumca itirazı reddedilenler, kararın kendilerine tebliğ edildiği tarihten itibaren otuz gün içinde yetkili idare mahkemesine başvurabilirler. Bu süre içinde başvurunun yapılmaması halinde, idari para cezası kesinleşir. Mahkemeye başvurulması idari para cezasının takip ve tahsilini durdurmaz.

Tebliğ edilmek suretiyle tahakkuk etmiş idari para cezalarına karşı Kurumumuz itiraz yolu tüketilmeden yargı yoluna gitmek mümkün değildir. İdari para cezalarına karşı yaptıkları itirazları Ünite İtiraz Komisyonu tarafından reddedilenler, bu kez itirazlarının reddine ilişkin komisyon kararlarının kendilerine tebliğ edildiği tarihi takip eden otuz gün içinde yetkili idare mahkemesine başvurabileceklerdir.

İdari para cezaları aşağıdaki hallerde kesinleşir ve Kurum alacağı haline gelir;

-Uygulanan idari para cezasına 15 günlük süre içerisinde itiraz edilmemesi,

-Uygulanan idari para cezasına 15 günlük süre içerisinde itiraz edilmesi fakat itiraz komisyonunca itirazın reddine rağmen idari yargıda süresi içerisinde dava açılmaması,

hallerinde idari para cezası kesinleşir ancak 5510 sayılı Kanunun 89 uncu maddesi hükmü gereğince hesaplanacak gecikme cezası ve gecikme zammı, idari para cezasının tebliğ edildiği tarihi takip eden 15 günlük ödeme süresini takip eden günden itibaren başlar.

Örnek 5- 7/3/2017 tarihinde idari para cezası kendisine tebliğ edilmiş olan ES Anonim Şirketi 22/3/2017 tarihine kadar söz konusu cezayı ödemekle yükümlüdür. İşverenin ceza tutarını ödemeksizin cezaya itiraz etmesi veya mahkeme yoluna gitmesi halinde, cezanın kesinleşme tarihine bakılmaksızın gecikme zammı ve gecikme cezası 22/3/2017 tarihini takip eden günden itibaren başlayacaktır.

Örnek 6- 9/1/2017 tarihinde idari para cezası kendisine tebliğ edilmiş olan A. Ltd. Şti. aşağıda yer alan hukuki yolları izlemesi mümkün bulunmaktadır:

1.Yol: Tebliğ tarihinden itibaren 15 gün içerisinde yani 24/1/2017 tarihine kadar (bu tarih dahil) söz konusu idari para cezasını indirimli olarak (3/4'ü kadarını) ödeyebilecektir. İtiraz ve peşin ödemenin, 15 günlük süre zarfında beraber gerçekleştirilmesi halinde peşin ödeme indiriminden yararlanmak mümkün bulunmaktadır.

2.Yol: Tebliğ tarihinden itibaren 15 gün içerisinde yani 24/1/2017 tarihine kadar (bu tarih dahil) Kuruma itiraz edebilecektir. İtirazın tam olarak kabulü halinde idari para cezası ortadan kalkacak, kısmi kabul halinde ise kalan idari para cezası tutarı için itirazın reddine ilişkin kararın kendisine tebliğ tarihinden itibaren 30 gün içerisinde yetkili idare mahkemesine başvurma hakkı bulunmaktadır. Bu süre içerisinde İdare Mahkemesine başvurulmaması halinde kalan idari para cezası tutarı kesinleşecektir.

Tebliğ edilen idari para cezalarına karşı, ilgili Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü/Sosyal Güvenlik Merkezine itiraz edilmeksizin, doğrudan idare mahkemesine başvurulamayacağı 5510 sayılı Kanunun amir hükmü olduğundan, Kurumumuza itiraz edilmeden doğrudan mahkemeye başvurulduğunun anlaşılması halinde, mahkemeler tarafından Kurumumuzdan konu ile ilgili bilgi ve belge istenildiğinde, ilgililerin itirazlarının bu yönden reddedilmesi

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI

Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

gerektiği hususu mahkemelere yazılacak cevabi yazılarda mutlaka belirtilecektir.

5510 sayılı Kanun gereğince idari para cezalarında yetkili yargı mercii idare mahkemeleridir. Hatalı olarak adli yargı mercileri tarafından idari para cezasının iptaline yönelik olarak karar verilmesi halinde, her ne kadar itirazın idare mahkemesine yapılması gerekse de, mahkeme kararlarının yerine getirilmesi zorunlu olduğundan idari para cezası iptal edilecektir.

5-İDARİ PARA CEZALARINDA ZAMANAŞIMI UYGULAMASI

5.1-Tahakkuk Zamanaşımı Süresi

İdari para cezasına konu fiil, ilgili kanunlar ile verilen yükümlülük yerine getirilmediği zaman işlenmiş sayıldığından gerek 506, gerekse 5510 sayılı Kanunda öngörülen yükümlülüklerini yerine getirmeyenler idari para cezasına konu fiili, yükümlüklerini yerine getirmeleri gereken sürenin son günü itibariyle işlenmiş sayılmaktadır.

Örnek 1- (A) Gerçek kişisince 2017/Mayıs ayına ilişkin düzenlenen aylık prim ve hizmet belgesinin 27/11/2017 tarihinde Kurumumuza verildiği ve söz konusu prim belgesinin ilgili sosyal güvenlik merkezince işleme alınmasına karar verildiği varsayıldığında, idari para cezasına konu fiil, aylık prim ve hizmet belgesinin Kuruma verildiği 27/11/2017 tarihinde değil, söz konusu belgenin Kuruma verilmesi gereken sürenin son günü olan 23/6/2017 tarihinde işlenmiş sayılacaktır.

Öte yandan, idari para cezalarının tahakkuk zamanaşımına girip girmediği hususunun tespiti sırasında, idari para cezasına konu fiilin işverenlerce kendiliğinden verilen belge veya bildirgelere istinaden ya da mahkeme kararına/denetim ve kontrolle görevli memurlarca yapılan tespitlere/bankalar, döner sermayeli kuruluşlar, kamu idareleri ile kanunla kurulmuş kurum ve kuruluşlardan alınan bilgi ve belgelere istinaden uygulandığı üzerinde durulmayacaktır.

Örnek 2- (B) Limited Şirketince, 2017/Mayıs ayında çalışan sigortalılara ilişkin aylık prim ve hizmet belgesinin Kuruma verilmediğinin 20/10/2017 tarihli mahkeme ilamından anlaşıldığı varsayıldığında, idari para cezasına konu fiil, mahkemenin karar tarihi üzerinde durulmaksızın 23/6/2017 tarihinde işlenmiş sayılacaktır.

İdari para cezalarının tahakkuk zamanaşımı süreleri, fiilin işlendiği tarihte geçerli olan kanun hükümlerine göre aşağıda belirtildiği şekilde hesaplanacaktır.

5.1.1- 30/9/2008 veya önceki bir tarihte işlenen fiiller yönünden tahakkuk zamanaşımı süresi

30/9/2008 tarihi ve öncesinde işlenmiş olan fiiller dolayısıyla uygulanacak olan idari para cezalarının tahakkukunda dikkate alınacak zamanaşımı süreleri;

- 9/7/1987 ila 11/5/1993 tarihleri arasında işlenen fiillerden dolayı, bu tarihlerde konuyu düzenleyen herhangi bir yasal düzenlemenin bulunmaması nedeniyle çeşitli yargı kararları uyarınca; beş yıl,

- 12/5/1993 ila 5/8/2003 tarihleri arasında işlenen fiillerden dolayı, 3910 sayılı Kanun uyarınca; on yıl,

- 6/8/2003 30/9/2008 tarihleri arasında işlenen fiillerden dolayı, 4958 sayılı Kanun uyarınca; beş yıl olduğundan 30/9/2008 veya önceki bir tarihte işlenen fiiller bakımından idari para cezasına konu fiillerin tahakkuk zamanaşımı sürelerinin dolmuş olması nedeniyle, bu tarih öncesi işlenen fiiller dolayısıyla idari para cezası uygulanmayacaktır.

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

Diğer yandan

-Aynı 1'i ile 30'u arasındaki çalışmaları karşılığı ücret alan sigortalıları çalıştıran işverenlerce düzenlenen 2008/9 uncu aya ilişkin aylık prim ve hizmet belgelerinin,

- Aynı 15'i ile müteakip ayın 14'ü arasındaki çalışmaları karşılığı ücret alan sigortalıları çalıştıran işverenlerce düzenlenen 2008/8 ve 9 uncu aylara ilişkin aylık prim ve hizmet belgelerinin

yasal süresi geçirildikten sonra verilmesi halinde, bahse konu belgelerin yasal verilmesi gereken sürenin 1/10/2008 tarihinden sonraki bir sürede sona ermiş olması nedeniyle, bahse konu fiiller dolayısıyla uygulanan cezalar, 10 yıllık tahakkuk zamanaşımı süresine tabi tutulacaktır.

Örnek 1- Özel sektör (A) işyerine ait 2008 yılı Eylül ayına ait asıl nitelikteki aylık prim ve hizmet belgesinin yasal verilme süresi 23/10/2008 tarihinde sona erecektir. Söz konusu bildiğe ilişkin uygulanacak olan idari para cezasının zamanaşımı süresi ise fiilin işlendiği tarihten itibaren 10 yıl olarak uygulanacaktır.

5.1.2- 1/10/2008 veya sonraki bir tarihte işlenen fiiller yönünden tahakkuk zamanaşımı süresi

5510 sayılı Kanununun 102 nci maddesinin yedinci fıkrasında, "İdarî para cezaları on yıllık zamanaşımı süresine tabidir. Zamanaşımı süresi, fiilin işlendiği tarihten itibaren başlar." hükmü yer almaktadır.

Buna göre, 5510 sayılı Kanunda öngörülen yükümlülüklerini yerine getirmeyenler hakkında uygulanacak olan idari para cezalarının, en geç fiilin işlendiği tarihten itibaren on yıl içinde tebliğ edilmesi gerekmektedir.

Örnek 1- Özel sektör işverenince düzenlenen 2017/Ekim ayına ilişkin aylık prim ve hizmet belgesinin Kuruma yasal süresi dışında verildiği ve söz konusu belgenin Kurumca işleme alındığı varsayıldığında, bahse konu prim belgesinin yasal verilme süresi 23/11/2017 tarihinde sona ermiş olduğundan, söz konusu fiil dolayısıyla uygulanacak idari para cezası 22/11/2027 tarihine kadar (bu tarih dahil) tebliğ edilmediği takdirde zamanaşımına uğrayacaktır

Örnek 2- Kurumun denetim ve kontrolle görevli memurlarınca düzenlenen 25/9/2017 tarihli raporda, özel nitelikteki işyerinde çalışan (A) sigortalısının 2017/Mayıs ayına ilişkin hizmetlerinin ve kazançlarının Kuruma bildirilmediğinin tespit edildiği varsayıldığında, 2017/Mayıs ayına ilişkin aylık prim ve hizmet belgesinin yasal verilme süresi 23/6/2017 tarihinde sona ermiş olduğundan, söz konusu fiil dolayısıyla uygulanan idari para cezası 22/6/2027 (bu tarih dahil) tarihine kadar tebliğ edilmediği takdirde zamanaşımına uğrayacaktır.

5.2-İdari Para Cezalarında Tahsil Zamanaşımı Süresi

İdari para cezalarının tahsilinde dikkate alınacak zamanaşımı süresi, belgenin, işverenlerce kendiliğinden verilip verilmediği veya mahkeme kararlarına/denetim ve kontrolle görevli memurlarca yapılan tespitlere/kamu kurum ve kuruluşlarından alınan yazılara istinaden işverenlerce veya Kurumca re'sen düzenlenip düzenlenmediği üzerinde durulmaksızın, tebliğ edilen idari para cezasının yasal ödeme süresinin son gününde geçerli olan kanun hükümlerine göre tespit edilecektir.

Örnek 1- (A) Gerçek kişisi tarafından, 2007/Haziran ayına ilişkin aylık prim ve hizmet belgesinin verilmediğinin Kurumun denetim ve kontrolle görevli memurlarınca

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

yapılan incelemeler sonucu tespiti edilmesi nedeniyle 10/6/2008 tarihinde re'sen düzenlendiği ve 22/10/2008 tarihinde söz konusu fiile ilişkin idari para cezasının tebliğ edildiği varsayıldığında, idari para cezasının yasal ödeme süresinin son günü 6/11/2008 olduğundan, idari para cezasının tahsil zaman aşımında 5510 sayılı Kanun hükümleri dikkate alınacaktır.

5.2.1- Yasal ödeme süresinin son günü 30/9/2008 veya önceki bir tarihe rastlayan idari para cezalarının tahsilinde dikkate alınacak zaman aşımı süresi

506 sayılı Kanununun 140 ıncı maddesinde 6/8/2003 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan 4958 sayılı Kanun ile değişiklik yapılmadan önce, idari para cezalarının tebliğ tarihinden itibaren 7 gün içinde ödenmesi gerekmektedir. Ancak 506 sayılı Kanununun 140 ıncı maddesinde 4958 sayılı Kanunla yapılan değişiklik sonucunda idari para cezalarının ödeme süresi tebliğ tarihinden itibaren 15 güne çıkartılmıştır.

Buna göre,

- 5/8/2003 veya önceki bir tarihte tebliğ edilmiş olan idari para cezalarında yasal ödeme süresi, tebliğ tarihinden itibaren 7 gün,

- 6/8/2003 veya sonraki bir tarihte tebliğ edilmiş olan idari para cezalarında yasal ödeme süresi, tebliğ tarihinden itibaren 15 gün,

olarak dikkate alınacaktır.

Bu bağlamda, yukarıda belirtilen süreler dikkate alınmak suretiyle idari para cezalarının ödeme süresinin sona erdiği tarihin,

- 7/12/1993 veya önceki bir tarihe rastlaması halinde, tahsil zaman aşımı süresi Borçlar Kanunu hükümlerine istinaden, ödeme vadesinin sona erdiği tarihi takip eden günden itibaren on yıl,

- 8/12/1993 ila 5/7/2004 tarihleri arasına rastlaması halinde, tahsil zaman aşımı süresi 6183 sayılı Kanun hükümlerine istinaden, ödeme vadesinin sona erdiği tarihi takip eden takvim yılı başından itibaren beş yıl,

- 6/7/2004 ila 30/9/2008 tarihleri arasına rastlaması halinde, tahsil zaman aşımı süresi Borçlar Kanunu hükümlerine istinaden, ödeme vadesinin sona erdiği tarihi takip eden günden itibaren on yıl,

olarak dikkate alınacaktır.

Diğer taraftan, idari para cezalarının tahsil zaman aşımında, tahakkuk zaman aşımında olduğu şekilde lehe olan hükümlerin uygulanması gibi bir durum söz konusu değildir.

5.2.2- Yasal ödeme süresinin son günü 1/10/2008 veya sonraki bir tarihe rastlayan idari para cezalarının tahsilinde dikkate alınacak zaman aşımı süresi

5510 sayılı Kanununun 102 nci maddesinin dördüncü fıkrasına göre idari para cezalarının tebliğ tarihinden itibaren onbeş gün içinde ödenmesi gerekmektedir. Yasal ödeme süresinin son günü 1/10/2008 veya sonraki bir tarihe rastlayan idari para cezalarının tahsilinde dikkate alınacak zaman aşımı süresi, 5510 sayılı Kanununun 93 üncü maddesinin ikinci fıkrasında yer alan; "Kurumun prim ve diğer alacakları ödeme süresinin dolduğu tarihi takip eden takvim yılı başından başlayarak on yıllık zaman aşımına tâbidir." hükmüne istinaden, ödeme süresinin dolduğu on beşinci günü takip eden takvim yılı başından itibaren on yıl olarak dikkate alınacaktır.

Örnek 1- 18/9/2017 tarihinde sigortalı çalıştırmaya başlayan ancak işyeri bildirgesini

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI

Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

yasal süresi dışında Kuruma veren işveren hakkında uygulanan idari para cezasının, 20/11/2017 tarihinde tebliğ edildiği varsayıldığında, idari para cezasının ödeme süresi 5/12/2017 tarihinde sona ermektedir. Dolayısıyla, bahse konu idari para cezasına ilişkin on yıllık zamanaşımı süresi 1/1/2018 tarihinde başlayıp 31/12/2027 tarihinde sona erecektir.

5.3- İdari Para Cezalarında Tahsil Zamanaşımı Süresinin Kesilmesi ve Durması

Kurumumuzun yasal süresi içinde ödenmeyen prim ve diğer alacaklarının tahsilinde zamanaşımı süresinin kesilmesi ve durması ile ilgili olarak 3917 sayılı Kanunla yapılan düzenleme ile birlikte 8/12/1993 tarihinden itibaren 6183 sayılı Kanunun 103 üncü maddesi hükümleri esas alınmaktadır.

5.3.1-Zamanaşımının kesilmesi

6183 sayılı Kanunun 103 üncü maddesinde, zamanaşımının hangi hallerde kesileceği belirtilmiştir. Kurum alacağı için zamanaşımı işlemeye başladıktan sonra bu maddede sıralanan işlemlerden en az birinin gerçekleşmesi durumunda, zamanaşımının kesilmesinde geçmiş olan süre ortadan kalkar ve kesilmenin rastladığı takvim yılını izleyen takvim yılı başından itibaren yeniden işlemeye başlar.

Zamanaşımını kesen haller aşağıda belirtilmiştir.

a) Ödeme: Ödeme, hususi şekilleri uyarınca yapılmışsa, çekin tahsil dairesine veya bankaya verildiği, paranın bankaya veya postaneye yatırıldığı, münakale emri üzerine paranın Kurum hesabına geçtiği gün yapılmış sayılır ve zamanaşımı da o gün kesilmiş olur. Çek veya münakale emrinin herhangi bir nedenle ödenmemesi durumunda, Kurumun borçluya rücu hakkı saklıdır. Bu durumda zamanaşımı kesilmez.

b) Haciz uygulanması: Borçlunun menkul ve gayrimenkul malları ile alacak ve haklarına haciz uygulanması zamanaşımını keser.

c) Cebren tahsil ve takip muameleleri sonucunda yapılan tahsilat: Cebren tahsil ve şekillerini düzenleyen 54 üncü madde uyarınca gösterilen teminatın paraya çevrilmesi, kefilin takibi ve borçlunun iflasının istenmesi sonucu elde edilen tahsilat ile borçlunun taşınır ve taşınmaz mallarının satılması sonucu elde edilen paralar zamanaşımını keser.

d) Ödeme emri tebliği: Kurum alacağını vadesinde ödemeyenlere, 55 inci madde uyarınca tebliğ edilen ödeme emri zamanaşımını keser.

e) Mal bildirimini, mal edinme ve mal artmalarının bildirilmesi: Kurum borçlusunun 59 uncu madde gereğince mal bildiriminde bulunması zamanaşımını kesme nedenidir. Borçlunun malının olup olmaması zamanaşımının kesilmesi bakımından önemli değildir. Zamanaşımının kesilmesi için borçlunun mal bildiriminde bulunması yeterlidir. Ayrıca, 61 inci madde hükmünce mal edinme ve mal artmalarının, tahsil dairesine bildirilmesi de zamanaşımının kesilmesi için yeterlidir.

f) Yukarıdaki sıralarda gösterilen muamelelerden herhangi birinin kefile veya yabancı şahıs ve kurumların mümessillerine tatbiki veya bunlar tarafından yapılması: Zamanaşımının kesilmesi yönünden yukarıda sayılan beş işlemten herhangi birinin bu kişilere de yapılmış olması da zaman aşımını keser.

g) İhtilafli amme alacaklarında yargı organlarınca bozma kararı verilmesi: Uyuşmazlık durumunda yargı organlarınca verilen bozma kararı, zamanaşımını kesen nedenler

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

arasındadır.

h) Alacağın teminata bağlanması: Alacağın Kanunda öngörüldüğü şekilde herhangi bir teminata bağlanması, zamanaşımını kesme nedenleri arasındadır.

1) Yargı organlarınca yürütmenin durdurulması kararı verilmesi: Yargı organlarınca yürütmenin durdurulması kararının verilmesi zamanaşımını keser.

j) İki kamu idaresi arasında mevcut bir borç için alacaklı amme idaresince, borçlu amme idaresine borcun ödenmesi için yazı ile başvurulması: Amme idareleri arasında mevcut bir borç için alacaklı amme idaresince borçlu idareye yazı ile başvurularak alacağının istemesi zamanaşımını keser. Borçlu amme idaresine yazı ile başvurulması, idarece tebellüğ edilmesi manasına gelmektedir.

k) Amme alacağının özel kanunlara göre ödenmek üzere müracaatta bulunulması ve/veya ödeme planına bağlanması: Alacağın özel kanunlara göre ödenmesi için müracaatta bulunulması ve/veya ödeme planına bağlanması da tahsil zamanaşımını keser.

Zamanaşımını kesen işlemlerinden an az birinin gerçekleşmiş olması halinde, işlemin gerçekleştiği tarih itibariyle zamanaşımı kesilmiş olacaktır.

Bu durumda, zamanaşımının;

- 6183 sayılı Kanuna göre tayin edilmiş olduğu durumlarda yeni zamanaşımı süresi, zamanaşımının kesildiği tarihi takip eden takvim yılı başından itibaren beş yıl olarak,

-Mülga 818 sayılı Borçlar Kanuna göre tayin edilmiş olduğu durumlarda yeni zamanaşımı süresi, zamanaşımının kesildiği tarihi takip eden günden itibaren on yıl olarak, yeniden başlatılacaktır.

5510 sayılı Kanun döneminde gerçekleşen fiillere ilişkin olarak zamanaşımının kesilmesi hükümlerinin uygulanması durumunda ise 5510 sayılı Kanunun 93 üncü maddesi hükmü uyarınca zamanaşımının kesildiği tarihi takip eden takvim yılı başından itibaren 10 yıl olarak zamanaşımı uygulanacaktır.

Örnek 1- 5/2/2004 tarihli sigortalı işe giriş bildirgesini yasal süresi dışında Kuruma veren işveren hakkında uygulanan idari para cezasının, 1/3/2004 tarihinde tebliğ edildiği, ödeme süresinin 16/3/2004 tarihinde sona erdiği varsayıldığında, 16/3/2004 tarihinde 6183 sayılı Kanun hükümlerine ilişkin zamanaşımı süresi geçerli olduğundan, söz konusu alacağına ilişkin zamanaşımı süresi 1/1/2005 tarihinden itibaren beş yıl olarak uygulanacak olup, alacağın bu süre içinde tahsil edilmesi gerekmektedir.

6183 sayılı Kanunun 102 nci maddesine istinaden 1/1/2005 tarihinden itibaren beş yıllık süre içinde tahsil edilmesi gereken söz konusu idari para cezasına ilişkin olarak 18/6/2009 tarihi itibariyle yürütmenin durdurulma kararı verilmiş olması halinde ise o süreye kadar işlemiş olan zamanaşımı süresi kesilecek ve 6183 sayılı Kanunun 103 üncü maddesine istinaden 1/1/2010 tarihinden itibaren beş yıllık zamanaşımı süresi yeniden baştan işlemeye başlayacaktır.

Örnek 2- 2007/Temmuz ayına ilişkin aylık prim ve hizmet belgesinin yasal süre içinde verilmemesi nedeniyle işverene uygulanan idari para cezası 6/9/2007 tarihinde tebliğ edilmiş olup, ödeme süresi ise 21/9/2007 tarihinde sona ermektedir. Ödeme süresi 21/9/2007 tarihi itibariyle sona eren alacaklar, Borçlar Kanunu hükümlerine istinaden, ödeme vadesinin sona erdiği tarihi takip eden günden itibaren on yıllık zamanaşımı süresine tabidir.

Borçlar Kanunu hükümlerine istinaden, ödeme vadesinin sona erdiği tarihi takip eden

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI

Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

22/9/2007 tarihinden itibaren on yıl içinde tahsil edilmesi gereken söz konusu idari para cezasına ilişkin olarak 22/2/2010 tarihi itibariyle borçlunun menkul mallarına haciz uygulanmış olması halinde ise, o süreye kadar işlemiş olan zamanaşımı süresi kesilecek ve söz konusu karar tarihini takip eden 23/2/2010 tarihinden itibaren on yıllık zamanaşımı süresi yeniden baştan işlemeye başlayacak ve 22/2/2020 tarihinin hafta sonuna denk gelmesi nedeniyle hafta sonu tatilini takip eden ilk iş günü olan 24/2/2020 tarihinde sona erecektir.

Örnek 3- 2017 yılı Mayıs ayına ait aylık prim ve hizmet belgesinin yasal verilme süresi 23/6/2017 tarihinde sona ermektedir. İlgili belgenin süresinde verilmemesi sebebiyle hakkında idari para cezası uygulanan işverene söz konusu cezanın 2/8/2017 tarihinde tebliğ edildiği varsayıldığında, idari para cezasının ödeme süresi 17/08/2017 tarihinde sona erecektir. Söz konusu idari para cezası borcunun tahsil zamanaşımı ise 15 günlük ödeme süresinin dolduğu günü takip eden yılbaşı olan 1/1/2018 tarihinde başlayacak ve 31/12/2027 tarihinde sona erecektir.

5510 sayılı Kanun hükümlerine istinaden 1/1/2018 tarihinden itibaren on yıl içinde tahsil edilmesi gereken söz konusu idari para cezasına ilişkin olarak 19/2/2019 tarihi itibariyle alacağın teminata bağlanmış olması halinde ise, o süreye kadar işlemiş olan zamanaşımı süresi kesilecek ve kesilme tarihini takip eden yılbaşından başlamak üzere 10 yıl olarak zamanaşımı süresi yeniden uygulanacak olup; söz konusu idari para cezasının tahsil zamanaşımı süresi 1/1/2020 tarihinde başlayacak ve 31/12/2029 tarihinde sona erecektir.

5.3.2-Zamanaşımının durması (işlememesi)

Zamanaşımının işlememesi halini düzenleyen 6183 sayılı Kanununun 104 üncü maddesi hükmü uyarınca borçlunun yabancı bir memlekette bulunması, hileli iflas etmesi, terekesinin tasfiye edilmesi gibi hakkında icra takibi yapılmasına imkan bulunmayan hallerde, tahsil zamanaşımı işlemmez. Sıralanan sebepler ortadan kalktıktan sonra, duran zamanaşımı kaldığı yerden işlemeye devam eder.

Diğer taraftan, 5510 sayılı Kanununun 91 inci maddesinin dördüncü fıkrasında, “Kuruma olan borçların ertelendiği sürede zamanaşımı işlemmez ve ertelenen kısma gecikme cezası ve gecikme zammı uygulanmaz.” hükmü yer almıştır.

Bu durumda, idari para cezası borçlarının 5510 sayılı Kanununun 91 inci maddesine istinaden afet ve diğer mücbir sebep hâllerinde ertelenmesine karar verilmesi halinde, borçlu hakkında takip yapılamayacağından dolayı, bu süreler içinde de zamanaşımı işlemeyecektir.

Zamanaşımı süresinin kesilmesi halinde, süre yeniden tayin edilmekte; buna karşın, zamanaşımı süresinin durması ya da prim borcunun ertelenmesi halinde yeni bir süre tayin edilmeyip, zamanaşımı süresinin durduğu tarih ile işlemeye devam ettiği tarih arasındaki süre, zamanaşımı süresinin hesaplanmasında dikkate alınmamaktadır.

Örnek 1- 2017 yılı Mayıs ayına ait aylık prim ve hizmet belgesinin yasal verilme süresi 23/6/2017 tarihinde sona ermektedir. İlgili belgenin süresinde verilmemesi sebebiyle hakkında idari para cezası uygulanan işverene söz konusu cezanın 8/8/2017 tarihinde tebliğ edildiği varsayıldığında, idari para cezasının ödeme süresi 23/8/2017 tarihinde sona erecektir. Söz konusu idari para cezası borcunun tahsil zamanaşımı ise 15 günlük ödeme süresinin dolduğu günü takip eden yılbaşı olan 1/1/2018 tarihinde başlayacak ve 31/12/2027 tarihinde sona erecektir.

Öte yandan örnekte yer alan işverenin 1/5/2018 ila 31/10/2018 tarihleri arasında yurtdışında bulunması nedeniyle zaman aşımı süresi ilgili dönem aralığında duracak ve

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI

Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

işlemeyecek olup; ilgili işverenin yurt dışından dönüş tarihi olan 1/11/2018 tarihinden itibaren duran zamaşıımı kaldığı yerden işlemeye devam edecektir. Bu durumda yeni zamaşıımı süresi 30/6/2028 tarihinde sona erecektir.

5.4-İdari Para Cezalarının Zamaşıımına İlişkin Diğer Hükümler

5510 sayılı Kanunda öngörülen yükümlülükleri yerine getirmeyenler hakkında uygulanacak idari para cezaları 7201 sayılı Tebligat Kanunu hükümlerine göre tebliğ edilmektedir. 7201 sayılı Kanunun 28 inci maddesine göre posta veya memur eliyle yapılamayan tebligatların ilan tebliğ edilebileceği öngörüldüğünden, idari para cezalarının tahakkuk zamaşıımına uğratılmaması bakımından ilan tebliğ yolu kullanılabilir.

İdari para cezaları ilgiliye tebliğ edilmekle tahakkuk ettiğinden, idari para cezasına konu fiilin tahakkuk zamaşıımına girip girmediği hususu, fiilin işlendiği tarihte geçerli olan Kanun hükümlerindeki zamaşıımı süresi dikkate alınarak belirlenecektir. İdari para cezalarının tebliğe çıkartılmasından önce tahakkuk zamaşıımına girip girmediği hususu ilgili sosyal güvenlik il müdürlüğünce/sosyal güvenlik merkezince araştırılarak, idari para cezalarının zamaşıımına girmesinde kusuru olanlar hakkında idari işlem yapılmalıdır.

Tebliğe çıkartılacağı tarihte zamaşıımına girmiş olduğu anlaşılan idari para cezaları tebliğe çıkartılmayacaktır. Tebliğe çıkartıldığı tarihte zamaşıımına girmemiş olmakla birlikte tebliğ edildiği tarih itibariyle zamaşıımına girmiş olan idari para cezaları da ilgili sosyal güvenlik il müdürlüğü/sosyal güvenlik merkezi tarafından İdari Para Cezaları İtiraz Komisyonu kararı ile iptal edilecektir.

Gerek 506 sayılı Kanunda, gerekse 5510 sayılı Kanunda tahsil zamaşıımının Kurumca re'sen dikkate alınıp alınmayacağı hususunda herhangi bir düzenlemeye yer verilmemiştir. Mülga 818 sayılı Borçlar Kanununun 140 ıncı maddesi ile 6098 sayılı Türk Borçlar Kanununun 161 inci maddesine göre, alacağın tahsiline ilişkin zamaşıımı def'inin öne sürülmediği durumlarda, hâkimin zamaşıımını re'sen nazara alamayacağı öngörüldüğünden, Yönetim Kurulumuzca alınan 2010/69 sayılı Kararın 1 inci maddesinde öngörülen tutarı aşan idari para cezası borçlarının zamaşıımına uğramış olduğu hususunda kesinleşmiş mahkeme kararı olmadan terkin işlemi yapılmayacaktır.

Terkin işlemleri ters kayıt oluşturulmak suretiyle yapılacağından, terkin edilecek borçlarla ilgili olarak iptal tahakkuk işlemi yapılacaktır.

Kurumumuz idari para cezası alacaklarından zamaşıımına uğramış veya tahsili imkânsız hale gelmiş ya da tahsili için yapılacak giderlerin alacaktan fazla olduğu anlaşılan durumlarda alacağın, muhasebe servislerine intikal ettirildiğinde, muhasebe servislerince alacağın takip durumuna göre (121) Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabı veya (128) Şüpheli Alacaklar hesabına alacak ve karşılığında (630) Giderler Hesabına borç kaydı yazmak suretiyle terkin işlemine ait muhasebe kayıtlarını gerçekleştirmiş olacaktırlar.

6-MALİ TATİL UYGULAMASINDA İDARİ PARA CEZASI HÜKÜMLERİ

5604 sayılı Mali Tatil İhdas Edilmesi Hakkında Kanunun;

1 inci maddesinin birinci fıkrasında, "Her yıl temmuz ayının birinden yirmisine kadar (yirmisi dahil) malî tatil uygulanır. Haziran ayının son gününün tatil günü olması halinde, malî tatil, temmuz ayının ilk iş gününü takip eden günden başlar."

İkinci fıkrasında, "Son günü malî tatile rastlayan aşağıda belirtilen süreler, tatilin son gününü izleyen tarihten itibaren yedi gün uzamış sayılır."

İkinci fıkrasının (6) numaralı alt bendinde, "Malî tatilin sona erdiği günü izleyen beş

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI

Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

gün içinde biten bu madde kapsamındaki kanuni ve idari süreler, malî tatilin son gününü izleyen tarihten itibaren beşinci günün mesai saati bitiminde sona ermiş sayılır.”

2 nci maddesinde ise, “Malî tatil ilan edilen döneme rastlayan tarihlerde 5/5/1983 tarihli ve 2821 sayılı Sendikalar Kanunu, 25/8/1999 tarihli ve 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu ve 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununa göre işverenlerce yapılması gereken, iş kazası ve meslek hastalığı bildirimleri dışında kalan beyan, bildirim ve ödemeler; 2/9/1971 tarihli ve 1479 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanunu ile 17/10/1983 tarihli ve 2926 sayılı Tarımda Kendi Adına ve Hesabına Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kanununa tâbi sigortalıların, 17/7/1964 tarihli ve 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununa tâbi işverenlerin, 17/10/1983 tarihli ve 2925 sayılı Tarım İşçileri Sosyal Sigortalar Kanununa tâbi sigortalıların yapmakla yükümlü olduğu iş kazası ve meslek hastalığı bildirimleri dışında kalan beyan, bildirim ve ödemeler, 1 inci maddede belirtilen süreler kadar ertelenir.”

Hükümleri yer almaktadır.

Buna göre, mali tatil döneminde idari para cezalarının uygulanmasına ilişkin olarak yapılacak iş ve işlemler aşağıda açıklanmıştır.

6.1-Beyan ve Bildirimlerin Yapılma Süresi Yönünden

5510 sayılı Kanun uyarınca, Kuruma verilmesi gereken ve iş kazası ve meslek hastalığı bildirimleri dışında kalan her türlü beyan ve bildirimlerin yasal süresinin Temmuz ayının 1’i ila 20’si (Haziran ayının son gününün resmi tatil olması durumunda Temmuz ayının ilk iş gününü takip eden günden Temmuz ayının 20’si) arasına rastlaması halinde, söz konusu beyan ve bildirimler Temmuz ayının 27’sine kadar Kuruma yapıldığı takdirde yasal süresi içinde yapılmış sayılacaktır.

Örnek 1- 6/7/2016 tarihinde sigortalı çalıştırmaya başlayan (A) işvereni, işyeri bildirgesini en geç 6/7/2016 tarihinde vermesi gerekmekte ise de, 6/7/2016 tarihinin mali tatile rastlaması nedeniyle, işyeri bildirgesi en geç mali tatilin son gününü izleyen tarihten itibaren yedinci günün (27/7/2016) sonuna kadar verilebilecek ve bu durumda işyeri bildirgesinin 27/7/2016 tarihine kadar verilmesi halinde idari para cezası uygulanmayacaktır.

Örnek 2- 14/7/2016 tarihinde işe başlatılacak olan (A) sigortalısına ait sigortalı işe giriş bildirgesinin en geç 13/7/2016 tarihinde verilmesi gerekmekte ise de, 13/7/2016 tarihinin mali tatile rastlaması nedeniyle, bildirgenin en geç mali tatilin sona erdiği Temmuz ayının 20 nci gününü takip eden yedinci günün sonuna kadar (27/7/2016 tarihinde) verilmesi halinde, sigortalı işe giriş bildirgesi yasal sürede verilmiş sayılacak ve idari para cezası uygulanmayacaktır.

Ayrıca, malî tatilin sona erdiği günü izleyen beş gün içinde biten bu madde kapsamındaki kanuni ve idari süreler, malî tatilin son gününü izleyen tarihten itibaren beşinci günün mesai saati bitiminde sona ermiş sayılır.” hükmü doğrultusunda da, iş kazası ve meslek hastalığı bildirimleri dışında kalan ve yasal verilme süresi 21’i ila 25’si arasına rastlayan beyan ve bildirimlerin de ayın 25’ine kadar yapılması halinde, söz konusu beyan ve bildirimler yasal süresinde yapılmış sayılacaktır.

Örnek 3- (A) işverenin Ankara’da bulunan işyerini 11/7/2016 tarihinde İzmir’e nakletmiş olması halinde, işyeri bildirgesini en geç 21/7/2016 tarihinde vermesi gerekmekte ise de, yasal verilme süresi 21’i ila 25’si arasına rastlayan beyan, bildirimler de ayın 25’ine kadar yapılması halinde yasal süresinde yapılmış sayılacağından, işyeri bildirgesinin

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI

Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

25/7/2016 tarihine kadar verilmesi halinde idari para cezası uygulanmayacaktır.

Örnek 4- 22/6/2016 tarihinde 5510 sayılı Kanun kapsamına alınan ve bu tarihte iki sigortalı çalıştıran işveren (D) tarafından, bu iki sigortalıya ait sigortalı işe giriş bildirgelerinin en geç bir ay içerisinde (22/7/2016 tarihine kadar) anılan Müdürlüğe verilmesi gerekmektedir birlikte, yasal verilme süresi 21'i ile 25'si arasında rastlayan beyan ve bildirimler de ayın 25'ine kadar yapılması halinde yasal süresinde yapılmış sayılacağından, sigortalı işe giriş bildirgesinin 25/7/2016 tarihine kadar verilmesi halinde idari para cezası uygulanmayacaktır.

Örnek 5- Haziran ayına ait aylık prim ve hizmet belgesinin son verilmesi gereken tarihin takip eden ayın 23'ü olmasına rağmen, 5604 sayılı Kanununun 1 inci maddesinin altıncı fıkrasına istinaden, mali tatilin sona erdiği günü izleyen beş gün içinde biten kanuni ve idari sürelerin, tatilin son gününü izleyen tarihten itibaren beşinci günün mesai saati bitiminde sona ereceği kabul edildiğinden, söz konusu belgenin 25 Temmuz tarihinde verilmesi halinde yasal süresi içinde verildiği kabul edilecektir.

6.2-İdari Para Cezasına İtiraz ve Ödeme Yönünden Mali Tatil

5510 sayılı Kanununun 102 nci maddesi uyarınca işverenlerin tebliğ edilen idari para cezalarını tebliğ tarihinden itibaren onbeş gün içinde ödemeleri veya aynı süre içinde itiraz etmeleri gerekmektedir. Buna göre, idari para cezaları ile ilgili ödeme ve itiraza ilişkin onbeş günlük sürenin son gününün mali tatile rastlaması halinde, bu süreler mali tatilin son gününü izleyen tarihten itibaren yedi gün uzayacaktır.

Örnek 1- Bilanço esasına göre defter tutan (A) işverenine işyeri bildirgesinin süresi içinde verilmemesi nedeniyle hesaplanan 3.604,00 TL tutarındaki idari para cezasının 22/6/2015 tarihinde işverene tebliğ edilmiş olması halinde, bu cezanın en geç 7/7/2015 tarihine kadar ödenmesi veya itiraz edilmesi gerekmekte ise de, 7/7/2015 tarihinin mali tatile rastlaması nedeniyle mali tatilin son gününü izleyen tarihten itibaren yedinci günün (27/7/2015) sonuna kadar işverence ödenmesi veya cezaya itiraz edilmesi halinde, idari para cezasının yasal süresi içinde ödendiği veya cezaya karşı yasal süresi içinde itiraz edildiği kabul edilecektir.

Ayrıca, malî tatilin sona erdiği günü izleyen beş gün içinde biten bu madde kapsamındaki kanuni ve idari süreler, malî tatilin son gününü izleyen tarihten itibaren beşinci günün mesai saati bitiminde sona ermiş sayılır.” hükmü doğrultusunda da, ayın 21'i ile 25'i arasında rastlayan idari para cezalarına itiraz ve ödeme süresinin de, ayın 25'ine kadar yapılması halinde itiraz ve ödeme yasal süresinde yapılmış sayılacaktır.

Örnek 2- 1 nolu örnekte idari para cezası tebligatının 6/7/2016 tarihinde işverene tebliğ edilmiş olması halinde, bu cezanın en geç 21/7/2016 tarihine kadar ödenmesi veya itiraz edilmesi gerekmekte ise de, yasal verilme süresi 21'i ile 25'i arasında rastlayan itiraz ve ödemeler de ayın 25'ine kadar yapılması halinde yasal süresinde yapılmış sayılacağından, idari para cezasına itiraz ve ödemenin 25/7/2016 tarihine kadar yapılması halinde idari para cezası uygulanmayacaktır.

6.3- Diğer Hükümler Yönünden

5604 Sayılı Mali Tatil İhdas Edilmesi Hakkında Kanununun 2 nci Maddesinin Uygulanmasına İlişkin Tebliğin 8 inci maddesinin birinci fıkrasının (f) bendinde; “5510 sayılı Kanunlar gereğince ilgili kurumlarca gönderilecek tebligatlar mali tatil kapsamına girmediğinden, söz konusu iş ve işlemler ilgili Kanunlarda öngörülen süreler içerisinde

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

yerine getirilecektir.”

Hükmü yer almaktadır.

Bu bakımdan, kamu idarelerinin işverenlik sıfatı dışında kalan bildirim yükümlülüklerinin (örneğin ihale konusu işi üstlenenlerin bildirim vb.) mali tatil sürelerine rast gelmesi halinde söz konusu kamu idarelerinin işverenlik sıfatı dışında kalan bildirim yükümlülüklerinin mali tatil uygulamasında belirtilen işlemler kapsamında olmaması nedeniyle, ilgili kamu idarelerince mali tatile denk gelen sürelerde yapılması gereken söz konusu bildirimler mali tatili izleyen yedinci günün sonuna kadar uzamayacaktır. Bu durumda bildirim sürelerine uyulmaması halinde idari para cezası uygulanacaktır.

Örnek 1- (A) kamu idaresine hizmet alımı ihalesi işi ile ilgili olarak gönderilen 2011/13 sayılı genelgenin 12 numaralı eki yazının 8/6/2015 tarihinde ilgili Kurumca alındığı ve en geç 8/7/2015 tarihine kadar istenilen bilgilerin Kuruma bildirilmesi gerektiği varsayıldığında, her ne kadar 8/7/2015 tarihi mali tatile rastlarsa da, kamu idaresinin bildirim yükümlülüğü mali tatil kapsamında bulunmadığından, söz konusu yükümlülüğün yerine getirilmesi gereken süre 27/7/2015 tarihine uzamayacaktır.

Diğer taraftan, mali tatil süresi içinde sosyal güvenlik mevzuatının uygulanmasına yönelik denetim, kontrol, tespit, tarama yapılabilecek, yine kayıt ve belgelerin ibraz edilmesine yönelik tebligat gönderilebilecektir. Ancak, kayıt ve belgelerin ibraz edilmesi için verilen sürenin son gününün, mali tatile rastlaması halinde, kayıt ve belgelerin, mali tatilin son gününü izleyen tarihten itibaren yedi gün içinde ibraz edilmesi durumunda, kayıt ve belgelerin ibrazına ilişkin yükümlülüğün yasal süresi içinde yerine getirildiği kabul edilerek idari para cezası uygulanmayacaktır.

Örnek 2- (A) işverenine defter, kayıt ve belgelerinin ibrazı için yazılan yazının 22/6/2015 tarihinde tebliğ edilmiş olması halinde, defter, kayıt ve belgelerin en geç 7/7/2015 tarihine kadar ibraz edilmesi gerekmekte ise de, 7/7/2015 tarihinin mali tatile rastlaması nedeniyle mali tatilin son gününü izleyen tarihten itibaren yedinci günün (27/7/2015) sonuna kadar defter ve belgelerin ibraz edilmesi halinde, defter, kayıt ve belgelerin yasal süresi içinde ibraz edildiği kabul edilerek idari para cezası uygulanmayacaktır.

Örnek 3- (A) işverenine defter, kayıt ve belgelerinin ibrazı için yazılan yazının 7/7/2016 tarihinde tebliğ edilmiş olması halinde, defter, kayıt ve belgelerin en geç 22/7/2016 tarihine kadar ibraz edilmesi gerekmekte ise de, yasal verilme süresi 21’i ila 25’i arasına rastlayan beyan, bildirimler de ayın 25’ine kadar yapılması halinde yasal süresinde yapılmış sayılacağından, defter kayıt ve belgelerinin 25/7/2016 tarihine kadar verilmesi halinde idari para cezası uygulanmayacaktır.

Ayrıca, malî tatilin sona erdiği günü izleyen beş gün içinde biten bu madde kapsamındaki kanuni ve idari süreler, malî tatilin son gününü izleyen tarihten itibaren beşinci günün mesai saati bitiminde sona ermiş sayılır.” hükmü doğrultusunda da, kayıt ve belgelerin ibraz edilmesi için verilen sürenin son gününün ayın 21’i ila 25’i arasına rastlaması halinde, kayıt ve belgeler, ayın 25’ine kadar ibraz edilirse idari para cezası uygulanmayacaktır.

5510 sayılı Kanununun 102 inci maddesinin ikinci fıkrasında öngörülen indirimden faydalanmak için gerekli olan şartlardan belge veya bildirgenin yasal verilme süresi geçtikten sonra en geç otuz gün içinde Kuruma verilmiş olması şartının mali tatil süresine rastlaması halinde, 30 günlük süre mali tatili son gününü izleyen tarihten itibaren yedi gün uzayacaktır.

Örnek 4 - 4/6/2015 tarihinde işe başlayan bir sigortalıya ilişkin işe giriş bildirgesinin

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI

Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

Kuruma en geç 3/6/2015 tarihinde verilmesi gerekirken 6/7/2015 tarihinde kendiliğinden verildiği varsayıldığında, her ne kadar işe giriş bildirgesi 30 günlük süre geçirildikten sonra verilmiş olsa da, 30 günlük sürenin son gününün(3/7/2017) mali tatile rastlaması nedeniyle işe giriş bildirgesinin Temmuz ayının 27'sine kadar verilmesi ve tebliğ edilen idari para cezasının 15 gün içerisinde ödenmesi halinde, 5510 sayılı Kanununun 102 nci maddesinin ikinci fıkrasında öngörülen indirimden faydalanmak mümkün olacaktır.

Örnek 5- 4 nolu örnekte işe giriş bildirgesinin 30 günlük süre içerisinde 1/7/2015 tarihinde kendiliğinden verildiği ve idari para cezasının 2/7/2015 tarihinde tebliğ edildiği varsayıldığında, idari para cezasının son ödeme süresinin mali tatile (17/7/2015 tarihine) rastlaması nedeniyle, söz konusu cezanın 27/7/2015 tarihine kadar ödenmesi halinde 5510 sayılı Kanununun 102 inci maddesinin ikinci fıkrasında öngörülen indirimden faydalanmak mümkün olacaktır.

Ayrıca, 5510 sayılı Kanununun 102 inci maddesinin ikinci fıkrasında öngörülen indirimden faydalanmak için gerekli olan şartlardan belge veya bildirgenin yasal verilme süresi geçtikten sonra en geç otuz gün içinde Kuruma verilmiş olması şartının son gününün ayın 21'i ile 25'i arasına rastlaması halinde, 30 günlük süre mali tatilin son gününü izleyen tarihten itibaren beş gün uzayacaktır.

Örnek 6- 23/6/2015 tarihinde işe başlayan bir sigortalıya ilişkin işe giriş bildirgesinin Kuruma en geç 22/6/2015 tarihinde verilmesi gerekirken 24/7/2015 tarihinde kendiliğinden verildiği varsayıldığında, her ne kadar işe giriş bildirgesi 30 günlük süre geçirildikten sonra verilmiş olsa da, 30 günlük sürenin son gününün ayın 21'i ile 25'i arasına rastlaması nedeniyle 30 günlük süre içerisinde yapılmış sayılacağından, işe giriş bildirgesinin Temmuz ayının 25'ine kadar verilmiş olması nedeniyle tebliğ edilen idari para cezasının 15 gün içerisinde ödenmesi halinde, 5510 sayılı Kanununun 102 inci maddesinin ikinci fıkrasında öngörülen indirimden faydalanmak mümkün olacaktır.

Ayrıca 2016 yılı Temmuz ayından itibaren 1 Temmuz – 20 Temmuz (dahil) tarihleri arasında verilmesi gereken işe giriş bildirgesinin mali tatili izleyen yedinci gün sonuna kadar verilmesi halinde önceden olduğu gibi yasal süresi içinde verilmiş olduğu kabul edilecektir. İşe giriş bildirgesinin verilmesi gereken sürenin 21 Temmuz –25 Temmuz tarihleri arasında olması halinde 25 Temmuz (dahil) tarihine kadar verilecek işe giriş bildirgesi de yasal süresi içinde verilmiş sayılacaktır.

7- CEZALARIN ŞAHSİLİĞİ İLKESİ

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 38 inci maddesinin altıncı fıkrasında "Ceza sorumluluğu şahsidir." hükmü yer almaktadır.

Anayasanın bu hükmü ile şahısların işledikleri idari veya adli suçlara istinaden gerek adli, gerekse idari merciler tarafından verilen cezaların yalnızca o kişiye yönelik olarak infaz edilmesi gerektiği hüküm altına alınmaktadır.

Diğer taraftan, 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun; 'Ceza sorumluluğunun şahsiliği' başlıklı 20 nci maddesinin birinci fıkrasında, "Ceza sorumluluğu şahsidir. Kimse başkasının fiilinden dolayı sorumlu tutulamaz."

Hükmü yer almaktadır.

Bu hükümler doğrultusunda;

7.1- Gerçek kişi işverenin ölümü halinde kesilmiş ve tahakkuk etmiş idari para cezaları terkin edilir veya kesilerek tahakkuk edecek ise kesilmez.

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI

Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

Dolayısıyla, gerçek kişi işverenlerin ölümü halinde, daha önce işlemiş oldukları fiillerden dolayı uygulanmış olan idari para cezalarının, tebliğ edilip edilmediği üzerinde durulmaksızın Ünite Komisyon Kararı ile iptal edilmesi gerekmektedir.

Örnek 1- (A) gerçek kişi işverenin 14/5/2017 tarihinde vefat ettiği ve varislerce 3 ay içerisinde işyeri bildirgesi verilerek işyerinin tescil edildiği, Kurumun denetim ve kontrolle görevli memurlarınca 2013 ve 2014 yılına ait işyeri defter kayıt ve belgelerinin istenildiği ve belgelerin ibraz edildiği ancak söz konusu dönemlere ilişkin defter belgelerin geçersiz olduğu ve dolayısıyla idari para cezası uygulanmasına gerektiren durumun meydana geldiği varsayıldığında, cezaların şahsiliği ilkesi uyarınca yeni işveren (varisler) idari para cezasından sorumlu olmayacağından idari para cezası tahakkuk ettirilmeyecektir.

Örnek 2- (B) gerçek işverenin 17/8/2017 tarihinde vefat ettiği ve varislerce 3 ay içerisinde işyeri bildirgesi verilerek işyerinin tescil edildiği, mahkeme kararıyla (C) sigortalısının 2012/Ocak-2012/Mayıs aylarında sigortasız olarak çalıştırıldığına dair hüküm verildiği varsayıldığında ve dolayısıyla (B) sigortalısının Kuruma bildirilmemesi nedeniyle idari para cezası uygulanmasına gerektiren durumun meydana geldiği varsayıldığında, cezaların şahsiliği ilkesi uyarınca yeni işveren(varisler) idari para cezasından sorumlu olmayacağından idari para cezası tahakkuk ettirilmeyecektir.

7.2- İşyerinin devrinde, devir tarihinden önceki bir tarihe ilişkin idari para cezası gerektiren bir fiilin söz konusu olması halinde, cezaların şahsiliği ilkesi uyarınca, devir alan kimseye idari para cezası tahakkuk ettirilemez, ancak tahakkuk ettirilmiş idari para cezası varsa devralan şahıstan bunun takip ve tahsilatı yapılır.

Örnek 1- (B) gerçek kişisi tarafından 14/9/2017 tarihinde (A) gerçek kişisinden devralınan işyerine ilişkin olarak 20/10/2017 tarihli mahkeme kararına istinaden (C) sigortalısının 2015/Ocak-2015/Mayıs tarihleri arasında sigortasız olarak çalıştırıldığı varsayıldığında, idari para cezalarına ilişkin fiil tarihlerinin devir tarihinden önce olması nedeniyle, devralan işverene idari para cezası tahakkuk ettirilmeyecek olup; söz konusu idari para cezaları devreden işverene uygulanacaktır.

Örnek 2- (C) gerçek kişisi tarafından 15/5/2017 tarihinde (D) gerçek kişisine devredilen işyerine ilişkin olarak 7/4/2017 tarihinde tahakkuk ettirilen ancak tahsil olunamayan idari para cezasının takip ve tahsilatına devralan (D)'den devam olunacaktır.

7.3- Kurumun denetim ve kontrolle görevli memurlarına işveren dışındaki kimselerin engel olması halinde, cezaların şahsiliği ilkesi uyarınca engel olan kimseler hakkında idari para cezası uygulanacak ve dolayısıyla uygulanacak idari para cezası işverene ait işyeri dosyası ile ilişkilendirilmeyecektir.

Örnek 1- Kurumun denetim ve kontrolle görevli memuru A isimli işverene ait işyerine 20/10/2017 tarihinde denetime gitmiş ancak işverenin işyerinde bulunan eşi sigortalıların kimlik bilgilerinin istenmesine engel olmuştur. Bu durumda denetime engel olan işverenin eşi hakkında idari para cezası uygulanacaktır.

7.4- Tüzel kişi işverenler bakımından işverenlik tüzel kişiye ait olduğundan, ortaklar ve/veya kanuni temsilcilerin ölümü halinde tahakkuk etmemiş idari para cezaları bakımından tüzel kişilik adına idari para cezası uygulanacaktır.

Buna karşın, tüzel kişilere yönelik olarak verilen idari para cezalarının tüzel kişiliğin mal varlığından tahsil edilememiş olması nedeniyle, 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre takibe geçilen sorumlu tutulan ortaklar ve/veya kanuni temsilcilerin ölümü halinde, cezaya

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI

Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

tüzel kişiliğin muhatap olması nedeniyle, mirası reddetmemiş mirasçılardan bu alacakların takibine devam edilecektir.

7.5- Alt işveren tarafından 5510 sayılı Kanunda belirtilen yükümlülüklerin yerine getirilmemesi nedeniyle uygulanan idari para cezasının alt işverene tebliğ edilememesi halinde, cezaların şahsiliği ilkesi uyarınca asıl işverene idari para cezası tahakkuk ettirilmeyecektir.

Ancak, alt işverene tebliğ edilmiş ve dolayısıyla tahakkuk etmiş olan idari para cezasının alt işverenden tahsil edilememesi halinde, müşterek ve müteselsil sorumluluk ilkesi uyarınca idari para cezasının asıl işverenden takip ve tahsili yoluna gidilecektir.

8- İDARİ PARA CEZASINA KONU OLAN BELGELERİN/BEYANNAMELERİN MAHKEME KARARINDAN VEYA KURUMUN DENETİM VE KONTROLLE GÖREVLİ MEMURLARINCA YAPILAN TESPİTLERDEN YA DA DİĞER KAMU İDARELERİNİN DENETİM ELEMANLARININ KENDİ MEVZUATLARI GEREĞİNCE YAPACAKLARI SORUŞTURMA, DENETİM VE İNCELEMELERDEN VEYA BANKALAR, DÖNER SERMAYELİ KURULUŞLAR, KAMU İDARELERİ İLE KANUNLA KURULAN KURUM VE KURULUŞLARDAN ALINAN BİLGİ VE BELGELERDEN ANLAŞILMASI HALİNDE UYGULANACAK İDARİ PARA CEZALARI

8.1-İdari Para Cezasına Konu Olan Belgelerin Mahkeme Kararından Anlaşılması Halinde Uygulanacak İdari Para Cezaları

8.1.1-İdari Para Cezasına konu olan belgelerin/beyannamelerin mahkeme sürecinde işverence kendiliğinden verilmiş olması halinde henüz kesinleşen bir mahkeme kararı bulunmadığından;

- Sigortalı işe giriş bildirgesi yönünden her bir sigortalı için bir asgari ücret tutarında,
- Aylık prim ve hizmet belgesi yönünden, belge asıl ise 102 nci maddenin birinci fıkrasının (c) bendinin (1) numaralı alt bendi uyarınca asgari ücretin iki katını geçmemek üzere belgede kayıtlı sigortalı sayısı başına asgari ücretin 1/5 'i tutarında,

Belgenin ek olması halinde ise aynı alt bendin (2) numaralı alt bendi uyarınca asgari ücretin iki katını geçmemek üzere belgede kayıtlı sigortalı sayısı başına asgari ücretin 1/8' i tutarında,

- Muhtasar ve prim hizmet beyannamesi yönünden ise, beyanname asıl ise 102 nci maddenin birinci fıkrasının (m) bendinin (1) numaralı alt bendi uyarınca asgari ücretin iki katını geçmemek üzere beyannamede kayıtlı sigortalı sayısı başına asgari ücretin 1/5' i tutarında,

Beyannamenin ek olması halinde ise aynı alt bendin (2) numaralı alt bendi uyarınca asgari ücretin iki katını geçmemek üzere belgede kayıtlı sigortalı sayısı başına asgari ücretin 1/8' i tutarında,

idari para cezası uygulanacaktır.

8.1.2- İdari Para Cezasına konu olan belgelerin/beyannamelerin kesinleşen mahkeme karar tarihinde veya bu tarihten sonra verilmiş olması halinde ise;

Sigortalı işe giriş bildirgesi yönünden her bir sigortalı için aylık asgari ücretin 2 katı tutarında,

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

Aylık prim ve hizmet belgesi yönünden, aylık asgari ücretin 2 katı tutarında,
Muhtasar ve prim hizmet beyannamesi yönünden ise, 102 nci maddenin birinci fıkrasının (m) bendinin 4 nolu alt bendinin (a), (b), (c) ve (ç) alt bentlerinden ceza uygulanması gereken ilgili alt bent uyarınca,
idari para cezası uygulanacaktır.

Örnek 1- (A) gerçek kişisi tarafından açılan hizmet tespit davası sonucu söz konusu kişinin 2012/Ocak-Mayıs dönemlerinde sigortalı olması gerektiği 1/11/2017 tarihli mahkeme kararı ile kesinleşmiş olup mahkemenin kesinleşme tarihinde veya bu tarihten sonra verilen sigortalı işe giriş bildirgesi yönünden ve aylık prim hizmet belgeleri yönünden aylık asgari ücretin iki katı tutarında idari para cezası uygulanacaktır.

Mahkeme kararının temyiz edilmesi durumunda, ortada henüz kesinleşmiş bir mahkeme kararı bulunmadığından, temyiz aşamasında belgelerin/beyannamelerin verilmesi halinde **8.1.1.** başlığı uyarınca işlem yapılacaktır.

Örnek 2- (A) gerçek kişisi tarafından açılan hizmet tespit davası sonucu söz konusu kişinin 2015/Şubat-Temmuz dönemlerinde sigortalı olması gerektiğine dair ilk derece mahkemesi tarafından 13/12/2017 tarihinde verilen kararın temyiz edildiği varsayıldığında, temyiz aşamasında sigortalı işe giriş bildirgesi ve aylık prim hizmet belgelerinin verilmesi halinde ortada henüz kesinleşmiş bir mahkeme kararı bulunmadığından, sigortalı işe giriş bildirgesi yönünden bir asgari ücret tutarında, aylık prim hizmet belgeleri bakımından belge asıl ise aylık asgari ücretin 1/5'i, belge ek ise aylık asgari ücretin 1/8'i tutarında idari para cezası uygulanacaktır.

8.2-İdari Para Cezasına Konu Olan Belgelerin/Beyannamelerin Kurumun Denetim ve Kontrolle Görevli Memurlarınca Yapılan Tespitlerden Anlaşılması Halinde Uygulanacak İdari Para Cezaları

8.2.1- Kurumun denetim ve kontrolle görevli memurlarına mucip yazılmasına, kayıt ibraz yazısı gönderilmesine, mucibe istinaden Kurumun denetim ve kontrolle görevli memurlarınca denetime başlanılmış olmasına rağmen, Kurumun denetim ve kontrolle görevli memuru tarafından yapılan teftiş, kontrol veya inceleme sonucu düzenlenen tutanağa istinaden ve bu tutanağın tanzim edildiği tarihten önce belgelerin/beyannamelerin verildiği durumlarda, belge ve beyannamelerin kendiliğinden verilmiş olduğu kabul edilerek;

-Sigortalı işe giriş bildirgesi yönünden her bir sigortalı için bir asgari ücret tutarında,

-Aylık prim ve hizmet belgesi yönünden, belge asıl ise 102 nci maddenin birinci fıkrasının (c) bendinin (1) numaralı alt bendi uyarınca asgari ücretin iki katını geçmemek üzere belgede kayıtlı sigortalı sayısı başına asgari ücretin 1/5' i tutarında,

Belgenin ek olması halinde ise aynı alt bendin (2) numaralı alt bendi uyarınca asgari ücretin iki katını geçmemek üzere belgede kayıtlı sigortalı sayısı başına asgari ücretin 1/8'i tutarında,

- Muhtasar ve prim hizmet beyannamesi yönünden ise, beyanname asıl ise 102 nci maddenin birinci fıkrasının (m) bendinin (1) numaralı alt bendi uyarınca asgari ücretin iki katını geçmemek üzere beyannamede kayıtlı sigortalı sayısı başına asgari ücretin 1/5'i tutarında,

Beyannamenin ek olması halinde ise aynı alt bendin (2) numaralı alt bendi uyarınca asgari ücretin iki katını geçmemek üzere belgede kayıtlı sigortalı sayısı başına asgari ücretin 1/8' i tutarında,

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

idari para cezası uygulanacaktır.

8.2.2- İlgili belgelerin/beyannamelerin teftiş, kontrol veya inceleme sonucu düzenlenen tutanağa istinaden ve bu tutanağın tanzim edildiği tarihte veya bu tarihten sonra Kuruma verilmesi halinde ise;

-Sigortalı işe giriş bildirgesi yönünden her bir sigortalı için iki asgari ücret tutarında,

- Aylık prim ve hizmet belgesi ise 102 nci maddenin birinci fıkrasının (c) bendinin (4) numaralı at bendi uyarınca aylık asgari ücretin 2 katı tutarında,

- Muhtasar ve prim hizmet beyannamesi yönünden ise, 102 nci maddenin birinci fıkrasının (m) bendinin 4 nolu alt bendinin (a), (b), (c) ve (ç) alt bentlerinden ceza uygulanması gereken ilgili alt bent uyarınca,

idari para cezası uygulanacaktır.

Örnek 1- (A) işyerinde yapılan denetim sonucunda 1/11/2017 tarihinde fiili tespit tutanağının tutulduğu, ancak işverence bu tarihten önce belgelerin/beyannamelerin verilmiş olması halinde belgeler/beyannameler kendiliğinden verilmiş olduğundan,

-Sigortalı işe giriş bildirgesi yönünden her bir sigortalı için bir asgari ücret tutarında,

-Aylık prim ve hizmet belgesi yönünden ise; belge asıl ise 102 nci maddenin birinci fıkrasının (c) bendinin (1) numaralı alt bendi uyarınca asgari ücretin iki katını geçmemek üzere belgede kayıtlı sigortalı sayısı başına asgari ücretin 1/5' i tutarında,

Belgenin ek olması halinde ise aynı alt bendin (2) numaralı alt bendi uyarınca asgari ücretin iki katını geçmemek üzere belgede kayıtlı sigortalı sayısı başına asgari ücretin 1/8' i tutarında,

- Muhtasar ve prim hizmet beyannamesi yönünden ise, beyanname asıl ise 102 nci maddenin birinci fıkrasının (m) bendinin (1) numaralı alt bendi uyarınca asgari ücretin iki katını geçmemek üzere beyannamede kayıtlı sigortalı sayısı başına asgari ücretin 1/5' i tutarında,

Beyannamenin ek olması halinde ise aynı alt bendin (2) numaralı alt bendi uyarınca asgari ücretin iki katını geçmemek üzere belgede kayıtlı sigortalı sayısı başına asgari ücretin 1/8' i tutarında,

idari para cezası uygulanacaktır.

Örnek 2- (A) işyerinin işverenine 1/12/2017 tarihinde kayıt ibraz yazısı gönderildiği, işverenin yazıyı 5/12/2017 tarihinde tebellüğ ettiği, 11/12/2017 tarihinde kayıt ve belgelerini Kurumun denetim ve kontrolle görevli memurlarına teslim ettiği, yapılan inceleme sonucunda işverenle birlikte 9/1/2018 tarihinde kayıt inceleme tutanağının imzalandığı varsayıldığında, işveren tarafından 9/1/2018 tarihinden önce belgelerin/beyannamelerin verilmiş olması halinde belgeler/beyannameler kendiliğinden verilmiş olduğundan, 8.2.1. maddesine göre, 9/1/2018 tarihi veya sonrasında verilmesi halinde ise 8.2.2. maddesine göre işlem yapılacaktır.

8.3-İdari Para Cezasına Konu Olan Belgelerin/Beyannamelerin Kamu İdarelerinin Denetim Elemanlarınca Kendi Mevzuatları Gereğince Yapacakları Soruşturma, Denetim Ve İncelemeler Neticesinde veya Öncesinde Verilmiş Olması Halinde

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

8.3.1-Teftiş, kontrol veya inceleme sonucu düzenlenen tutanağa istinaden ve bu tutanağın tanzim edildiği tarihten önce belgelerin/beyannamelerin verildiği durumlarda;

- Sigortalı işe giriş bildirgesi yönünden her bir sigortalı için bir asgari ücret tutarında,
- Aylık prim ve hizmet belgesi yönünden belge asıl ise 102 nci maddenin birinci fıkrasının (c) bendinin (1) numaralı alt bendi uyarınca asgari ücretin iki katını geçmemek üzere belgede kayıtlı sigortalı sayısı başına asgari ücretin 1/5 i tutarında,
- Belgenin ek olması halinde aynı alt bendin (2) numaralı alt bendi uyarınca asgari ücretin iki katını geçmemek üzere belgede kayıtlı sigortalı sayısı başına asgari ücretin 1/8 i tutarında,
- Muhtasar ve prim hizmet beyannamesi yönünden ise, beyanname asıl ise 102 nci maddenin birinci fıkrasının (m) bendinin (1) numaralı alt bendi uyarınca asgari ücretin iki katını geçmemek üzere beyannamede kayıtlı sigortalı sayısı başına asgari ücretin 1/5 i tutarında,

Beyannamenin ek olması halinde ise aynı alt bendin (2) numaralı alt bendi uyarınca asgari ücretin iki katını geçmemek üzere belgede kayıtlı sigortalı sayısı başına asgari ücretin 1/8 i tutarında,

idari para cezası uygulanacaktır.

8.3.2- Teftiş, kontrol veya inceleme sonucu düzenlenen tutanağa istinaden ve bu tutanağın tanzim edildiği tarihte veya bu tarihten sonra belgelerin/beyannamelerin verildiği durumlarda ise;

- Sigortalı işe giriş bildirgesi yönünden her bir sigortalı için iki asgari ücret tutarında,
- Aylık prim ve hizmet belgesi yönünden ise; 102 nci maddenin birinci fıkrasının (c) bendinin (4) numaralı alt bendi uyarınca aylık asgari ücretin 2 katı tutarında,
- Muhtasar ve prim hizmet beyannamesi yönünden ise, 102 nci maddenin birinci fıkrasının (m) bendinin 4 nolu alt bendinin (a), (b), (c) , (ç) alt bentlerinden ceza uygulanması gereken ilgili alt bent uyarınca,

idari para cezası uygulanacaktır.

8.4-Bankalar, Döner Sermayeli Kuruluşlar, Kamu İdareleri İle Kanunla Kurulan Kurum Ve Kuruluşlardan Alınan Bilgi Ve Belgelere İstinaden veya Bu Belgelerin Alınmasından Önce Verilen Belgelere/Beyannamelere İlişkin İdari Para Cezaları

8.4.1-İdari para cezasına konu olan belgelerin/beyannamelerin bankalar, döner sermayeli kuruluşlar, kamu idareleri ile kanunla kurulan kurum ve kuruluşlardan alınan bilgi ve belgelerin kurum kayıtlarına intikal ettiği tarihten önce Kuruma verilmiş olunması halinde;

- Sigortalı işe giriş bildirgesi yönünden her bir sigortalı için bir asgari ücret tutarında,
- Aylık prim ve hizmet belgesi yönünden belge asıl ise 102 nci maddenin birinci fıkrasının (c) bendinin (1) numaralı alt bendi uyarınca asgari ücretin iki katını geçmemek üzere belgede kayıtlı sigortalı sayısı başına asgari ücretin 1/5 i tutarında,
- Belgenin ek olması halinde aynı alt bendin (2) numaralı alt bendi uyarınca asgari ücretin iki katını geçmemek üzere belgede kayıtlı sigortalı sayısı başına asgari ücretin 1/8 i tutarında,
- Muhtasar ve prim hizmet beyannamesi yönünden ise, beyanname asıl ise 102 nci maddenin birinci fıkrasının (m) bendinin (1) numaralı alt bendi uyarınca asgari ücretin iki katını geçmemek üzere beyannamede kayıtlı sigortalı sayısı başına asgari ücretin 1/5 i

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

tutarında,

Beyannamenin ek olması halinde ise aynı alt bendin (2) numaralı alt bendi uyarınca asgari ücretin iki katını geçmemek üzere belgede kayıtlı sigortalı sayısı başına asgari ücretin 1/8 i tutarında,

idari para cezası uygulanacaktır.

8.4.2-İdari para cezasına konu olan belgelerin/beyannamelerin bankalar, döner sermayeli kuruluşlar, kamu idareleri ile kanunla kurulan kurum ve kuruluşlardan alınan bilgi ve belgelerin kurum kayıtlarına intikal ettiği tarihte veya bu tarihten sonra Kuruma verilmiş olunması halinde ise;

-Sigortalı işe giriş bildirgesi yönünden her bir sigortalı için iki asgari ücret tutarında,

- Aylık prim ve hizmet belgesi yönünden 102 nci maddenin birinci fıkrasının (c) bendinin (4) numaralı alt bendi uyarınca aylık asgari ücretin 2 katı tutarında,

- Muhtasar ve prim hizmet beyannamesi yönünden ise, 102 nci maddenin birinci fıkrasının (m) bendinin 4 nolu alt bendinin (a), (b), (c) , (ç) nolu alt bentlerinden ceza uygulanması gereken ilgili alt bent uyarınca,

idari para cezası uygulanacaktır.

9-İDARİ PARA CEZALARINDA FİİLİN İŞLENDİĞİ TARİH

İdari para cezasına konu fiil, ilgili kanunlar ile verilen yükümlülük yerine getirilmediği zaman işlenmiş sayıldığından, 5510 sayılı Kanunda öngörülen yükümlülüklerini yerine getirmeyenler idari para cezasına konu fiili, yükümlüklerini yerine getirmeleri gereken sürenin son günü itibariyle işlemiş sayılmaktadır.

Buna göre, 5510 sayılı Kanunun 102 nci maddesine göre verilen idari para cezalarına neden olan fiil tarihlerinin belirlenmesi aşağıdaki şekilde yapılacaktır.

9.1-5510 Sayılı Kanun 4 üncü Maddesinin Birinci Fıkrasının (a) Bendi Tabi Olanların Sigortalı İşe Giriş Bildirgesi Yönünden

5510 sayılı Kanunun 8 inci, 9 uncu, ek 1 inci ve ek 15 inci maddeleri ile Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliğinin 11 inci ve 25 inci maddelerinde belirtilen süreler fiilin işlendiği tarih olarak kabul edilecektir.

9.2-İşyeri Bildirgesi Yönünden

İlk defa tescil edilen işyerlerinde sigortalı çalıştırmaya başlanılan tarih,

Türk Ticaret Kanunu hükümlerine tâbi şirketlerin nevilerinin değişmesi, birleşmesi veya diğer bir şirkete katılması durumunda, bu hususların ticaret siciline tesciline ilişkin ilân tarihini takip eden onuncu gün,

Adi şirketlerde şirkete yeni ortak alınması halinde yeni ortağın alındığı tarihi takip eden onuncu gün,

İşyerinin faaliyette bulunduğu adresten başka bir ildeki adrese nakledilmesi halinde nakil tarihini takip eden onuncu gün,

Sigortalı çalıştırılan bir işin veya işyerinin başka bir işverene devredilmesi halinde devir tarihini takip eden onuncu gün,

İşyerinin miras yoluyla intikali halinde, ölüm tarihinden itibaren başlamak üzere üçüncü ayın son günü,

fiilin işlendiği tarih olarak kabul edilecektir.

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

9.3-Aylık Prim ve Hizmet Belgesi veya Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesi Yönünden

9.3.1- 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi sigortalı çalıştıran işverenlerce;

Ayın 1'i ila 30'u arasındaki çalışmaları karşılığı ücret alan sigortalılar için düzenlenecek olan aylık prim ve hizmet belgeleri bakımından belgenin ilişkin olduğu ayı izleyen ayın 23'ü,

Ayın 15'i ila müteakip ayın 14'ü arasındaki çalışmaları karşılığı ücret alan sigortalılar için düzenlenecek olan aylık prim ve hizmet belgeleri bakımından belgenin ilişkin olduğu dönemi izleyen takvim ayının 23'ü

Ayın 1'i ila 30'u arasındaki çalışmaları karşılığı ücret alan sigortalılar için düzenlenecek olan muhtasar ve prim hizmet beyannameleri bakımından ertesi ayın 23'ü,

Ayın 15'i ila müteakip ayın 14'ü arasındaki çalışmaları karşılığı ücret alan sigortalılar için düzenlenecek olan muhtasar ve prim hizmet beyannameleri bakımından beyannamenin ilişkin olduğu ayı takip eden ayın 23'ü

Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliği 103 üncü maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca verilen aylık prim ve hizmet belgeleri/ muhtasar ve prim hizmet beyannameleri bakımından yasal olarak verilmesi gereken son gün,

fiilin işlendiği tarih olarak kabul edilecektir.

Örnek 1- Ayın 1'i ila 30'u arasındaki çalışmaları karşılığı ücret alan sigortalıları çalıştıran işyerinde 2017/Eylül ayına ait aylık prim ve hizmet belgesinin 23/10/2017 tarihine kadar verilmesi gerekmektedir.

Aylık prim ve hizmet belgesinin söz konusu süreye kadar verilmemesi halinde fiilin işlendiği tarih 23/10/2017 olacaktır.

9.3.2- 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine tabi sigortalılar yönünden

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalılar için düzenlenecek olan aylık prim ve hizmet belgeleri bakımından Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliğinin 102 nci maddesinin onsekizinci ve ondokuzuncu fıkralarında belirtilen yasal son gönderim tarihleri fiilin işlendiği tarih olarak kabul edilecektir.

9.4-Kurumun Denetim ve Kontrolle Görevlendirilmiş Memurlarınca ya da Serbest Muhasebeci Malî Müşavirler veya Yeminli Malî Müşavirlerce İşyeri Kayıtlarının İncelenmesi Neticesinde Tespit Edilen Eksik İşçilik Tutarları Yönünden

Eksik bildirilen işçilik tutarına ilişkin olarak faaliyette bulunulan aylar tespit edilebiliyorsa tespit edilen aylar,

Eksik bildirilen işçilik tutarına ilişkin olarak faaliyette bulunulan aylar tespit edilemiyorsa faaliyette bulunulan son ay,

fiilin işlendiği tarih olarak kabul edilecektir.

9.5- İşyerine Ait Defter, Kayıt ve Belgelerin Yasal Süresinde İbraz Edilmemesi Yönünden

İşyeri kayıtlarının ibrazı hususunda yapılan tebligata rağmen bu kayıtların, tebligatın alındığı günü izleyen tarihten başlanarak on beş gün içinde ibraz edilmemesi halinde on beşinci gün,

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

İşyeri kayıtlarının ibraz edilmeyeceği yazılı olarak bildirildiği takdirde bu husustaki yazılı bildirim Kurum kayıtlarına intikal ettiği tarih,

Aynı şekilde bu durumun ilgili denetim elamanınca bir tutanakla tespit edilmesi halinde bu defa tutanağın düzenlendiği tarih,

fiilin işlendiği tarih olarak kabul edilecektir.

9.6- Asgari İşçilik Uygulamasına İlişkin Kurumca İstenilen Bilgi ve Belgelerin Bir Ay İçinde Kuruma Bildirilmemesi

Kamu idaresi, döner sermayeli kuruluş, kanunla kurulan kurum ve kuruluş veya bankalar tarafından tebligatın (yazının) alındığı tarihten başlamak üzere bir aylık sürenin son günü fiilin işlendiği tarih olarak kabul edilecektir.

9.7-5510 Sayılı Kanun 4 üncü Maddesinin Birinci Fıkrasının (b) Bendine Tabi Olanların Sigortalı İşe Giriş Bildirgesi Yönünden

Bildirgenin verilmesi gereken sürenin son günü fiilin işlendiği tarih olarak kabul edilecektir.

9.8-5510 Sayılı Kanun 4 üncü Maddesinin Birinci Fıkrasının (a) Bendi Tabi Olanların Sigortalı İşten Ayrılış Bildirgesi Yönünden

Bildirgenin verilmesi gereken sürenin son günü fiilin işlendiği tarih olarak kabul edilecektir.

9.9- 5510 Sayılı Kanun 4 üncü Maddesinin Birinci Fıkrasının (b) Bendi Tabi Olanların Sigortalı İşten Ayrılış Bildirgesi Yönünden

Bildirgenin verilmesi gereken sürenin son günü fiilin işlendiği tarih olarak kabul edilecektir.

9.10- Kamu İdarelerince Vazife Malûllüğüne Sebep Olan Olayın Bildirilmemesi Yönünden

-Vazife malûllüğüne sebep olan olayın meydana geldiği tarihten,

-Hastalıklarının sebep ve mahiyetleri dolayısıyla haklarında vazife malûllüğü hükümleri uygulanacaklar için, hastalıklarının tedavisinin imkânsız olduğuna dair düzenlenen kati raporun onay tarihinden,

-Esirlik ve gaiplik hallerinde ise, bu hallerin sona erdiği tarihten,

başlamak üzere on beşinci işgünü fiilin işlendiği tarih olarak kabul edilecektir.

9.11- İhale Konusu İşleri Üstlenenlerin Kuruma Bildirilmesi Yönünden

Sözleşmenin imzalandığı tarihi takip eden on beşinci gün fiilin işlendiği tarih olarak kabul edilecektir.

9.12- Kamu İdareleri ve Bankaların İşlem Yaptığı Kişilerin Sigortalı Olup Olmadığını Kontrol Etmesi veya Sigortasız Olduğunu Tespit Ettiği Kişileri Kuruma Bildirmesi Yönünden

Bilgilerin Kuruma gönderilmesi gereken sürenin son günü fiilin işlendiği tarih olarak kabul edilecektir.

9.13- Ticaret Sicil Memurluklarının, Şirket Kuruluşu Aşamasında Sigortalı Sayısı ile İşe Başlama Tarihlerini Bildiren İşverenlerce Yapılan Bildirimleri Kuruma Bildirmeleri Yönünden

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

Ticaret sicili memurluklarına yapılan bildirimden itibaren onuncu gün fiilin işlendiği tarih olarak kabul edilecektir.

9.14- Yapı Ruhsatı ve Diğer Tüm Ruhsat veya Ruhsat Niteliği Taşıyan İşlemlere İlişkin Bilgi ve Belgeler ile Bunların Verilmesine Esas Olan İstihdama İlişkin Bilgilerin Verilmesi Yönünden

Yapı ruhsatının ruhsat sahibine veya vekiline teslim edildiği tarihten veya posta ile gönderilmiş ise tebliğ tarihinden itibaren başlamak üzere bir aylık sürenin son günü fiilin işlendiği tarih olarak kabul edilecektir.

9.15- Kurumun Denetim ve Kontrolle Görevlendirilmiş Memurlarına Engel Olma Yönünden

Kurumun denetim ve kontrolle görevlendirilmiş memurlarına engel olma eyleminin gerçekleştirildiği tarih fiilin işlendiği tarih olarak kabul edilecektir.

10- ORTAK HÜKÜMLER

10.1- Adi posta veya kargo ile veya Kuruma doğrudan yapılan başvuru ve bildirimlerde, başvuru veya bildirim Kurumun gelen evrak kayıtlarına intikal tarihi; taahhütlü, iadeli taahhütlü veya acele posta servisi yolu ile yapılan başvuru ve bildirimlerde ise başvuru veya bildirim postaya verildiği tarih; başvuru veya bildirim tarihi olarak kabul edileceğinden, idari para cezası uygulanıp uygulanmayacağı bu tarihlere göre belirlenecektir.

Ayrıca, Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliğinin 124 ncü maddesindeki taahhütlü APS gönderilerindeki düzenleme amacı, gönderinin PTT tarafından kayıt altına alınması olduğundan ve PTT Genel Müdürlüğüne Alo Post (Kapıdan Kapıya Teslim Servisi) veya PTT-Kargo gönderilerinin de taahhütlü APS gönderilerine eşdeğer olduğu belirtildiğinden, PTT-Kargo yolu ile yapılan başvuru ve bildirimlerin de postaya verildiği tarih Kuruma müracaat tarihi olarak, buna karşın özel kargo şirketleri aracılığı ile yapılan başvuru ve bildirimlerin ise Kurum kayıtlarına intikal tarih başvuru veya bildirim tarihi olarak kabul edileceğinden, idari para cezası uygulanıp uygulanmayacağı bu tarihlere göre belirlenecektir.

Diğer taraftan, Kamuya yönelik hizmet veren resmi nitelikteki kuruluşlarca adi posta yoluyla gönderilip Kurumumuza geç intikal eden bilgi ve belgeler için, Yönetim Kurulunun 03.12.2010 tarih ve 2010/282 sayılı kararı ile bilgi ve belgelerin yasal olarak verilmesi gereken son tarihten önce postaya verilmiş olduğunun posta gönderileri izlenimi, sevk irsaliyesi gibi resmi kayıtlarla belgelenmesi koşuluyla idari para cezası uygulanmayacaktır.

Örnek 1- (A) kamu kurum ve kuruluşu tarafından 8/11/2017 tarihinde verilmesi gereken işyeri bildirgesinin adi posta yoluyla 8/11/2017 tarihinde Kurumumuza gönderilmesi ancak söz konusu bildirgenin Kurumumuz kayıtlarına 22/11/2017 tarihinde intikal etmesi halinde, işyeri bildirgesinin 8/11/2017 tarihinde postaya verilmiş olduğunun posta gönderileri izlenimi, sevk irsaliyesi gibi resmi kayıtlarla belgelenmesi koşuluyla idari para cezası uygulanmayacaktır.

Örnek 2- (B) kamu kuruluşu tarafından 7/11/2017 tarihinde imzalanan ihale konusu sözleşmede, işi üstlenenlerin ve bunların tebligat adreslerini içeren yazının adi posta yoluyla 20/11/2017 tarihinde Kurumumuza gönderildiği ancak söz konusu yazının Kurumumuz kayıtlarına 30/11/2017 tarihinde intikal ettiği varsayıldığında, ilgili yazının 20/11/2017 tarihinde postaya verilmiş olduğunun posta gönderileri izlenimi, sevk irsaliyesi gibi resmi kayıtlarla belgelenmesi koşuluyla idari para cezası uygulanmayacaktır.

10.2- 5510 sayılı Kanuna göre Kuruma verilmesi gereken bilgi veya belgelerin, yasal

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI

Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

verilmesi gereken sürenin son gününün resmi tatile rastlaması halinde, söz konusu bilgi veya belgelerin resmi tatili izleyen ilk iş günü içinde Kuruma verilmesi mümkün olmakla birlikte, resmi tatili izleyen ilk iş günü içinde de Kuruma verilmemesi halinde, bahse konu bilgi veya belgelerin verilmesi gereken sürenin son gününün resmi tatile rastlayıp rastlamadığı üzerinde durulmaksızın yasal verilme süresinin son gününde geçerli olan asgari ücret üzerinden idari para cezası uygulanacaktır.

Örnek 1- 07/10/2017 tarihinin Cumartesi gününe rastladığı ve 7/10/2017 tarihi itibariyle ilk defa sigortalı çalıştırmaya başlayan (A) Limited Şirketinin işyeri bildirdesini, Kuruma 7/10/2017 tarihinin Cumartesi gününe rastlaması nedeniyle en geç 9/10/2017 tarihinde vermesi gerekirken, 11/10/2017 tarihinde kendiliğinden vermiş olduğu varsayıldığında, anılan işveren hakkında 7/10/2017 tarihinde geçerli olan asgari ücret üzerinden idari para cezası uygulanacaktır.

Örnek 2- 7/9/2017 tarihinde 5510 sayılı Kanun kapsamına alınmış nakliye işyerinde, 7/9/2017 ila 7/10/2017 tarihleri arasında çalışmaya başlayan sigortalılara ilişkin sigortalı işe giriş bildirgelerinin 7/10/2017 tarihinin Cumartesi gününe rastlaması nedeniyle en geç 9/10/2017 Pazartesi gününe kadar Kuruma verilmesi halinde, söz konusu bildirgeler süresi içinde verilmiş sayılacaktır.

Örnek 3- 17/4/2017 tarihi itibariyle 5510 sayılı Kanun kapsamına büro işyerinde, 8/10/2017 Pazar günü çalışmaya başlayan bir sigortalıya ilişkin sigortalı işe giriş bildirgesinin 8/10/2017 tarihinin Pazar gününe rastlaması nedeniyle en geç 9/10/2017 Pazartesi gününe kadar verilmesi halinde, söz konusu bildirge süresi içinde verilmiş sayılacaktır.

10.3- İdari izin Cumhurbaşkanlığı kararı neticesinde bazı kamu görevlilerinin idari izinli sayılmasıdır. Bu tatil Kanuni tatil olmayıp idari bir tasarruf sonucu yürürlüğe konulmaktadır.

Bu doğrultuda 5510 sayılı Kanuna göre Kuruma verilmesi gereken bilgi veya belgelerin, yasal verilmesi gereken süresinin son gününün idari izin günlerine rastlaması halinde belge ve bilgilerin verilmesi gereken süre uzamayacaktır.

Örnek 1-(A) işverene 23/5/2019 tarihinde yapılan tebliğ ile kayıt ve belgelerinin 15 günlük süre içinde ibrazı istenilmiştir. 15 günlük ibraz yükümlülüğünün son günü 7/6/2019 tarihinde sona ermektedir. Diğer yandan, her ne kadar 7/6/2019 tarihinde memurlar Cumhurbaşkanlığı Kararıyla idari izinli sayılsa da kayıt ve belgelerinin ibrazına ilişkin süre uzamayacak olup kayıt ve belgelerin en geç 7/6/2019 tarihinde ibraz edilmemesi halinde idari para cezası uygulanacaktır.

10.4- İdari para cezasının ilgililere tebliğ edildiği gün, on beş günlük sürenin hesabında dikkate alınmayacaktır.

Örnek 1- İşyeri bildirgesinin verilmemesi nedeniyle tebliğ edilen idari para cezası 9/10/2017 tarihinde ilgiliye tebliğ edilmiş olup; 15 günlük süre tebliğ tarihini takip eden günden itibaren başlayacak ve 24/10/2017 tarihinde sona erecektir.

10.5- İdari para cezalarının tahakkuk, tahsilat ve icra takip işlemleri, işyeri dosyası bazında yürütülmektedir. Belirtilen bildirim yükümlülüklerini yerine getirmeyenler hakkında, Kurumun denetim ve kontrolle görevlendirilmiş memurlarına engel olanlar hakkında, 5510 sayılı Kanunun dördüncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sigortalı sayılanlara ilişkin sigortalı işe giriş ve sigortalı işten ayrılış bildirgelerini Kuruma göndermekle yükümlü tutulanlar hakkında, ve işyeri sahipleri hakkında kayıt ve belgelerin

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI

Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

ibraz edilmemesi nedeniyle idari para cezası uygulanması sırasında, ilgililer adına tescil edilmiş işyeri dosyasının bulunmaması halinde, ilgili gerçek veya tüzel kişi ya da kamu kurumu hakkında, fiilin işlendiği tarih itibariyle re'sen dosya açılması ve idari para cezalarının uygulanmasının ardından, söz konusu dosyaların 5510 sayılı Kanun kapsamından çıkartılması gerekmektedir.

Örnek 1- (A) Kamu Kurumunun, ihale suretiyle yaptırdığı temizlik işini üstlenen (B) gerçek kişinin unvan ve adres bilgilerini Kuruma sözleşmenin imzalandığı tarihi takip eden onbeş gün içinde bildirmesi gerekirken, yirmi gün içinde bildirdiği ve ilgili Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğünde (A) Kamu Kurumu adına tescil edilmiş işyeri dosyasının bulunmadığı varsayıldığında, (A) Kamu Kurumu adına sanal bir dosya tescil edilecek ve idari para cezasının uygulanmasının ardından söz konusu dosya, 5510 sayılı Kanun kapsamından çıkartılacaktır.

Bildirim yükümlülüklerini yerine getirmemiş olmaları nedeniyle, adlarına dosya tescil edilen kurum ve kuruluşlar hakkında idari para cezası uygulanmasının ve söz konusu dosyaların 5510 sayılı Kanun kapsamından çıkartılmasının ardından, bahse konu kurum ve kuruluşlar hakkında başka bir fiilden dolayı yeni bir idari para cezası uygulanması gerektiği durumlarda, bu dosyaların kanun kapsamından çıkış kodu Ünitece kaldırılacak ve idari para cezasının uygulanmasının ardından söz konusu dosyalar yeniden 5510 sayılı Kanun kapsamından çıkartılacaktır.

Diğer taraftan, işin yapıldığı yer ile idari para cezasına konu fiili işleyen kurum ve kuruluşun adresinin farklı sosyal güvenlik merkezlerinin sınırları içinde bulunması halinde, işin yapıldığı yeri çevresine alan sosyal güvenlik merkezi, gerekli açıklamayı da yaparak, bilgi ve belgeleri ile birlikte durumu idari para cezasına konu fiili işleyen kurum ve kuruluşun adresini çevresine alan sosyal güvenlik il müdürlüğüne/sosyal güvenlik merkezine intikal ettirecek ve idari para cezası, fiili işleyen kurum ve kuruluşun adresini çevresine alan sosyal güvenlik il müdürlüğüne/sosyal güvenlik merkezince uygulanacaktır.

Ayrıca, bahis konusu işyeri dosyalarının idari para cezası uygulanması amacıyla açılmış olması dolayısıyla ortada işyeri bildirgesinin yasal süresi dışında verilmesi gibi bir durum söz konusu olamayacağından, re'sen açılan işyeri dosyasından idari para cezası uygulanmayacaktır.

10.6- 28.1.2004 tarihli ve 5083 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin sonuna 5335 sayılı Kanunun 22 nci maddesi ile eklenen fıkra uyarınca, idari para cezalarının hesaplanmasında ve ödenmesinde, bir Yeni Türk Lirası'nın (1 YTL) altında kalan tutarların dikkate alınmayacağı öngörüldüğünden, her bir fiil bazında yapılan hesaplama sonucunda uygulanacak idari para cezalarının, varsa Kuruş kısmı atılarak tebliğ ve tahsil edilecektir.

10.7- Kurumun denetim ve kontrolle görevli memurlarınca yapılan inceleme sırasında; hizmet çakışması tespit edilmesi, durumunda iptal edilen sigortalılık nedeniyle kayıt geçersizliğinden dolayı idari para cezası uygulanmayacaktır.

11-DİĞER HUSUSLAR

11.1- İdari para cezalarına ilişkin örnek formlar 5/11/2008 tarihli genel yazı ekinde gönderilmiştir. Ancak, gerek 5510 sayılı Kanunda yapılan yeni düzenlemeler, gerekse uygulamada yapılan değişiklikler sonucunda söz konusu formlarda da bazı değişiklikler yapılmıştır.

Bu bağlamda, uygulamada kullanılacak olan formlar yeniden düzenlenmiş olup;

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

- Belgelere bağlı idari para cezası formu Ek -1'de,
  - İşyeri kayıtları nedeniyle verilen idari para cezası formu Ek-2'de
  - Bildirim yükümlülüklerini yerine getirilmemesine bağlı idari para cezası formu Ek-3'te,
  - İş kazası ve meslek hastalığı bildiriminin süresi içinde yapılmaması halinde uygulanacak idari para cezası formu Ek-4'te,
  - 5510/4-b kapsamındaki sigortalılara ilişkin sigortalı işe giriş/işten ayrılış bildirgesinin süresi içinde/elektronik ortamda verilmemesi halinde uygulanacak idari para formu Ek-5'te,
  - Çalışılmadığına dair bildirim yapılmaması halinde uygulanacak idari para cezası formu Ek-6'da,
  - Ev hizmetlerinde çalıştırılanlara ilişkin yükümlülüklerin yerine getirilmemesi halinde uygulanacak idari para cezası formu Ek-7'de,
  - Hizmet Takip Programında (HİTAP) belirtilen yükümlülüğün yerine getirilmemesi halinde uygulanacak idari para cezası formu Ek-8'de,
- yer almaktadır.

11.2- 6360 sayılı On Dört İilde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun uyarınca, devir olunan belediyelere devir tarihinden önceki dönemler için idari para cezası uygulanması gereken durumlarda, idari para cezasının devredilen ve kapatılan Kurumlar adına kayıtlı işyeri sicil numaralarından oluşturulup, tebligatın devrolunan ilgili Kuruma yapılması gerekmektedir.

11.3- Bilgi ve belgelerin Sosyal Güvenlik Merkezi bulunmayan yere gönderilmesi ve bahse konu bilgi ve belgenin yasal süre içerisinde Kurum kayıtlarına intikal etmiş olması halinde idari para cezası uygulanmayacaktır.

11.4- İdari para cezaları hakkında, bu Kanun ve 16.05.2006 tarihli ve 5502 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumu Kanunu'nda hüküm bulunmayan hallerde 30.03.2005 tarihli ve 5326 sayılı Kabahatler Kanunu hükümleri uygulanacaktır.

11.5- İlgililer hakkında uygulanacak idari para cezalarının tebliğinde 7201 sayılı Tebligat Kanunu hükümleri veya 5510 sayılı Kanunun 88 nci maddesinin yirmiüçüncü fıkrasında yer alan hükümler dikkate alınacaktır.

11.6- İdarî para cezası uygulanması 5510 sayılı Kanunun 8 inci, 9 uncu, 11 inci ve 86 ncı maddelerde belirtilen belgelerin Kuruma verilmesi yükümlülüğünü ortadan kaldırmaz.

11.7- İdari para cezalarının Kuruma itiraz edilmiş olması sonucu veya mahkeme kararı ile iptal edilmesine karar verilmesi halinde, 5510 sayılı Kanunda herhangi bir hüküm bulunmadığından, ödenmiş olan idari para cezalarının ilgililere kanuni faiz ödenmeden iade olunması gerekmektedir.

Diğer taraftan, mahkeme kararında idari para cezasına muhatap kimseye kanuni faiz ödenmesine yönelik hükme yer verilmiş olması halinde, mahkeme kararı uyarınca işlem yapılması gerektiğinden ilgiliye kanuni faiz ödenmesi gerekmektedir.

11.8- Bilgi ve belgelerin 5510 sayılı Kanunun 100 üncü maddesinin dördüncü fıkrası ve bu hükme dayanarak düzenlenen Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliğinin "Bilgi ve belgelerin Kuruma verilme usulü ile zorunluluk hali" başlıklı 5 inci maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen sürede gönderilmesi halinde söz konusu bilgi ve belgeler 5510 sayılı

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

Kanunda öngörülen sürede yerine getirmiş kabul edileceğinden idari para cezası uygulanmayacaktır.

Örnek 1- İlk defa sigortalı çalıştıran işverenin işyeri bildirgesini 22/5/2017 tarihinde Kuruma elektronik ortamda vermek istediği ancak Kurumun bilgi işlem sistemlerinin hizmet dışı kalması sonucu bildirgeyi 22/5/2017 tarihinde veremediği ve Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliğinin 5 inci maddesinin ikinci fıkrasına göre bilgi ve belgelerin yasal verilme süresinin 22/5/2017 tarihinden itibaren uzatıldığı ve 22/5/2017 tarihinde işyeri bildirgesi vermekle yükümlü bulunan (A) işverenin söz konusu bildirgeyi bilgi ve belgelerin yasal verilme süresinin uzatıldığı süre içinde 26/5/2017 tarihinde verdiği varsayıldığında, bildirgenin yasal süresinde verilmesi nedeniyle idari para cezası uygulanmayacaktır.

11.9- Kendisine vasi/veli tayin edilen kimseler tarafından 5510 sayılı Kanunda belirtilen yükümlülüklerin yerine getirilmemesi halinde, idari para cezaları vasi/veli tayin edilen kimselere uygulanacak olup; idari para cezasının takip tahsili de vasi/vasilerden yapılacaktır.

11.10- 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 7 nci maddesinin ikinci fıkrası, “Suçun işlendiği zaman yürürlükte bulunan kanun ile sonradan yürürlüğe giren kanunların hükümleri farklı ise, failin lehine olan kanun uygulanır ve infaz olunur.” hükmüne amirdir.

Kanunun bu hükmüne istinaden, fiilin işlendiği tarihten sonra yapılan yeni düzenlemelerin failin lehine durum meydana getirmesi halinde, ilgililer hakkında düşük olan ceza tutarının esas alınması gerektiğinden, 5510 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra uygulanmakta olan bir cezanın yapılacak yeni bir düzenlemeyle ilgilinin lehine olan bir durum meydana getirmesi halinde ilgilinin lehine olan hüküm icra olunacaktır.

Örnek 1- Bilindiği üzere işyeri bildirgesinin verilmemesine ilişkin ceza tutarı, bilanço esasına göre defter tutan bir işveren için asgari ücretin 3 katıdır. Söz konusu cezanın sonradan yapılan bir kanun değişikliği 2 katına düşürülmesi halinde ilgili ceza mevzubahis işverene 2 kat üzerinden uygulanacaktır.

11.11-Çalışmaların fiili olması, prime esas kazanç ve günde değişiklik olmaması ve Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliğinin Ek-7 nci maddesi kapsamında irat kaydedilecek bir durum olmaması halinde bir işyeri dosyasındaki sigortalıların diğer işyeri dosyasına aktarılması halinde aylık prim ve hizmet belgeleri, işe giriş ve işten ayrılış bildirgeleri yönünden idari para cezası uygulanmayacaktır.

11.12-Denetim sonucunda aynı ay için birden fazla belge türü ile hizmet kazandırılması halinde, her belge için ayrı ayrı idari para cezası uygulanacak ancak belgenin muhtasar prim ve hizmet beyannamesi olması halinde tek idari para cezası uygulanacaktır.

11.13- Kanun ile Kurum işlemlerine karşı yapılacak itirazların yargıya intikal ettirilmesi halinde idari para cezaları yönünden idare mahkemeleri (idari yargı), hizmet tespiti, prim borcu vs. yönünden iş mahkemeleri (adli yargı) görevli kılınmış olup her iki yargı kolu da birbirinden farklı inceleme ve işleyişe sahip bulunmaktadır.

Bu itibarla idari para cezasının iptaline yönelik idare mahkemesi kararı mevcut olsa dahi aynı dönemler için tahakkuk ettirilen sigorta priminin tahsiline ilişkin iş mahkemesi kararı olmadığı sürece primlerin tahsiline devam edilmesi gerekmektedir.

11.14- 5510 sayılı Kanununun Ek 9 uncu maddesi kapsamında sigortalı olarak çalıştırılanlar bakımından uygulanacak idari para cezalarına ilişkin olarak Ev Hizmetlerinde 5510 Sayılı Kanununun Ek 9 uncu Maddesi Kapsamında Sigortalı Çalıştırılması Hakkında

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI

Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

Tebliğde açıklanan hükümler doğrultusunda işlem yapılacaktır.

11.15- Bu genelgede belirtilen idari para cezaları hakkında söz konusu ceza hangi daire başkanlığının görev alanına giriyorsa ilgili daire başkanlığından görüş istenecektir.

11.16- Bu genelgenin yayımlandığı tarih itibariyle tebliğ edilmemiş, tebliğ edilmiş olmakla birlikte tahsil olunmamış idari para cezaları hakkında bu genelgedeki lehe olan hükümler uygulanır ancak tahsil edilmiş olan tutarlar iade veya mahsup edilmez.

11.17- İdari para cezaları ile ilgili olarak bu genelgeye göre işlem yapılacaktır. İdari para cezalarına ilişkin bu genelgede hüküm bulunmayan hallerde ilgili mevzuat uyarınca işlem yapılacaktır.

Bilgi edinilmesini ve gereğini rica ederim.

İsmail YILMAZ
Kurum Başkan V.

Ekler: Tebligat Formları

DAĞITIM:

Gereği:

Merkez ve Taşra Teşkilatına

Bilgi:

Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığına

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.